C. JINARAJADASA

EVOLUŢIA OCULTĂ A UMANITĂŢII

EDITURA HERALD

Evoluţia ocultă a umanităţii

Coperta 1: Faraon preot. Templul funerar al lui Ramses III. (Oriental Institute, Chicago).

Coperta 4: Spirite care veghează la porţile regatului lui Osiris (mormânt teban).

Titlul ediţiei originale:
C. JINARAJADASA
L'évolution occulte de l'humanité
PARIS

C. JINARAJADASA

EVOLUȚIA OCULTĂ

A UMANITĂȚII

Traducere din limba franceză
Ilie Iliescu

EDITURA **HERALD**

București

ISBN 973 - 96861 - 4 - 1

INTRODUCERE

Înţelepciunea Antică apare ca o consecinţă a studierii evoluţiei formei şi a vieţii. Această Înţelepciune nu se iveşte ca ceva nou, căci cercetarea tainelor naturii de către oameni înzestraţi cu facultăţi deosebite îşi are începutul în timpuri imemoriale. Aceşti cercetători, numiţi şi Maeştri ai Înţelepciunii, sunt suflete umane care, în decursul unui proces evolutiv, au trecut de la stadiul uman la stadiul următor, cel de "Adept". Ridicându-se până la această nouă treaptă, omul atinge prin cercetările şi experienţele sale un nivel superior de cunoaştere. Cunoştinţele obţinute până în prezent de către o serie neîntreruptă de Adepţi constituie ceea ce numim Înţelepciunea Antică.

Odată devenit Adept, omul încetează să mai fie un simplu instrument în procesul evolutiv; el îndeplineşte atunci rolul unui Maestru, al unui conducător, îndrumat la rândul lui de o conştiinţă superioară numită Logos. În calitatea sa de colaborator al Logosului, Adeptul poate să vadă natura din punctul de vedere al Acestuia, şi s-o observe nu numai ca o creaţie de sine stătătoare, ci legată indisolubil de Creatorul ei.

Aceşti Maeştri ai Înţelepciunii, aceşti reprezentanţi ai Logosului, îndrumă procesul evolutiv în toate etapele sale, fiecare dintre ei supraveghind un anumit domeniu în evoluţia Vieţii şi a Formei. Ei alcătuiesc Marea Ierarhie sau Marea Fraternitate Albă. Sub supravegherea lor, apar şi dispar forme în ape şi pe pământ; ei dirijează ascensiunea şi decăderea naţiunilor, dând fiecăreia din ele acele învăţături din antica înţelepciune care corespund standardului lor de dezvoltare, şi pe care le pot asimila. Uneori această înţelepciune le este comunicată indirect prin intermediul celor care caută adevărul, şi cărora o inspiraţie tainică le arată calea de urmat în vederea unei descoperiri; alteori ea apare direct ca o revelaţie. Aceste

două căi de transmitere a înţelepciunii au putut fi constatate şi în secolul nostru.

Pe de o parte, Maeştrii Înţelepciunii, care răspund de evoluţia a tot ce are viaţă, fac cunoscută indirect înţelepciunea, ştiinţa faptelor, inspirându-i şi călăuzindu-i, fără să fie văzuţi, pe cercetătorii din domeniul ştiinţelor; pe de altă parte, ei transmit direct cunoştinţele, prin corpul de învăţături teosofice.

Înţelepciunea Antică este aşadar, într-un anumit sens, o revelaţie; este revelaţia unor cunoştinţe transmise de cei care le-au descoperit celor care nu le-au descoperit încă. Pentru cei cărora li se oferă aceste învăţături, ele apar, la început, doar ca nişte ipoteze care devin cunoaştere personală abia după experimentarea lor.

Teosofia aşa cum o ştim acum nu conţine întreaga cunoaştere a tuturor faptelor. Ni se fac cunoscute anumite fapte şi legi cu caracter general, dar toate acestea sunt de ajuns ca să ne îndemne să studiem în continuare şi să întreprindem cercetări noi, în ciuda numeroaselor obstacole care vor trebui depăşite. Există destui oameni capabili să învingă aceste obstacole, dar cunoştinţele pe care le avem până acum constituie doar o picătură de apă, în comparaţie cu oceanul pe care trebuie să-l descoperim prin cercetare sau revelaţie. Tot ce am acumulat până acum în acest domeniu constituie un tezaur de cunoştinţe fascinant, şi ne face să descoperim în toate lucrurile o nouă sursă de inspiraţie şi de frumuseţe.

În zilele noastre, cercetarea teosofică se ocupă în special de evoluţia vieţii. Dar şi cunoştinţele care privesc evoluţia formelor, cunoştinţe pe care le întâlnim în toate domeniile ştiinţelor, fac parte în aceeaşi măsură din antica înţelepciune.

Fiecare din cele două ramuri, considerate separat, prezintă lacune care nu pot fi elucidate decât dacă sunt privite dintr-o perspectivă de ansamblu. Se va constata atunci că ele se completează reciproc.

În elaborarea acestei lucrări, ca de altfel în orice lucrare ştiinţifică, s-a ţinut seama de două aspecte. De obicei, un autor expune faptele acceptate de majoritatea cercetătorilor ştiinţifici,

dar se poate întâmpla ca, în acelaşi timp, să introducă în lucrarea lui şi rezultatele experienţelor personale sau ale unui număr mai mic de cercetători, rezultate care întăresc aceste fapte sau impun reconsiderarea lor. Uneori, în cursul expunerii, autorul ar putea, intenţionat sau lipsit de o metodă ştiinţifică, să amestece aceste două aspecte. Tot astfel, în timp ce ideile de bază ale lucrării de faţă pot fi considerate ca " teosofice", cu alte cuvinte ca o expunere îndeajuns de corectă a cunoştinţelor revelate de către Maeştrii Înţelepciunii, unele părţi ale lucrării nu merită această onoare. Ţinând însă seama de faptul că în cele din urmă descoperirea adevărului este o problemă personală, tot ce putem face este să arătăm calea de urmat în acest scop. Adevărurile, jumătăţile de adevăr, şi poate unele puncte de vedere personale eronate, trebuie să fie trecute toate prin aceeaşi sită.

Deşi în ideile sale de bază teosofia poate fi considerată o revelaţie, ea nu se impune individului cu putere de lege decât în măsura în care acesta o consideră astfel. Şi pentru că un om trebuie să fie gata să trăiască sau să moară pentru cea mai nobilă ipoteză a vieţii, pe care s-o simtă cu inima şi mintea, această lucrare a fost scrisă pentru a arăta că o astfel de ipoteză se găseşte în teosofie.

Capitolul unu

EVOLUŢIA VIEŢII ŞI A FORMEI

Nimic nu ne pregăteşte mai bine pentru a înţelege teosofia decât o privire generală asupra ştiinţei moderne. Ştiinţa se ocupă de fapte pe care le sistematizează şi din observarea lor deduce legităţi; teosofia se ocupă de aceleaşi fapte, şi deşi ea le poate sistematiza diferit, în general ajunge la aceleaşi concluzii. Atunci când concluziile diferă, acest lucru se explică prin aceea că teosofia nu pune la îndoială rezultatele la care ajung savanţii, ci pur şi simplu că ea, înainte de a trage o concluzie, ţine seama şi de unele fapte suplimentare pe care ştiinţa modernă le neglijează sau nu reuşeşte să le descopere încă. De vreme ce sunt luate în consideraţie aceleaşi fapte, aceleaşi fenomene, nu poate fi vorba decât de o singură ştiinţă şi ceea ce este riguros ştiinţific este şi teosofic, după cum ceea ce este într-adevăr teosofic este în deplină armonie cu toate faptele şi prin urmare, ştiinţific în cel mai înalt grad.

Importanţa capitală a ştiinţei moderne constă în faptul că ea oferă, celor care gândesc, concepţia potrivit căreia în fenomenele existenţei se află factorii unui imens proces numit Evoluţie. Să încercăm să înţelegem în linii mari ce reprezintă evoluţia din punct de vedere ştiinţific, şi atunci nu ne va fi greù să înţelegem ce înseamnă ea din punctul de vedere al teosofiei.

Mai întâi, să examinăm marea nebuloasă Orion. Ea este o masă haotică de materie la o temperatură foarte ridicată, care se întinde pe un spaţiu de milioane şi milioane de kilometri. Este o masă gazoasă imensă, o sursă de energie, energie care, atât cât putem aprecia, nu efectuează un lucru util. Ce se va întâmpla cu această nebuloasă? Va mai exista ea în viitor? Schimbarea probabilă, stadiul ei următor, ni-l putem imagina aruncând o privire asupra nebuloasei Fecioara.

Vedem că în prezent nebuloasa se prezintă ca o spirală. Întreaga ei masă este antrenată într-o mişcare în spirală; ea se roteşte, şi masa sa tinde să se agrege în jurul unui nucleu. Cu timpul, masa sferică se va turti, şi pe măsură ce îşi va micşora volumul, din nucleul central, pe cale de a se răci, se vor desprinde rând pe rând inele de materie. În timp ce se vor scurge milioane de ani, aceste inele de materie se vor sfărâma la rândul lor, elementele fiecăruia dintre ele se vor aduna în jurul unui nucleu şi, în felul acesta, inelul se va transforma într-o planetă, care va păstra mişcarea de origine a nebuloasei, rotindu-se de acum încolo în jurul unui soare central. Sau se mai poate ca, fără să se desprindă inele din nebuloasă, aceasta să proiecteze în afară, în mişcarea ei de rotaţie, cantităţi uriaşe de materie care condensându-se vor deveni planete.

Indiferent de procesul urmat, nebuloasa haotică de la început va deveni un sistem solar perfect organizat cu un soare central şi planete gravitând în jurul lui, cu totul asemănător cu sistemul solar în care trăim (figura 1).

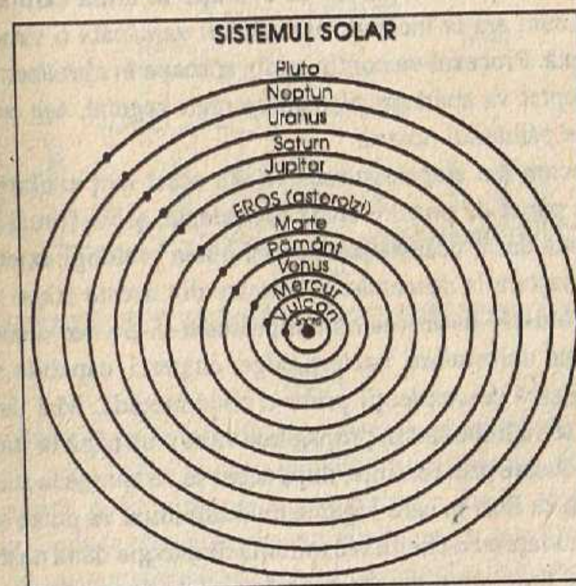

Fig. 1

Care va fi etapa următoare? În timp ce nebuloasa se transformă într-un sistem solar, elementele chimice cele mai uşoare îşi vor face apariţia. Hidrogenul, carbonul, azotul, oxigenul, fosforul, calciul, fierul şi alte elemente vor fi prezente atunci; ele se vor combina, vor apare corpuri noi, şi în cele din urmă Viaţa îşi va face şi ea apariţia. O parte a materiei se va prezenta ca protoplasmă, această primă formă de viaţă, şi în etapa următoare, protoplasma se va combina într-o reţea de elemente care vor lua forma organismelor vegetale şi animale. Să examinăm mai întâi ce se întâmplă în procesul transformării ei în organisme vegetale.

Chiar de la început, se va observa că această materie vie se caracterizează prin două proprietăţi fundamentale; *prima* se referă la faptul că organismul doreşte să-şi păstreze viaţa un timp cât mai îndelungat cu putinţă, fiind nevoie în acest scop să se hrănească; *a doua* se referă la dorinţa de a crea un alt organism asemănător cu al lui. Sub impulsul acestor instincte va apare un proces de evoluţie în urma căruia, din simplu cum era la început, organismul va căpăta o structură complexă. Procesul va continua din aproape în aproape, până când treptat va apare pe planetă un regn vegetal, aşa cum îl avem pe pământul nostru.

Fiecare din etapele succesive din acest lanţ evolutiv va avea ca punct de pornire etapa precedentă, şi va fi mai bine organizată decât aceasta pentru a-şi putea prelungi existenţa şi a da naştere la descendenţi. Fiecare din aceste etape va fi mai "evoluată" decât cea care a precedat-o. Se vor dezvolta organisme unicelulare, bacterii, alge, ciuperci, capabile să-şi răspândească descendenţii printr-o nouă metodă. Mai târziu, metoda se va îmbunătăţi, propagarea va evolua până la stadiul de reproducere prin seminţe; după aceea se va ajunge la stadiul de plantă cu flori în care organismul individual va putea să-şi conserve viaţa cu o cheltuială minimă de energie dând naştere, în acelaşi timp, unui număr considerabil de descendenţi.

Din etapă în etapă, organismul devine mai complex

permiţându-i în felul acesta să "trăiască" într-o manieră superioară celei precedente, adică să dea naştere la descendenţi, cu un efort mai redus de energie, să-şi prelungească viaţa şi să producă în acelaşi timp, un tip de descendenţi care să posede calităţi potenţiale noi mai bune, mai eficiente decât ale părinţilor şi care să-l exprime mai bine. (figura 2)

Un proces de evoluţie asemănător are loc şi pentru protoplasma care dă naştere regnului animal.

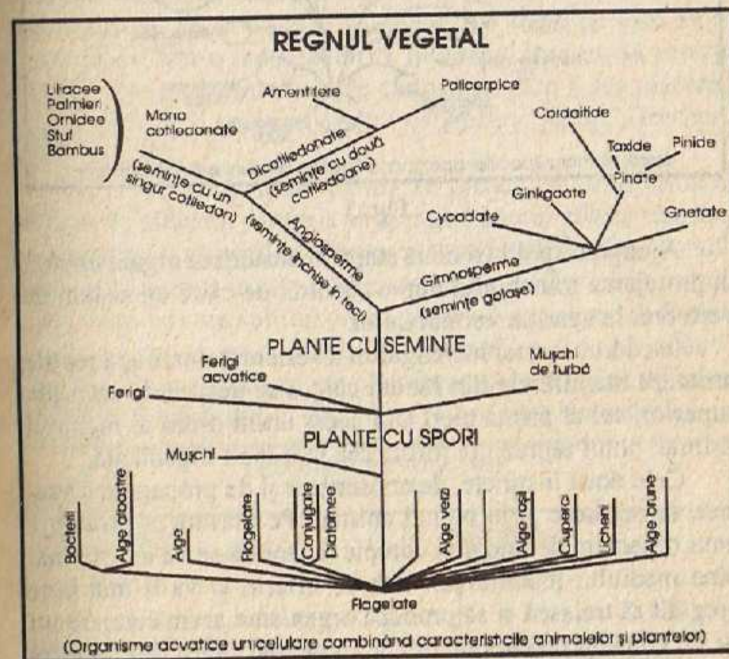

Fig. 2

Plecând de la protozoare, organisme unicelulare foarte simple, vom întâlni pe scara evolutivă a acestui regn, din treaptă în treaptă, diferite grupe de nevertebrate. De la organismele unicelulare la organismele multicelulare cu ţesuturi, sistem nervos, sistem circulator, gradul de complexitate creşte de la o grupă la alta.

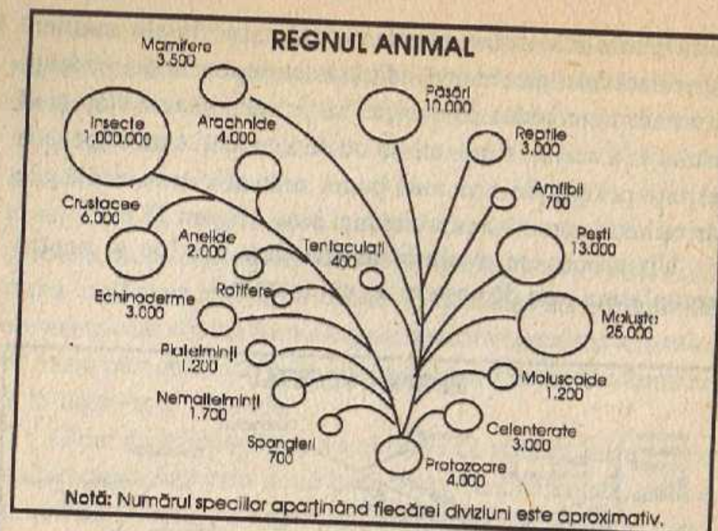

Fig. 3

Ajungem apoi la o nouă etapă în alcătuirea organismelor, la protejarea trunchiului nervos central de către un sistem de vertebre, la apariţia vertebratelor.

În cadrul acestei încrengături a vertebratelor, după reptile urmează mamiferele din rândul cărora se desprinde un ordin superior, cel al primatelor. Din acest ultim ordin al regnului animal, omul reprezintă forma cea mai înalt organizată.

Cele două instincte, de conservare şi de propagare a speciei, se regăsesc şi în regnul animal. Pe măsură ce structura unui organism devine mai complexă, acesta se va adapta mai bine mediului înconjurător atât de diferit, şi va fi mai bine pregătit să trăiască şi să producă organisme asemănătoare lui cu un consum de energie din ce în ce mai redus. Dar printre vertebratele cele mai evoluate apare un element de viaţă nou.

"Dacă vom urmări viaţa în desfăşurarea ei vom constata că organismele cele mai simple îşi consumă întreaga energie pentru întreţinerea fiinţei proprii şi conservarea speciei. Orice ameliorare în structura organismului care conduce la economie de energie, face posibilă menţinerea vieţii în condiţii mai uşoare. Va rămâne, aşadar, o cantitate de energie care nu a fost utilizată în menţinerea vieţii şi reproducerea individului. Dacă vom examina fiinţe mai evoluate, cu structuri mai dezvoltate,

vom observa că acest surplus de energie devine din ce în ce mai însemnat, iar la tipurile superioare intervalele de timp neconsacrate căutării hranei sunt din ce în ce mai lungi. În aceste intervale, nu de puţine ori, energia neutilizată este consumată spontan în acele activităţi agreabile ale însuşirilor pe care le numim jocuri.

Acest adevăr general, îl constatăm şi la cele mai evoluate forme de viaţă, cum este cazul vieţii umane. Privit dintr-un anumit punct de vedere, progresul omenirii este un mijloc care permite omului să elibereze din energia pe care o consumă în activitatea sa de zi cu zi o cantitate mai mare pe care să o poată folosi într-o măsură din ce în ce mai însemnată pentru odihnă, pentru acumularea de cunoştinţe care îi fac plăcere, pentru satisfacţii estetice, pentru călătorii şi jocuri".(Herbert Spencer, *Life*).

Procesul în decursul căruia se pleacă de la nebuloasa haotică de altădată pentru a se ajunge la omul zilelor noastre care gândeşte, se joacă şi iubeşte, se numeşte Evoluţie. Haosul devine un cosmos în care evenimentele se desfăşoară în cadrul unei ordini pe care spiritul uman poate s-o exprime sub formă de legi; ceea ce era instabil, "a-dharma", a devenit stabil" dharma". Să analizăm principiile care apar atunci când unitatea devine multiplicitate, şi când dezordinea face loc ordinii.

PRINCIPIILE EVOLUŢIEI (SPENCER)			
De la	Omogen Indefinit Simplu	La	Eterogen Definit Complex
De la	Organisme inferioare şi Societăţi organizate rudimentar, compuse din numeroase părţi asemănătoare îndeplinind funcţii asemănătoare	La	Organisme superioare şi Societăţi superior organizate, compuse din numeroase părţi diferite, îndeplinind funcţii diferite.
De la	O serie de părţi asemănătoare simplu juxtapuse	La	Un întreg de părţi diferite dependente unele de altele
De la	HAOS ADHARMA DEZORDINE	La	COSMOS DHARMA ORDINE

Fig. 4

La drept vorbind, nu există nici o inteligenţă care să fi observat fără întrerupere acest proces de la începuturile sale până în prezent, pentru a putea descrie, printr-o observare directă, fiecare etapă a evoluţiei, şi a afirma că evoluţia este un fapt. Noi nu putem decât să reconstituim procesul, observând diferitele tipuri de nebuloase, studiind structura organismelor dispărute şi vii, şi adunând la un loc, într-un mod coerent, dovezile şi urmele pe care le întâlnim. Nimeni nu poate afirma că universul a apărut deodată în toată complexitatea sa cu mii de ani în urmă, cu mult înainte de începutul tradiţiei istorice; şi nimeni încă nu poate să afirme că universul va înceta mâine să existe.

Dar omul nu se va mulţumi să observe scurtele momente ale prezentului pe care le poate reţine conştiinţa sa; el are nevoie şi de o anume concepţie despre natură care să afirme un trecut şi o devenire. În procesul numit evoluţie, un asemenea trecut şi o asemenea devenire sunt acceptate pe baza analogiei, în aşa fel încât, dintr-o anume perspectivă, teoria evoluţiei să nu fie decât o ipoteză, dar această ipoteză este până acum cea mai satisfăcătoare din istoria omenirii, şi, odată acceptată, ea face ca ochii tuturor să vadă Evoluţia pretutindeni.

Oricât de fascinant ar fi studiul cosmosului în lumina evoluţiei, aşa cum ni-l înfăţişează ştiinţa modernă, el prezintă, nu mai puţin, şi o latură sumbră; este vorba de rolul neînsemnat pe care-l joacă individul în drama eternă. În activitatea sa evolutivă, Natura îşi consumă energiile construind formă după formă. Dar oricât de teribil de risipitoare ar părea că este, ea dă naştere la un număr de forme care depăşeşte cu mult mijloacele de trai pe care le pune acestora la dispoziţie. Pentru Natură, timpul nu contează, iar individul nu prezintă deloc importanţă nici măcar pe durata existenţei sale. În timpul scurtei vieţi a individului, natura îi surâde, îl dezmiardă ca şi cum i-ar fi pus la dispoziţie totul pentru bunăstarea lui. Dar după ce individul a executat tot ceea ce ea l-a îndemnat, după ce a lăsat descendenţi în urma lui sau, prin viaţa pe care a dus-o, i-a ajutat pe cei din jurul lui, moartea îl ia şi el este anihilat.

Ceea ce ne şopteşte " Eu sunt eu însumi", care ne îndeamnă

să trăim, să luptăm, să căutăm fericirea, acest lucru încetează să mai existe, căci importanţi nu suntem noi ci specia.

Cu cât natura se îngrijeşte mai mult de specie,
Cu atât îi pasă mai puţin de o viaţă.

" Unde sunt astăzi Ninive şi Babilon, unde sunt gloria Greciei şi măreţia Romei"?

Totul nu este decât o tablă de şah alcătuită din zile şi nopţi,
Pe care destinul îşi mută pionii-Oameni,
Pe care îi impinge încoace şi încolo, apoi dă şah-mat, şi apoi ucide,
Şi rând pe rând îi pune la locul lor.

Văzută sub acest aspect, evoluţia este înspăimântătoare; este un proces mecanic, pe cât de senin în omnipotenţa sa pe atât de nemilos. Totuşi acesta este în definitiv un proces obiectiv, şi nu este logic să ţinem seama de consideraţii personale care ne fac să-l apreciem ca agreabil sau nu. Dar cum suntem totuşi oameni înzestraţi cu facultatea de a gândi şi de a dori, introducem elementul personal în concepţia despre viaţă, şi atunci când analizăm evoluţia, perspectiva pe care ne-o oferă, în calitatea nostră de indivizi, nu este de loc încurajatoare. Noi suntem aici ca nişte picături de la suprafaţa mării, apărute fără voia lor, şi încetăm să mai existăm după ce am fost supuşi unui proces asupra căruia nu am putut avea nici un control. Noi suntem din " stofa din care sunt făcute visele şi mica noastră viaţă nu este înconjurată decât de somn".

Există oare vreo concepţie asupra procesului evolutiv susceptibilă de a ne prezenta o perspectivă mai încurajatoare? Da, există şi aceasta este cea pe care ne-o oferă teosofia în doctrina sa despre Evoluţia Vieţii prin intermediul evoluţiei formelor.

Când savantul zilelor noastre studiază natura, el se apleacă asupra a două elemente inseparabile, materia şi energia. Cât

despre cel de al treilea element, pe care noi îl numim viaţă, el îl consideră ca un efect al acţiunii reciproce ale primelor două. El vede în materie posibilitatea existenţei vieţii şi a conştiinţei, dar nici una şi nici cealaltă nu sunt, după părerea sa, susceptibile de a exista independent de materie. În linii mari, o astfel de concepţie este corectă, dar ea necesită o modificare, care poate fi formulată astfel:

După cum nu se poate concepe materie fără energie, şi nici energie acţionând în afara materiei deşi nici una nu este produsul celeilalte, o relaţie asemănătoare există între viaţă şi materie; ele sunt inseparabile, fără ca una să fie produsul celeilalte.

Există în univers tipuri de materie mai subtilă decât cea pe care o pot percepe simţurile noastre, şi care rămân nedetectabile chiar şi pentru instrumentele noastre cele mai sensibile. Există, de asemenea, numeroase forme de energie, dintre care numai unele au fost descoperite de oameni. Unei anumite forme de energie care acţionează în strânsă legătură cu anumite tipuri de materie hiperfizică i s-a dat numele de Viaţă.

Această viaţă evoluează, adică devine încet, încet, din ce în ce mai complexă în manifestarea ei. Acţiunile acestei vieţi ating un înalt grad de complexitate atunci când creează organisme în materia pe care o percem prin simţuri. Aceste acţiuni ale vieţii se mai pot manifesta încă şi sub alte forme, dar deocamdată ne vom îndrepta atenţia numai asupra acelor forme pe care simţurile noastre le pot percepe. Datorită vieţii, elementele chimice sunt menţinute împreună o anumită perioadă de timp atunci când alcătuiesc organisme vii. În timp ce viaţa menţine elementele legate în acest fel, ea câştigă în complexitate prin experienţele la care este supusă prin intermediul învelişului care o conţine. Ceea ce noi percepem ca moartea unui organism nu este altceva decât retragerea vieţii care, pentru un anumit timp, va continua să existe separat de formele cele mai de jos ale materiei, rămânând asociată tipurilor de materie hiperfizică. În timp ce la moarte viaţa se retrage dintr-un organism, experienţele pe care ea le-a acumulat

prin intermediul acestuia, vor dănui sub forma unor deprinderi noi; acestea se vor transforma într-o aptitudine nouă în stare să creeze forme, aptitudine care, în cadrul următoarei acţiuni, să fie utilizată la formarea unui organism nou.

Dacă luăm în considerare numai forma, atunci nu vedem în natură decât o parte a evoluţiei, căci în spatele oricărei forme există viaţă. În ciuda faptului că o plantă moare, viaţa care o anima, care o făcea să reacţioneze la excitaţiile mediului ambiant, această viaţă nu moare. Atunci când un trandafir se ofileşte şi cade în praf, noi ştim că materia din care este alcătuit nu este distrusă. Fiecare particulă continuă să existe încă, fiindcă materia nu poate fi anihilată. Tot aşa se întâmplă şi cu viaţa care, împreună cu aceste elemente chimice, a creat trandafirul. Ea nu face altceva decât să se retragă pentru un timp, ca să apară apoi gata să creeze un alt trandafir. Experienţa pe care el a trăit-o în căldura soarelui, în tumultul furtunilor, această luptă pentru existenţă va fi folosită treptat pentru apariţia unui nou trandafir mai bine adaptat (figura 5).

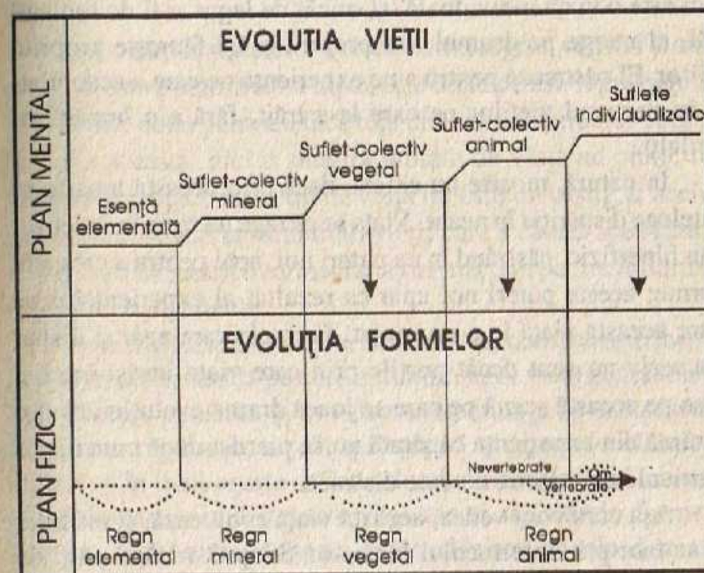

Fig. 5

După cum un organism individual este o unitate dintr-un grup mai mare, tot astfel şi viaţa care se ascunde îndărătul acestui organism face parte dintr-un " suflet-colectiv". În spatele organismelor regnului vegetal există sufletul colectiv vegetal, rezervor indestructibil de forţe vitale care devin din ce în ce mai complexe în procesul de edificare a formelor vegetale. Fiecare din unităţile de viaţă din acest suflet-colectiv atunci când apare pe pământ într-un organism, vine înzestrată cu totalitatea experienţelor acumulate de întregul suflet-colectiv în procesul de creare a organismelor precedente; fiecare unitate, la moartea unui organism, se întoarce în sufletul-colectiv, şi aduce cu sine aptitudini noi care îi vor permite noului organism ce va fi creat să reacţioneze mai bine la excitaţiile din afara lui. Acelaşi lucru este valabil şi pentru regnul animal în care fiecare specie, fiecare gen, fiecare familie îşi are propriul compartiment în sufletul animal colectiv. Acelaşi principiu funcţionează şi în cazul omului, cu deosebirea că omul a depăşit stadiul în care individul aparţinea unui suflet-colectiv; fiecare om este o viaţă individuală, şi oricât de legat ar fi de semenii săi, el merge pe drumul său propriu şi îşi făureşte propriul viitor. El păstrează pentru sine experienţa pe care a acumulat-o în decursul vieţilor pe care le-a trăit, fără a o împărţi cu ceilalţi.

În natură, moarte nu există, dacă prin această moarte se înţelege dispariţia în neant. Viaţa se retrage un timp în învelişul său hiperfizic, păstrând în ea puteri noi, apte pentru a crea alte forme; aceste puteri noi apar ca rezultat al experienţelor pe care această viaţă le-a acumulat. Formele care apar şi dispar succesiv nu sunt decât porţile prin care viaţa însăşi intră şi iese pe această scenă pe care se joacă drama evoluţiei. Nici o fărâmă din experienţa căpătată nu se pierde, după cum nici o particulă de materie nu este distrusă.

Aşa cum vom vedea, această viaţă evoluează, şi evoluţia ei se face prin intermediul formelor. Scopul oricărei părţi de viaţă din *sufletul-colectiv este de a se manifesta prin anumite* forme care trebuie să le domine pe toate celelalte prin efectul

unei mai bune adaptări la mediul ambiant, asociat cu o mai mare sensibilitate a facultăţii de a răspunde impulsurilor interioare ale vieţii însăşi. Fiecare parte a unui suflet-colectiv, fiecare tip de viaţă, fiecare grup, fiecare clasă şi fiecare ordin, urmăreşte acelaşi scop, şi astfel apare lupta feroce pe care o observăm în natură. Ea are, " dinţii plini de sânge şi o pradă în gheare", dar lupta pentru existenţă nu este o risipă a formelor aşa cum pare. Formele sunt distruse, dar numai pentru a putea fi refăcute în forme noi. Viaţa vine şi se duce, dar pas cu pas ea se apropie mai mult de forma pe care o caută. Nici o viaţă nu este pierdută, risipa nu este decât aparentă, iar lupta are scopul de a determina care sunt cele mai bune forme care să corespundă unui mediu în necontenită schimbare.

Când formele cele mai potrivite unui mediu dat au fost create, partea corespunzătoare din sufletul-colectiv îşi revarsă viaţa în ele cu o intensitate şi bogăţie care marchează o epocă nouă în stăpânirea ei; şi când mediul înconjurător se schimbă din nou, cercetarea pentru găsirea unor forme şi mai bune este reluată.

Toate părţile sufletelor-colective din regnul vegetal şi animal sunt într-o permanentă luptă; este lupta pentru supravieţuire a celui mai dotat pentru a face faţă unui anumit mediu. Totuşi, în lupta aceasta, nici o singură unitate de viaţă nu piere, iar victoria repurtată de un tip de viaţă nu este un câştig al acelui tip, ci un câştig al ansamblului vieţii care a căutat acea formă *în care ea a întrezărit intermediarul cel mai bun pentru înflorirea* energiilor sale latente.

Viaţa evoluează în trepte. Mai întâi ea construieşte forme în materia hiperfizică pe care o numim apoi viaţă elementală. După aceea, punându-şi în valoare experienţa de constructor pe care a căpătat-o, ea "însufleţeşte" elementele chimice, devenind în felul acesta suflet-colectiv mineral. Apoi creează protoplasma, animă formele vegetale şi mai târziu formele animale. Pe treapta următoare, o găsim în om, pe cale să creeze indivizi în stare să gândească şi să iubească, să aibă un ideal şi să se sacrfice, căci " umilul vierme care se străduieşte să devină

Om urcă din greu, una câte una, spirele formei". Şi omul nu este ultima spiră din lanţul evoluţiei.

Pentru a înţelege mai bine tot acest proces cosmic, mergând de la atom la om, trebuie să se ţină seama de următorul aspect. Cu toate că materia evoluează de la omogen la eterogen, de la nedefinit la definit, de la simplu la complex, viaţa nu evoluează aşa. Evoluţia materiei este o rearanjare; evoluţia vieţii este o punere în libertate şi o înflorire. Într-un mod cu totul de neînţeles pentru noi, în prima celulă de materie vie se găseau Shakespeare şi Beethoven. Poate că a fost nevoie de milioane de ani pentru ca natura să rearanjeze substanţe, *milioane de ani în cursul cărora selecţia să continue până când* să fie găsită acea agregare potrivită pentru ca Shakespeare şi Beethoven să apară din sânul naturii pentru a-şi juca rolurile pe scena acestei lumi. Şi în tot acest timp de milioane de ani, viaţa a tăinuit într-un mod misterios aceste genii în ea însăşi. În întreg procesul evoluţiei sale viaţa nu primeşte, ea dă, căci în spatele ei, formând inima şi sufletul ei, există ceva şi mai măreţ: o Conştiinţă. În plenitudinea imenselor sale Puteri, Iubiri şi Frumuseţi, această Conştiinţă a înzestrat, cu tot ceea ce reprezintă ea, prima părticică de viaţă. După cum într-un punct invizibil pot converge toate razele luminoase emanate de grandioasa panoramă a unui lanţ de munţi, tot aşa fiecare germene de viaţă este focarul acestei existenţe fără limite. În fiecare celulă, Ea rezidă în toată plenitudinea sa; sub controlul Ei, la data hotărâtă, Shakespeare şi Beethoven apar în lumea noastră, şi aceasta constituie ceea ce noi numim Evoluţie.

Dacă studiul evoluţiei formelor, potrivit ştiinţei moderne, a lărgit şi a coordonat concepţiile noastre anterioare despre univers, studiul evoluţiei vieţii este şi mai impresionant încă prin consecinţele sale. Într-adevăr, elemente noi de complexitate apar în aspectul evoluţiei vieţii, şi luarea lor în consideraţie ne conduce la o nouă evaluare a procesului evolutiv.

Primul din factorii care produc această complexitate îl constituie faptul că în formele studiate de omul de ştiinţă există mai multe curente paralele de viaţă pe cale de a evolua, fiecare fiind aproape independent de celelalte în procesul său de dezvoltare. (figura 6).

TIPURI DE EVOLUŢIE

1. Evoluţia omenirii	2. Evoluţia devaşilor	3	4	5	6	7
Om perfect	Deva sau înger					
Om	Spirit al Naturii (astral)					
Animal	Spirit al Naturii (eteric)					
Vegetal	Animal					
Mineral	Vegetal		Elemente chimice			
Esenţă elementală	Mineral	Viaţa celulelor	Atomi			

Fig. 6

Unul din aceste curente este cel al Omenirii; un alt curent paralel cu acesta este acela care urmează evoluţia Devaşilor (sau a Îngerilor). Aşa cum am mai menţionat, viaţa umană, în etapele anterioare, a fost viaţă animală, viaţă vegetală, viaţă minerală sau viaţă elementală. În acest timp, o parte din această viaţă minerală este dirijată pe o altă cale, trece prin forme vegetale, animale, apoi prin forme de "spirite ale naturii" (zânele din tradiţia populară) pentru a ajunge la Îngeri sau Devaşi.

Există un alt curent paralel cu acesta, dar despre care se ştie prea puţin, acela al vieţii celulelor, cu fazele care preced şi urmează acestui stadiu. Există de asemenea un curent de viaţă distinct care trece prin electroni, ioni şi elemente chimice. Există şi alte tipuri de evoluţie pe planeta noastră; întrucât deţinem prea puţine informaţii despre acestea, le vom lăsa deoparte pentru moment.

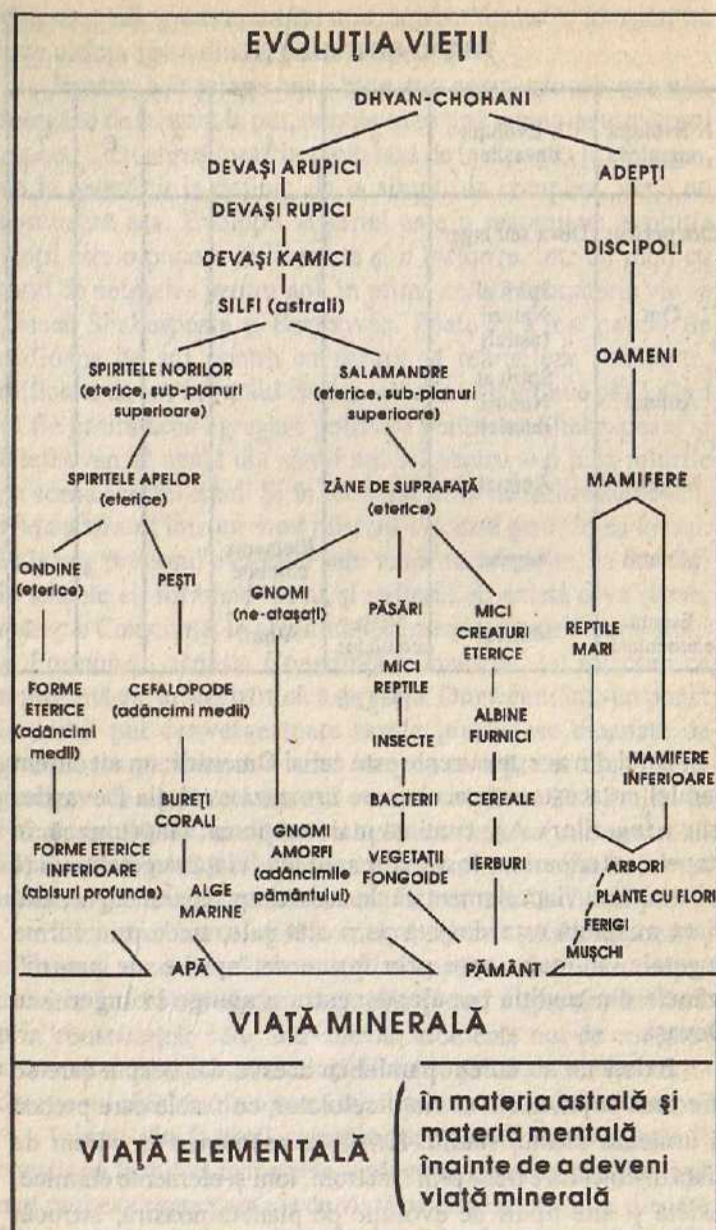

Fig. 7

Figura 7 prezintă scara evoluţiei vieţii prin formele care ne înconjoară. Viaţa foloseşte organisme făcute din materie solidă, lichidă şi gazoasă; dar ea foloseşte de asemenea forme create din materie mai fină care aparţine unei a patra stări numită "radiantă" sau eterică, ca şi din tipuri şi mai rarefiate de materie — materie "astrală" şi materie "mentală". Din regnul mineral se ridică şase curente distincte; ele converg către Adept sau Omul perfect, spre Devaşii fără forme (arupici) sau Îngeri superiori, pentru a ajunge la un tip de entităţi sublime numite Dhyan-Chohani. Dintre aceste şase curente, două nu folosesc materia fizică decât în stările sale mai fine, sau "eterice" (prima şi a treia coloană din figură), apoi ca silfi creează forme în materia astrală. Un alt curent creează organismele vii din ape, în timp ce alte trei se servesc de forme care trăiesc pe pământ.

Un singur curent din cele şase conduce la omenire, celelalte cinci ajungând la o linie de evoluţie paralelă, aceea a Devaşilor.

Trebuie aşadar să observăm cu atenţie că evoluţia vieţii are fazele sale antecedente, am putea să-i spunem ereditatea sa, care este uneori cu totul deosebită de ereditatea formelor. Faptul că mamiferele şi păsările s-au dezvoltat plecând de la formele reptilelor indică doar o origine comună a formelor. În timp ce algele marine, ciupercile, ierburile şi muşchii au aceeaşi ereditate fizică (toate provin din organisme acvatice unicelulare), viaţa care le animă urmează totuşi patru curente separate unul de celălalt. Tot astfel, în timp ce păsările şi mamiferele au de asemenea o ereditate comună în plan fizic, viaţa care animă păsările va anima într-un stadiu următor, creaturile eterice, zânele de la suprafaţa pământului, apoi zânele materiei eterice superioare, pentru a ajunge la zânele astrale şi la devaşi; viaţa mamiferelor trece însă în regnul uman.

Înainte de a părăsi formele eterice care populează adâncurile pământului şi ale apelor, este bine să reţinem că o formă eterică, formată din "materie radiantă", trece prin roca solidă sau prin apă şi există acolo tot aşa cum aerul trece printre crengile unui copac pentru a ocupa spaţiul dintre acestea. Substanţele cele mai dense pe care le cunoaştem sunt

permeabile pentru tipurile eterice ale materiei, iar pentru organismele constituite din aceste tipuri de materie nu prezintă nici o dificultate faptul de a trăi în pământ sau în apă, şi nici nu sunt afectate de căldura sau presiunea care ar face imposibilă viaţa organismelor fizice obişnuite.

Acéleaşi diferenţieri generale ale vieţii pot fi observate dacă ne ocupăm de omenire, separat de celelalte curente (figura 8).

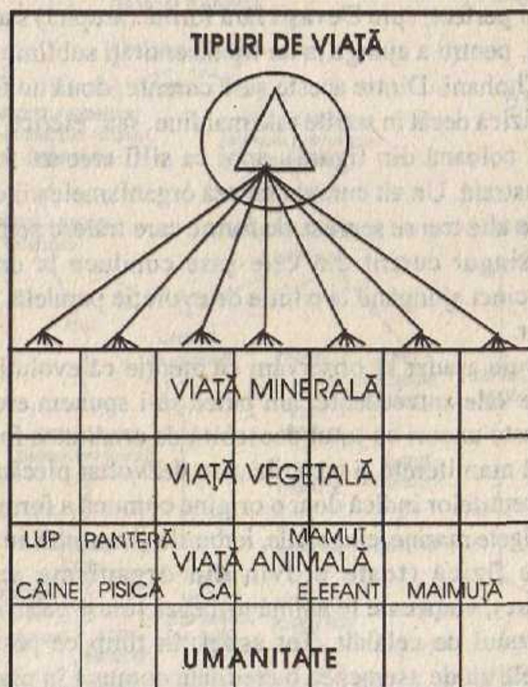

Fig. 8

Curentul de viaţă, care mai târziu trebuie să devină omenire, prezintă urme rudimentare de specializare chiar din fazele sale de început atunci când apare ca viaţă elementală, minerală şi vegetală, dar ele apar mai clar atunci când se atinge nivelul regnului animal. Această viaţă destinată să devină umană este formată din şapte tipuri fundamentale, fiecare tip prezentând modificări, mai mult sau mai puţin importante sub influenţa celorlalte.

Aceste tipuri persistă în toate regnurile care preced regnul uman. Viaţa care animă câinii este deosebită de aceea care animă pisicile, iar aceea care animă elefanţii este, la rândul ei, deosebită de celelalte două. Viaţa câinelui a evoluat trecând prin forme de lup, de şacali şi de alte canide înainte de a atinge în câinele domestic forma sa de încarnare cea mai înaltă. Tot astfel, şi alte tipuri de viaţă animală, ca, de exemplu, pisicile, caii, elefanţii, maimuţele, au avut primele lor "încarnări" în forme preistorice şi mai sălbatice din cadrul aceloraşi familii. Acest subiect va fi tratat mai în detaliu în capitolul despre evoluţia animalelor.

Atunci când studiem aceste tipuri de viaţă aşa cum apar ele în lume, constatăm că înaintea noastră se deschide o perspectivă minunată. Într-adevăr, nu e nevoie decât de puţină imaginaţie, pentru a vedea viaţa canină intrând în omenire şi apărând aici ca tip de suflet devoţional. Clasificarea prezentată în figura 9 nu este definitivă; ea este prezentată mai curând cu titlu orientativ decât ca o dezlegare riguroasă a misterelor acestor temperamente. (figura 9)

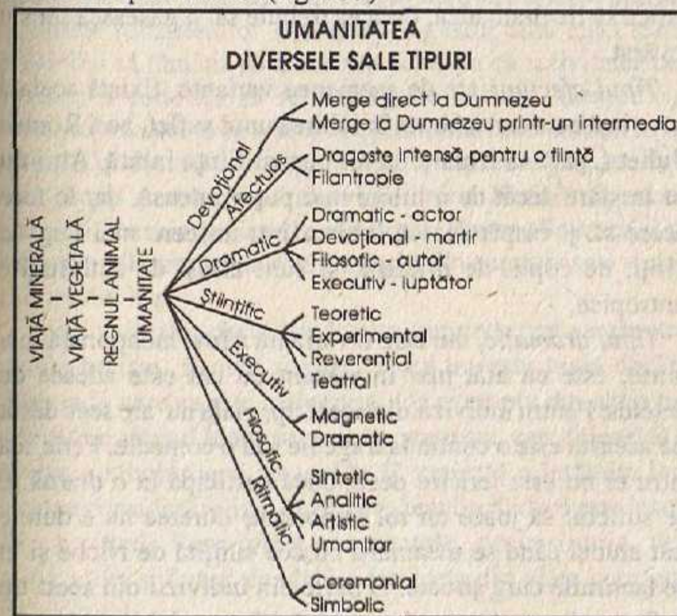

Fig. 9

Apar în tabel şapte tipuri umane distincte ; nici unul nu este superior celorlalte; toate sunt necesare în marea dramă a evoluţiei, şi fiecare este important în măsura în care, împreună cu celelalte, contribuie la dezvoltarea Vieţii divine şi a conştiinţei care i-a fost dăruită de Logos.

Dacă examinăm în jurul nostru sufletele înclinate spre devoţiune, vom observa că unele se adresează direct lui Dumnezeu *în inimile şi gândurile lor* iar altele au despre Dumnezeu o idee vagă, afară numai dacă El nu este conceput sub forma unei încarnări sau a unui mijlocitor ca Iisus sau Krishna. Există de asemenea suflete de *tip devoţional* care sunt influenţate de aspectul dramatic al vieţii şi care suspină după martiriu, nu din vanitate sau din dorinţa de a se afişa, ci pentru că o viaţă de devoţiune ar fi pentru ele lipsită de sens dacă aceasta nu ar fi permanent dramatică. În mintea unui Tolstoi, iubirea de Dumnezeu şi dorinţa de a trăi o viaţă hristică impun o identificare cu săracii şi oprimaţii, un rol care trebuie jucat în situaţii dramatice; pentru aceste suflete trebuie ca viaţa hristică să fie dramatică, dacă ea trebuie să-şi găsească sensul adevărat.

Tipul afectuos are de asemenea variante. Există aceia a căror viaţă este concentrată în iubirea unui suflet, acei Romeo şi Julieta, gata să renunţe la tot pentru fiinţa iubită. Alţii nu sunt în stare decât de o iubire mai puţin intensă, dar le face plăcere *să-şi răspândească iubirea într-un cerc mai larg* de părinţi, de copii, de prieteni, şi sunt atraşi de activităţile filantropice.

Tipul dramatic, din care o variantă a fost menţionată mai înainte, este cu atât mai interesant cu cât este adesea de neînţeles. Pentru indivizii din acest tip, viaţa nu are sens decât dacă aceasta este o continuă tragedie sau o comedie. Fericirea pentru ei nu este fericire decât dacă participă la o dramă în care sufletul să joace un rol important; durerea nu e durere decât atunci când se aseamănă cu cea simţită de Niobe şi în care lacrimile curg şiroaie. O parte din indivizii din acest tip vor fi atraşi spre teatru şi vor regăsi într-o dublă concepţie

asupra vieţii diferenţa între el şi cel a cărui dramă o trăieşte. Alţii, influenţaţii de tipul filosofic, se vor îndrepta spre cariera de autor dramatic, în timp ce sufletele de tip dramatic care aspiră spre acţiune, vor fi atrase puternic spre cariera armelor sau spre o carieră politică.

În *tipul ştiinţific*, se poate observa uşor, ca variante, tipul cu tendinţe teoretice şi cel cu tendinţe practice, experimentale. O a treia variantă, manifestând o tendinţă de smerenie, este mai puţin obişnuită în zilele noastre; este cea a sufletelor care, pline de zel pentru cercetarea ştiinţifică, nu încetează să simtă că universul este lăcaşul lui Dumnezeu. Savantul care urmăreşte efectul teatral în metodele sale de investigaţie este influenţat de tipul dramatic, şi felul său de a se comporta nu este neapărat rezultatul unei vanităţi sau a unei dorinţe de a se prezenta ca o vedetă, ci pur şi simplu el trăieşte potrivit temperamentului cu care l-a înzestrat Dumnezeu.

În tipul executiv găsim varianta dramatică pe care o putem observa la mulţi şefi de partide politice. Mai întâlnim aici, de asemenea, tipul magnetic care este în stare să inspire o profundă încredere subalternilor săi, lipsit de gustul unui efect teatral, preferând să rămână în umbră cu condiţia ca activitatea celor pe care îi conduce să se desfăşoare normal. Despre *tipul filosofic*, nu sunt prea multe de spus. Diferitele moduri în care filosofii îşi dezvoltă concepţile despre viaţă corespund cu faptul că ei înşişi sunt expresii ale vieţii unice. Herbert Spencer şi Haeckel, Ruskin *şi Carlyle, Aristotel, Platon, Spinoza şi alţii* sunt exemple reprezentative ale unora din numeroasele variante ale acestui tip.

Tipul ritualic, deşi puţin înţeles, cuprinde persoanele atrase de simbolism. Pentru acestea, viaţa nu este reală decât în măsura în care ea este o alegorie. Un exemplu din acest tip îl constituie sfântul Ioan, autorul Apocalipsei, care foloseşte din belşug simbolurile şi alegoriile. O variantă o întâlnim la cei care nu consideră religia ca pe ceva real decât dacă este însoţită de un ritual. Veşmintele sacerdotale, procesiunile, îngenuncherile, şi fumul de tămâie fac parte din viaţa persoanelor de acest tip.

Sunt multe feluri în care Logosul îşi îndrumă copiii să-L ajute în opera comună, şi toate sunt egale înaintea Lui. Tuturor El le-a trasat o cărare, şi pe aceasta va trebui s-o urmeze fiecare împreună cu ceilalţi.

Acest subiect este într-adevăr fascinant, dar considerăm că am prezentat suficiente date pentru a ne putea face o idee generală despre evoluţia vieţii şi a ne fixa un punct de plecare pentru a reflecta şi a face observaţii instructive asupra ei.

Această prezentare succintă a creaţiei, plecând de la constelaţia Orion pentru a ajunge la om, ne dezvăluie procesul evolutiv în plină desfăşurare, trecerea de la unitate la multiplicitate. Nu este o multiplicitate în care fiecare se străduie să-şi realizeze scopurile personale, ci un ansamblu în care fiecare îşi dă seama treptat că posibilitatea sa cea mai bună de exprimare depinde de serviciul pe care îl face altora. În evoluţia formei nu este vorba de o serie de părţi asemănătoare, juxtapuse, ci de un tot alcătuit din părţi care nu se aseamănă dar care depind unele de altele. Tot astfel şi pentru evoluţia vieţii; ea nu se limitează numai la un singur temperament, un singur crez, un singur mod de adoraţie, ci se caracterizează prin diversitatea temperamentelor, crezurilor şi modalităţilor de a fi de ajutor care se unesc pentru a coopera cu Logosul la înfăptuirea a ceea ce El a hotărât pentru noi.

Capitolul doi

PROGRESUL ŞI DECLINUL CIVILIZAŢIILOR

Figura 10 ne prezintă harta globului aşa cum arată el în zilele noastre. Numeroasele sale pământuri, de la nord şi de la sud, de la est şi de la vest, sunt locuite de numeroase popoare ce aparţin unor rase şi religii diferite; studierea caracteristicilor şi a obiceiurilor lor este extrem de interesant (fig. 10) Studiul popoarelor sub aspectul caracteristicilor fizice se numeşte etnologie. Ne va fi mai uşor să înţelegem progresul şi decăderea civilizaţiilor dacă vom studia mai întâi ceea ce cercetările ştiinţifice ne spun despre rasele actuale ale globului.

Fig. 10 PĂMÂNTUL în zilele noastre

Popoarele răspândite în prezent pe pământ pot fi clasificate din mai multe puncte de vedere, dintre care două ni se par că reflectă mai fidel realitatea. S-a constatat că forma capului şi

textura părului pot servi drept bază pentru două metode de clasificare îndeajuns de sigure, ţinându-se seama că aceste caracteristici se transmit din generaţie în generaţie fără modificări prea mari.

Indivizii sunt împărţiţi în primul rând în trei grupe după "indicele cefalic", respectiv în dolihocefali (capete alungite), brahicefali (capete scurte) şi mezaticefali (capete mijlocii). Indicele cefalic este definit ca cifra care reprezintă raportul între lăţimea maximă a capului şi înălţimea lui maximă, înmulţită cu o sută. Când la un individ indicele rezultat este mai mic de 75, individul este considerat dolihocefal, adică are un cap alungit; dacă indicele se situează cu valori între 75 şi 80 este vorba de un individ mezaticefal, cu cap mijlociu; dacă valoarea indicelui cefalic este mai mare de 80 atunci avem de-a face cu un individ brahicefal, cu cap scurt.

A doua metodă de clasificare, bazată pe textura părului, ia în considerare se bazează pe faptul că acesta poate fi lânos şi foarte creţ, buclat şi ondulat sau drept şi neted. La părul foarte creţ, firul este turtit ca o panglică şi secţiunea lui transversală, privită la microscop, se prezintă ca un oval turtit. Părul drept şi neted nu este turtit, iar secţiunea lui, la microscop, apare rotundă. La părul buclat şi ondulat, secţiunea firului are o formă care se situează între oval şi rotund, mai apropiată fiind de oval. Acestea sunt caracteristicile structurii firelor de păr care determină ca părul să fie creţ, drept sau buclat.

Figura 11 rezumă aceste două metode de clasificare, prin indicele cefalic şi aspectul părului. Clasificarea lui Broca ne prezintă trei tipuri principale de indivizi. Nu există nici o rasă ai cărei indivizi să aparţină cu toţii aceluiaşi tip; în fiecare din ele putem găsi capete alungite, mijlocii sau scurte, dar unul din aceste tipuri va predomina şi va determina locul ocupat de această rasă în clasificare. Pot să apară şi cazuri în care, în ciuda faptului că părul constituie o indicaţie sigură, o rasă s-ar putea să fie atât de amestecată încât etnologul să nu mai fie sigur dacă o clasează în categoria capetelor mijlocii mai curând decât în cea a capetelor alungite sau scurte. (figura 11).

CLASIFICARE ETNOLOGICĂ		
BROCA	1	Tip cu părul drept: a) cu capete alungite: Eschimoşi b) cu capete scurte: Indieni nord americani, Peruvieni, Mongoli, Malaiezi, etc.
	2	Tip cu părul ondulat sau buclat: a) cu capete alungite: Anglo-saxoni, Scandinavi, Başti, Berberi, Semiţi, Indo-arieni, Nubieni. *b) cu capete scurte: Finici, Celţi, Slavi,* Iranieni
	3	Tip cu părul creţ: Boşimani, Cafri, Negri
FLOWER ŞI LYDEKKER	1	Tip etiopian: Negroizi, Melanezieni, Negri, Boşimani, Australieni.
	2	Tip mongol: Mongoli, Malaezi, Polinezieni.
	3	Tip caucazian: a) cu păr blond: Slavi, Teutoni, Celţi. *b) cu păr negru: Popoarele Europei meridionale*, Arabi, Hinduşi, Afgani.

Fig. 11

Clasificarea lui Flower şi Lydekker nu este mult diferită de cea a lui Broca, cu toate că ea ţine seama şi de unghiul facial, culoarea părului şi a pielii ca şi de alte particularităţi fizice.

Este interesant să constatăm că aceste două sisteme de clasificare sunt de acord în a ne arăta că în prezent în lume există trei tipuri de rase principale:

1° *tipul etiopian*, cu pielea aproape neagră, cu buze groase, cu cap cu tendinţe dolihocefale, cu păr negru şi foarte creţ;

2° *tipul mongolic*, cu pometi proeminenţi, cu pielea galbenă sau roşcată, cu părul negru drept şi neted, iar la bărbaţi cu barbă sau mustaţă rară;

3° *tipul arian* sau caucazian, cu pielea albă sau brună, cu părul buclat sau cu tendinţa de a se bucla şi de nuanţă blondă, brună, neagră sau roşcată.

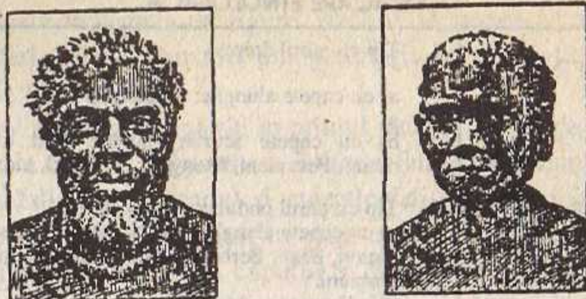

Fig. 12, 13

În figurile 12 şi 13 ne sunt prezentate exemple de tip etiopian. Părul foarte creţ, nasul turtit şi buzele groase sunt caracteristici importante ale acestui tip. Deşi indivizii aleşi ca exemplu nu sunt frumoşi după criteriile noastre de frumuseţe, ei nu sunt totuşi urâţi. Figura 12 ne scoate în evidenţă forţa şi demnitatea, în timp ce figura 13 cu exemplul său de individ aspru, dar artistic, ar fi fost pe placul lui Rodin.

Fig. 14, 15, 16

Figurile 14, 15, 16 prezintă indivizi care aparţin celui de al doilea tip. În figura 14 ni se prezintă capul unui indian dintr-un trib de piei roşii, cu pomeţi proeminenţi, cu părul lung şi drept; urmele unui amestec cu tipul precedent, adică etiopian, sunt uşov de observat după forma mai deosebită a capului. Reprezentanţi mai caracteristici ai celui de al doilea tip pot fi văzuţi în figurile 15 şi 16; prima prezintă un şef de piei roşii din Dakota de Sud, iar cea de a doua un mandarin chinez; pomeţii proeminenţi şi faţa netedă, şi spână, ne arată de îndată cărui tip aparţin.

Fig. 17,18

Atunci când vorbim de rasa caucaziană, avem imaginea unui tip care se apropie mult de concepţia noastră modernă despre frumuseţe. Sunt reprezentate două exemple, un hindus (figura 17) şi un irlandez cu păr brunet aparţinând celţilor din nord (figura 18). Rasele ariene sau caucaziene sunt probabil formele cele mai evoluate, nu numai în ceea ce priveşte frumuseţea corpului dar şi în privinţa promptitudinii cu care reacţionează la excitaţiile din exterior precum şi la înalta receptivitate faţă de ideile filosofice şi de expresiile artistice în ceea ce au ele mai elevat.

Popoarele epocii actuale îşi au civilizaţia lor, dar nici o naţiune nu dăinuie etern, iar soarta pe care au avut-o Ninive şi Tyr, Grecia şi Roma, va fi soarta tuturor. Unele vor dispărea cu totul, lăsând abia câteva urme; altele, ca Grecia, vor transmite omenirii un mesaj măreţ despre arta vieţii. Este posibil să învăţăm câte ceva din progresul şi declinul civilizaţiilor prin studiul istoriei, dar studiile istorice ne scot la iveală trecutul printr-un intermediar deformant care este timpul şi tradiţia, şi de aceea nu putem fi cu totul siguri dacă unele concluzii la care am ajuns sunt complete sau eronate. Cu toate acestea, fără studiul trecutului omenirii, nu putem aprecia prezentul, şi nu putem anticipa viitorul, iar filosofia noastră despre viaţă nu o putem adapta faptelor.

Teosofia deschide o nouă cale în studiul civilizaţiilor trecute, oferind o metodă în care trecutul este temporar anihilat,

şi în care documentele scrise şi tradiţiile nu joacă nici un rol. Vom folosi această nouă metodă de studiu a civilizaţiilor trecute, oricât de dificilă ar fi expunerea subiectului, căci acesta constituie unul din adevărurile fundamentale ale existenţei, la care ne vom referi de multe ori pe parcursul acestei lucrări.

În capitolul întâi s-a arătat că în spatele oricărei vieţi şi a oricărei forme se află o mare Conştiinţă, care le este inima şi sufletul. Manifestarea acestei Conştiinţe constituie procesul evolutiv, şi prin ea "avem viaţa şi mişcarea fiinţei". Această Conştiinţă este numită Logos. Pentru ea nu există trecut, şi tot ceea ce pentru noi a fost, constituie pentru ea un eveniment care se desfăşoară şi la această oră. Pentru Logos, trecutul este asemănător prezentului, şi evenimentele asociate fiecărei clipe din trecut sunt încă pe cale să se producă în El, fac încă parte din Sine. Inteligenţa muritorului poate cu greu să conceapă "eternul prezent", şi totuşi aici se află unul din cele mai mari adevăruri, care, odată înţeles, ne face să descoperim o valoare nouă în toate lucrurile.

Oricât de misterioasă şi de necrezut ar fi această noţiune de "etern prezen", îi este totuşi hărăzit omului să cunoască câte ceva. Omul, în calitatea lui de suflet individual pe cale de a evolua, este într-adevăr făcut după chipul Creatorului său, şi ceea ce Acesta este acum în toată perfecţiunea, omul va fi în viitor. Rezultă că printr-o anumită dezvoltare a facultăţilor latente din conştiinţa umană, oamenii pot, începând de acum, să se apropie de conştiinţa Logosului şi în felul acesta să vadă ca şi El evenimentele din trecut ca şi cum s-ar petrece în prezent. Cercetătorul nu se află acolo în prezenţa unui tablou care-i trece pe dinaintea ochilor, a unei panorame care i se dezvăluie ca la teatru; el trăieşte efectiv în aşa-zisul trecut. Este de ajuns să-şi aleagă perioada din "trecut" pe care doreşte s-o cerceteze, şi va face parte din ea, va fi în ea. Doreşte să vadă cum arăta pământul înainte ca să i se solidifice crusta? El va constata atunci că trăieşte în acel trecut de milioane de ani; în jurul lui metalele topite clocotesc, întreg pământul fierbe; el va putea să observe ce se petrece acolo, să audă

explozii, să simtă căldura şi presiunea. Şi starea în care se află atunci nu este un vis; el trăieşte aceste evenimente tot atât de real ca şi atunci când merge pe o stradă aglomerată şi aude zgomotele automobilelor, vede forfota trecătorilor care se duc grăbiţi care încotro, priveşte soarele şi norii care alunecă pe bolta cerului, şi observă atent ce se petrece în jurul lui. Să presupunem că cineva doreşte să asculte un discurs al lui Pericle sau să asiste la ceremoniile organizate în cinstea lui Cezar. Cartea Timpului se va deschide pentru el, dacă vine în contact cu memoria Logosului, şi atunci va putea asista în mod real la un eveniment pe care doreşte să-l cunoască şi care s-a petrecut cu mii de ani în urmă. Trecutul devine prezent pentru el, şi atunci se va afla în Grecia sau la Roma în epoca dorită; îi va auzi pe cei din jur vorbind într-o veche greacă muzicală, sau într-o latină sonoră. El va fi un spectator care urmăreşte drama vieţii epocii de atunci, şi o studiază cu ajutorul facultăţilor cu care este înzestrat, ca individ, în prezent.

Cercetători deosebit de dotaţi de acum şi din trecut au studiat în felul acesta istoria evoluţiei pământului, apelând la Arhivele vii ale memoriei Logosului (numite de asemenea şi Cronica Akaşă) căpătând nenumărate informaţii. Iată ce ne dezvăluie cercetările efectuate în acest fel despre civilizaţiile trecute.

Cu foarte mult timp în urmă — cu mai mult de un milion de ani — repartizarea uscatului şi a mărilor era cea pe care ne-o prezintă harta din figura 19, în care părţile haşurate reprezintă uscatul. Ştim că suprafaţa globului se modifică în mod continuu, într-un loc printr-o lentă scufundare, în altul printr-o înălţare a unei porţiuni de pământ nou deasupra apelor. Cum a putut cineva să cunoască în mod precis cum erau distribuite pământul şi apele cu mai bine de un milion de ani în urmă? În primul rând, aceste cunoştinţe au fost obţinute din cercetarea acelor Arhive, şi apoi în urma studiilor făcute în muzeul Fraternităţii Adepţilor. Ierarhia, sau marea Fraternitate, menţionată în introducerea acestei cărţi, a păstrat fosile, schelete, hărţi, modele şi manuscrise care ilustrează dezvoltarea

pământului şi a celor care-l locuiau, animale şi oameni, încă din timpurile apariţiei omului pe pământ. (figura 19)

Fig. 19 LEMURIA acum 1.000.000 de ani

Pentru acei care renunţă total la alte activităţi şi se pun în slujba omenirii, studiul formelor şi civilizaţiilor trecute în aceste minunate muzee, reprezintă o plăcere mereu nouă. Acolo, cercetătorul găseşte modele din argilă care prezintă configuraţia pământului în epocile îndepărtate de dinaintea cataclismelor modele confecţionate cu răbdare de către Adepţii civilizaţiilor trecute pentru a servi drept documente pentru generaţiile viitoare de cercetători. Hărţile din figurile de la 19 la 22 au fost desenate după schiţele făcute din cercetarea Arhivelor în legătură cu configuraţia pământului şi a apelor în diferite epoci, schiţe care au fost controlate prin compararea lor cu globurile pământeşti care se află în muzeul Fraternităţii.

Privind harta reprodusă în figura 19, vedem că în acea epocă, de acum mai bine de un milion de ani, cea mai mare parte a uscatului de astăzi se afla atunci sub ape, în timp ce în prezent o parte a uscatului de atunci este scufundat acum, lăsând pe alocuri câteva urme, în Australia şi în sudul Asiei precum şi în diferite alte părţi ale celorlalte continente. Marele continent care se vede întinzându-se de-a lungul ecuatorului, şi care ocupă o parte importantă a oceanului Pacific actual,

este cunoscut sub numele de Lemuria, termen folosit şi de naturalistul Sclater care susţinea existenţa unui asemenea continent bazându-se pe repartizarea anormală a maimuţelor lemuriene pe vaste teritorii. Chiar şi în epoca existenţei continentului Lemuria, pământul era populat cu oameni, cu lemurieni care aparţineau primului nostru tip reprezentat în figurile 12 şi 13. Etiopienii şi rasele de acum cu părul foarte creţ sunt urmaşii vechilor lemurieni, care au suferit mici modificări ale tipului reprezentativ, în special o micşorare a taliei. Încet, cu trecerea timpului, configuraţia globului s-a modificat aşa cum se vede în figura 20.

Fig. 20 ATLANTIDA acum 800.000 de ani

În locul oceanului Atlantic din zilele noastre, exista odinioară un continent numit Atlantida. Pe acest al doilea continent a apărut cel de al doilea tip de indivizi numiţi de către Flower şi Lydekker, mongoli — tipul cu păr neted şi pomeţi proeminenţi. Din patria lor primitivă, Atlantida, ei au migrat în toate direcţiile, unde îi găsim în număr foarte mare acum, depăşind un miliard de indivizi în China şi în alte ţări învecinate, precum şi în cele două Americi, pe cale de dispariţie, cunoscuţi sub numele de indieni piei roşii.

La epoca la care se referă harta din figura 21, Atlantida şi urmele Lemuriei au început să-şi modifice conturul, şi

Fig. 21 ATLANTIDA acum 200.000 de ani

observăm că atunci când ajungem la o epocă mai apropiată de a noastră, aşa cum se vede din harta reprezentată în figura 22, din vastul continent al Atlantidei nu a mai rămas decât o insulă mare în oceanul Atlantic. În anul 9564 î. Chr. un cataclism teribil a distrus acest din urmă vestigiu al Atlantidei, insula a fost înghiţită de valuri, şi, ca urmare a scufundării ei, un flux formidabil de apă a măturat pământurile mai joase, lăsând în memoria oamenilor acel "potop" distrugător.

Fig. 22 ATLANTIDA înainte de Potop (9564 î. Chr.)

În timp ce Atlantida era înghiţită de ape, alte părţi de uscat apăreau, aşa cum s-a întâmplat cu Sahara care odinioară fusese o mare interioară. Configuraţia continentelor de după dispariţia Atlantidei nu se deosebeşte prea mult de cea din zilele noastre.

Că existenţa Atlantidei n-a fost doar un mit se poate constata observând figura 23. Ea reprezintă profilul fundului oceanului Atlantic aşa cum rezultă din cercetările marine efectuate în această zonă.

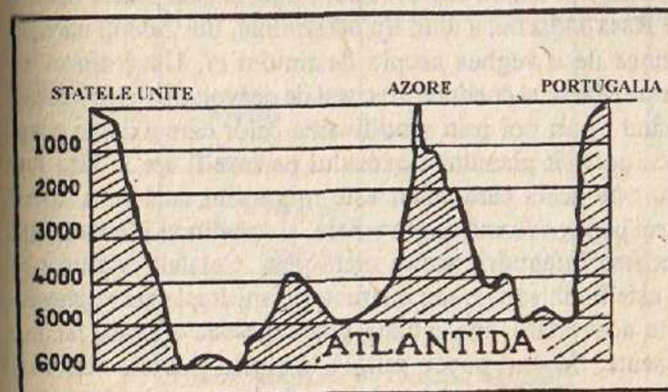

Fig. 23 ATLANTIDA scufundată

În jurul insulelor Azore, fundul mării nu coboară în pantă lină, aşa cum este în general cazul ţărmurilor mărilor şi oceanelor, ci se adânceşte brusc spre adâncuri. În vremea când Atlantida se afla deasupra nivelului oceanului, insulele Azore de acum erau atunci piscurile înzăpezite şi inaccesibile ale celui mai înalt lanţ muntos al continentului care s-a scufundat.

Cu mult timp înainte de dispariţia Atlantidei, apăruse pe ţărmurile sudice ale mării existente în centrul Asiei o nouă rasă de oameni, rasa ariană sau caucaziană, ce de-al treilea tip reprezentat în figurile 17 şi 18. Această rasă o găsim răspândită spre sud şi spre vest şi ea îi înglobează pe indieni şi perşi, pe greci şi romani, pe celţi şi pe teutoni.

În felul acesta s-au născut în Lemuria, Atlantida şi Asia cele trei rase ai căror urmaşi populează pământul în prezent.

Ascensiunea şi declinul civilizaţiilor nu este un simplu proces mecanic, "o tablă de şah alcătuită din zile şi nopţi, pe care Destinul joacă având drept pioni oamenii". Naţiunile se nasc şi dispar potrivit unui plan. Încă de la începuturile omenirii, Logosul a hotărât ordinea apariţiei raselor, cu religia şi ştiinţa care li se potriveau. Agenţii Săi pe pământ — Marea Fraternitate — se ocupă de traducerea planului Său în fapte. Adepţii sunt aceia care, servindu-se de forţele vizibile şi invizibile ale naturii, conduc procesul evolutiv de-a lungul milioanelor de ani. În cadrul Fraternităţii, există, pentru fiecare mare Rasă-rădăcină a unui tip determinat, doi Adepţi care au misiunea de a veghea asupra destinului ei. Unul din ei se numeşte Manu; el conduce procesul de dezvoltare fizică a rasei, formând tipuri noi prin modificarea celor care existau până atunci, potrivit planului Logosului pe care îl are în faţa lui. Manu este acela care călăuzeşte migraţiile unei rase, dând fiecărui popor o formă de guvernare, şi stabilindu-i îndatoririle în vederea înfăptuirii acelui mare plan. Celălalt ocrotitor al rasei este Bodhisattva, sau instructorul spiritual care veghează asupra dezvoltării intelectuale şi emoţionale a rasei, făcând cunoscute, fiecărui popor, religia, ştiinţele şi artele cele mai potrivite care să-i permită acestuia să-şi joace rolul în drama scrisă de Logos.

Potrivit planului Logosului, şapte mari tipuri de rase, numite "Rase-rădăcină" au fost create şi le întâlnim pe toată durata de când omenirea evoluează pe acest pământ. De la începutul evoluţiei umane şi până în prezent, omenirea a cunoscut cinci rase, din care prima şi a doua, care au apărut în timpuri foarte îndepărtate, nu au mai lăsat descendenţi direcţi.

Există în fiecare Rasă-rădăcină alte şapte tipuri, numite "sub-rase". Fiecare sub-rasă păstrează caracteristicile fundamentale ale Rasei-rădăcină la care mai adaugă anumite tendinţe şi particularităţi care îi sunt proprii. Figura 24 prezintă sub-rasele a trei Rase-rădăcină, pe ai căror reprezentanţi îi cunoaştem din cele trei tipuri studiate deja. Cea de a treia Rasă-rădăcină este rasa Lemuriană din care prima, a doua şi a treia sub-rasă nu au lăsat nici o urmă. Negrii, negrii pigmei şi negroizii, ca şi alte popoare cu părul foarte creţ, reprezintă

sub-rasele cele mai apropiate de timpurile noastre ale Rasei-rădăcină lemuriană. În zilele noastre aproape că nu mai putem găsi Rase-rădăcină cu totul pure, dar în general, în ciuda faptului că s-au amestecat unele cu altele, acestea mai păstrează totuşi unele caracteristici specifice.

RASE-RĂDĂCINĂ ŞI SUB-RASE				
Rasa a III-a LEMURIAN	Rasa a IV-a ATLANTĂ	Rasa a V-a ARIANĂ	Rasa a VI-a	Rasa a VII-a
4, 5, 6, 7 Negri, Pigmei, Negroiz	1.Rmoahals			
	2. Tlavatlis			
	3. Tolteci {Mayaşi, Quiché}			
	4. Primii turanieni {vechii chinezi}			
	5. Semiţi originali	1. Hinduşi, egipteni		
		2. Semiţi arieni		
	6. Akkadieni	3. Iranieni		
		4. Celţi		
	7. Mongoli, japonezi, malaiezi	5. Teutoni, slavi		
		6. Rasa americană	1	
		7.	2	

Fig. 24

Plecând de la cea de a şaptea sub-rasă a rasei lemuriene, Manu-ul celei de a patra Rase-rădăcină a elaborat Rasa-rădăcină următoare — cea de a patra rasă, sau rasă atlantă. La rândul ei, şi această rasă are tot şapte sub-rase. Din prima şi din cea de a doua sub-rasă nu există descendenţi puri, dar scheletul "omului de Furfooz" este un exemplar reprezentativ al primei sub-rase, iar cel al "omului de Cro Magnon" este un exemplar reprezentativ al celei de a doua. Sub-rasa toltecă este specifică peruvienilor puri, aztecilor şi indienilor piei-roşii. Cea de a patra sub-rasă a emigrat din Atlantida, s-a îndreptat spre apus, a depăşit Babilonul, a urmat cursul Fluviului Galben şi a ajuns

în câmpiile Chinei. Ea este reprezentată în prezent în unele regiuni din China de o rasă chineză galbenă şi de talie înaltă, cu totul deosebită de chinezii celei de a şaptea sub-rase. Primii semiţi — ce de a cincea sub-rasă — ne-au lăsat descendenţi în evreii puri, ca şi în kabilii din Africa de Nord. Cea de-a şasea sub-rasă, sau sub-rasa akkadiană, era formată din fenicienii cunoscuţi prin comerţul pe care îl făceau cu ţările mediteraneene. Cât despre cea de-a şaptea sub-rasă, sau sub-rasă mongolă, ea îşi are originile în cea de-a patra sub-rasă, sub-rasa turanică din câmpiile Chinei, de unde s-a răspândit mai departe; din această a şaptea sub-rasă fac parte chinezii din zilele noastre. Două rase, a japonezilor şi a malaezilor, cu greu pot fi considerate ca aparţinând unei sub-rase speciale, căci ele reprezintă rezultatul amestecului a două sau mai multe sub-rase. Aceasta este valabil la japonezi, în special, ca efect al unui efort final, făcut înainte ca forţele rasei-rădăcină să înceapă să slăbească; în felul acesta ei au căpătat numeroase calităţi care să-i deosebească de cea de-a şaptea sub-rasă sau sub-rasa chineză.

Din cea de-a cincea sub-rasă, sau sub-rasa semitică originală a Rasei-rădăcină atlantă, Manu-ul celei de-a cincea Rase-rădăcină a făcut să apară un tip nou de rasă. Această a cincea Rasă-rădăcină, sau rasă ariană, are de asemenea şapte subdiviziuni, dar până în prezent numai cinci şi-au făcut apariţia. Din prima sa sub-rasă fac parte hinduşii arieni şi de asemenea un tip de vechi egipteni — cel căruia îi aparţineau clasele superioare conducătoare. Cea de-a doua sub-rasă este cea a semiţilor arieni, deosebită de primii semiţi, având în prezent reprezentanţi printre arabi şi mauri. Cea de-a treia sub-rasă este sub-rasa iraniană, căreia i-au aparţinut vechii perşi şi ai căror descendenţi sunt actualii parţi. Din cea de-a patra sub-rasă, sau sub-rasă celtică, făceau parte vechii greci şi romanii, şi ei îi aparţin descendenţii actuali din Italia, Grecia, Franţa, Spania, ca şi irlandenzii, scoţienii, galezii şi bretonii, cu excepţia celor care descind din teutoni.

Sub-rasei teutonice — cea de-a cincea — îi aparţin slavii, scandinavii, olandezii, germanii, englezii şi descendenţii lor, răspândiţi în lumea întreagă. Din amestecul mai multor sub-

rase, Manu-ul rasei actuale pregăteşte cea de-a şasea sub-rasă, numită " rasa americană viitoare". Această sub-rasă este pe cale de a se forma în Statele Unite ale Americii şi în Australia. Cea de-a şaptea sub-rasă urmează să se formeze mai târziu, şi se va dezvolta la timpul potrivit în America de Sud.

Manu-ul celei de a şasea Rase-rădăcină îşi va forma tipul său de rasă din cea de-a şasea sub-rasă a rasei ariene, apoi după multe mii de ani, Manu-ul celei de a şaptea Rase-rădăcină îşi va forma noul său tip de rasă din cea de-a şaptea sub-rasă a celei de a şasea Rase-radăcină.

Rasele-rădăcină şi sub-rasele joacă un rol important în planul Logosului, pentru ca noi, fiinţele pe care El le trimite să se nască pe pământ, să putem căpăta experienţă. În acest scop, Manu face să apară în sub-rase deosebiri legate de culoarea pielii şi de alte particularităţi fizice, pentru ca indivizii care le alcătuiesc să poată trăi în mijlocul munţilor sau în apropierea mării. Tot în acelaşi scop Bodhisattva rasei transmite sub-raselor aspecte diferite ale Adevărului unic prin numeroasele religii şi curente filosofice ce apar pe pământ sub îndrumarea lui.

Tabelul din figura 25 ne ajută să ne facem o idee asupra caracteristicilor diferitelor rase.

CARACTERISTICILE RASELOR	
RASA ATLANTĂ	RASA ARIANĂ
1. Rmoahals: Uriaşi - roşu acaju	1. Hinduşi - filosofici Egipteni - practici
2. Tlavatlis: Oameni de munte - brun roşcat	2. Semiţi arieni - viaţă în triburi
3. Tolteci: Administratori - roşu arămiu	3. Iranieni - poetici
4. Primii turanieni: Colonizatori - galbeni	4. Celţi - emotivi, idealişti
5. Semiţi originali: Luptători - albi	5. Teutoni - negustori, ştiinţifici, individualişti
6. Akkadieni: Navigatori şi negustori - albi	6. Rasa americană viitoare - intuitivă, cooperantă, fraternă.
7. Mongoli: Agricultori - galbeni	

Fig. 25

Pentru a înțelege semnificația acestui tabel, să ne imaginăm un suflet care s-ar naște succesiv în toate sub-rasele. Debutând printr-o naștere în prima sub-rasă altlantă, într-un trup de uriaș, el va trăi experiențele aspre ale vieții omului primitiv. Și cât de deosebită îi va fi viața când se va naște din nou și va fi un locuitor de la munte, robust, tăcut și sensibil la schimbările vremii. Născut apoi în Atlantida sau în Peru în trup de toltec, va ocupa o funcție administrativă într-un guvern patriarhal ce a reprezentat odinioară gloria acestui popor. El va purta pe umerii săi responsabilitate asigurării unei vieți cât mai bune locuitorilor vreunui sat sau regiuni, va învăța să-și sacrifice personalitatea cât timp va trăi pentru a fi de folos semenilor săi. În calitate de colonist turanic, el va călători mult la distanțe mari în căutarea de pământuri noi, și va lupta cu natura pentru a se stabili acolo. Ca membru al sub-rasei semitice originale, el va fi în primul rând un luptător, iute în luarea de decizii, și va învăța că viața nu îi aparține lui ci tribului din care face parte. Mai târziu, ca akkadian, va cunoaște atracția mării, atent să prindă momentul prielnic pentru a-și vinde mărfurile; această activitate în domeniul comerțului îi va dezvolta capacitățile mentale făcându-l apt pentru a rezista concurenței celorlalți. După aceea, îl vom regăsi ca agricultor chinez, legat puternic de ferma strămoșilor săi, pe care n-o părăsește aproape nici o zi, ca și de ceilalți locuitori ai satului a căror viață o cunoaște foarte bine și cu care împarte atât bucuriile cât și necazurile, departe de tumultul luptelor și al negustoriei. Așa va reuși el să pătrundă semnificația interioară a vieții!

Să ne imaginăm cât de diferite ar fi fost experiențele trăite de acest suflet în trecerile lui prin toate aceste sub-rase, dacă s-ar fi încarnat, de fiecare dată, în corpul unei femei în care ar fi trebuit să îndeplinească îndatoriri specifice; în această situație, altfel ar fi privit viața, ar fi devenit mai sensibil și ar fi căpătat calități fără de care nu ar fi putut să facă față noilor condiții în care trebuia să trăiască.

Urmărind șirul nașterilor succesive ale acestui suflet, observăm că el își face apariția acum în rasa ariană. Fără îndoială că o viață trăită în India va lăsa urme adânci asupra lui, sub influența concepției filosofice și a detașării de viață, caracteristice hindușilor. Mai târziu, trăitor în Egiptul antic, în mijlocul locuitorilor practici și fericiți, niciodată visători, el își va dezvolta o altă latură a naturii sale. Ca arab, născut în mijlocul deșertului, nu va fi influențat el oare de acesta, trezindu-i sensibilitatea și sentimentul de singurătate în imensitatea naturii?

Ca iranian nu s-ar fi putut exprima decât în cadrul unei gândiri poetice, și chiar dacă nu ar fi fost poet, o viață trăită aici l-ar fi pus în contact cu un alt aspect al existenței. Apoi în trupul unui celt — poate al unui grec din Atena — o nouă concepție de viață l-ar fi făcut să vadă zei peste tot, pe mare și pe pământ, considerându-se urmașul lor, născut pentru a face o artă din viața lui, având ca ideal să cunoască puțin din toate lucrurile pentru a-și făuri un mod de viață armonios și echilibrat. Apoi, în trupul unui roman, îl vom găsi ca pe o persoană fermă în convingerea sa că religia, familia și Statul alcătuiesc un sigur tot, având sentimentul profund al respectului față de lege, mereu gata să asculte pentru a învăța să comande. Născut ca francez sau italian, el va fi o persoană impresionabilă, gata să reacționeze prompt sub imboldul stărilor emoționale, orbit de idei numai pentru faptul că sunt ideile sale, fără să acorde atenție lucrurilor obișnuite, banale. Încarnat în corpul unui irlandez, el va trăi experiența unei vieți prin care va trece cu visele și intuițiile lui, ca și cu entuziasmul și descurajările inerente existenței.

Mai târziu, născut în rasa teutonă, în Scandinavia, în Anglia sau în America alte noi calități va adăuga sufletul la cele pe care deja le posedă. El își va forma o concepție practică asupra vieții, o anume impersonalitate prin cercetare științifică, și va învăța, din afaceri, individualismul și necesitatea de a fi conștiincios.

Putem de pe acum prevedea unele calităţi ale sub-rasei următoare, cea de a şasea, care va apare în America, în Australia, în Noua Zeelandă, şi poate, de asemenea, în curând în Africa de Sud. Ea se va caracteriza prin fraternitate, printr-o nouă concepţie asupra raporturilor între părinţi şi copii. Va fi, de asemenea, cooperantă, participând efectiv la activităţile din domeniile care favorizează progresul material, intuitivă, cu facultatea de a considera sub un unghi nou problemele mondiale fără ca tradiţiile lumii vechi să mai constituie vreo piedică, avidă de soare, dornică să trăiască în aer liber şi implicată în toate activităţile care urmăresc reunirea oamenilor în comunităţi.

În acest fel progresează şi decad civilizaţiile, şi fac să înflorească anumite calităţi, dar cheia acestui fenomen o reprezintă Reîncarnarea. Civilizaţiile apar şi dispar doar pentru a ne pregăti terenul pe care să experimentăm tot ceea ce este necesar pentru a căpăta, viaţă după viaţă, învăţăturile necesare pentru a evolua. Toate acestea, Părintele nostru din ceruri le creează din ţărână, le face să-şi îndeplinească rolul, apoi le face să dispară înghiţite de valuri sau distruse de un cataclism. Ele nu sunt decât scene ale piesei scrisă de El pentru noi, copiii Lui, pentru ca, jucând aici bine şi conştiincios rolul ce ne-a fost încredinţat, să putem, într-o zi, să fim asemenea Lui.

Capitolul trei

LEGILE REÎNCARNĂRII

Adăpostul unui animal, sufletului unui om i-a fost de
Dumnezeu împrumutat,
Şi omul a întrebat "Doamne, dator îţi sunt?"
"Nu", răspunse El," nu încă, dar înapoiază adăpostul
curat,
Şi altul îţi voi da, cu mult mai bun."

Tennyson.

Odată la zece mii de ani sau chiar mai mult, o idee îşi face deodată apariţia în lume şi, asemenea unui alt Prometeu, deschide omenirii porţile unei noi ere. La sfârşitul secolului precedent, s-a născut o asemenea idee, o concepţie foarte importantă, cunoscută ca teoria Evoluţiei. Ca un fulger care alungă bezna nopţii, lumina sa a pătruns în cutele cele mai tainice ale conştiinţei şi, de atunci, oamenii au putut să vadă Natura la lucru fără a mai fi nevoie să-i simtă mâna apăsătoare. Încă din zorii timpurilor trecute s-a născut, tot aşa, o altă concepţie, cea a Reîncarnării.

Reîncarnarea ne învaţă că viaţa, care se manifestă succesiv în corpuri diferite, se înalţă spre o capacitate mai vastă şi mai nobilă de a simţi şi de a gândi, iar Evoluţia ne face să vedem dezvoltarea formelor într-o structură care devine din ce în ce mai complexă. Aceste două concepţii sunt asemenea mâinii drepte şi celei stângi ale marelui Arhitect care modelează lumea. Taina universului nu este decât pe jumătate dezlegată dacă ne mărginim la o analiză efectuată numai în lumina unuia din aceste adevăruri; dacă le vom considera inseparabile, completându-se unul pe celălalt, atunci vom fi în posesia unei concepţii care se va dezvolta odată cu noi înşine.

Cu toate că reîncarnarea este considerată de obicei ca fiind specifică sufletului omenesc, ea este în realitate un proces valabil întregii vieţi şi tuturor organismelor. Viaţa trandafirului care moare se întoarce în subdiviziunea "sufletului-colectiv" al rozaceelor, după care se reîncarnează sub forma unui nou trandafir; câinele care moare se întoarce la "sufletul-colectiv" canin căruia îi aparţine, şi se reîncarnează apoi ca un pui fătat de curând. Şi în cazul omului, procesul este asemănător, cu singura deosebire că atunci când moare, el nu se întoarce în cadrul unui "suflet-colectiv", deoarece el este o conştiinţă individuală şi separată de cea a semenilor lui; atunci când se reîncarnează, el revine în noua viaţă cu facultăţile pe care le-a căpătat în vieţile sale precedente fără să le fi diminuat prin împărţirea lor cu ceilalţi indivizi.

S-a convenit ca termenul *reîncarnare* să fie folosit pentru acest proces numai atunci când el se referă la sufletele oamenilor şi semnificaţia lui este interpretată uneori diferit, după cum urmează:

1. Se înţelege uneori prin acest cuvânt că la naşterea unui copil, Dumnezeu nu creează un suflet pentru el, acest suflet existând de mult timp ca individ, într-o oarecare stare spirituală. În momentul naşterii acest suflet ia o formă umană pentru prima şi ultima oară. În aceasta constă doctrina Preexistenţei;

2. O altă semnificaţie consideră că sufletul omului a apărut deja anterior în forme corporale, câteodată sub formă umană alteori sub formă animală sau vegetală, şi că, după moarte, acest suflet se va putea renaşte ca animal sau ca plantă înainte de a se întoarce încă odată într-o formă umană. Această concepţie este cunoscută ca doctrina Transmigraţiei sau Metempsihoză;

3. Potrivit celei de a treia semnificaţii, sufletul omului, înainte de a se naşte în corpul unui copil, a mai trăit pe pământ fie ca bărbat sau ca femeie, dar nicidecum ca animal sau plantă, afară numai de cazul când nu s-a "individualizat", adică înainte ca sufletul să nu fi devenit o entitate individuală, eternă şi conştientă de sine. Şi astfel, la naştere, după un interval de timp trăit într-o stare spirituală, sufletul se va întoarce pe

pământ ca bărbat sau ca femeie, dar nu se va naşte din nou ca plantă sau animal. Aceasta este doctrina Reîncarnării.

Teosofia consideră că un suflet, odată ce s-a "individualizat", a devenit suflet omenesc, şi nu se mai poate reîncarna într-o formă animală sau vegetală. Gânditorii de azi limitează folosirea termenului de Reîncarnare numai pentru cea de-a treia semnificaţie aşa cum s-a arătat mai înainte. În literatura teosofică modernă, reîncarnarea nu înseamnă renaşterea sub forma unei plante sau a unui animal, căci dacă aşa ceva ar fi posibil, sufletul, pe cale de evoluţie, nu ar avea nimic de câştigat dacă ar face acest pas înapoi în regnurile inferioare.

Fiecare, trebuie să descopere personal adevărul despre reîncarnare, prin studiu şi observaţie, tot aşa cum în activitatea ştiinţifică cercetătorul recunoaşte cu ajutorul unor mijloace asemănătoare adevărul din procesul de Evoluţie. În acest capitol, vom schiţa legile după care oamenii se reîncarnează, în măsura în care ele au fost descoperite prin cercetarea ocultă.

Mai întâi va trebui să ţinem seama exact de ceea ce constituie obiectul reîncarnării. Pentru aceasta va trebui să înţelegem ce este sufletul, şi care sunt vehiculele sale sau instrumentele de cunoaştere (figura 26).

VEHICULELE SUFLETULUI				
PLAN MENTAL	MENTAL SUPERIOR	CORP CAUZAL	Serveşte pentru a evolua	IDEALURI
				GÂNDURI ABSTRACTE
	MENTAL INFERIOR	CORP MENTAL	Serveşte pentru a gândi	IDEI
				GÂNDURI CONCRETE
PLAN ASTRAL		CORP ASTRAL	Serveşte pentru a simţi	EMOŢII
				DORINŢE
PLAN FIZIC		CORP FIZIC	Serveşte pentru a acţiona	REACŢII SENZORIALE
				ACŢIUNI

Fig. 26

Sufletul omenesc este o Conştiinţă individuală şi permanentă care trăieşte într-o formă sau corp de materie invizibilă. Acest corp al sufletului, compus dintr-un fel de materie numită materie mentală superioară, este cunoscut sub numele de Corp cauzal. El are o formă omenească, dar care nu este de sex masculin sau feminin, ci este mai degrabă asemănător îngerului aşa cum ni-l înfăţişează tradiţia; el este înconjurat de o materie de formă ovoidală, materie aprinsă şi luminoasă ca nuanţele schimbătoare şi delicate ale apusului de soare. Această formă numită Augoeides şi ovoidul de materie luminoasă care-l înconjoară, constituie locuinţa permanentă a sufletului, sau corpul cauzal. Sufletul este nemuritor şi trăieşte veşnic în acest corp cauzal. Pentru suflet, nu există nici naştere, nici copilărie, nici bătrâneţe, nici moarte; el este nemuritor, şi îşi dezvoltă capacităţile de iubire, de gândire, de acţiune, pe măsură ce se scurg secolele. El nu trăieşte decât pentru a căpăta o experienţă de viaţă cât mai bogată într-un anumit domeniu, şi este cel mai fericit atunci când ajunge să-şi aducă contribuţia la Planul pe care Părintele său divin l-a conceput pentru evoluţie.

Evoluţia sufletului este posibilă prin experienţa pe care o acumulează în vieţile trăite în regnuri inferioare celor care constituie adevăratul său lăcaş. În acest scop, el se reîncarnează, adică:

1. El adună materie care aparţine planului mental inferior şi o modelează creând un corp mental cu ajutorul căruia el va putea gândi, adică va traduce lumea exterioară a fenomenelor sub forma unor idei concrete şi a unor legi;

2. El adună apoi materie astrală din care va crea un corp astral prin intermediul căruia va putea simţi, adică va fi în stare să traducă lumea fenomenelor sub formă de dorinţe personale şi de emoţii;

3. Lui i se crează un corp fizic corespunzător, cu ajutorul căruia va putea să acţioneze, şi, prin intermediul căruia va traduce lumea în termeni de proprietăţi fizice cum ar fi atracţia gravitaţională, căldura sau frigul, starea de repaus sau de mişcare etc.

Procesul prin care sufletul îmbracă aceste trei corpuri se numeşte Reîncarnare. În timpul vieţii corpului fizic, fiecare vibraţie la care nervii răspund, dă naştere în creier la o reacţie senzorială; această reacţie este apoi apreciată ca agreabilă sau neplăcută de către corpul astral, după care corpul mental, la rândul lui, ia cunoştinţă de aprecierea corpului astral şi traduce această impresie în gândire; această gândire este percepută în cele din urmă de către suflet în corpul cauzal. Sufletul transmite apoi răspunsul său relativ la fenomenul din lumea fizică, şi îl face să ajungă la creierul fizic prin intermediul corpului mental şi al corpului astral. Pe toată durata de timp cât funcţionează conştiinţa, se va stabili un asemenea schimb de mesaje cu corpul cauzal. După ce au fost acumulate în felul acesta un număr mare de idei, sufletul le analizează, le sistematizează, şi, prin generalizări, îşi îmbogăţeşte experienţa din domeniul vieţii idealurilor de gândire şi acţiune. El operează transmutaţia lumii fenomenelor în concepte eterne care vor face apoi parte din el însuşi.

Procesul invers celui al Reîncarnării, pe care îl numim moarte, nu schimbă cu nimic corpul cauzal. În primul rând, corpul fizic este dat deoparte, iar fenomenele fizice nu îi mai provoacă nici un fel de reacţie; sufletul posedă însă celelalte două corpuri, cel mental şi cel astral. Apoi este abandonat şi corpul astral, iar fenomenele astrale nu îi mai pot solicita atenţia, lumea fiind observată de către suflet doar cu ajutorul planului mental inferior. În cele din urmă şi corpul mental este îndepărtat, iar sufletul rămâne pe deplin în corpul cauzal, fără a mai poseda vreun vehicul inferior. (a se vedea capitolul "Omul în timpul vieţii şi morţii"). Odată mai mult, el rămâne în sălaşul său, ca să spunem aşa, deşi în realitate nu şi l-a părăsit niciodată. El nu a făcut decât să-şi proiecteze în afară o parte din conştiinţa şi voinţa sa prin vehiculele făcute dintr-o materie inferioară, şi acest proces este numit de oameni Reîncarnare. Sufletul se serveşte de diferite vehicule un anumit timp, şi, atunci când nu mai are nevoie de ele, le abandonează.

Ceea ce noi numim viaţă şi moarte, pentru suflet nu este altceva decât un proces de dirijare a unei părţi din conştiinţa sa spre planurile inferioare de existenţă, şi apoi de aducere a ei înapoi pe planurile superioare.

Metoda folosită pentru a studia legile Reîncarnării constă în observarea sufletelor atunci când se nasc într-un corp fizic în care-şi trăiesc viaţa, şi pe care îl părăsesc la moarte, ca după aceea să-şi abandoneze succesiv corpul astral şi apoi pe cel mental pentru a se regăsi în cele din urmă, în deplinătatea fiinţei lor, în corpul cauzal. Toate particularităţile acestui proces sunt înregistrate în memoria Logosului, iar acela care reuşeşte să stabilească un contact cu această memorie va putea să cunoască reîncarnările succesive al oricărui suflet.

Graţie acestei metode, au fost întreprinse cercetări în urma cărora au fost obţinute suficiente date care să ne permită să enunţăm legi corespunzătoare.

În fenomenul Reîncarnării, o caracteristică importantă o constituie faptul că legile sale diferă în funcţie de natura sufletelor. În nici o epocă sufletele nu sunt la fel de evoluate; celor care sunt mai înaintate în vârstă, mai mature, li se aplică alte legi decât sufletelor mai tinere. Raţiunea existenţei acestei diferenţe de vârstă a sufletelor va fi explicată pe larg în capitolul despre "Evoluţia animalelor". Scopul reîncarnării este acela de a oferi unui suflet posibilitatea de a deveni mai înţelept şi mai bun prin experienţele acumulate în cursul fiecărei încarnări. Se constată că unele suflete sunt în stare să înveţe repede din experienţele vieţii doar în cursul a câtorva încarnări, spre deosebire de altele care învaţă mult mai greu, şi de aceea vor trebui să repete de mai multe ori aceste experienţe, venind la încarnare de mai multe ori. Această diferenţă în aptitudinea de a învăţa mai repede din experienţele trăite se datoreşte diferenţei de vârstă a sufletelor; luând drept criteriu diferenţa de vârstă, sufletele pot fi grupate în cinci mari categorii, aşa cum sunt prezentate în tabelul din figura 27.

Sufletele cel e mai tinere sunt cele care nu sunt în stare să-şi domine natura dorinţelor încă violente şi rudimentare, şi care sunt lipsite de capacităţi mentale. În prezent, aceste suflete apar în rasele sălbatice şi cele pe cale de a se civiliza, ca şi în indivizii înapoiaţi sau criminalii înăscuţi din comunităţile civilizate (grupa a cincea din tabel). Sufletele puţin mai evoluate, şi deci mai în vârstă, sunt cele care au depăşit faza sălbatică, dar sunt dotate cu o inteligenţă redusă, le lipseşte imaginaţia şi iniţiativa (grupa a patra). În aceste două grupe intră nouă zecimi din întreaga omenire.

TIPURI DE SUFLETE CARE SE REÎNCARNEAZĂ	
1. ADEPŢI	Nu mai au nevoie să se reîncarneze
2. SUFLETE "PE CĂRARE"	Se reîncarnează imediat sub conducerea Maestrului lor. Renunţă la perioada lor de viaţă în lumea celestă.
3. SUFLETE "CULTIVATE"	a) Se reîncarnează de două ori în fiecare sub-rasă. Petrec în medie 1200 de ani în lumea celestă. b) Se reîncarnează mai mult de două ori în aceeaşi sub-rasă. Petrec în jur de 700 de ani în lumea celestă.
4. SUFLETE "SIMPLE" 5. SUFLETE "NEDEZVOLTATE"	Se reîncarnează de nenumărate ori în fiecare sub-rasă înainte de a trece la următoarea

Fig. 27

Urmează sufletele cele mai avansate şi mai cultivate din toate rasele; ele aparţin celor al căror orizont intelectual nu se limitează doar la familie sau la naţiune, şi care tind spre o

perfecţiune ideală şi se străduiesc în mod conştient să o realizeze (grupa a treia). Mai puţin numeroase sunt sufletele care au descoperit că scopul vieţii este sacrificiul de sine şi şi punerea în slujba altora, suflete aflate " pe Cărare" şi care îşi făuresc în mod conştient viitorul (grupa a doua). Ca pe nişte flori rare în arborele omenirii îi găsim pe Adepţi, Maeştrii Înţelepciunii, aceşti Fraţi mai în vârstă ai Omenirii, care reprezintă Reflectarea lui Dumnezeu pe pământ şi care conduc evoluţia potrivit Planului Divinităţii (grupa întâia).

Sufletul se reîncarnează în sub-rasele raselor-rădăcină studiate în capitolul anterior. Înainte de a trece la studierea legilor reîncarnării, va trebui să excludem chiar de la început cele două grupe de suflete care nu se mai supun acestor legi, grupe care îi conţin pe Adepţi şi pe acei indivizi care se află " pe Cărare". Adeptul a depăşit stadiul în care este nevoit să se mai reîncarneze, pentru că el a acumulat întreaga experienţă a tuturor civilizaţiilor în sânul cărora a trăit. El şi-a îndeplinit misiunea de a deveni om. El a devenit "o coloană în Templul Dumnezeului meu, şi nu se va mai mişca de acolo". Cu toate acestea, mulţi dintre Adepţi se reîncarnează de bunăvoie printre oameni pentru a fi Legiuitorii şi Îndrumătorii lor în scopul de a-i uni pe aceştia cu Dumnezeu. Când un asemenea Adept doreşte să se reîncarneze, el îşi alege locul şi ora naşterii, căci este stăpân absolut pe destinul său.

Sufletele "pe Cărare" sunt discipoli ai Maeştrilor Înţelepciunii, şi, de obicei, după moarte, ele se reîncarnează după câteva luni sau câţiva ani, fără să-şi fi abandonat înaintea noii lor naşteri nici corpul mental şi nici pe cel astral, contrar celor ce se întâmplă în mod obişnuit. Această situaţie se abate de la legea generală care impune ca, după moartea corpului fizic, sufletul să trăiască o perioadă scurtă pe plan astral, după care, după ce şi-a părăsit corpul astral, să rămână mai multe secole în planul lumii mentalului inferior (numit şi Devakhan), unde sufletul îşi retrăieşte aspiraţiile vieţii de pe pământ, dar de data aceasta în deplinătatea fericirii pe care şi-a dorit-o. Se scurg astfel secole întregi de activitate fericită până când forţa aspiraţiilor spirituale este epuizată în întregime, după care sufletul îşi abandonează şi corpul mental inferior, rămânând

în corpul său cauzal împreună cu toate experienţele sale transformate în idealuri şi facultăţi. Deoarece sufletul mai are încă multe de făcut pentru a ajunge la perfecţiune, el se reîncarnează, îmbrăcându-se cu trei corpuri noi, corpul mental, corpul astral şi corpul fizic.

Aşa cum s-a arătat, discipolul aflat "pe Cărare" face excepţie de la această metodă obişnuită de evoluţie; el renunţă la secolele de fericire pe care şi le-ar fi putut petrece în acea lume cerească, dorind cu nerăbdare să continue să lucreze pe plan fizic pentru Maestrul său; el renunţă la fericirea la care era îndreptăţit pentru a se pune în slujba omenirii. Maestrul său îi alege locul şi perioada în care se va naşte din nou, păstrându-şi la această nouă naştere corpul astral şi corpul mental din viaţa anterioară, limitându-se la a-şi lua doar un corp fizic.

Legile reîncarnării care se aplică sufletelor care nu sunt nici discipoli, nici Adepţi pot fi deduse şi din analiza cazurilor prezentate în tabelele din figurile 28 până la 31. Aceste tabele prezintă cazurile a patru indivizi de-a lungul mai multor reîncarnări.*

Toţi patru au în spatele lor mai multe sute de vieţi, dar în studiul care a fost întreprins, cercetările s-au limitat numai la vieţile lor mai recente.

Aceste patru persoane aparţin grupei sufletelor cultivate, iar studiul legilor care acţionează asupra evoluţiei lor ne va furniza de asemenea informaţii privind reîncarnarea altor două clase, cele ale sufletelor simple şi ale celor nedezvoltate.

Detaliile date în cazul acestor încarnări în ceea ce priveşte locul, epoca, sexul, rasa şi durata care separă două vieţi succesive, ne permit să constatăm că:

1. Sufletele cultivate se împart în alte două tipuri secundare: unul le cuprinde pe cele al căror interval dintre

*Aceşti patru indivizi A, B, C, D sunt respectiv egourile numite Sirius, Orion, Alcyone şi Erato, din *"Vieţile lui Alcyone"*. De fapt, Sirius şi Alcyone nu mai aparţin grupei a treia din tabelul de la figura 27, căci ei se află acum "pe Cărare". Dar cum ei au intrat abia de curând în această categorie (în cazul lui Sirius, în încarnarea din Grecia, în anul 524 înainte de Christos, şi în cazul lui Alcyone în anul 1910 al erei noastre), vieţile lor trecute sunt considerate exemple reprezentative ale grupei a treia.

moarte şi o nouă naştere este de 1200 de ani (Subiecţii A, B şi D, din figurile 28, 29 şi 31),şi celălalt se referă la cele al căror interval între două vieţi succesive nu este decât de aproximativ 700 de ani (Subiectul C, din figura 30). Perioada de timp care separă încarnările este petrecută de suflet în mare parte în lumea cerească inferioară, în " Devakhan", iar durata vieţii în această stare depinde de cantitatea şi de intensitatea aspiraţiilor înalte care l-au însoţit în viaţa pe pământ.

SUBIECT A - ULTIMELE 20 DE VIEŢI Vârsta medie a vieţii terestre: 66 de ani 1/3 Perioada medie între reîncarnări: 1208 ani 1/2					
Data naşterii	Locul naşterii	Rasă	Sex	Vârsta la moarte	Interval între vieţi
23650 î. Chr.	America de Nord	IV-1	masculin	56	929
22665	America de Nord	" 2	"	64	1135
21466	Poseidonis	" 3	"	84	1826
19556	Bactriane	" 4	"	71	1276
18209	Africa de Nord	" 5	"	69	1266
16874	Poseidonis	" 6	feminin	51	1041
15782	Tartaria	" 7	"	85	1167
14530	Canada	" 1	"	57	819
13654	Poseidonis	" 2	masculin	54	1505
12095	Peru	" 3	"	82	1266
10747	China	" 4	"	79	1050
9618	Poseidonis	" 5	feminin	54	1262
8302	Etruria	" 6	"	44	1241
7017	Egipt	V-1	masculin	68	619
6330	India	" 1	"	90	605
5635	India	" 1	"	47	1551
4037	Egipt	" 1	"	70	1143
2824	Creta	" 4	"	87	830
1907	Arabia	" 2	"	45	1338
524	Grecia	" 4	"	70	2301
1847 d. Chr.	Anglia	" 5	"		

Fig. 28

În cazul sufletelor nedezvoltate şi al celor simple, o viaţă fizică de şaizeci de ani va fi suficientă pentru a crea destulă forţă spirituală ca cei din primul caz să rămână în Devakhan între cinci şi cincizeci de ani, iar ceilalţi între două până la trei secole.

Dacă se întâmplă ca viaţa pe planul fizic să fie scurtă, ca atunci când moartea survine în copilărie sau adolescenţă, şederea în Devakhan va fi mult mai scurtă, deoarece forţa spirituală creată va fi mai redusă.

SUBIECT B - ULTIMELE 20 DE VIEŢI Vârsta medie a vieţii terestre: 53 de ani 1/2 Perioada medie între reîncarnări: 1017ani 3/4					
Data naşterii	Locul naşterii	Rasă	Sex	Vârsta la moarte	Interval între vieţi
23875 î. Chr.	Hawai	IV-2	masculin	60	837
22978	Madagascar	" 2	feminin	57	713
22208	Malacca	" 7	"	56	612
21540	India de sud	" 1	"	36	0
21504	India de sud	" 2	"	48	0
21456	India de sud	" 2	"	64	1775
19617	Bactriana	" 4	masculin	71	1245
18301	Maroc	" 5	"	67	1006
17228	Poseidonis	" 6	"	91	1447
15690	Tartaria	" 7	"	58	1125
14507	Canada	" 1	"	56	780
13671	Poseidonis	" 2	feminin	38	1543
12090	Peru	" 3	"	85	2319
9686	China	" 4	"	13	70
9603	Poseidonis	" 5	"	39	1239
8325	Etruria	" 6	"	65	1502
6758	Tartaria	" 7	"	52	1007
5629	India	V-1	"	62	1552
4015	Egipt	" 1	masculin	71	1208
2735	Africa merid.	" 2	"	48	809
1879	Persia	" 3	"	17	341
1521	Asia Mică	" 4	"	31	991
499	Grecia	" 4	"	76	2020
1597 d. Chr.	Veneţia	" 4	"	23	286
-	-	" 5	"		

Fig. 29

Pentru majoritatea sufletelor cultivate, o viaţă fizică, aici pe pământ, de şaizeci de ani va permite ca acestea să rămână 1000 până la 2000 de ani în Devakhan, durata exactă depinzând de intensitatea forţei ce va trebui să fie tansmutată în facultăţi.

SUBIECT C - ULTIMELE 30 DE VIEŢI Vârsta medie a vieţii terestre: 72 de ani 2/3 Perioada medie între reîncarnări: 706 ani					
Data naşterii	Locul naşterii	Rasă	Sex	Vârsta la moarte	Interval între vieţi
22662 î. Chr.	America de Nord	IV-2	feminin	84	819
21759	India	"6	"	17	275
21467	India	"2	masculin	85	808
20574	India	"3	"	109	911
19554	China	"4	"	69	600
18885	Asia centrală	V-1	"	79	597
18209	Africa de Nord	"IV-5	"	71	674
17464	Asia centrală	V-1	"	60	528
16876	Poseidonis	IV-6	"	84	717
15995	Asia centrală	V-1	feminin	58	535
15402	India	"1	"	79	772
14551	India	"1	"	91	809
13651	Poseidonis	IV-2	"	82	692
12877	India	V-1	masculin	82	702
12093	Peru	IV-3	"	90	821
11182	India	V-1	"	71	682
10429	India	"1	"	73	684
9672	Poseidonis	IV-5	"	86	811
8775	India	V-1	"	83	840
7852	India	"1	"	78	788
6986	Egipt	"1	feminin	77	945
5964	India	"1	"	17	312
5635	India	"1	"	47	618
4970	India	"1	"	69	866
4035	Egipt	"1	"	75	901
3059	India	"1	masculin	81	798
2180	India	"1	"	56	596
1528	Persia	"3	"	87	811
630	India	"1	"	71	1183
624 d. Chr.	India	"1	"	70	802

Fig. 30

Printre aceste suflete cultivate există un grup mic reprezentat de subiectul C din tabelul 30, care, deşi dispune de o cantitate de energie sprirituală egală cu aceea care i-ar permite să rămână în Devakhan 1200 de ani, îşi scurtează durata vieţii cereşti la numai 700 de ani.

SUBIECT D - ULTIMELE 16 DE VIEŢI Vârsta medie a vieţii terestre: 53 de ani 3/4. Perioada medie între reîncarnări: 1221 ani 1/4.					
Data naşterii	Locul naşterii	Rasă	Sex	Vârsta la moarte	Interval între vieţi
19245 î. Chr.	Chaldéa	IV-6	masculin	76	2022
17147	Egipt	"5	"	72	1787
15288	Poseidonis	"3	"	44	498
14746	Alaska	"1	feminin	55	653
14038	America de Nord	"2	"	62	1187
12089	Peru	"3	"	85	2367
9637	China	"4	"	12	22
9603	Atlantida de Nord	"5	"	39	995
8569	Etruria	"6	"	59	1053
7457	Japonia	"7	"	65	1513
5879	Egipt	V-1	masculin	75	1772
4032	India	"1	"	45	1829
2158	Arabia	"2	"	68	1517
573	Persia	"3	"	12	41
520	Atena	"4	"	71	1952
1503 d. Chr.	Germania	"5	"	19	332
1854	-	"5	"		

Fig. 31

2. Sufletele cultivate care aparţin primului tip secundar se nasc de cel puţin două ori în fiecare sub-rasă a fiecărei Rase-rădăcină, şi aceasta, în general, în ordinea numerică a sub-raselor. Dacă ne referim la subiectul A din tabelul de la figura 28, vedem că el s-a născut în anul 23650 î.Crh. în prima sub-rasă a Rasei-rădăcină atlantă; vieţile care urmează le trăieşte în cadrul altor sub-rase ale acestei rase în ordinea lor numerică. După viaţa în a şaptea sub-rasă, acest suflet se întoarce în prima sub-rasă, schimbându-şi sexul, şi apoi se naşte din nou în următoarele sub-rase, mereu în ordinea lor numerică, fără a-şi schimba mereu sexul. Atunci când se naşte a doua oară în sub-rase, el o omite pe cea de-a şaptea. Din momentul în care sufletul a acumulat deja calităţile sufleteşti caracteristice unei rase, el nu se va mai reîncarna în nici o sub-rasă a acesteia. În cazul subiectului A, este evident că o

singură viaţă în cea de-a şaptea sub-rasă i-a fost de ajuns ca să acumuleze calităţile care îi erau necesare mai târziu. Există şi cazuri în care sufletul se reîncarnează de două ori, succesiv, în aceeaşi sub-rasă, deoarece nu a reuşit să-şi însuşească toate calităţile acelei sub-rase într-o singură viaţă.

Sufletele cultivate care aparţin celui de-al doilea tip secundar, reprezentat de subiectul C ar trebui de asemenea să urmeze o lege generală, dar din analiza tabelului din figura 30 nu este posibil să deducem nimic. Mai târziu, cu siguranţă, când alte suflete din categoria aceasta vor fi analizate, se va putea deduce legea care dirijează încarnările lor.

3. În privinţa sexului corpului fizic, observăm că aceşti patru subiecţi prezintă diferenţe considerabile. Încarnările se fac în corpuri masculine sau feminine pentru ca sufletul să capete calităţi care sunt mai dezvoltate la un sex faţă de celălalt. Ţinând însă seama că aptitudinea de a asimila experienţe variază de la un suflet la altul, şi că, în afară de aceasta, nevoile suferă schimbări pe parcursul vieţilor, nu există o regulă strictă în ceea ce priveşte numărul de încarnări într-un sex oarecare.

De obicei sufletul nu se reîncarnează succesiv în acelaşi sex de mai mult de şapte ori sau de mai puţin de trei ori. Există însă şi excepţii, ca în cazul subiectului A care, după trei vieţi succesive ca bărbat, se încarnează de două ori la rând ca femeie, şi revine apoi în următoarea încarnare într-un corp de sex masculin. S-a observat şi cazul unui suflet care nu a avut mai puţin de nouă vieţi succesive ca femeie.

4. Nici un principiu general nu apare în mod clar în ceea ce priveşte durata vieţii într-un corp fizic. Perioada în care un suflet trebuie să se nască este determinată de sfârşitul vieţii în lumea cerească. Ora morţii este de obicei fixată dinainte de către " Domnii Karmei" — îngerii care, potrivit Planului lui Dumnezeu, au misiunea de a pune în cumpănă binele şi răul din trecut şi din prezent, pentru ca din acţiunea lor reciprocă să rezulte cât mai mult bine. Viaţa poate fi curmată relativ repede printr-o boală sau printr-un accident dacă Domnii Karmei consideră că în felul acesta este grăbită evoluţia viitoare

a sufletului; viaţa poate fi însă şi de lungă durată dacă se consideră că acest lucru îi permite sufletului să capete o facultate oarecare în vederea aceleiaşi evoluţiei.

Deşi încercările importante din viaţa fizică precum şi sfârşitul fiecărei încarnări sunt fixate de aceşti slujitori ai lui Dumnezeu potrivit " karmei" fiecărui suflet — adică după serviciile pe care sufletul trebuie să-l facă altora şi să le primească la rândul lui, ca rezultat al vieţilor din trecut — planul general poate fi modificat din iniţiativa individului însuşi, sau a altor persoane ale căror acţiuni îl vor afecta direct. De exemplu, în cazul morţii prin accident, se poate ca acest sfârşit să fi fost prevăzut de către Domnii Karmei; dar uneori lucrurile nu stau chiar aşa, şi accidentul se produce în urma intervenţiei unor forţe noi care acţionează asupra acestei vieţi. Într-un asemenea caz, planul este perturbat, dar va putea fi îndreptat la începutul viitoarei vieţi, în aşa fel încât de fapt nimic nu va fi pierdut pentru acel suflet al cărui destin a fost momentan modificat printr-o acţiune fortuită.

Sinuciderea, în orice caz, nu este prevăzută în planul vieţii vreunei persoane; omul este răspunzător direct de un asemenea act, deşi această responsabilitate poate fi împărţită cu alţii.

Pentru sufletele care aparţin grupelor de suflete simple şi nedezvoltate, legea reîncarnării se modifică în sensul că acestea se nasc de mai multe ori în aceeaşi sub-rasă înainte de a trece la următoarea. Acest lucru este necesar deoarece aptitudinea lor pentru a acumula experienţă de viaţă este destul de redusă, din care cauză au nevoie de mai mult de o singură încarnare în cadrul aceleiaşi sub-rase. Intervalul dintre două vieţi succesive este uneori doar de câţiva ani, deşi el se poate întinde până la două sau trei sute de ani. Aceste suflete se află, pe scara evoluţiei generale, cu milioane de ani în urma sufletelor cultivate. Totuşi starea lor de întârziere nu implică neapărat că natura lor este rea; această stare depinde doar de vârsta sufletului. Concepţiile mai largi asupra vieţii şi simpatiile profunde, caracteristice sufletului cultivat, vor fi într-o zi

însuşite şi de sufletele nedezvoltate şi de cele simple; dezvoltarea calităţilor se face pentru toţi mai devreme sau mai târziu, în viaţa fără de sfârşit a sufletului.

Dacă examinăm tabelele care prezintă viaţa celor patru subiecţi luaţi ca exemplu, vom fi uimiţi de mulţimea detaliilor privind locurile, datele şi rasele legate de aceste naşteri, şi ne vom întreba cum poate un cercetător ocultist să fie sigur de exactitatea acestor date. Cum poate el să fie sigur că bărbatul născut în Poseidonis (subiectul D) şi femeia eschimosă din viaţa următoare sunt unul şi acelaşi suflet? Admiţând că există o memorie a Logosului, cum pot fi cunoscute aceste lucruri?

Întrebarea este normală, şi răspunsul ne va arăta clar că metodele de investigaţie oculte nu sunt fundamental diferite de cele folosite de către savanţii din zilele noastre. Identificarea locului în care s-a născut un individ se poate face fără dificultate; cercetătorul va vedea naşterea copilului, apoi va observa ţinutul şi împrejurimile sale (mările, munţii, lacurile, şi râurile din apropiere); bazându-se pe cunoştinţele de geografie actuale, el va putea destul de simplu să stabilească cu precizie locul respectiv. Dacă epoca pe care o cercetează este foarte îndepărtată, cercetătorul va trebui să ţină seama de configuraţia suprafeţei globului de atunci care se deosebeşte de cea actuală. Cercetătorul va trebui să observe la început locul aşa cum arăta apoi, apelând la memoria divină, va situa acelaşi loc în configuraţia geografică actuală. În felul acesta va putea stabili denumirile geografice cu ajutorul cărora va putea fi identificat locul naşterii.

Pentru a stabili rasa şi sub-rasa sunt necesare cunoştinţe solide de etnologie. Cine a călătorit mult poate distinge fără prea mare greutate un chinez de un japonez, sau chiar un celt din Franţa de un celt din Italia, sau un norvegian de un englez. De asemenea, observaţiile asupra caracteristicilor diferitelor rase, şi mai ales modificările elementelor subtile şi invizibile ale corpurilor sub-raselor, vor permite cercetătorului să obţină informaţiilor de care are nevoie.

Determinarea perioadelor de timp referitoare la urmărirea unor anumite evenimente ale epocii în care a trăit un anumit subiect este ceva mai dificilă. Cercetătorul citeşte atunci în memoria Logosului, putând urmări evenimentele petrecute în epoca aceea, într-un ritm mai rapid sau mai lent, după cum doreşte. Dacă doreşte, el poate să urmărească minut cu minut întâmplările din cursul unei zile, sau, tot aşa de bine, el poate să observe doar în câteva secunde ce s-a petrecut în timpul unei primăveri, a unei veri, a unei toamne, a unei ierni, într-o localitate oarecare şi să numere anii după succesiunea anotimpurilor.

Dacă el doreşte să cerceteze evenimentele petrecute în Egipt, într-o epocă istorică îndepărtată, pentru a stabili data la care acestea au avut loc, va trebui să urmărească o ceremonie de la curtea unui faraon, să reţină numele acestuia atunci când cineva din suită îl pronunţă, şi după aceea să consulte o enciclopedie pentru a stabili exact când a trăit acel monarh. Dacă îl interesează Grecia, va trebui să vadă pe cineva scriind o scrisoare sau vreun document şi să reţină în timpul cărei olimpiade au fost scrise acestea. Va putea, de asemenea, să plece de la un eveniment cunoscut, ca, de exemplu, bătălia de la Marathon pentru a număra anii care s-au scurs de la acea bătălie până la evenimentul pe care îl studiază. La Roma, va trebuie să se găsească lângă un scrib, atunci când acesta datează o scrisoare după formula de atunci "din anul cutare de la întemeierea Cetăţii", sau să asiste la dezbaterile din senat şi să reţină numele consulilor aflaţi atunci în funcţie, pentru ca după aceea, consultând datele istorice ale epocii şi ţării respective, să stabilească precis data căutată. Uneori el va socoti anii în sensul scurgerii lor normale sau în sens invers plecând de la un punct de reper în timp, ca de exemplu dispariţia Atlantidei care a avut loc cu 9564 de ani înainte de epoca creştină, această dată fiind stabilită odată pentru totdeauna de către cercetător într-o numărătoare anterioară. Când este cazul să se estimeze

perioade de timp foarte mari, de ordinul sutelor de mii de ani, cercetătorul va trebui să aibă şi cunoştinţe de astronomie pentru a putea calcula aceste perioade prin evaluarea poziţiei stelei polare faţă de axa pământului. Ca şi pentru savantul modern, *valoarea studiului efectuat de cercetătorul ocult va depinde* de grija cu care îşi va aduna informaţiile, de cunoştinţele generale şi de aptitudinea sa de a-şi prezenta rezultatele cât mai metodic.

Atunci când este vorba de a recunoaşte un suflet în diversele sale încarnări, un cercetător bun nu poate să facă, în nici un caz, erori de identificare. Este cunoscut faptul că corpul fizic al unui subiect se schimbă la fiecare reîncarnare, dar corpul sufletului, Corpul cauzal împreună cu acel Augoides pe care îl conţine, nu se schimbă niciodată. Odată ce un cercetător a reţinut aspectul acestui corp etern al sufletului, el îl va recunoaşte în fiecare viaţă în care apare oricât de diferite ar fi corpurile fizice pe care le va avea. Corpul cauzal constituie elementul sigur de identificare al unui suflet, căci el rămâne neschimbat, şi nu corpul fizic al unui nou-născut sau al unui bătrân.

Ne mai rămâne să analizăm în acest capitol două tabele (fig. 32 şi 33). Între cele trei suflete A, B şi C pe care le-am studiat există strânse legături sentimentale, de afecţiune puternică stabilită în decursul multor vieţi. Fiecare suflet evoluează sub presiunea propriei sale eternităţi, şi în afară de aceasta, cărarea care duce la unirea sa cu divinul nu o străbate singur, ci mână în mână cu alte suflete pe care învaţă să le iubească. O adevărată legătură afectivă este întotdeauna o legătură între suflete, şi nu doar o legătură între trupuri de carne; de asemenea, oricum ar arăta acestea din urmă, iubirea va radia de la unul sau de la celălalt. Înrudirile pe plan fizic prezintă doar o importanţă secundară; puterea multiformă a iubirii se va manifesta întotdeauna cu milă şi afecţiune pentru semenul său, oricare ar fi canalele terestre ce i-au fost impuse de Domnii Karmei.

B	A	A	C
....	....	Soţ	Soţie
....			....
Soţie	Soţ	Cumnat	Cumnat
			....
Străbunic	Nepot	Frate	Frate
			....
....	....	Frate 2)	Frate 2)
			....
....	....	Soţie	Soţ
....	....		....
		....	....
Fiu	Mamă	....	....
Mamă	Fiu	Soţ	Soţie
			....
Prietenă	Prieten	Frate	Frate
			....
....	....	....	....
Prietenă	Prietenă	Fiică	Tată
			....
Mamă	Fiică	....	....
....	....	Tată	Fiică
	....	....	....
Soţie	Soţ	Frate 2)	Soră 2)
			....
Prietenă	Prieten	Logodnic	Logodnică
....	....	....	....
Fiu 1)	Tată	....	....
....			....
Fiu	Tată	....	....
....			....
Prieten	Prieten	Prieten	Prieten

1) Adoptiv 2) Gemeni

Fig. 32

Din examinarea celor trei subiecţi A, B şi C, constatăm că A şi B aparţin tipului de suflete cultivate care petrec în Devakhan 1200 de ani, în timp ce subiectul C aparţine celui de al doilea tip secundar cu un interval de timp între două vieţi succesive de numai 700 de ani. Este evident că A şi B nu *vor fi contemporani cu toate perioadele vieţilor lui C*, afară numai dacă în fiecare viaţă ar muri la o vârstă care le-ar permite

să rămână 700 de ani în Devakhan. Din acest punct de vedere, situaţia este ilustrată în tabelul din figura 32. În decursul intervalului de timp prezentat în acest tabel, subiectul C trece prin 31 de reîncarnări, subiectul A prin 20, iar subiectul B prin 22. În timpul primei vieţi a lui A, din seria studiată, el îl întâlneşte pe C cu care se căsătoreşte, dar nu îl întâlneşte pe prietenul B. Când A se naşte din nou, el este soţul lui B şi cumnatul lui C; în intervalul studiat sunt cazuri în care B şi C sunt încarnaţi fără să-l întâlnească pe A. Tot din acest tabel putem vedea că în decursul celor 31 de vieţi, C îl întâlneşte pe A de 12 ori, în timp ce îi întâlneşte, în acelaşi timp, pe A şi B de numai opt ori. Legătura dintre A şi C este foarte puternică, aşa cum rezultă din tabel; oricare ar fi situaţia unuia faţă de celălalt — soţ, frate, soră, îndrăgostiţi pe care o soartă potrivnică îi împiedică să se căsătorească — sufletul vorbeşte celuilalt suflet. Cândva, B, pe atunci femeie, adoptă o fetiţă, A; datoria ei este înapoiată mai târziu de A, care, după aceea bărbat, adoptă un băieţel, B.

SUBIECTELE E ŞI F		
Loc	E	F
Atlantida	Frate consanguin	Frate consanguin
India	Soţ	Soţie
Scandinavia	Soţ	Soţie
Peru	Tată	Fiică
—	Mamă	Fiu
Persia	Soţie	Soţ
America de Nord	Prieten	Prieten
Asiria	Preot	Orfană a
India	Soţ	Templului
Egipt	Logodnic	Soţie
Arabia	Logodnic	Logodnică
Colonie	—	Logodnică
grecească	Soţ	Femeie
Roma	Bărbat "pe cărare"	Soţie
Epoca actuală		Femeie

Fig. 33

În timpul celor paisprezece vieţi în care subiecţii E şi F se întâlnesc (figura 33), putem constata sub cât de diverse forme se manifestă legăturile de iubire. Când E îşi schimbă sexul şi trece prin două încarnări feminine, iubitul ei este cu ea, mai întâi ca fiu şi apoi ca soţ. Când F îşi schimbă sexul, şi se încarnează ca bărbat timp de trei vieţi, el îl întâlneşte în cursul celei de-a treia pe prietenul său E care atunci este bărbat. Între aceste fiinţe se stabilesc legături foarte puternice de simpatie şi afecţiune. Mai târziu, lui E, care atunci apare ca preot, i se aduce o tânără orfană pentru a fi admisă în templu. Nu după mult timp, ei devin cei mai buni prieteni din lume, şi preotul devine pentru această fată părinte şi sfătuitor. Urmează o altă viaţă când aceste suflete sunt din nou soţ şi soţie, şi după aceea, două vieţi în care se întâlnesc din nou ca logodnici care se iubesc mult, dar care, din pricina unor obstacole pe care nu le pot depăşi, rămân doar în această situaţie. În viaţa următoare, F nu-şi mai întâlneşte iubitul, dar se întâlnesc iarăşi într-o altă viaţă la Roma ca soţ şi soţie. În viaţa lor prezentă, nu s-au mai întâlnit, dar chiar dacă, de data aceasta, planurile Domnilor Karmei îi ţin sau nu separaţi unul de celălalt, legătura dintre aceste suflete rămâne puternică şi nealterată de nimic, şi ele se vor întâlni în vieţile viitoare fie ca soţi, tată şi fiu sau prieteni; adevărata lor iubire se va manifesta odată în plus, revărsându-se din plin ca devoţiune şi sacrificiu faţă de fiinţa iubită, oricare ar fi calea pe care le-o rezervă Domnii Destinului.

Actul întâi, pământul. O scenă atât de întunecată de nenorociri,
Încât cu greu se mai pot vedea aceste tablouri schimbătoare,
Dar răbdare. Autorul nostru ne va arăta poate
În vreun al cincilea act, ce înseamnă ciudata dramă.

Viaţa, fără cheia reîncarnării, este într-adevăr o dramă ciudată şi sălbatică, aşa cum i s-a părut cândva lui Tennyson,

în ciuda credinţei sale creştine. Este un proces crud această Evoluţie care se îngrijeşte de specie, dar căreia nu îi pasă de o viaţă singulară. Să fim totuşi de acord că Viaţa, indestructibilă şi nemuritoare, evoluează şi ea, şi atunci viitorul oricărui individ va apare în culori strălucitoare. În lumina reîncarnării, moartea nu ne mai apare victorioasă, oamenii merg fără încetare spre divinitate, mână în mână cu cei pe care îi iubesc, fără teama de a se despărţi. Etapa în care vehiculele sufletului sunt supuse morţii nu reprezintă pentru suflet decât un rol de scurtă durată, şi atunci când piesa se încheie, atunci când toate vieţile au fost trăite şi toate morţile au fost suportate, sufletul îşi va continua evoluţia ca Maestru al Înţelepciunii, ca reflectare a lui Dumnezeu pe pământ, ca "Cuvânt făcut carne". Aşa este pentru toţi, sălbatici sau oameni Cultivaţi, viitorul care aşteaptă, gloria ce urmează a fi dezvăluită.

Capitolul patru

LEGEA KARMEI

Cine a suferit ca sclav, poate reveni acum ca prinţ
Pentru blânda-i demnitate, meritul ce-a dobândit.
Cine a domnit ca rege, poate rătăci acum în zdrenţe
Pentru faptele ce le-a făcut sau pentru ce a uitat să făptuiască.

Pe măsură ce omul acumulează mai multe cunoştinţe, îi este din ce în ce mai clar că lumea în care trăieşte se conduce după legi. Fiecare lege a naturii, odată descoperită, face ca voinţa noastră să fie mai liberă, deşi, la primă vedere, ar putea să pară că limitează acţiunea noastră. De asemenea, dat fiind că acţiunea nu este decât rezultanta unei serii de forţe puse în mişcare într-o lume interioară prin gândire şi sentimente, este esenţial ca omul să recunoască în această lume interioară domeniul său, o lume ordonată şi supusă legii. Marea lege a Karmei, sau a acţiunii, îi descoperă omului ceva din constituţia interioară a fiinţei sale şi îl ajută de asemenea să domine situaţiile în loc să devină sclavul lor.

Ştiinţa modernă ne-a familiarizat deja cu această concepţie care vede în universul întreg o expresie a Energiei. Electronul este un izvor de energie, şi tot aşa este fiecare stea, la o scară mult mai mare. Această energie se modifică fără încetare, mişcarea se transformă în căldură sau în electricitate, electricitatea în magnetism şi aşa mai departe, din transformare în transformare.

Omul însuşi este un rezervor de energie; el absoarbe energie din hrană şi o transformă în mişcări ale trupului. Când ea este folosită pentru o acţiune bună, energia omului este binefăcătoare, şi spunem în acest caz că el a folosit-o "bine";

când ea este folosită pentru a face cuiva un rău, se consideră că el a folosit-o "rău". Pe toată durata vieţii sale, omul acţionează ca un tranformator; energia universală pătrunde în el şi el o transformă în acţiuni bune sau în acţiuni dăunătoare.

Legea Karmei se enunţă ca fiind relaţia de la cauză la efect care se stabileşte în procesul transformării energiei de către om. Această lege ţine seama nu numai de universul vizibil şi de forţele sale, aşa cum face ştiinţa, ci consideră şi acel univers de forţe mai vast şi invizibil, care constituie adevărata sferă a activităţii umane. După cum clipind din ochi, omul proiectează în univers o forţă care afectează echilibrul tuturor celorlalte forţe din cosmosul nostru fizic, tot astfel, prin fiecare din gândurile şi sentimentele sale, el îşi modifică situaţia faţă de univers, şi o modifică pe cea a universului faţă de el.

Dacă încercăm să înţelegem ce este Karma, primul lucru de care trebuie să ţinem seama este că avem de a face cu o forţă şi cu efectele sale. Această forţă aparţine fie lumii fizice a mişcării, fie lumii astrale a sentimentelor, sau lumii mentale a gândirii. Aceste trei tipuri de forţe sunt într-adevăr declanşate de noi, primul tip prin activitatea corpului nostru fizic, cel de-al doilea prin sentimentele corpului nostru astral, şi cel de al treilea prin gândurile concrete şi abstracte ale corpului nostru mental şi ale celui cauzal. A te dărui aspiraţiilor, a-ţi făuri vise, proiecte, a te gândi, a simţi, a acţiona, toate acestea implică declanşarea forţelor care aparţin acestor trei lumi; în funcţie de felul în care ne folosim de aceste forţe, noi *ajutăm* sau ne *opunem*. Aşadar întreaga forţă pe care o folosim pe toate planurile este întotdeauna Energia Logosului; noi nu suntem decât transformatori ai acestei energii. Fiindcă transformăm şi folosim această Energie, dorinţa Logosului este ca noi s-o punem în slujba Planului de evoluţie. Atunci când acţionăm în sensul ajutorării Planului, acţiunea noastră este "bună"; când însă ne opunem lui, acţiunea noastră este rea". Şi pentru că noi folosim fără încetare această energie, rezultă că în fiecare clipă suntem pe cale de a ajuta sau de a ne opune acestui Plan.

Dacă ţinem seama că omul nu este un individ izolat, ci o unitate într-o omenire compusă din miliarde de indivizi, atunci fiecare gând, fiecare sentiment sau fiecare acţiune a unui om îi va afecta pe ceilalţi semeni ai lui cu atât mai puternic cu cât aceştia sunt mai aproape de cel care radiază energia. De fiecare dată când eliberează o astfel de energie care poate să-i ajute pe ceilalţi sau să le provoace vreun rău, individul respectiv va fi afectat şi el de efectul acestei acţiuni. Tabelul din figura 34 ne prezintă în rezumat efectele, reacţiile corespunzătoare diferitelor clase de acţiuni asupra celui care le-a provocat. Orice acţiune dăunătoare corespunde unei anumite cantităţi de energie (reprezentată în tabel printr-un disc negru) răspândită în univers, care se răsfrânge asupra unei alte persoane provocându-i un rău. Echilibrul care există între persoana respectivă şi univers a fost tulburat de către cel care a declanşat acţiunea, şi el trebuie restabilit în dauna celui care a provocat răul. Karma pentru acesta din urmă se va manifesta prin "durerea" produsă de o energie asemănătoare care se va descărca asupra lui şi care are ca punct de plecare victima; în felul acesta se va restabili echilibrul existent la început. Tot astfel stau lucrurile şi în cazul unei acţiuni binefăcătoare declanşată de cineva; karma acestuia, adică reacţia la actul său benefic, se va manifesta printr-o energie care îi va îmbunătăţi situaţia pe planul realizărilor materiale.

În plus, în acest univers supus legii karmei, fiecare tip de energie va acţiona pe planul corespunzător naturii ei. Să presupunem cazul a două persoane care dau de pomană. O persoană dă de pomană unui cerşetor cu milă şi afecţiune, spre deosebire de alta care dă doar ca să scape de insistenţele cerşetorului. Ambii au făcut o faptă bună, iar karma pentru acest act pe plan fizic va fi de "bunăstare" pentru amândoi, dar pentru primul, datorită milei şi afecţiunii cu care a însoţit fapta bună, se va manifesta în planul lui astral o karmă suplimentară sub forma unei stări emoţionale de fericire, în timp ce pentru cel de-al doilea nu va exista nici un fel de karmă pe acest plan. De asemenea este posibil ca cineva să nu-i poată oferi unei persoane în suferinţă decât milă şi

afecțiune; în acest caz el se va bucura de o stare emoțională de "fericire" care nu va fi însoțită de o "bunăstare" pe plan fizic.

ACȚIUNE ȘI REACȚIUNE				
MENTAL SUPERIOR	Aspirații	Idealuri	☆	125
MENTAL INFERIOR	Înțelegere	Inspirații	○	25
	Critici	Suferințe	◎	25
ASTRAL	Simpatii	Bucurii	⊖	5
	Antipatii	Pedepse	⊖ (plin)	5
FIZIC	Fapte bune	Bunăstare	⊕	1
	Fapte rele	Suferință	●	1

Fig. 34

Pentru a face mai accesibilă înțelegerea acestui subiect dificil, am adoptat câte un simbol pentru fiecare fel de energie care creează karma (a se vedea tabelul din figura 34); cercurile, discurile, stelele, nu sunt altceva decât simboluri. Pe planul mental superior, unde se află sufletul omului în corpul său cauzal, răul "este nul, inexistent, tăcere care implică sunet"; pe acest plan aspirațiile sufletului nu-și găsesc corespondentul opus, răul. Omul rău nu este un *suflet* rău; el nu este decât manifestarea într-un trup fizic a unui suflet nedezvoltat a cărui energie nu a atins nivelul care să-i permită să-și domine natura pământească.

Atunci când ne facem apariția pe lume, fiecare din noi vine dintr-un trecut foarte îndepărtat care se poate întinde pe

durata multor vieți; și când reluăm, odată în plus, misiunea de aici de pe pământ, aducem cu noi și karma de bine și rău pe care am acumulat-o. Dar această karmă, așa cum s-a arătat, reprezintă energie, iar figura 35 își propune să sugereze imaginației noastre că omul este centrul, punctul din care se degajă energiile bune sau rele pe care el le-a creat. Privind acest desen, ochiul nostru va fi în primul rând impresionat de proporția ridicată a "suferințelor", a "grijilor" și a "necazurilor" care alcătuiesc aproape în întregime omul, căci în figură nu putem număra decât trei "idealuri".

Fig. 35

Nu trebuie să uităm că energiile (forţele) diferitelor planuri nu au aceeaşi valoare şi prin urmare efectul lor asupra schimbării destinului omenesc este diferit. De exemplu, o unitate de energie fizică al cărei efect este "bunăstarea", va fi poate de o sută de ori mai mică decât o unitate de energie mentală care dă naştere unui "ideal". Dacă notăm cu cifra 1 echivalentul acţiunii care corespunde unei unităţi de energie fizică, nu vom exagera dacă atribuim cifra 5 unităţii astrale, cifra 25 unităţii mentale inferioare, şi cifra 125 unei unităţi de "ideal" din planul mental superior. Un om, în karma căruia se află multe unităţi simbolice cărora le corespund "suferinţe", "necazuri" şi "griji", dar şi câteva "idealuri", va avea parte de ó soartă mai bună şi nu-şi va irosi viaţa. În schimb, omului în a cărui karmă abundă bogăţia şi onorurile pământului care îi produc "bunăstare" şi "fericire", dar care dintr-o viaţă anterioară nu aduce şi ceva "inspiraţie" pentru spiritul său, viaţa s-ar putea să-i fie agreabilă în general, dar şi lipsită de valoare.

Dacă vom observa felul de viaţă al celor din jurul nostru, vom constata că, în cele mai multe cazuri, viaţa este marcată de o karmă mai mult rea decât bună, adică în general oamenii au parte de un trai mai greu şi împovărat de necazuri, decât de unul mai uşor şi presărat cu bucurii. În faza actuală a evoluţiei umane există, în rezerva de energii acumulate de fiecare din noi, mai multe cauze de durere decât cauze de bucurie. Cantitatea de rău din noi este mai mare decât cea de bine, deoarece în vieţile anterioare am refuzat să fim conduşi de înţelepciune şi am preferat să dăm ascultare egoismului, fără să ne pese că facem rău altora. Dar fiecare forţă karmică acumulată astfel trebuie să acţioneze potrivit dictonului care spune că "omul culege ceea ce a semănat". Totuşi, atunci când omul "culege", forţele sale karmice sunt cântărite cu grijă în aşa fel încât din acţiunea reciprocă a binelui şi a răului să rezulte, în cele din urmă, un surplus de bine, oricât de redus ar fi el. Dacă în momentul naşterii, toate forţele noastre karmice bune şi rele ar fi declanşate, cum noi venim pe lume cu un bagaj de fapte rele mai mare decât cel de fapte bune, existenţa

noastră ar fi atât de tristă şi de dureroasă încât nu am mai avea curajul de a ne lupta cu viaţa. De aceea, pentru a putea lupta şi a învinge, pentru a adăuga ceva bun la acest bilanţ, o anumită modificare se operează pentru fiecare suflet atunci când vine la încarnare.

Această ajustare este făcută de Domnii Karmei acele Inteligenţe binefăcătoare care, în Planul Logosului, acţionează ca arbitri ai Karmei. Ei nu pedepsesc şi nici nu dau recompense, mărginindu-se doar la ajustarea procesului de declanşare a energiilor pe care le eliberează omul însuşi, în scopul de a face ca, prin această ajustare, karma lui să-l ajute să înainteze cu încă un pas pe calea evoluţiei. Figurile care urmează ne vor permite să înţelegem mai bine o metodă tipică de ajustare.

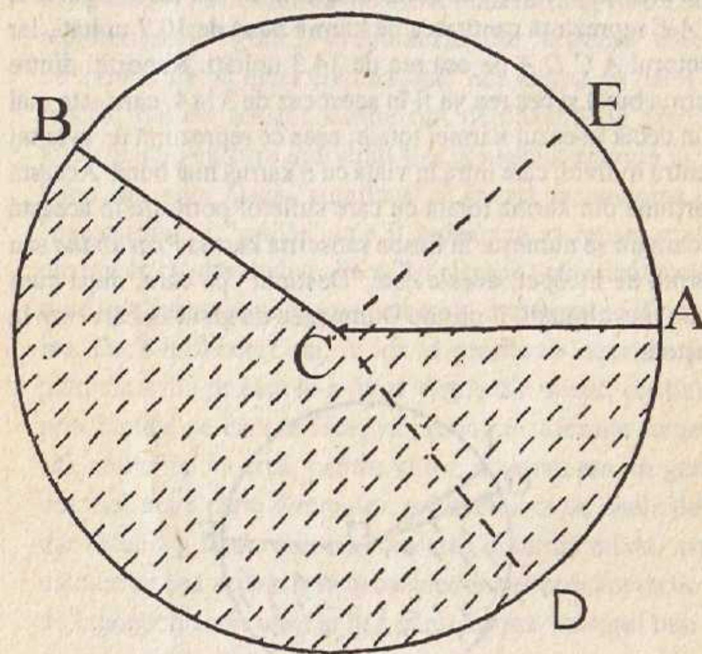

Fig. 36

Cercul din figura 36 reprezintă karma totală acumulată de un individ în decursul tuturor vieţilor trecute până în

momentul naşterii. Suprafaţa acestui cerc este formată din două sectoare, unul alb şi altul haşurat. Sectorul alb reprezintă karma bună iar sectorul haşurat karma rea. Vom presupune că valoarea totală a karmei, reprezentată de întreaga suprafaţă a cercului este de 100 de unităţi, şi că raportul între sectorul de karmă bună şi cel de karmă rea din această figură ar fi de 2/3. Sectorul *A E B C A* va reprezenta deci o karmă bună de 40 de unităţi, în timp ce sectorul *A D B C A* va reprezenta o karmă rea de 60 de unităţi. Această karmă totală din trecut se numeşte în filosofia hindusă karma *sanchita* sau " acumulată".

Din acest total, Domnii Karmei aleg o anumită cantitate pentru noua viaţă pe care va porni sufletul; să presupunem că aceasta ar reprezenta un sfert din total. Acest sfert este reprezentat în figură de sectorul *E C D E*, din care sectorul *E C A E* reprezintă cantitatea de karmă bună de 10,7 unităţi, iar sectorul *A C D A* pe cea rea de 14,3 unităţi. Raportul dintre karma bună şi cea rea va fi în acest caz de 3 la 4, care este mai bun decât în cazul karmei totale, ceea ce reprezintă un avantaj pentru individ, care intră în viaţă cu o karmă mai bună. Această porţiune din karma totală cu care sufletul porneşte în această încarnare se numeşte în limba sanscrită karma *Prarabdha* sau karma de început; acesta este "Destinul" pe care, după cum spun musulmanii, îl prinde Dumnezeu de gâtul fiecărui om la naştere.

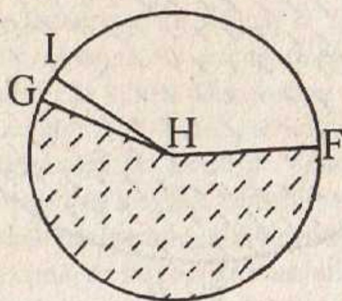

Fig. 37

Figura 37 reprezintă numai karma prarabdha, în care karma bună este reprezentată de sectorul alb *F I G H F*, iar cea rea de sectorul haşurat *G H F G*. Se observă că, pentru noua viaţă, cantitatea de karmă bună atribuită de Domnii Karmei este mai mare faţă de cea rea, în comparaţie cu raportul rezultat dintre karma bună şi cea rea în cazul karmei totale. Dacă s-ar fi păstrat raportul de 2 la 3 ca la karma totală, atunci în karma de debut, karmei bune i-ar fi revenit sectorul *F I H F* care este mai mic decât cel efectiv ales pentru noua viaţă.

Karma fiind energie, se consumă în " acţiune", în munca pe care o efectuează omul în viaţă; această acţiune dă naştere, în decursul vieţii unui individ, la reacţii aşa cum sunt ilustrate în figura 34. Pe măsură ce individul înaintează în vârstă, karma reprezentată în figura 37 se epuizează. Dar "acţiunea" efectuată de karma are ca efect crearea unei noi karme pe calea unei reacţii, natura acestei karme noi depinzând de gradul de înţelepciune cu care individul şi-a consumat energia în fapte bune sau rele. Dacă "suferinţa" îl învaţă resemnarea, dacă "necazurile" şi "grijile" sale îl îndeamnă să repare greşelile din trecut, cu alte cuvinte, dacă "îşi plăteşte datoriile karmice"în mod inteligent, noua karmă pe care şi-o creează va fi bună, nu rea. Dacă însă acest om, în loc să profite de ocaziile de a-şi plăti datoriile pe care le-a făcut vieţile din trecut, continuă ca prin faptele pe care le face, să provoace suferinţe semenilor săi, atunci îşi va crea, pentru viitor, o karmă rea. În general, cea mai mare parte dintre noi, achitându-ne de unele datorii, dar făcând şi altele noi, ne vom crea o karmă mixtă, asemănătoare cu cea veche, spre deosebire de cei care vor da dovadă de înţelepciune în viaţă şi în a căror karmă, sectorul bun va fi superior celui rău.

Noua karmă astfel creată, numită în limba sanscrită *Agami* sau *Kriyamana* (karma viitoare) este reprezentată în figura 38. Suprafaţa cercului care o reprezintă va fi mai mare decât a

cercului reprezentat în figura 37, care avea 25 unităţi de karma, din care 10,7 unităţi de karma bună şi 14,3 unităţi de karma rea; suprafaţa acestei karme viitoare o presupunem, spre exemplu, de 36 unităţi care cuprinde ambele aspecte, cel bun şi cel rău. Să mai presupunem că individul a cărui karmă o studiem a făcut progrese pe calea evoluţiei, din care cauză proporţia dintre cele 2 sectoare se va modifica în sensul îmbunătăţirii ei. Într-adevăr, din aceste 36 de unităţi în total, 10 unităţi reprezintă sectorul de karmă bună, iar 26 unităţi îl reprezintă pe cel de karmă rea, ceea ce face ca raportul să crească de la 3/4 la 4/5.

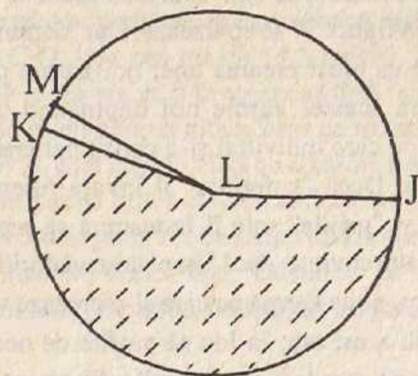

Fig. 38

În figura 38 razele M L şi K L ne arată până unde se întindea sectorul de karmă bună la debut şi până unde se întinde sectorul de karmă bună de viitor. Aşadar, după epuizarea karmei bune de debut, suprafaţa karmei bune de viitor va fi mai mare. În figura 39 au fost suprapuse figurile 37 şi 38; vom observa imediat că a fost creată o cantitate de energie mai mare decât la debut şi că proporţia dintre bine şi rău a crescut în favoarea binelui.

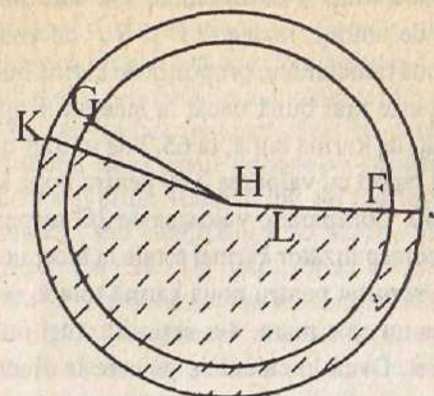

Fig. 39

Dacă ne referim la figura 36, la karma totală din vieţile anterioare, vom constata că sectorul *A E C D A* a fost epuizat în noua viaţă, şi în locul lui a fost creată karma viitorului din figura 38, şi pe care va trebui s-o punem în locul celei epuizate.

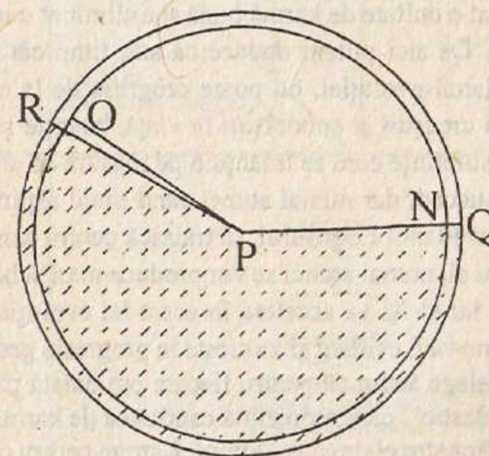

Fig. 40

Dacă vom face calculele sectoarelor de karmă bună şi rea vom ajunge la reprezentarea simbolică din figura 40 în care cercul exterior va corespunde unui total de 111 unităţi, faţă de

cercul interior căruia îi corespunde, aşa cum am văzut, un total de 100 de unităţi; razele *O P* şi *R P* ne arată că pentru viitor, la o nouă reîncarnare, proporţia de karmă bună raportată la karma rea este mai bună decât la început. Raportând cele 45,3 de unităţi de karmă bună, la 65,7 de unităţi de karmă rea va rezulta un raport cu valoarea 0,69 pentru noua karmă totală de la figura 40. Comparând valoarea de 2/3 respectiv de 0,67 a raportului corespunzător karmei totale la început cu valoarea de 0,69 cât a rezultat pentru noua karmă totală, se observă că deşi creşterea nu este mare, s-a obţinut totuşi un progres pe calea evoluţiei. Dacă în calculele pe care le efectuăm facem nişte aproximaţii acceptabile, vom observa că raportul final cu valoarea de 0,69 mai poate fi obţinut şi din compararea a 41 unităţi de karmă bună cu 59 unităţi de karmă rea. De aceea, se poate spune că, dacă ţinem seamă că la început am avut 40 de unităţi de karmă bună şi 60 de unităţi de karmă rea, noua încarnare a contribuit la îmbunătăţirea karmei totale, în sensul că a adăugat o unitate de karmă bună şi a eliminat o unitate de karmă rea. De aici putem deduce că atât timp cât omul nu înţelege planul evoluţiei, nu poate progresa de la o viaţă la alta; există urcuşuri şi coborâşuri în viaţă, bogăţie şi sărăcie, bucurii şi suferinţe care se înlănţuie pe măsură ce anii trec şi vieţile se succed, dar numai atunci când omul aspiră hotărât să servească Planul Logosului, să trăiască pentru semenii lui, şi nu pentru el, numai atunci se vor produce mari schimbări în karma lui, iar el îşi va accelera în acest fel evoluţia. Atunci saltul în bine va fi evident şi va creşte în progresie geometrică.

Se înţelege acum că pentru fiecare om există până la un punct un "destin", care reprezintă cantitatea de karmă bună şi rea stabilită pentru el de către Domnii Karmei pentru o anumită viaţă. Părinţii, ereditatea, persoanele care îi vor fi de ajutor ca şi cele care îi vor cauza neplăceri, şansele care i se vor ivi, obligaţiile, moartea, toate acestea constituie Destinul fiecăruia. Chiar atunci când toate aceste energii sunt puse în mişcare, nu ele sunt acelea care hotărăsc modul în care omul va acţiona.

Oricât de mică ar fi voinţa individului, ea este liberă şi omul o poate folosi în crearea unei karme noi în care să precumpănească binele. Omul suferă influenţe dăunătoare din cauza tendinţelor pe care le-a moştenit din alte vieţi şi a cercurilor pe care le frecventează. Spiritul divin trăieşte în el şi îl poate ajuta, dacă omul doreşte să coopereze cu Voinţa divină pentru a evolua. Maeştrii lui, cei mai în vârstă decât el, ca şi conducerea sub care trăieşte au datoria să creeze pentru el condiţiile în care să-i fie mai uşor să coopereze cu voinţa divină, decât să i se opună; aceasta, acum, este o utopie, dar în viitor nu va mai fi. Până atunci însă, să reţinem că de decăderea unui om se fac vinovaţi şi cei care au contribuit la crearea condiţiilor care l-au adus în această situaţie, şi că vor avea parte şi ei de karma rea care s-a acumulat cu această ocazie.

S-a arătat anterior faptul că energiile karmice sunt dirijate de către Domnii Karmei; acum va trebui să înţelegem principiile la care se supun acestea; ele sunt rezumate în fig. 41.

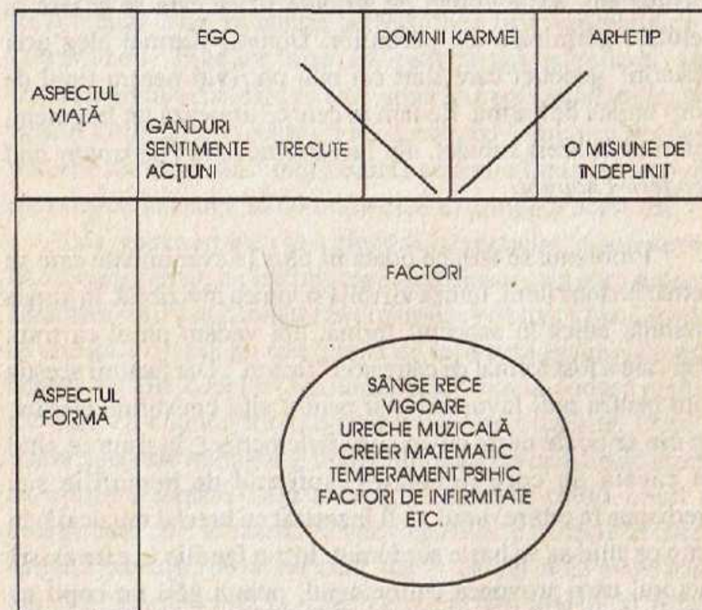

Fig. 41

Domnii Karmei trebuie să folosească propria rezervă de energie a unui individ; ei nu pot adăuga şi nici lua din energia karmică a acestuia. Indiv.dul vine dintr-un trecut îndepărtat şi este legat din punct de vedere karmic cu alţi indivizi, cu o comunitate, cu naţiunea din care face parte. El trebuie trimis aşadar să se nască acolo unde îşi va putea "epuiza" karma legată de aceştia. Pe de altă parte, viaţa lui reprezintă doar o unitate dintr-un şir de alte vieţi, la sfârşitul cărora va trebui să devină un Maestru al Înţelepciunii, un Om perfect, după imaginea unui Arhetip creat pentru el de către Logos. Domnii Karmei trebuie deci să ajusteze karma individului în aşa fel încât acesta să se înalţe continuu spre Arhetipul său.

Însă, acţiunile unui om depind într-o mare măsură şi de corpul său fizic, şi pentru că acesta îi este dat de părinţi, rezultă că ereditatea, în ceea ce-i priveşte pe părinţi, este un factor important. În prezent, ţinem seama în ereditate de "factorii" mendelieni, acele unităţi de atribute fizice care se găsesc în celulele germinale ale părinţilor. Domnii Karmei aleg acei "factori" genetici care sunt cei mai potriviţi pentru tipul de corp impus de karmă. Redăm în cele ce urmează un fragment, referitor la acest subiect, din lucrarea noastră *Theosophy and Modern Thought*.

"Problema se reduce odată în plus la evenimente care se petrec în două lumi, lumea vizibilă şi lumea invizibilă. În lumea vizibilă, adică în aspectul formă, noi vedem omul ca trup, trup care a fost format de către acei "factori". Dar factorii aceştia sunt pentru unii favorabili, iar pentru alţii constituie piedici; un om se poate naşte cu un corp fizic perfect, în timp ce altul va căpăta un corp nesănătos, suferind de hemofilie sau predispus la orbire; unul va fi înzestrat cu ureche muzicală, în timp ce altul se va naşte surdomut. Într-o familie în care există factorul care provoacă daltonismul, putem găsi un copil cu vederea normală, dar şi alţi trei atinşi de această infirmitate; pentru ce aceştia trei sunt dezavantajaţi şi primul nu?

Trebuie să ne îndreptăm atenţia către aspectul viaţă pentru a înţelege taina destinului uman. Trei elemente intră aici în joc. Primul dintre acestea îl constituie faptul că omul este un Ego, particulă nepieritoare din sfera Divinităţii. El s-a născut cu mult timp în urmă, şi acum, într-adevăr, el stă la baza începutului. El a trăit pe pământ de-a lungul a multor vieţi, în care a gândit, a simţit şi a acţionat bine şi rău; el a declanşat forţe benefice sau malefice atât lui cât şi altora. El este legat de un ideal, nu este liber. El trăieşte toate aceste vieţi pentru a atinge un ideal, care este Arhetipul său. După cum pentru viaţa plantelor şi a animalelor există arhetipuri ale formelor, tot aşa există arhetipuri pentru sufletele oamenilor. Un suflet este destinat să devină un mare Sfânt plin de compasiune, un altul un savant care îi învaţă pe ceilalţi adevărul, sau un altul un conducător. Artistul şi savantul, omul de acţiune sau visătorul, cu toţii au în faţă câte un Arhetip care este ceea ce fiecare om va fi atunci când va atinge perfecţiunea firii moştenită de la Dumnezeu. Fiecare Ego îşi realizează arhetipul său, descoperindu-şi calea spre care-şi va îndrepta strădaniile. Noi venim la încarnare pentru a ne descoperi ţelul şi a declanşa puterile ascunse din fiinţa noastră pentru a lupta împotriva a tot ceea ce încearcă să ne împiedice să atingem acest ţel.

Dar pentru a putea să acţionăm, să muncim, avem nevoie de un corp carnal; de factorii care alcătuiesc acest corp depinde caracterul util sau dăunător al acţiunilor noastre. Odată în plus se constată că aici nu este vorba de influenţa întâmplătoare a acestor factori, căci Devaşii constructori vin să-i aducă omului tot ceea ce i se cuvine din soarta pe care o merită. Domnii Karmei, aceste Inteligenţe invizibile, sunt cei care decid modul de aplicare a marii Legi a Justiţiei, potrivit căreia omul va culege ceea ce a semănat. Ei vor alege dintre factorii pe care îi asigură părinţii, pe aceia care vor fi de cel mai mare folos egoului pentru lecţia pe care va trebui s-o înveţe, şi pentru munca pe care va trebui s-o îndeplinească în corpul corespunzător karmei sale.

Domnii Karmei nu pedepsesc şi nici nu răsplătesc; ei nu fac decât să aranjeze forţele din trecut ale omului, în aşa fel încât în noua lor dispunere, să-l determine să mai facă un pas spre arhetipul său. Dacă Domnii Karmei îi hărăzesc omului bucurie sau amărăciune, situaţii favorabile sau nenorociri, este numai pentru că ei urmăresc un singur ţel; ei ştiu foarte bine că scopul vieţii omului în stadiul actual al evoluţiei sale nu este acela de a fi fericit sau nenorocit, ci acela de a-şi realiza arhetipul. Mai târziu, atunci când omul îşi va atinge scopul, toate acţiunile sale vor fi însoţite de o fericire de neînchipuit, dar până atunci, aceste Inteligenţe invizibile au misiunea de a-l face să treacă prin tot felul de experienţe.

După formarea zigotului,* Domnii Karmei aleg "factorii", deoarece egoul nu este încă în stare să facă acest lucru. Dacă într-un anumit stadiu de evoluţie al unui om, evoluţia urmează să se facă prin cultivarea unui anumit talent, ca de exemplu cel muzical, ei vor alege pentru el factorii corespunzători; muzicianul are nevoie de un sistem nervos de o sensibilitate ieşită din comun, de o dezvoltare specială a celulelor urechii, şi Domnii Karmei vor alege aceşti factori atunci când embrionul va fi format. Dacă forţa exterioară a omului trebuie supusă la încercare prin confruntarea ei cu un obstacol oarecare, sau natura sa trebuie purificată prin suferinţă, atunci un factor potrivit îşi va face apariţia, factor care îi va slăbi omului vigoarea sau îl va face mai puţin rezistent la boli. Dacă dimpotrivă, ego-ul, deja înzestrat cu aptitudinile unui matematician, va trebui să fie în această viaţă un matematician genial, atunci factorii care imprimă aceste aptitudini vor fi preponderenţi în procesul de edificare a creierului în zigotul care va deveni embrion. Indiferent de natura muncii pe care o va avea de îndeplinit egoul, factorii cei mai potriviţi pentru aceasta sunt aleşi de Domnii Karmei; vigoarea pentru pionierul în căutare de pământuri noi, un psihic dezvoltat pentru cei ce

*Prima celulă a embrionului formată din unirea a două celule ale părinţilor.

se fac utili prin comunicare cu invizibilul; infirmităţi pentru cei care evoluează prin suferinţă, şi tot aşa mai departe, prin factor după factor, Domnii Karmei împart karma oamenilor. Cu o compasiune şi o înţelepciune fără de margini, şi fără să încalce cu nimic justiţia, ei creează, pentru un suflet, un corp potrivit pentru un geniu, pentru un altul, un corp solid pentru o viaţă dură; lor nu le este îngăduit să-l facă pe om fericit sau necăjit, bun sau rău, singura lor datorie fiind aceea de a-l îndruma pe acesta pas cu pas spre arhetipul său. Ajutorul care îl dă, obstacolele pe care şi le creează, bucuriile şi durerile, ocaziile favorabile multe sau puţine pe care şi le oferă, iată cărămizile pe care ego-ul însuşi şi le face pentru locuinţa lui vremelnică pe pământ; Domnii Karmei nu adaugă şi nici nu iau nimic din toate acestea, ei nu fac decât să distribuie energiile pe care le-a creat sufletul, pentru ca destinul său ultim, arhetipul, să poată fi împlinit cât mai grabnic cu putinţă atunci când omul parcurge ciclul naşterilor şi al morţilor."

Nu trebuie totuşi să ne imaginăm că acest "Destin" ales pentru un individ este absolut rigid şi de neschimbat. Omul îşi poate schimba "destinul" printr-o reacţie neprevăzută legată de anumite împrejurări pe care uneori o traduce în fapt. De exemplu, se ştie că sinuciderea nu este înscrisă în destinul nici unui om, cu toate că într-o anumită situaţie, sub influenţa unor forţe vizibile sau invizibile, omul poate ceda; în ordinea normală a lucrurilor, individul trebuie să lupte atunci când este confruntat cu suferinţele, cu necazurile şi cu grijile, pentru a le putea depăşi, şi nu să se lase doborât de ele. De asemenea, pot exista şi cazuri în care un individ să se poată folosi de o ocazie ce nu era prevăzută în destinul său; de exemplu, apariţia unui învăţător religios poate constitui pentru el un eveniment crucial care îi poate schimba viaţa, îndrumându-l pe un drum pe care până atunci nu bănuise că va merge cândva. Nu sunt, de asemenea, rare cazurile în care karma unui individ este perturbată prin acţiunea altor persoane, acţiune care nu fusese prevăzută în karma acestuia. În toate aceste cazuri, fie că

evenimentul neprevăzut este favorabil sau dăunător pentru individ, există întotdeauna o suficientă cantitate de karma care nu este pusă în mişcare în acel moment, şi la care noua karmă se adaugă sau se scade, în aşa fel încât să nu rezulte în karma totală elemente care s-o avantajeze sau s-o nedreptăţească.

Este interesant de observat că există mai multe tipuri de karma, şi că indivizii pot fi legaţi printr-un tip de karma sau prin mai multe, dar niciodată prin toate în acelaşi timp. Cel mai răspândit tip de "legături karmice", de acele înlănţuiri de cauze şi de efecte, este cel al iubirii şi al urii. Un alt exemplu îl constituie tipul de legături karmice de castă sau de rasă. De pildă, un om născut în sânul unei caste de preoţi participă într-o măsură oarecare la răul sau la binele pe care îl fac membrii acestei caste; un individ născut într-o naţiune oarecare va fi ajutat sau împiedicat în dezvoltarea sa de către karma pe care această naţiune şi-a creat-o în cursul secolelor. Mai există şi tipul de karma care îi leagă pe oameni de un anumit gen de activitate; adepţii unui Pericle sau Cezar vor fi atraşi prin legături karmice de idolul lor ori de câte ori vor putea contribui, prin munca lor, la realizarea idealurilor cărora li se consacraseră cândva aceştia. În asemenea cazuri s-ar putea ca între aceşti oameni să existe sau nu legături emoţionale, dar ceea ce îi leagă în realizarea aceluiaşi scop, fie că îşi susţin mutual ideile fie că şi le combat, este, în mod sigur, legătura karmică pe tărâmul activităţii, al muncii.

Acest subiect vast care tratează problema karmei omului, sau a *acţiunii* omului, nu poate fi prezentat decât sumar într-o lucrare de dimensiunile acesteia. Pentru ca să poată fi înţeleasă karma, în deplinătatea acţiunilor sale şi a semnificaţiei ei, este nevoie de înţelepciunea unui Adept; dar a înţelege principiile karmei, înseamnă a ne transforma radical concepţiile asupra posibilităţilor pe care ni le oferă viaţa, şi asupra capacităţilor noastre de a o trăi.

Acest demers are în primul rând o înaltă valoare etică şi poate că nu ar fi posibil să rezumăm ceea ce ştim despre Karma mai bine decât o prezintă fig. 42.

LEGEA RARMEI "KARMA" = "ACTIVITATE"		
ÎNTR-O VIAŢĂ TRECUTĂ		ÎN VIAŢA PREZENTĂ
Fapte bune	creează	Mediu bun
Fapte rele	"	Mediu rău
Aspiraţii şi dorinţe	'	Însuşiri
Gânduri nutrite îndelung	'	Caracter
Succese	'	Entuziasm
Experienţe trăite	'	Înţelepciune
Evenimente dureroase	'	Conştiinţă morală
Dorinţa de a ajuta pe alţii	'	Spiritualitate
"Ceea ce omul va semăna, aceea va culege" (Gal. VI, 7)		

Fig. 42

O, Iubire, pentru ce nu ne-a fost dat ca şi Lui
Să înţelegem această vastă ordine a lucrurilor
Atunci n-am mai desface-o în bucăţi pentru ca apoi
S-o remodelăm conform dorinţei sufletului nostru.

Există într-adevăr o Fiinţă care a creat " toată această ordine a lucrurilor" după un plan de Iubire şi de Frumuseţe, dar în stadiul actual al evoluţiei umane acest Plan este " în cer" şi nu " pe pământ". Această Fiinţă aşteaptă ziua în care se va face voia sa " atât în cer cât şi pe pământ", şi această zi nu va putea veni decât atunci când fiecare din numărul nesfârşit de oameni care sunt fragmente din Ea însăşi va fi pregătit să lucreze cu Ea pentru a distruge actuala ordine şi de a o remodela într-un mod mai potrivit dorinţei Ei. Această Fiinţă este marele Reconstructor, care dărâmă ordinea construită la început şi o reconstruieşte într-o formă mai apropiată de dorinţa inimii Sale. Lumea întreagă este Karma Sa, Acţiunea Sa. Este de ajuns să mergem pe drumul pe care ni-l arată, auzindu-i murmurul din

străfundul inimilor noastre, pentru a sfărâma în bucăţi întreaga *noastră* ordine a lucrurilor şi a o reface într-un fel mai potrivit dorinţelor inimii. Atunci când omul va reuşi să aibă într-adevăr viziunea dorinţei inimii lui şi *va voi* să distrugă propria-i ordine a lucrurilor cu scopul de a crea una mai bună şi mai divină pentru toţi oamenii, atunci el va şti să-şi modeleze karma în aşa fel încât acţiunea sasă fie acţiunea Logosului, potrivit dorinţei inimii Lui.

Capitolul cinci

LUMILE INVIZIBILE

În viaţa fiecăruia dintre noi, influenţa lumii care ne înconjoară este foarte mare. Noi suntem, în mare măsură, ceea ce cunoaşterea lumii ne facem să fim. Noi cunoaştem lumea prin intermediul celor cinci simţuri pe care le posedăm, şi dacă unul din ele nu funcţionează, o vom cunoaşte într-o mai mică măsură. Dar, deşi ne folosim de aceste simţuri pentru a vedea, a auzi, a mirosi, a gusta şi a simţi prin atingere lucrurile din lumea care ne înconjoară, noi nu ne dăm seama de complexitatea procesului prin care conştiinţa noastră ia act de această lume. Nu ne dăm nici măcar seama că nu cunoaştem decât în parte ceea ce ar trebui să cunoaştem referitor la tot ce ne înconjoară.

Să ne ocupăm, de exemplu, de modul în care putem să cunoaştem lumea din jur cu ajutorul vederii. Ce se înţelege prin "a vedea" un obiect? Înţelegem prin aceasta că ochii noştri sunt sensibili la vibraţiile luminoase emise de obiect, şi că aceste vibraţii sunt traduse de conştiinţa noastră în idei care se referă la formă şi culoare. Ceea ce vedem nu este evident decât o parte a obiectului şi nu întregul său. Aşa cum am arătat, vederea este provocată de vibraţiile luminoase la care ochii noştri sunt sensibili. Dar ce este de fapt "lumina"? Răspunsul la această întrebare ne va arăta cât de mică este partea vizibilă a lumiii în comparaţie cu partea invizibilă a acesteia.

Desenul din figura 43 ne prezintă ceea ce este mai important să cunoaştem în legătură cu acest subiect. Lumina este o vibraţie care îşi are sediul în eter; de amplitudinea şi frecvenţa vibraţiei depind intensitatea şi culoarea luminii emise. Lu-

mina, aşa cum o cunoaştem vine de la soare care emite imense fascicule de unde electromagnetice de frecvenţe diferite. Aceste radiaţii electromagnetice sunt percepute de om ca lumină albă.

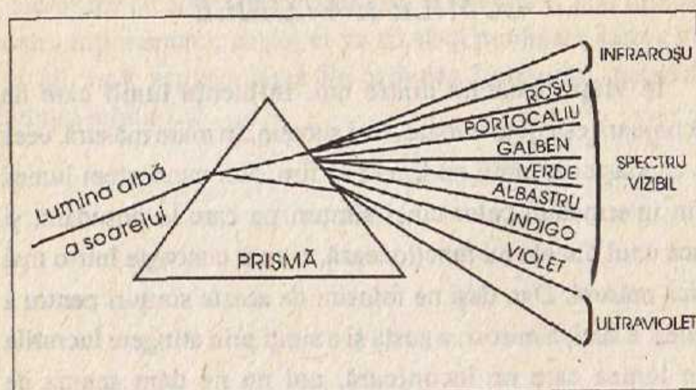

Fig. 43

Dacă în calea unui fascicul de lumină albă aşezăm o prismă de sticlă, aceasta va descompune fasciculul incident, la ieşirea din prismă, în alte şapte fascicule de culori diferite şi anume; roşu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo şi violet. Acest fascicul de lumină albă a fost descompus de particulele prismei în alte fascicule, în număr de şapte, în funcţie de frecvenţa lor. Aceste vibraţii, atunci când sunt percepute de retina ochilor, produc în creierul nostru senzaţia de culoare.

Cele şapte culori pe care le percep ochii omului, cu diferitele lor nuanţe şi amestecul lor nu sunt singurele care există. Noi nu vedem decât culorile pe care ochiul le poate percepe. Capacitatea de recepţie a acestor vibraţii de către ochi este limitată. În mod normal, un ochi sănătos poate percepe un spectru de frecvenţe corespunzător celor şapte culori, spectru care se întinde aşadar de la roşu la violet. Atât timp cât lungimile de undă ale vibraţiilor electromagnetice nu sunt mai mari de 1/1500 milimetri (corespunzătoare culorii roşii), şi

nici mai mici de 1/2500 milimetri (corespuncătoare culorii violet), ochiul poate percepe aceste vibraţii ca pe nişte culori.

O experienţă simplă ne va arăta că înainte de roşu şi dincolo de violet există vibraţii de aceeaşi natură, dar pe care ochiul omenesc nu le mai poate percepe. Aceste "culori" au fost denumite infraroşu şi ultraviolet, şi după cum vom vedea, se manifestă altfel decât culoarea. Dacă în calea fasciculului de raze infraroşii plasăm o lentilă convergentă şi punem o bucată de fosfor în focarul acesteia, vom observa că fosforul se aprinde, deşi ochiul nu a perceput nici o rază luminoasă înainte de aprindere. Rezultă că radiaţiile infraroşii sunt de natură calorică. Fosforul s-a aprins fiindcă în focarul lentilei s-a concentrat energie calorică. Tot astfel, dacă la cealaltă extremitate a spectrului, punem în calea razelor ultraviolete, un disc sau un ecran pe care a fost depus un strat de platino-cianură, vom observa că discul, respectiv ecranul, se va lumina sub acţiunea acestor raze pe care, altfel, nu le putem sesiza. Există aşadar în razele solare, în afara spectrului de culori vizibile, radiaţii infraroşii şi ultraviolete pe care simţurile noastre nu le mai percep ca pe nişte culori. Dacă şi pe acestea le-am putea vedea, atunci este evident că obiectele din jurul nostru ar apărea în culori şi nuanţe noi.

Simţul auzului, la rândul lui, este şi el limitat. Din întreg spectru al sunetelor, care cuprinde vibraţii a căror frecvenţă variază între 16 Hz şi 20.000 Hz, nu toate sunt percepute de urechea omenească. Sunetele prea înalte, ca şi cele prea joase, din afara acestui spectru de frecvenţe nu pot fi percepute nici de cea mai sensibilă ureche. Sensibilitatea urechii scade pe măsură ce omul înaintează în vârstă şi acest efect este mai puternic înspre zona frecvenţelor înalte. Dacă ţinem seama de proprietăţile fiziologice ale urechii omeneşti, vom putea defini o ureche medie care, dacă ţinem seama şi de vârstă, şi-ar limita spectrul la un domeniu cuprins între 32 Hz şi 4224 Hz. S-au ales aceste valori, luându-se ca referinţă sunetele cele mai grave şi cele mai înalte pe care le emite o orgă. Aceste valori limită

variază de la individ la individ, şi au fost alese convenţional pe criterii statistice. Aşadar deşi există sunete, respectiv vibraţii ale aerului înconjurător, şi în afara spectului sonor fiziologic, *pentru noi* ele nu există.

În figura 44 este prezentat un tabel cuprinzând valorile vibraţiilor, exprimate în perioada pe secundă (Hz), care ne poate furniza o idee generală despre efectele produse în natură de către vibraţiile aeruluişi eterului. Dacă luăm un pendul care execută la fiecare secundă două oscilaţii, apoi patru oscilaţii, apoi opt, şi aşa mai departe, dublând de fiecare dată numărul de oscilaţii, se vor produce vibraţii de frecvenţe diferite. Din acest tabel se observă că undele produse în aer, cu frecvenţe care încep cu al cincilea grad şi se termină cu gradul al treisprezecelea până la al cincisprezecelea, corespund spectrului nostru sonor.

TABLOUL VIBRAŢIILOR

	1	....	....	....	....	....	....	2	Vibraţii pe secundă
	2	....	....	....	....	....	....	4	
	3	....	....	....	....	....	....	8	
	4	....	....	....	....	....	....	16	
	5	....	....	....	....	....	....	32	sunetul începe să fie perceput de urechea umană
	6	....	....	....	....	....	....	64	
	7	....	....	....	....	....	....	...128	
	8	....	....	....	....	....	....	...256	
	9	....	....	....	....	....	....	...512	
	10	....	....	....	....	....	1	024	
	15	....	....	....	....	....	32	768	
	20	....	....	....	....	1	046	576	sunetul nu mai e perceput de urechea umană şi încep undele electrice
	25	....	....	....	....	33	554	432	
	30	....	....	....	1	073	741	824	
Grad	35	....	....	....	34	359	738	568	se termină undele electrice
	40	....	....	1	099	511	627	776	
	45	....	....	35	184	372	088	832	undele luminoase încep să fie percepute de ochiul uman
	50	....	1	125	899	906	842	624	undele luminoase nu mai sunt percepute de ochiul uman
	55	....	36	028	797	018	963	968	
	56	....	72	057	594	037	927	936	
	57	....	...144	115	188	075	865	872	
	58	....	...288	230	376	151	711	744	încep razele x
	59	....	...576	460	752	303	423	488	
	60	1	152	921	504	603	846	976	
	61	2	305	843	009	213	693	952	
	62	4	611	686	018	427	387	904	
	63	9	223	372	036	854	775	808	

Fig. 44

Urmează, pe această scară a frecvenţelor, oscilaţiile

electromagnetice, care se propagă prin eter, cunoscute în tehnică ca unde radio cu aplicaţii în telecomunicaţii, radiodifuziune şi televiziune. În continuare, la frecvenţe mai înalte, aceste unde se manifestă ca radiaţii termice, după care acestea apar la frecvenţe şi mai înalte manifestate sub formă de lumină vizibilă direct. Aceste unde electromagnetice care corespund spectrului luminos vizibil apar în acest tabel cuprinse între gradele 45 şi 50. Vibraţiile cunoscute în prezent se întind pe un spectru foarte larg de frecvenţe atingând valori foarte mari. De exemplu, unele radiaţii au lungimi de undă foarte mici, cum este cazul radiaţiei emisă de hidrogen sub influenţa descărcărilor electrice şi a cărei lungime de undă este de numai a zecea mia parte dintr-un milimetru. Simţurile nu ne permit să sesizăm decât foarte puţin din acest domeniu întins de vibraţii. Se poate spune că nu cunoaştem decât aproximativ a opta parte din lumea care ne înconjoară, aşa cum ne-o arată descoperirile ştiinţifice; restul rămâne încă necunoscut pentru noi.

Să presupunem că sistemul nostru nervos ar fi altfel constituit de cum este în prezent, în sensul că nu ar putea sesiza radiaţiile luminoase, ci ar percepe fenomenele electrice direct prin simţul vederii. Cât de diferită ni s-ar părea atunci lumea întreagă! Când soarele ar străluci pe cer, lumina lui n-ar mai exista pentru noi. Oriunde ar apare un fenomen electric, el ar fi văzut de noi, şi fiindcă prin conductori circulă curent electric i-am vedea ca pe nişte fire luminoase, care ar ilumina direct spaţiile în care se află, fără ajutorul becurilor. Mai mult chiar, dacă ne gândim bine, nu am avea nevoie nici de aceste fire electrice pentru a lumina un anumit spaţiu căci, dacă ţinem seama că sarcinile electrice ale elementelor unui atom, ca de exemplu cele ale electronilor, ne-ar apare ca nişte puncte luminoase, atunci totul în jurul nostru ar fi luminat. Pentru noi nu ar mai exista o successiune de zile şi nopţi; va fi o "zi" permanentă atâta timp cât electronii se vor mişca.

Figurile 45 şi 46 ne arată diferenţa dintre imaginile

aceluiaşi obiect înregistrate în condiţii în care, într-un caz, s-a intervenit asupra spectrului de frecvenţă.

Fig. 45

Fig. 46

Aceste figuri reproduc două fotografii ale soarelui obţinute cu un dispozitiv de fotografiat; în figura 45 este prezentată fotografia obiţinută pe o placă fotografică obişnuită, sensibilă la întregul spectru vizibil al razelor emise de soare, adică la lumina albă, în timp ce figura 46 ne prezintă tot fotografia soarelui făcută cu ajutorul spectroheliografului, în care, graţie unui dispozitiv spectroscopic special, placa fotografică devine sensibilă numai la anumite frecvenţe ale radiaţiilor solare. Fotografia obţinută pe această cale a rezultat din impresionarea plăcii fotografice numai de către radiaţiile luminoase emise de vaporii de calciu din soare. Mai rezultă că dacă, în aceeaşi clipă, îndreptăm către soare două telescoape cărora le-am adapta două aparate de fotografiat, dintre care unul obişnuit, iar celălalt, un spectroheliograf reglat pentru a recepţiona numai o parte a spectrului luminos emis de soare, atunci am obţine două fotografii care ar diferi foarte mult prin detaliile pe care le-ar prezenta, cu excepţia conturului circular care ar fi comun la ambele.

Acest experiment ne ajută să înţelegem principiul fundamental al clarviziunii. Există în jurul nostru multe tipuri de vibraţii la care omul obişnuit nu este sensibil. El este orb şi nu poate lua cunoştinţă de o parte a universului care este gata să i se descopere dacă ar fi în stare să sesizeze aceste vibraţii.

Clarvăzătorul este însă capabil să vadă" o mai mare parte a lumii în care trăieşte. Clarvăzătorii, evident, nu văd cu toţii la fel lumea invizibilă pentru noi; unii "văd" mai puţin, alţii mai mult; unii au o concepţie clară asupra a ceea ce văd, în timp ce alţii sunt neclari şi incoerenţi. Dar principiul clarviziunii este identic cu cel al vederii obişnuite. Singura deosebire constă în aceea că în cazul clarviziunii este necesară o dezvoltare specială a nervilor şi a centrilor cerebrali pentru a putea sesiza vibraţiile din lumea invizibilă. Cum se poate realiza această dezvoltare nu ştim încă; ştiinţa viitorului ne va dezvălui fiziologia ocultă a creierului şi ne va explica mecanismul clarviziunii mai bine decât îl cunoaştem acum.

În ceea ce priveşte lumea mai vastă şi invizibilă care ne înconjoară, eu tratez acest subiect nu din auzite, ci din propriile observaţii şi cunoştinţe directe. Nu ştiu ce capacităţi speciale posedă centrii creierului meu faţă de ce ai unui om obişnuit; sunt însă conştient de faptul că există permanent în jurul meu o lume invizibilă, foarte greu de descris, care traversează, pătrunde şi învăluie toate lucrurile lumii noastre. Este nevoie de un efort de voinţă foarte mic pentru a o observa; nu este necesar să mă concentrez pentru a o vedea nici măcar atât cât ar trebui să fac atunci când vreau să-mi fixez privirea asupra unui obiect oarecare din lumea noastră vizibilă. Această lume invizibilă poate fi văzută, dar nu cu ochii; faptul că ochii sunt deschişi sau închişi nu are nici o importanţă. Vederea cu ochiul fizic şi vederea interioară sunt independente una faţă de cealaltă, şi totuşi ambele funcţionează simultan. Ochii mei văd hârtia pe care scriu, şi în acelaşi timp acel ceva din interiorul meu — nu ştiu cum să-l numesc — vede lumea nevăzută de deasupra, de dedesubt, din jur, prin hârtie, prin masă şi prin cameră. Această lume este luminoasă, şi fiecare punct din spaţiul ei pare că are o lumină proprie şi de o natură diferită de lumina din lumea fizică. Întregul său spaţiu este dominat de mişcare, mişcare tulburătoare şi de nedescris care sugerează cea de-a patra dimensiune a lui. Trebuie să

mărturisesc cu toată autoritatea că pentru conştiinţa mea, pentru tot ce cunosc ca "eu", această lume invizibilă există şi este mai *reală* decât lumea fizică, şi că, după ce o privesc şi apoi mă uit cu ochii fizici la lumea noastră, la cerul ei, la locuinţele oamenilor, această din urmă lume este o adevărată iluzie, o maya, şi ea nu are nici o calitate căreia conştiinţa mea să-i poată asocia, într-adevăr, calificativul de "reală". Atunci când compar "lumea noastră", cu puternica realitate a acestui mic fragment al lumilor invizibile pe care îl văd, ea ne apare ca o iluzie, ca o umbră, ca un vis; îmi vine să cred că ea este doar o idee în mintea mea. Cu toate acestea, este clar că lumea noastră fizică este destul de "reală"; în acest moment, în felul ei, este îndeajuns de reală pentru mine, deoarece scriu aceste rânduri într-o regiune muntoasă din Java în timp ce muştele mă înţeapă şi le simt acele în mod real. Odată, când se va prezenta o ocazie prielnică, poate că voi dezvolta această facultate pe care o am de la naştere, pentru a putea adăuga şi cunoştinţele mele asupra lumilor nevăzute, la cele ale altor cercetători în acest domeniu.

Cunoştinţele culese de către savanţi de tradiţie ocultă ne arată că lumea nostră fizică nu reprezintă decât o parte din lumea reală şi că în ea şi dincolo de ea există numeroase lumi invizibile. Fiecare din aceste lumi este materială; ele nu sunt doar o reprezentare a spiritului, ci sunt alcătuite din materie. Materia din care este creată lumea invizibilă este mult mai subtilă decât materia cu care suntem obişnuiţi. Noi luăm cunoştinţă de materia fizică, în cele trei stări, solidă, lichidă şi gazoasă; aerul în mod normal nu îl simţim decât atunci când, de exemplu, bate vântul, şi totuşi el există tot timpul chiar dacă nu-l vedem. Dincolo de această stare gazoasă a materiei, ştiinţa a descoperit şi alte stări, care caracterizează "materia radiantă". Există de asemenea misteriosul eter luminos, care este materie în întreaga accepţie a cuvântului, şi care, prin proprietăţile sale, diferă totuşi de materia pe care o cunoaştem. Acest vast domeniu al stărilor subtile ale materiei a fost totuşi

explorat, iar figura 47 ne prezintă, sub forma unei scheme, câteva date care se referă la lumile invizibile.

Există şapte "planuri" sau lumi, care se referă în special la om, şi în care se desfăşoară unele faze ale vieţii fiecărui individ. Individul este reprezentat în fiecare din cele trei lumi inferioare printr-un vehicul sau corp alcătuit din materia care aparţine acelui plan, corpul servindu-i la cunoaşterea acestui plan şi la comunicarea cu el. Aşadar, fiecare dintre noi posedăm un corp fizic compus din şapte sub-stări ale materiei fizice, şi graţie acestui corp trăim experienţele lumii fizice.

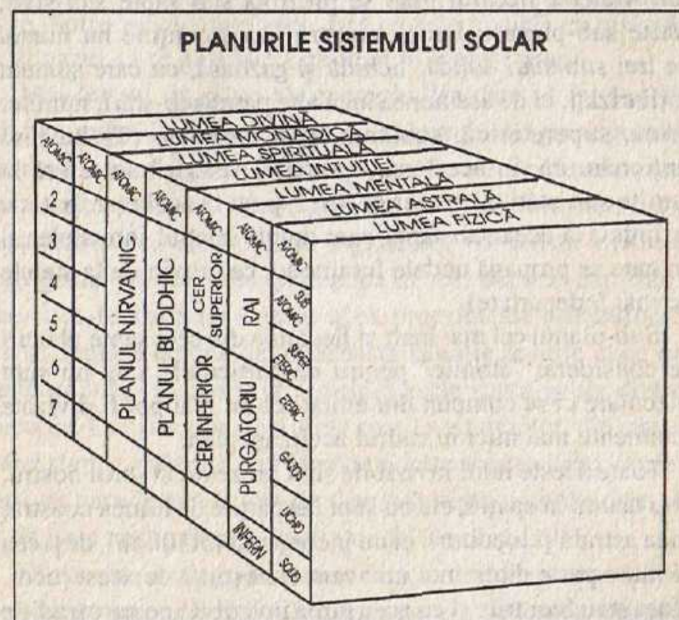

Fig. 47

De asemenea, noi mai avem un corp numit "corp astral" — materia din care este alcătuit se numeşte aşa pentru că ea este scânteietoare şi luminoasă de la sine — şi mai posedăm un "corp mental" şi un "corp cauzal", create din materia lumii mentale. (A se vedea figura 26). Fiecare din aceste corpuri invizibile, este, se înţelege de la sine, foarte bine organizat, ca şi corpul fizic, şi pentru aceste corpuri nevăzute există o

anatomie şi o fiziologie la fel de complexe ca cele ale corpului fizic. Pe planurile de deasupra lumii mentale conştiinţa omului este încă rudimentară, iar corpurile sau vehiculele pe care le posedă acolo nu sunt încă organizate.

Aşa cum se poate observa în diagramă, fiecare plan sau lume se deosebeşte clar de celelalte; fenomenele naturale ca lumina, căldura, electricitatea aparţin lumii noastre fizice, de materie fizică, şi nu influenţează lumea mentală de exemplu. După cum există legi pentru stările solide, lichide şi gazoase ale materiei fizice, tot aşa există legi pentru materia fiecărui plan. Materia fiecărui plan se prezintă sub şapte sub-stări, numite sub-planuri; lumea noastră fizică conţine nu numai cele trei sub-stări solidă, lichidă şi gazoasă, cu care suntem familiarizaţi, ci de asemenea încă alte patru sub-stări, numite: eterică, supereterică, subatomică şi atomică. (Trebuie să menţionăm că, în acest caz, cuvântul "eteric" se referă la anumite sub-stări ale materiei *fizice* şi nu la acel eter ipotetic al ştiinţei, la acea substanţă care umple spaţiul interstelar şi prin care se propagă undele luminoase ce provin de la stelele cele mai îndepărtate).

Sub-planul cel mai înalt al fiecăruia din cele şapte planuri este considerat "atomic" pentru că particulele sale nu sunt moleculare ci se compun din unităţi ce nu mai pot fi divizate în elemente mai mici în cadrul aceluiaşi plan.

Toate aceste lumi invizibile sunt prezente în jurul nostru, aici şi acum; în spaţiu, ele nu sunt despărţite de lumea noastră; lumea astrală şi locuitorii ei ne înconjoară tot timpul, deşi cea mai mare parte dintre noi nu avem cunoştinţă de acest lucru. Tot aşa stau lucrurile şi cu acea lume invizibilă pe care tradiţia o numeşte "cer"; splendorile cerului se află aici, în această clipă, peste tot în jurul nostru, numai că noi nu avem ochi care să le vadă şi urechi care să le audă.

Cum este posibil ca în casa noastră, în curţile noastre, pe străzile noastre, în oraşele noastre, să existe şi alte lumi? Cum este posibil ca mai multe lumi să existe în acelaşi spaţiu, simultan?

Acest lucru este posibil deoarece materia fiecărei lumi este mai subtilă decât materia lumii imediat inferioare. Dacă

vom compara materia celor trei lumi invizibile inferioare cu cele trei stări ale materiei fizice care ne sunt familiare — stările solidă, lichidă şi gazoasă — vom observa, considerând lumea fizică în care trăim ca "solidă", lumea astrală ca "lichidă" şi lumea mentală ca "gazoasă", că aceste trei lumi ar putea exista simultan în acelaşi spaţiu. Un vas poate fi umplut cu nisip, dar el nu ocupă tot spaţiul din interiorul vasului, căci există şi golurile dintre firele de nisip; putem să vărsăm apă în vas, şi particulele ei vor ocupa locurile neocupate de nisip. Dar chiar şi acum, vasul nu este cu adevărat plin căci putem să turnăm apă gazoasă, adică apă cu particule de gaz care să ocupe spaţiile libere dintre moleculele apei. Iată că este posibil ca nisipul, apa şi gazul să se găsească simultan în acelaşi spaţiu.

Mai putem da şi un alt exemplu din care să înţelegem cum mai multe lumi pot ocupa acelaşi spaţiu. Să presupunem o cameră sau un depozit plin cu proiectile sferice de tun, cum erau în alte vremuri, făcute grămezi cât mai compacte; din cauza formei lor, oricât le-am îngrămădi, vor exista între ele spaţii goale. Să mai presupunem că în acel depozit am introduce alice foarte mici care ar avea proprietatea miraculoasă de a se deplasa de la sine; în această situaţie, micile alice de plumb ar putea să ocupe cu uşurinţă acele spaţii goale dintre proiectile. Dar şi acum, deşi acele spaţii s-au umplut, din cauza formei sferice a alicelor, vor rămâne şi între acestea spaţii goale, spaţii pe care le pot ocupa cu uşurinţă nişte microbi care se pot deplasa nestingheriţi de nici un fel de obstacol.

Din aceste analogii ne putem face o idee despre modul în care suntem înconjuraţi aici de lumea astrală, de lumea mentală şi de lumile superioare. Cu materia sa solidă, lichidă, gazoasă şi eterică, lumea noastră fizică este poroasă, şi între particulele cele mai delicate există spaţii libere foarte mari în care se află particulele materiei planurilor superioare. Atomul unuia dintre gazele rare ale atmosferei, aşa cum este cel de argon, ar putea trece prin ochiurile unei reţele metalice foarte fine, fără să fie împiedicat în nici un fel de aceasta, şi pentru că argonul nu se combină cu metalul reţelei, ansamblul reţea-argon poate ocupa

același spațiu ca și cum nu ar exista unul pentru celălalt. Tot astfel există în jurul nostru entități din lumea astrală și din alte lumi care trăiesc printre noi fără ca să fim conștienți de ele și nici ele de noi, decât în circumstanțe cu totul neobișnuite.

Să ne imaginăm acum că o persoană ar putea să reacționeze la vibrațiile din lumea astrală și mentală, și deci să le " vadă", și să presupunem că această persoană este dotată cu capacitatea de a le observa și analiza științific. Ce va vedea ea? Ea va observa o mulțime de fenomene care îi vor lua mult timp pentru a le analiza și a le înțelege. Primul și cel mai izbitor fenomen va fi acela de a vedea, trăind în corpurile lor astrale sau mentale, pe prietenii și cunoștințele sale pe care îi știa morți; ei nu se află într-un cer, un purgatoriu, sau un infern undeva departe în spațiu, ei sunt aici printre noi în întinderile mai fine și invizibile ale lumii. Îi va vedea pe " morți" fericiți sau numai mulțumiți, pe alții plini de griji sau profund nefericiți; va observa că entitățile aflate în aceste stări de spirit se află pe sub-planuri diferite în lumea astrală sau cea mentală. Va nota la ce distanță de suprafața pământului se află aceste sub-planuri și va putea să întocmească chiar un fel de hartă a lumilor invizibile. În stratul cel mai de jos al lumii astrale, bărbații și femeile trăiesc un timp oarecare într-o stare greu de suportat; este evident că această parte a lumii astrale este " Infernul" despre care se vorbește în toate religiile. Cercetătorul acestor lumi invizibile își va da seama că deasupra acelui strat din lumea astrală se află un altul care corespunde "Purgatoriului" și că partea cea mai de sus a acestei lumi reprezintă "Raiul" sau Câmpiile Elizee din mitologia greacă, (descris de entitățile care se manifestă în cadrul ședințelor de spiritism). Dacă cercetătorul posedă facultăți de observație și mai dezvoltate, el va putea descoperi și acea parte din lumea invizibilă în care "morții trăiesc într-o fericire de nedescris, și își va da seama că acolo se află "cerul", din multe puncte de vedere radical diferit de modul în care și-l imaginează unele spirite religioase, și mult mai conform cu rațiunea. Misterul vieții și al morții va fi dezlegat atunci cândfiecare persoană va putea observa în felul acesta lumile invizibile.

Figura 48 încearcă să prezinte sub formă de tabel diferiții locuitori ai celor "trei lumi", lumea fizică, lumea astrală și lumea mentală sau divină.

<table>
<tr><th colspan="5">LOCUITORII CELOR "TREI LUMI"</th></tr>
<tr><td rowspan="3">CER SUPERIOR</td><td colspan="2">ADEPȚI ȘI INIȚIAȚI</td><td rowspan="3">PRIMA ESENȚĂ ELEMENTALĂ</td><td rowspan="3">DEVAS ARUPICI</td></tr>
<tr><td colspan="2">SUFLETE EVOLUATE</td></tr>
<tr><td colspan="2">SUFLETE COMUNE</td></tr>
<tr><td rowspan="4">CER INFERIOR</td><td rowspan="4">OAMENI ȘI ANIMALE INDIVIDUALIZA "ÎN DEVAKHAN"</td><td>FILOZOFIC ARTISTIC</td><td rowspan="4">A DOUA ESENȚĂ ELEMENTALĂ
—
FORME - GÂNDURI</td><td rowspan="4">DEVAS RUPICI</td></tr>
<tr><td>FILANTROPIC</td></tr>
<tr><td>DEVOȚIONAL</td></tr>
<tr><td>AFECTUOS</td></tr>
<tr><td>LUMEA ASTRALĂ</td><td colspan="2">OAMENI
ANIMALE
(în timpul somnului sau, temporar, după moarte)
—
CORPURI ASTRALE ARUNCATE "ÎNVELIȘURI"</td><td>A TREIA ESENȚĂ ELEMENTALĂ
—
FORME - GÂNDURI "ELEMENTALI"</td><td>DEVAS KAMICI
—
SPIRITE ALE NATURII
Silfi</td></tr>
<tr><td rowspan="7">PLANUL FIZIC</td><td>ATOMIC</td><td rowspan="4">FANTOMELE CIMITIRELOR</td><td rowspan="4">FORME ETERICE INFERIOARE
—
"ELEMENTALI"</td><td rowspan="4">SPIRITE ALE NATURII
1. Spiritele Norilor
2. Spiritele Focului (Salamandre)
3. Spiritele Apelor (Ondine)
4. Zâne de suprafață
5. Spiritele Pământului (Gnomi)</td></tr>
<tr><td>SUB-ATOMIC</td></tr>
<tr><td>SUPER-ETERIC</td></tr>
<tr><td>ETERIC</td></tr>
<tr><td>GAZOS</td><td rowspan="3">OAMENI, ANIMALE PLANTE</td><td rowspan="3">VIAȚĂ MINERALĂ</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>LICHID</td></tr>
<tr><td>SOLID</td></tr>
</table>

Fig. 48

Trei tipuri distincte de entități în curs de evoluție își împart aceste lumi: 1. Ființele omenești (în această categorie sunt cuprinși oamenii și animalele); 2. Devașii sau Îngerii împreună cu Spiritele naturii sau Zânele; 3. Viața " Esenței elementale și viața mineralelor. Cel de-al treilea tip este mai greu de înțeles, căci el reprezintă viața nediferențiată în forme stabile sau durabile. Materia lumilor astrale și mentale, în calitate doar de materie, cu alte cuvinte independentă de sufletul care își

face din ea un vehicul, este însufleţită de un fel special de viaţă dotată cu o sensibilitate remarcabilă, delicată, viaţă care freamătă şi care totuşi nu este încă individualizată. Dacă ne-am putea imagina ce pot să simtă moleculele apei într-un vas atunci când prin apă trece un curent electric, ne-am putea face o vagă idee despre vitalitatea şi energia stărilor materiei astrale şi mentale atunci când "esenţa elementală" al primului, al celui de-al doilea şi al celui de-al treilea tip acţionează asupra lor. Această esenţă elementală se află, ca să zicem aşa, într-o "stare critică", gata de a se condensa sub forma unor "gânduri-formă" din clipa în care vibraţia unui gând din mentalul unui gânditor îşi va exercita forţa asupra ei. Tipul, calitatea şi forţa gândului vor influenţa în mod corespunzător gândul-formă creat de către esenţa elementală din materie mentală sau astrală. Aceste gânduri-formă pot fi de scurtă durată, sau pot dura ore, luni sau chiar ani; astfel ele pot fi considerate, pe drept cuvânt, ca făcând parte din locuitorii lumilor invizibile. Li s-a atribuit denumirea de *Elementali*.

Formele create din subdiviziunile eterice ale materiei fizice aparţin aceluiaşi tip de viaţă atât de puţin diferenţiată, în timp ce pentru viaţa animalelor gradul de diferenţiere este mai mare. Mineralele au o dublă existenţă atât ca formă cât şi ca viaţă; ca formă, mineralul este alcătuit din diferite elemente chimice, iar ca viaţă se manifestă prin crearea în materia lui a formelor cristaline după anumite modele geometrice.

În cea de-a doua coloană a tabelului sunt menţionaţi ca locuitori fizici, mineralele, plantele, animalele şi oamenii. Ca locuitori temporari care se dezintegrează după câteva săptămâni sau luni, se află dublurile corpurilor fizice alcătuite din materie eterică subtilă, numite şi "dubluri eterice" (fantomele) care plutesc deasupra mormintelor unde sunt îngropate corpurile lor fizice dense. Cum aceste dubluri eterice au forma corpului fizic şi mai conţin şi un fel de materie fizică, ele sunt uneori văzute prin cimitire de către unele persoane mai sensibile şi confundate chiar cu sufletele morţilor.

În lumea astrală trăiesc temporar toate entităţile fizice, oameni şi animale, pentru care somnul implică o separare de scurtă durată a corpului fizic de corpurile superioare. Atunci când " dormim", trăim în corpul nostru astral, complet conştienţi şi activi, sau conştienţi numai în parte şi pe jumătate adormiţi, în funcţie de gradul nostru de evoluţie. Atunci când ne " trezim", corpul fizic şi corpurile superioare se întrepătrund din nou, şi noi încetăm de a mai fi locuitori ai lumii astrale. Este evident că " morţii" trăiesc în corp astral în lumea astrală, dar numai " temporar", aşa cum se arată în tabel, căci după un anumit timp ei ajung în cele din urmă la viaţa lumii cereşti. Această viaţă temporară pe plan astral poate totuşi să varieze între câteva ore şi un secol, sau chiar mai mult.

Corpurile astrale la rândul lor sunt aruncate şi devin " corpuri astrale aruncate". Tot aşa după cum ne aruncăm corpul fizic atunci când " murim" şi ne îndreptăm în lumea astrală unde vom trăi un timp, tot aşa ne lepădăm de corpul nostru astral pe care îl aruncăm atunci când părăsim lumea astrală pentru a trece în lumea mentală. Aceste corpuri astrale aruncate, abandonate, diferă totuşi de cele fizice abandonate şi ele, căci ele reţin în particulele lor astrale, din care au fost alcătuite, o anumită parte din conştiinţa sufletului de care s-au despărţit. Aceste particule astrale mai păstrează multe amintiri şi, fiind înzestrate câtva timp cu o vitalitate ciudată, ele repetă ca nişte automate unele obiceiuri şi moduri de manifestare ale entităţii care le anima. Ele sunt cunoscute ca "vedenii", "învelişuri" şi destul de des sunt atrase de şedinţele de spiritism unde apar ca suflete veritabile, în ciuda faptului că ele nu sunt decât simple *simulacre*. Afară de cazul când sunt stimulate artificial, ca în cazul unor astfel de şedinţe, ele se dezagregă în câteva ore, câteva luni sau câţiva ani, în funcţie de gradul de evoluţie al ego-urilor care le-au abandonat la trecerea acestora în lumea cerească.

Cele şapte sub-planuri ale lumii cereşti formează două mari grupe, cele trei sub-planuri mai înalte alcătuiesc cerul superior, iar celelalte patru sub-planuri alcătuiesc cerul inferior. Cerul inferior mai este cunoscut şi sub numele de

"Devakhan" — locul unde stau zeii, locul unde domneşte lumina sau locul fericirii — căci în cele patru sub-planuri inferioare ale sale se află sufletele care, după moarte, se bucură de o stare de fericire pe care diferite religii o descriu drept "cer". Tot aici se află şi acele animale care, înaintea morţii lor, s-au "individualizat", şi au atins statura sufletului omenesc. *Pe sub-planul cel mai jos trăiesc bărbaţii, femeile şi copiii în* caracterul cărora predomina afecţiunea atunci când se aflau pe pământ (chiar dacă unele împrejurări nefavorabile au limitat manifestarea ei deplină). Ei se bucură aici timp de secole într-o fericită comuniune cu cei către care şi-au îndreptat iubirea, iubire care a constituit pentru ei cerul luminos al viselor lor, atunci când erau pe pământ. În sub-planul de deasupra acestuia, trăiesc cei care au adăugat afecţiunii o devoţiune pentru un anumit ideal religios. În sub-planul imediat superior, îi întâlnim pe acei oameni, bărbaţi şi femei, care şi-au manifestat visele de iubire şi de devoţiune prin acte filantropice. În cel de al patrulea sub-plan trăiesc cei care la toate aceste frumoase calităţi, au adăugat la manifestările sufletului lor, atunci când *încă se mai aflau pe pământ* şi o contribuţie artistică, filosofică sau ştiinţifică.

În cele trei sub-planuri ale cerului superior trăiesc veşnic toate sufletele care alcătuiesc omenirea noastră. Ele trăiesc acolo ca " individualităţi", întrucât sunt capacităţi ale conştiinţei care s-au dezvoltat în lungul curs al evoluţiei; de acolo, în calitate de individualitate, fiecare suflet coboară pentru a se încarna, trimiţând sub formă de "personalitate" doar o parte din el pentru a căpăta experienţa vieţii pe planurile inferioare. Pe sub-planul cel mai de sus trăiesc Adepţii şi discipolii lor cei mai avansaţi; pe sub-planul de dedesubt trăiesc sufletele a căror evoluţie superioară este atestată de cultura înnăscută şi curăţenia în care şi-au trăit viaţa în corp fizic. Pe cel de mai jos sub-plan, se află imensa majoritate a celor şaizeci de miliarde de suflete care formează masa omenirii noastre, încă înapoiată.

Evoluţia entităţilor cunoscute sub numele de Devas sau Îngeri este cu totul diferită de viaţa din lumile vizibile şi invizibile pe care am descris-o până acum. În cerul superior trăiesc Devaşii de tipul cel mai elevat, cunoscuţi sub numele de Devaşi arupici, sau "Devaşi fără formă", pentru că materia corpurilor lor aparţine celor trei sub-planuri superioare ale materiei mentale, numită şi "fără formă" pentru că în această materie gândul nu se condensează în forme definite, ci se exprimă printr-o vibraţie complexă şi radiantă.

Pe cele patru sub-planuri inferioare, numite sub-planuri "rupice" sau sub-planuri ale formei, pentru că aici gândul creează gânduri-formă cu contururi nete, trăiesc Devaşii Kamici sau Devaşii " cu formă".

Pe planul astral se găseşte o categorie inferioară de Îngeri numiţi Devaşi harnici, sau " Devaşii dorinţei", pentru că lumea astrală în care ei trăiesc este domeniul emoţiilor în centrul căruia se află individul. Pe acest plan şi pe nivelurile eterice superioare ale planului fizic se află Spiritele Naturii sau Zânele, care sunt pentru Devaşi cam ceea ce sunt pentru noi animalele domestice obişnuite. Cu toate că speciile lor superioare sunt înzestrate cu o mare inteligenţă, zânele nu sunt încă individualizate, adică ele fac încă parte dintr-un suflet-colectiv, sufletul grup al zânelor. Ele se individualizează lent şi devin ego-uri permanente graţie devotamentului cu care i-au servit pe Devaşi, după cum se individualizează unul câte unul, câinii şi pisicile noastre prin devotamentul de care au dat dovadă faţă de noi, ajungând să aibă un suflet care se reîncarnează.

Lumile invizibile ilustrate în figura 47 sunt cele cuprinse între limitele sistemului nostru solar, şi ele constituie terenurile de încercare ale omenirii în procesul de evoluţie. Există şi alte planuri, planuri extra-solare, şi în consecinţă cosmice prin natura şi întinderea lor. Acestea sunt numite " Planuri cosmice". Fiecare din aceste planuri cosmice are de asemenea şapte diviziuni sau sub-planuri şi cel de-al şaptelea sub-plan sau sub-planul cel mai de jos al fiecărui plan cosmic formează primul sub-plan (sub-planul atomic cel mai de sus) al fiecăruia

din cele şapte planuri ale sistemului nostru solar. Toate aceste explicaţii vor fi mai clare dacă vom compara, punând în paralel, cele două reprezentări din figurile 47 şi 49.

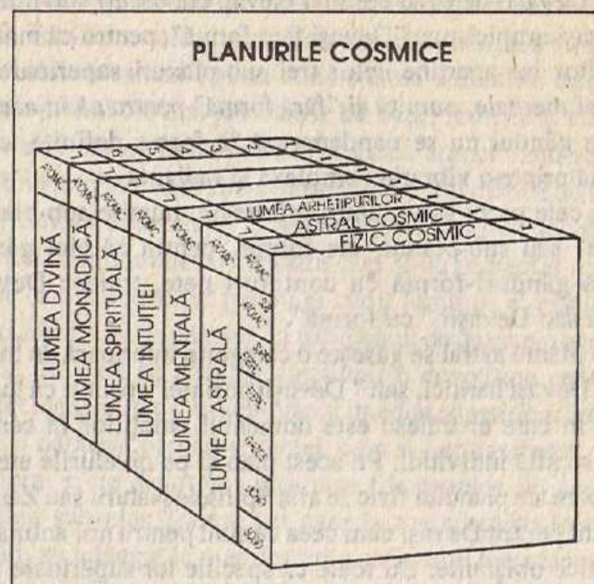

Fig. 49

Pe al cincilea plan sau Planul mental cosmic există ca gând-formă marele Plan de evoluţie al tuturor tipurilor de viaţă şi de forme din ansamblul celor şapte planuri ale noastre; acest Plan este Gândirea Logosului însuşi referitor la modul în care se va desfăşura evoluţia de la început până la sfârşit. Pe acest plan cosmic se găsesc "Arhetipurile" despre care a vorbit Platon; pe acest plan cuvintele "Aşa era la început, aşa este acum şi aşa va fi întotdeauna" constituie o realitate obiectivă.

Dacă examinăm cele două figuri de mai înainte care se referă la planurile cosmice, vom observa că cel mai de sus sub-plan al lumii noastre mentale constituie sub-planul cel mai de jos al Planului mental cosmic. De aici se poate trage concluzia că acela care va putea să-şi înalţe conştiinţa până la

a o face să funcţioneze pe sub-planul cel mai înalt al lumii noastre mentale, va ajunge direct la viziunea Arhetipurilor din Planul mental cosmic, viziune plină de inspiraţie şi de forţă. După cum splendoarea cerului se reflectă pe suprafaţa liniştită a apei dintr-o fântână adâncă — deşi apa se află la o distanţă foarte mare de nori — tot astfel intelectul purificat şi emoţiile spirituale ale omului, pot vedea, pătrunde şi cunoaşte viitorul care ne aşteaptă, "gloria care ne va fi dezvăluită".

În această ultimă şi cea mai de jos regiune a acestor lumi invizibile ne jucăm rolul de muritori. Dar "ego-urilor" noastre nemuritoare la aparţine ca moştenire, un vast univers nevăzut care scapă viziunii noastre şi în care viaţa noastră se va împlini pe măsură ce vom înainta în cunoaştere şi ne vom dezvolta — printr-o serie de trăiri divine printre capodopere divine. Un contact chiar de o clipă cu această imensă lume invizibilă, ne va corecta viziunea pe care, ca muritori, o avem asupra lucrurilor, şi va imprima vieţii şi evoluţiei noastre o semnificaţie a cărei atracţie nu va păli niciodată. Toate îndoielile se vor spulbera, aşa cum se risipeşte ceaţa la răsăritul soarelui, îndată ce omul va putea să vadă el însuşi, şi să cunoască direct fără să se rezume numai la a crede. Deşi pentru foarte mulţi dintre noi această viziune este încă foarte greu de atins, există totuşi o altă viziune, aceea a inteligenţei purificate şi a intuiţiei glorioase, care reprezintă un adevărat far ce ne călăuzeşte paşii printre întunecatele cărăriiale lumii noastre muritoare. Dacă pentru moment nu avem posibilitatea de a vedea direct lucrurile în această nouă perspectivă, putem cel puţin să oferim inteligenţei omeneşti o viziune a " lucrurilor aşa cum sunt ele", care să constituie o aspiraţie spre bine şi care să ne fortifice entuziasmul de a trăi.

Capitolul şase

OMUL ÎN TIMPUL VIEŢII ŞI AL MORŢII

Este considerată ca o axiomă a concepţiei noastre moderne despre evoluţie ideea potrivit căreia cu cât funcţiunile unui organism sunt mai diferite, cu atât structura lui este mai complexă. Este deci natural ca omul să prezinte o structură mai compexă decât aceea pe care o întâlnim la organismele mai puţin dezvoltate. Dar complexitatea organismului uman, aşa cum ne-o dezvăluie anatomia şi fiziologia, sau cum o evidenţiază cunoştinţele puse la dispoziţie de psihologia *modernă nu reprezintă decât în mică măsură complexitatea* omului.

La naşterea unui individ există mai multe elemente care contribuie la crearea fiinţei pe care o numim "om". Acestea sunt:

1. Ego-ul, sufletul adevărat al omului, din care nu se manifestă în corp fizic decât o parte din el; acest Ego reprezintă Individualitatea;

2. Partea de Individualitate care se manifestă într-o reîncarnare, la o anumită epocă, într-o rasă anume, ca bărbat sau ca femeie, este ceea ce numim Personalitate.

Raportul dintre Individualitate şi Personalitate a fost exprimat prin destule simboluri; unul dintre ele, folosit în vechile Mistere, îl constituie şiragul de perle, în care firul reprezintă Individualitatea, iar perlele Personalităţile distincte din încarnările succesive. Figura 50 ne prezintă un alt simbol. Dacă reprezentăm individualitatea printr-un solid regulat cu 20 de feţe, cunoscut sub numele de icosaedru, Personalitatea

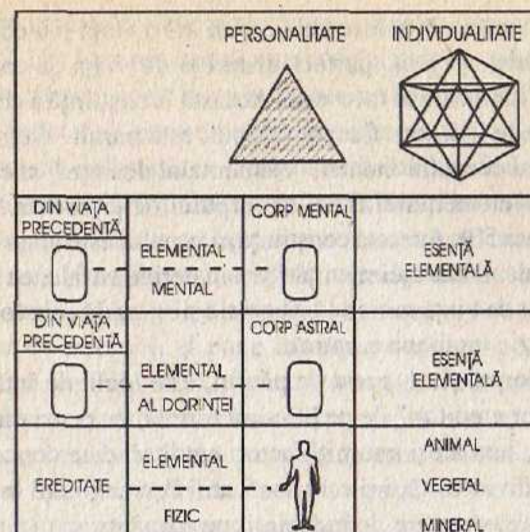

Fig. 50

ar echivala cu un triunghi din cele douăzeci care constituie faţa exterioară a solidului. Cele douăzeci de triunghiuri, în două dimensiuni, chiar unite, nu vor putea să reproducă una din caracteristicile de bază ale solidului, şi anume cea de-a treia dimensiune a sa. Şi reciproc, ştiut fiind că un triunghi nu are decât două dimensiuni şi solidul are trei, este posibil ca dintr-un icosaedru să fie extrase o infinitate de triunghiuri. Prin analogie, fiecare Personalitate, şi chiar toate Personalităţile pe care Ego-ul le-a creat în toate naşterile succesive, nu pot scoate la lumină anumite atribute ale Ego-ului real. Pe de altă parte, un Ego poate crea atâtea Personalităţi cât îi permite forţa de care dispune fără ca prin aceasta să-şi epuizeze posibilităţile propriei sale naturi ca Ego.

Totuşi Individualitatea creează o singură Personalitate pentru programul pe care-l are de îndeplinit într-o încarnare;

3. Personalitatea (figura 50, coloana a treia), care la fiecare nouă naştere capătă un corp mental, un corp astral şi un corp fizic;

4. Fiecare din aceste trei corpuri are o viaţă şi o conştiinţă *care îi sunt proprii*, perfect distincte de viaţa şi conştiinţa Personalităţii care le foloseşte. Această "conştiinţă a corpului" cu care este înzestrat fiecare vehicul, este numit "elementalul mental" al corpului mental, "elementalul dorinţei" al corpului astral, şi "elementalul fizic" al corpului fizic (coloana a doua de la figura 50). Această conştiinţă a corpului este viaţa Esenţei elementale a materiei mentale şi a materiei astrale, ca şi viaţa curenţilor de viaţă minerală, vegetală şi animală care formează corpul fizic (coloana a patra);

5. Corpul fizic, creat de părinţi, este locul de întâlnire a "factorilor ereditari" de pe linia ancestrală; cu ocazia formării corpului, sunt aleşi anumiţi factori ereditari care concordă cu karma Individualităţii şi care vor fi utili Personalităţii în munca pe care aceasta o are de îndeplinit pe pământ;

6. Corpul astral şi cel mental posedă de asemenea factori ereditari de un anumit fel care nu provin de la părinţi, ci chiar de la Ego. Corpul astral şi cel mental cu care se naşte un copil reproduc corpul astral şi pe cel mental pe care le-a avut la sfârşitul încarnării sale precedente, adică atunci când Personalitatea la sfârşitul acelei vieţi şi-a abandonat corpul astral pentru a intra în lumea cerească, şi apoi pe cel mental la sfârşitul şederii lui în acea lume.

Aşadar, omul se prezintă ca o entitate foarte complexă; el este rezultanta numeroaselor forţe care aparţin unor planuri diferite. Pentru studiul nostru metodic vom clasa aceste forţe în trei grupe:

1. Individualitatea care, în corp cauzal permanent, îşi continuă viaţa prin toate vieţile personalităţilor sale şi păstrează amintirea experienţelor acestora;

2. Personalitatea, care reprezintă într-o măsură mai mică sau mai mare o parte din Individualitate;

3 "Conştiinţa" corpurilor, proprie celor trei vehicule, adică elementalul mental, elementalul astral şi elementalul fizic.

Să analizăm mai întâi conştiinţa corpurilor. Corpul fizic este înzestrat cu o conştiinţă care, deşi limitată, îi este suficientă

pentru cerinţele vieţii şi ale funcţiilor sale. Această conştiinţă ştie să-i ţină mereu trează atenţia celui care ocupă corpul fizic, ori de câte ori acest lucru este necesar; când corpul este obosit, ea îl îndeamnă pe individ să se odihnească, sau când corpul are nevoie de hrană, ea îi stimulează dorinţa de a mânca şi de a bea. Aceste funcţii fizice, care se cer îndeplinite, sunt necesare elementului fizic şi nu Ego-ului care nu are nevoie să mănânce şi să bea. Ca urmare a eredităţii rezultată dintr-o obişnuinţă ancestrală, corpul fizic a învăţat să se apere. Atunci când este atacat de microbi, el pune în mişcare armata sa de fagocite pentru a-i anihila; în cazul când se răneşte, el comandă celulelor în vederea cicatrizării rănii. Când corpul este adormit (adică atunci când, îmbrăcat în corpul său astral, omul îşi părăseşte corpul fizic şi îl lasă neocupat) elementalul fizic obligă corpul să tragă plapuma peste el pentru a se apăra de frig, sau să se întoarcă, pentru a continua să doarmă într-o poziţie cât mai comodă. Dacă în acest timp se produce un eveniment care i se pare că ar putea constitui un pericol pentru el, atunci reacţionează imediat ca să se apere, oricât de slabe i-ar fi mijloacele ca s-o facă. Fie că este vorba de zgomotul produs de descărcarea unui pistol sau de trântirea puternică a unei uşi, corpul fizic adormit reacţionează la fel, tresare căci, în starea în care se află, conştiinţa lui nu este capabilă să facă deosebirea între pericolul pe care îl reprezintă detunătura armei, şi lipsa pericolului real în cazul uşii care se trânteşte.

Un mare număr din aceste manifestări ale elementalului fizic sunt destul de obişnuite şi nu necesită defel intervenţia conştiinţei celui care ocupă acel corp. Uneori însă, o astfel de intervenţie este necesară, ca în cazul în care corpul, obosit fiind, refuză să depună eforturi pentru a face un anumit lucru decât constrâns. De asemenea, în situaţia în care trebuie să execute un lucru periculos, elementul fizic temător vrea să se îndepărteze, dar este obligat de către voinţa stăpânului corpului să rămână pe loc şi să-şi ducă munca la bun sfârşit. La copii sunt mai evidente manifestările elementului fizic, acestea având un caracter mai pronunţat. Când un copil plânge şi ţipă

elementalul fizic este acela care îşi manifestă nemulţumirile (rezonabile din punctul lui de vedere dar lipsite de sens din al nostru), şi nu Sufletul copilului.

Această viaţă şi conştiinţă a elementalului fizic reprezintă locul unde se acumulează toate experienţele plăcute şi dureroase ale unei lungi descendenţe din străbunii fizici. Viaţa elementalului de acum a fost cândva cea a elementalului plăcerii sălbaticului dintr-o vreme de demult. Elementalul păstrează tot felul de amintiri ancestrale ca şi unele înclinaţii de atunci şi la care tinde să se întoarcă ori de câte ori conştiinţa Ego-ului îşi slăbeşte atenţia. Această conştiinţă a corpului este cea pe care au descoperit-o cercetătorii psihologi din şcolile lui Janet, Freud şi Jung; rătăcirile acesteia se manifestă în vise incoerente, lipsite de sens.

Elementalul dorinţei corpului astral şi cel al corpului mental reprezintă viaţa Esenţei elementale. Această Esenţă elementală este o fază a vieţii Logosului la un stadiu de manifestare *anterior* vieţii mineralelor. Ea se situează pe "arcul descendent" al vieţii şi "coboară în materie" pentru a deveni mai târziu viaţă minerală. Nevoia ei principală este de a simţi că trăieşte, pe cât este posibil, cât mai variat; ei îi sunt necesare vibraţii cât mai variate, şi cu cât acestea sunt mai joase, mai grosiere cu atât este mai puternic atrasă de ele. Aici rezidă "cealaltă lege, din mădularele mele, care luptă împotriva legii spiritului meu", despre care ne vorbeşte Sfântul Pavel, adică despre "păcatul care este în mădularele mele".

Elementalului dorinţei îi place ca acest corp astral să fie treaz, îi place într-adevăr să-l vadă că duce o viaţă excitantă; varietatea, noutatea, lucrurile senzaţionale, iată ceea ce solicită elementalul dorinţei pe arcul descendent al vieţii. Cât despre elementalul mental, lui nu-i place ca mentalul să fie menţinut asupra unei singure idei, este agitat, şi solicită atâtea vibraţii mentale câte poate căpăta de la proprietarul său; de aici provine dificultatea noastră de a ne concentra, acea "instabilitate a mentalului".

Însă posesorul corpului astral şi al corpului mental — Ego-ul — se află pe *arcul ascendent* al vieţii. El a trăit milioane de ani ca mineral, plantă sau animal. Experienţele pe care elementalul mental sau elementalul dorinţei le preferă acum, pe arcul descendent pe care se află, nu sunt în mod necesar cele pe care el, Ego-ul, care se află pe arcul ascendent, le consideră utile pentru munca pe care o are de îndeplinit în viaţa sa. De aici şi lupta permanentă dintre Ego şi vehiculul său, luptă atât de bine ilustrată de Sfântul Petru în aceste cuvinte: " Căci eu nu fac binele pe care *aş vrea să-l fac*, ci fac răul pe care *n-aş vrea să-l fac*."

Menirea omului în timpul vieţii şi după moarte este aceea de a-şi domina vehiculele, de a folosi energia lor pentru a duce la capăt munca pe care Domnii Karmei i-au hărăzit-o, şi pe care Ego-ul a acceptat-o. El va reuşi sau nu, în funcţie de forţa voinţei Ego-ului şi a cunoaşterii modului de a o folosi. Acest câmp de bătălie a vieţii, acest creuzet al experienţei, este schiţat în figura 51.

Individualitatea este " Sinele superior", " Daimon-ul" lui Platon; ea posedă trei atribute fundamentale numite Atma (Spirit); Buddhi (Intuiţie); şi Manas superior (Mental abstract). Termenii Voinţă, Înţelepciune, Activitate exprimă de asemenea, acest caracter fundamental triplu al Sinelui superior. Personalitatea este "Sinele inferior"; ea se compune din Manas inferior (sau Mentalul concret), din natura astrală (sau natură a dorinţei) şi din funcţii fizic, precum şi din trei vehicule în care se manifestă aceste activităţi. Sinele superior "face să coboare" o parte din el la încarnare în scopul de a transforma experienţa acumulată în facultăţi.

Totul depinde atunci de intensitatea forţei voinţei cu care este înzestrat Ego-ul, care se manifestă prin capacitatea de a-şi domina vehiculele. Atunci când voinţa Ego-ului domină instinctele elementului mental, ale elementului dorinţei şi a elementului fizic, înseamnă că încarnarea şi-a atins scopul. Dacă dimpotrivă cele trei elemente sunt mai puternice, încarnarea s-a dovedit a fi un eşec. În general pentru cea mai

mare parte a oamenilor, încarnarea nu reprezintă nici o victorie deplină, dar nici un eșec total; în unele compartimente ale vieții reușim să dominăm elementalele, în altele nu. Ceea ce se petrece în fiecare situație se poate urmări în tabelul din Fig. 51.

	DAIMON / SINELE SUPERIOR: • ATMA • BUDDHI • MANAS	
VOINȚĂ ADORMITĂ		VOINȚĂ DOMINATOARE
SUB-CONȘTIINȚĂ	CONȘTIINȚĂ NORMALĂ	SUPRA-CONȘTIINȚĂ
PREJUDECĂȚI	MENTAL IDEI	CONCEPTE
POFTE	ASTRAL DORINȚE	AFECȚIUNI SIMPATIE
VECHI OBICEIURI CARE APAR	FIZIC FUNCȚII	DISTRUGEREA EGOISMULUI PURITATE

Fig. 51

Funcțiile corpului fizic nu sunt nici bune dar nici rele în sine; corpul are nevoie să mănânce pentru a trăi, să bea pentru a-și potoli setea. Răul începe atunci când o funcție naturală este intensificată până la identificarea ei cu natura dorinței omului. Când corpul astral gustă din plăcerea pe care i-o provoacă senzațiile pur animalice care îi însoțesc consumul de alimente și băuturi, omul devine lacom și simte nevoia de stimulente; la început corpul astral hotărăște când pot fi satisfăcute dorințele, dar după un timp oarecare elementalul fizic face din corpul astral instrumentul său. Este natural ca un sălbatic primitiv să fie lacom și să se îndoape cu mâncare,

dar cînd un om civilizat permite unei funcții exclusiv fizice să-i domine natura dorinței, el coboară atunci la nivelul sălbaticului. Acest proces de decădere este ilustrat foarte bine de un proverb japonez despre beție:

La început, omul bea un pahar;
Paharul cheamă un alt pahar;
Și la urmă, paharele îl beau pe om.

Dar atunci când voința domină, funcțiile fizice fac să se dezvolte, în folosul Ego-ului, calități permanente de stăpânire de sine și de puritate. Este foarte important ca Ego-ul să poată stăpâni cât mai bine corpul fizic pentru ca mecanismele corpului să poată executa rapid și perfect ordinele sale pe tot parcursul vieții. O hrană rațională și curată, o sănătate perfectă, o armonizare perfectă a mușchilor trupului, căpătată prin exerciții fizice, toate sunt foarte folositoare pentru a transforma funcțiile în stăpânire de sine și în puritate

Într-un mod asemănător, dorințele reprezintă ceva natural pentru corpul astral; este normal ca un corp astral să protesteze împotriva mirosurilor neplăcute sau a sunetelor stridente și să se simtă bine într-un mediu plăcut și într-o ambianță de sunete armonioase. Natura dorinței corpului astral constituie un delicat instrument de cunoaștere. Răul începe atunci când elementalul dorinței devine dominant, știrbind autoritatea Ego-ului. O dorință normală devine atunci o pasiune imperioasă și corpul astral nu mai poate fi stăpânit. Atunci când un om devine furios, și se comportă ca un animal feroce, fără să mai acorde vreo atenție atributelor sufletului său, el se întoarce pentru un scurt timp la un stadiu de început al evoluției, târât înapoi de corpul astral pe care nu-l mai poate stăpâni. De aici trebuie să înțelegem că noi *nu suntem* manifestările elementalului dorinței corpului astral, ci trebuie, pentru scopurile către care tinde sufletul nostru, să căutăm în elemental acele aptitudini care ne pot fi de folos. Uneori suferința ne

face să descoperim această dualitate din noi. O fetiţă de treisprezece ani, pe care am cunoscut-o, a descoperit această dualitate într-o zi când s-a întors acasă aproape plângând pentru că prietenii ei de joacă au necăjit-o; atunci când mama ei a întrebat-o dacă i-au făcut vreun rău, ea a răspuns: "Nu, dar sentimentele mele s-au simţit jignite".

Când ne vom da seama că nu *suntem* sentimentele corpului nostru astral, ci că le *posedăm*, aş cum posedăm o rachetă de tenis sau o armă de vânătoare, vom şti exact ce libertate trebuie să le acordăm.

În cealaltă parte a tabelului *51* constatăm că sentimentele corpului nostru astral, atunci când sunt stăpânite, pot deveni extrem de sensibile şi de delicate, transformându-se în atribute minunate ale sufletului, atribute de afecţiune şi simpatie. Corpul astral va deveni atunci asemănător cu un instrument muzical delicat la care putem cânta în aşa fel încât să ridicăm în lumea invizibilă din jur valuri de emoţie care inspiră şi purifică.

Ceea ce am arătat în legătură cu elementalul dorinţei corpului astral, este valabilă într-o măsură şi mai mare şi pentru elementalul mental al corpului mental. Funcţia corpului mental constă în reacţia lui la tot ce este gând. Gândul, atunci când este emis de Ego, reprezintă un mijloc de a descoperi lumea în care trăieşte omul. Gândirea concretă observă şi măsoară universul, în timp ce gîndirea abstractă transformă toate experienţele corpului mental şi ale celorlalte corpuri inferioare lui în concepte eterne susceptibile de a fi încorporate în natura sufletului. Dar numai un mic număr din gândurile noastre sunt de acest fel, şi aceasta din două motive: în primul rând, pentru că elementalul mental se cramponează deseori de ideile pe care le-am avut cândva, şi se încăpăţânează să le repete fără voia noastră; în al doilea rând, pentru că ceea ce gândim este mai puţin creaţia noastră, cât mai ales ceea ce împrumutăm de la alţii. Printre gândurile din prima categorie se află prejudecăţile; ele reprezintă în realitate gânduri care ne-au fost *utile* cândva în existenţa noastră, fără să fi fost în acelaşi timp

şi *adevărate*. Ele nu ne sunt de folos şi ar fi mai bine să le abandonăm, dar elementalul mental le păstrează forţa pe care le-a imprimat-o odinioară, şi are grijă să ne facă să credem că ele sunt gândurile noastre de acum. Prejudecăţile oamenilor în materie de rase, de religie, de sex, de castă sau de culoarea pielii, sunt, în mare parte de această natură. Cea de-a doua categorie se referă la gândurile pe care alţi oameni le revarsă permanent în atmosfera mentală şi care, ajungând la corpul nostru mental, trezesc în noi în mod automat gânduri asemănătoare. Când asemenea gânduri caută să pătrundă în mentalul nostru, trebuie să fim atenţi ca să le primim doar pe cele care sunt folositoare sufletelor noastre şi să le îndepărtăm cu toată fermitatea pe toate celelalte.

Unele gânduri din aceste două categorii se comportă ca "tumorile maligne" ale unui bolnav de cancer. Există gânduri care creează în corpul mental anumite centre în jurul cărora sunt atrase alte gînduri asemănătoare care absorb vitalitatea, comportându-se ca nişte veritabile tumori maligne ale corpului mental. După cum o tumoare care se formează în creier nu va provoca la început decât o durere uşoară, pentru ca mai târziu, dezvoltându-se, să ajungă să tulbure funcţiile întregului organism, tot aşa va evolua şi procesul dezvoltării acestor tumori maligne mentale. La început, abia perceptibile, apar ca nişte fantezii lipsite de sens, cu tendinţe de a se denatura pentru ca apoi procesul de degradare să se accelereze şi în cele din urmă, să provoace boli mentale ca fobia, şi într-o formă mai gravă, chiar nebunia.

Transmutarea în concepte eterne a experienţelor acumulate de către gândire, sentimente şi acţiune, nu este decât în parte realizată în timpul vieţii terestre şi apoi în corp astral, după moarte. Acest proces continuă şi atunci când individul îşi începe viaţa în lumea cerească. În mijlocul unei ambianţe plăcute, ideale, înzestrat cu capacitatea de a-şi crea întreaga fericire la care aspiră, şi mai ales cu ajutorul minunat al Mentalului Logosului (care acţionează asupra corpului men-

tal al omului şi îl face să crească), acesta va petrece în lumea cerească timpul care i-a fost hărăzit, dezvoltându-şi voinţa şi transformând toate experienţele sale în concepte eterne şi în facultăţi care îi vor reflecta din ce în ce mai mult ascunsa sa natură divină.

Activitatea omului pe durata şederii lui în "cer" depinde, natural, de forţa aspiraţiilor sale şi a posibilităţii de a efectua aceste transmutări. Aceşti factori determină timpul pe care el îl va petrece în Devakhan pentru a se dezvolta prin fericire. În figura 52 este prezentat un tabel care ne înfăţişează timpul mediu pe care îl petrece în diferite lumi fiecare Ego. După moartea corpului fizic, omul trăieşte câtva timp în lumea astrală, după care trece în lumea cerească inferioară, pentru a trăi aici în Devakhan.

INTERVALE ÎNTRE VIEŢI								
TIP	DEGENERAT	SĂLBATIC	MEŞTEŞUGAR	AGRICULTOR	NEGUSTOR	MEDIC	IDEALIST	DISCIPOL
TOTAL	5	40	200	300	500	1.000	1.200	2.300
CER SUPERIOR	–	–	–	–	–	SCURT	50	150
CER INFERIOR	–	–	160	260	475	975	1150	2150
PLAN ASTRAL	5	40	40	40	25	25	5	–

Fig. 52

După terminarea şederii în Devakhan, corpul mental, ultimul vestigiu al personalităţii, este abandonat şi el, şi, în cerul superior, Ego-ul va fi din nou pe deplin el însuşi, cu toate energiile sale. După o perioadă de timp mai lungă sau mai scurtă, Ego-ul, conştient sau semi-conştient de procesul reîntoarcerii pe pământ, va face să coboare încă o dată la reîncarnare o parte din el însuşi, care va deveni o nouă Personalitate.

Tabelul ne arată că degeneraţii, oamenii de categorie inferioară, trăiesc aproximativ cinci ani în lumea astrală şi, neposedând nici o calitate spirituală care să necesite o şedere la Davakhan pentru a se dezvolta, se întorc repede la o nouă încarnare. Termenii *meşteşugar, agricultor, negustor* sunt folosiţi aici pentru a desemna o categorie de oameni mai modeşti, în general; termenul *medic* reprezintă o categorie mai elevată de oameni care exercită o profesiune oarecare. Cu toate acestea este posibil ca un fermier sau un negustor să fie indivizi cultivaţi, şi să aparţină în realitate unui tip de Ego superior celui pe care-l posedă majoritatea celor din categoria profesională din care fac parte. Omul cultivat care este un idealist şi care face sacrificii pentru idealurile sale, are parte de o viaţă activă şi conştientă ca Individualitate în cerul superior. Omul care se consacră slujirii umanităţii sub îndrumarea unui Maestru al Înţelepciunii, ajunge direct în Davakhan pentru că el şi-a purificat natura astrală încă înainte de a muri, motiv pentru care nu mai are nevoie de o nouă şedere în lumea astrală. Se poate observa din acest tabel că perioada între două încarnări succesive poate varia de la cinci ani până la douăzeci şi trei de secole.

Atunci când un copil moare, el rămâne foarte puţin timp în lumea astrală şi în Devakhan, înainte de a reveni la o nouă încarnare; perioadele dintre două vieţi succesive pot varia între câteva luni şi mai mulţi ani, în funcţie de vârsta la care a murit şi de natura sa mentală şi emoţională.

Multe din cele expuse până acum în legătură cu natura invizibilă a omului şi a vehiculelor subtile sunt repetate în tabelul din figura 53. În prima lui coloană sunt reprezentate cele şapte planuri ale sistemului solar; în cea de-a doua apar cele patru corpuri de care se serveşte omul în prezent. Se va observa din coloanele a treia şi a patra că omul există, în natura sa cea mai înaltă, ca "Monadă", pe cele patru planuri de deasupra planului mental, dar că nu posedă încă nici vehicule şi nici instrumente de cunoaştere.

Pentru înţelegerea mai uşoară a studiului, să recapitulăm pe scurt cunoştinţele pe care le posedăm despre suflet. Sufletul omului este Individualitatea din corpul cauzal.

ALCĂTUIREA OMULUI					
ADI				*	ACORDUL
ANUPADAKA			MONADA ------- "FIUL CARE E LA SÂNUL TATĂLUI"	*	MONADEI
ATMIC (NIRVANA)		SPIRITUL		* ‖ *	
BUDDHIC		INTUIŢII	EGO-UL CARE SE REINCARNEAZĂ INDIVIDUALITATEA	*	ACORDUL AUGOEIDES
CER SUPERIOR	CORP CAUZAL	IDEAŢIE		⊛ ‖	
CER INFERIOR	CORP MENTAL	GÂNDURI CONCRETE		0	
ASTRAL	CORP ASTRAL	EMOŢII IMPULSURI	PERSONALITATEA "MASCA"	0	ACORDUL OMULUI
FIZIC	CORP FIZIC ETERIC CORP FIZIC DENS	ACTIVITĂŢI CORPORALE		0	

Fig. 53

Individualitatea crează o Personalitate în vederea încarnării ei aici pe pământ. Personalitatea posedă trei vehicule: corpul mental, corpul astral şi corpul fizic. Fiecare din aceste corpuri, considerate corpuri inferioare, reprezintă un aspect al Ego-

ului. Deoarece Ego-ul, în corpul cauzal, dă tonul fundamental sau temperamentul încarnării, putem concepe Ego-ul şi cele trei vehicule inferioare ca pe un acord de note care corespund temperamentului, şi pe care-l numim Acordul Omului. Individualitatea manifestată în corpul cauzal nu este decât manifestarea parţială a tuturor calităţilor pe care le are; în spatele Mentalului superior sau abstract există Buddhi, Intuiţia divină, şi în spatele acestui plan există la un nivel şi mai înalt Atma, Spiritul divin din om. Dar Atma, Buddhi şi Manas reprezintă, la rândul lor, reflectarea unor atribute şi mai înalte, cele ale Monadei, a acelui "Fiu care se află la sânul Tatălui Său". Nota fundamentală a vieţii Logosului creează nota dominantă a Monadei, ale cărei trei atribute pe planurile Adi, Anupadaka şi planurile nirvanice superioare formează "Acordul Monadei". Monada creează apoi Individualitatea; nota Monadei fiind dominantă, ea formează "Acordul Augoeides" prin adăugarea notelor reprezentate de Atma, Buddhi şi Manas. Apoi, când Individualitatea creează Personalitatea, se formează "Acordul Omului".

*

* *

Menirea omului, este aceea de a descoperi ce este el, ce este lumea şi ce este Logosul " în care ne avem viaţa, trăirea şi fiinţa". Ani îndelungaţi de muncă şi experienţă sunt necesari până când omul să înceapă să înţeleagă această "Înţelepciune a lui Dumnezeu care era pentru el un mister", şi să descopere "planul lui Dumnezeu care este Evoluţia". Aceasta îi este menirea eternă: să descopere în el însuşi şi în ceilalţi materia, animalul şi pe Dumnezeu. Viaţa întreagă este un vast laborator, în care omul învaţă cum să acţioneze, ajutat fiind în demersul

lui de numeroase mijloace de instruire; acestea sunt religiile şi filosofiile, ştiinţele şi artele timpului său.

Suferinţele constituie de asemenea mijloace de instruire şi deşi oamenii, în majoritatea lor, nu le acceptă bucuros, acestea îi ajută să-şi plătească datoriile pe care le-au acumulat. Dar instrumentul cel mai atrăgător dintre toate îl constituie Înţelepciunea ascunsă, care ne dezvăluie planul lui Dumnezeu şi care se adresează atât minţii cât şi inimii cum nici o altă revelaţie nu a făcut-o până acum.

Capitolul şapte

EVOLUŢIA ANIMALELOR

Dacă privim cu atenţie natura, vom constata cu uşurinţă că cea mai mare parte a organismelor vii se află, nu în regnul uman, ci în regnul animal şi în cel vegetal. Teoriile ştiinţei moderne afirmă că, în procesul de evoluţie a formelor, există o punte de legătură între regnul vegetal şi cel animal, şi între regnul animal şi cel uman. Este deci evident că toate formele care sunt inferioare omului tind spre tipul uman, pentru că omul ocupă în prezent locul cel mai înalt pe scara evoluţiei. În regnul animal, tipul cel mai evoluat, cel mai apropiat de om, este "veriga care lipseşte"; maimuţele antropoide sunt, printre formele existente în prezent, cele care se apropie cel mai mult de această "verigă care lipseşte". Din punct de vedere al formelor fizice, putem observa foarte clar tranziţia de la maimuţele antropoide la om; dacă privim problema din punctul de vedere al inteligenţei în regnul animal, constatăm că teoriile ştiinţifice actuale despre evoluţie prezintă serioase lacune. La unele animale domestice (câinii, pisicile, caii), descoperim existenţa unor caracteristici tipic umane, precum inteligenţa şi emoţia. Mulţi câini sunt prin natura lor interioară mai aproape de om, decât maimuţele antropoide. Se poate trage de aici concluzia că înaltele atribute umane dobândite de animalele domestice s-ar fi irosit dacă evoluţia ar fi urmat calea pe care o susţine ştiinţa.

Pentru a înţelege mai precis Natura la lucru va trebui să adăugăm concepţiei evoluţiei formei din regnul animal

concepţia evoluţiei vieţii, căci numai aceasta din urmă ne va permite să înţelegem rolul jucat de regnul animal în procesul evolutiv.

Tot ce este viaţă, fie în mineral, fie în plantă, în animal sau om, este, mai presus de orice, Viaţa unică, expresie a naturii şi a acţiunii Logosului; dar această Viaţă îşi dezvăluie atributele într-o mai mare sau mai mică măsură, în funcţie de limitările care îi sunt impuse în procesul de evoluţie. Limitarea manifestării ei este maximă în regnul mineral, dar ea descreşte treptat pe măsură ce trece la plantă, de la plantă la animal şi de la animal la om. Aceste limitări succesive sunt impuse Vieţii pe parcursul evoluţiei atributelor sale. Viaţa, după ce a fost supusă unor limitări în materia minerală şi a învăţat aici să se exprime în construcţia formelor geometrice ale cristalelor, îşi continuă drumul mai departe pentru a deveni viaţa care animă regnul vegetal. Păstrând toate atributele pe care le-a dobândit în materia minerală, ea adaugă la acestea, ca plantă, noi aptitudini şi descoperă modalităţi noi de exprimare. După ce a evoluat îndeajuns în regnul vegetal, această viaţă, cu toate experienţele pe care le-a căpătat în mineral şi plantă, creează organisme în regnul animal pentru a putea, prin intermediul formelor mai complexe şi mai plastice ale vieţii animale, să dezvăluie mai multe din atributele sale ascunse. Atunci când activitatea ei în scop evolutiv încetează în regnul animal, etapa următoare a expresiei sale are drept câmp de acţiune regnul uman.

Prin toate aceste mari etape, în mineral, vegetal, animal şi om, Viaţa este aceea care rămâne mereu activă, construind, distrugând şi reclădind, pentru a crea forme din ce în ce mai perfecţionate. Această Viaţă unică, cu mult timp înainte de a începe să acţioneze asupra materiei minerale, se ramifică în şapte curente mari, fiecare din acestea având caracteristici specifice şi eterne (figura 54). Sursa unică de Viaţă este simbolizată în figură printr-un triunghi în interiorul unui cerc.

Fiecare din aceste şapte curente se ramifică mai departe în alte şapte curente care reprezintă modificări ale primelor.

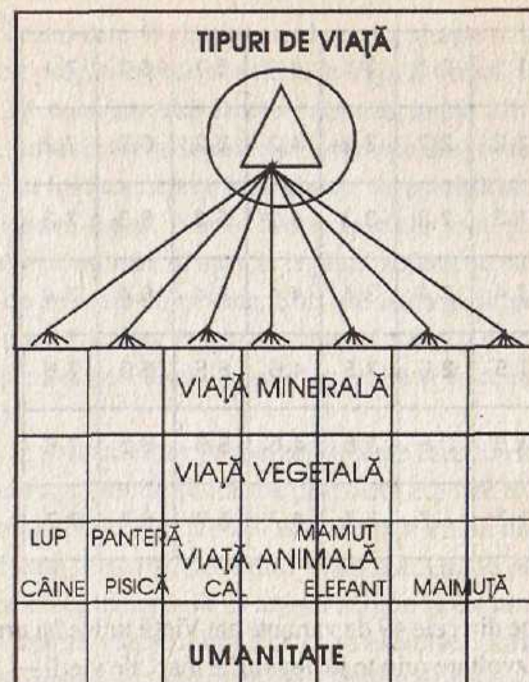

Fig. 54

Dacă notăm cele şapte curente mari prin cifrele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, variantele, modificările lor, vor fi cele prezentate în tabelul următor. Se observă din tabel cum apar modificări ale curentelor mari în cele şapte variante. De exemplu, în cazul primului tip de viaţă — curentul 1 — se observă că prima variantă nu modifică natura caracteristică fundamentală a acestui curent, ci o marchează dublu. Variantele de la 2 la 7 vor modifica această caracteristică specială, imprimând acesteia caracteristicile celorlalte şase tipuri fundamentale. Acelaşi principiu se aplică şi celorlalte curente mari, fundamentale,

aşa cum se poate vedea din tabel. Aceste tipuri, aceste curente mari, sunt cunoscute sub numele de "Raze".

1.1	2.1	3.1	4.1	5.1	6.1	7.1
1.2	2.2	3.2	4.2	5.2	6.2	7.2
1.3	2.3	3.3	4.3	5.3	6.3	7.3
1.4	2.4	3.4	4.4	5.4	6.4	7.4
1.5	2.5	3.5	4.5	5.5	6.5	7.5
1.6	2.6	3.6	4.6	5.6	6.6	7.6
1.7	2.7	3.7	4.7	5.7	6.7	7.7

Fiecare din cele 49 de variante ale Vieţii unice îşi urmează propria dezvoltare prin toate regnurile mari ale vieţii — mineral, vegetal, animal şi uman. Să urmărim parcursul variantei 3_2 în procesul evolutiv. Amintim că varianta 3_2 reprezintă cel de-al treilea curent mare sau raza 3 a cărei caracteristică fundamentală a suferit modificări sub influenţa razei a 2-a. Acest tip de viaţă, care în regnul animal aparţine variantei 3_2, a trecut la început din regnul mineral în cel vegetal pe direcţia de dezvoltare specifică lui, şi a constituit viaţa 3_2 a regnului vegetal; atunci când a trecut în regnul animal, ea a apărut tot ca viaţă de tip 3_2 imprimând animalelor formele rezervate exclusiv acestui tip de viaţă. Când această viaţă din regnul animal a atins stadiul de dezvoltare necesar trecerii în regnul uman, ea va crea un individ uman tot de tip 3_2 şi nu de un alt tip. Aceste 49 de variante, de tipuri, ale curentului de Viaţă

unică îşi urmează cursul lor specific, fiecare pe câte unul din cele 49 de canale, prin toate regnurile, fără să se amestece între ele.

Atunci când cele 49 de curente de viaţă, ajunse în regnul animal, sunt pregătite pentru a trece în regnul uman, fiecare dintre ele îşi concentrează fazele cele mai înalte ale vieţii animale în formele animale cele mai potrivite dezvoltării lor, forme care au fost concepute încă înainte de apariţia acestora în lumea noastră fizică. Aceste forme animale sunt, potrivit Planului divin, destinate să intre în legături strânse cu oamenii în calitate de animale domestice. Sub influenţa grijii pe care oamenii o poartă acestor animale, viaţa animală îşi dezvăluie atributele până atunci ascunse, şi le dezvoltă şi trece apoi în regnul uman.

Există în prezent câteva tipuri de animale care constituie, ca să spunem aşa, porţile de intrare prin care se poate trece de la regnul animal la cel uman; din aceste tipuri cităm câinele, pisica, elefantul, calul şi, probabil, maimuţa. Graţie acestor porţi este posibilă trecerea de la regnul animal la cel uman cu condiţia ca asupra vieţii animalelor să se exercite o influenţă corespunzătoare din partea oamenilor. Dacă nu există o acţiune directă din partea oamenilor asupra acestor animale, trecerea de la regnul animal la cel uman nu va mai putea avea loc, în ciuda faptului că viaţa care însufleţeşte câinii şi pisicile este de tipul cel mai înalt pe ambele "raze" specifice. Trecerea se va putea face numai atunci când inteligenţa şi afecţiunea acestor animale se vor fi dezvoltat cu ajutorul influenţei pe care omul o exercită direct asupra lor.

Animalele noastre domestice se trag din tipurile de viaţă animală primitivă şi sălbatică; câinele este descendentul lupului, iar pisica descendenta diferitelor animale feline ca pantera, tigrul etc. În stadiul actual, curentele de viaţă care se manifestă în viaţa canină, *Canidele*, converg toate spre câinii domestici în vederea trecerii lor în regnul uman; şi tot aşa,

tipurile de viaţă ale clasei *Felidelor* converg acum spre pisicile domestice în vederea aceluiaşi scop. În viitor vor exista şi alte animale domestice care vor constitui părţi deschise spre umanitate.

Pentru a înţelege evoluţia animalelor, este necesar să ne lămurim cât mai bine asupra sufletului-colectiv animal. După cum omul nu este corpul fizic, aşa cum apare el, ci o entitate spirituală invizibilă care posedă un corp fizic, tot aşa stau lucrurile şi în cazul animalelor. Adevăratul animal nu este corpul, ci viaţa invizibilă care joacă faţă de forma animală rolul sufletului uman faţă de corpul uman. Această viaţă invizibilă, care animă formele animale, se numeşte suflet-colectiv. Sufletul-colectiv este constituit dintr-o cantitate determinată de materie mentală încărcată cu energia Logosului; această materie mentală conţine o anumită viaţă ajunsă la stadiul de evoluţie animală, şi în această viaţă sunt conţinute toate posibilităţile de dezvoltare ale conştiinţei şi activităţii animale. Acest suflet-colectiv animal a fost, în cursul ciclurilor precedente, sufletul-colectiv vegetal şi, în ciclurile încă şi mai îndepărtate, sufletul-colectiv mineral, aşa că, în prezent, sufletul-colectiv animal este deja specializat în urma numeroaselor experienţe pe care le-a trăit în materia minerală şi în cea vegetală. În stadiul actual de evoluţie nu există un suflet-colectiv unic pentru regnul animal, după cum nu există un tip fizic unic pentru toate animalele, şi, după cum în evoluţia formelor întâlnim specii, genuri şi familii, tot aşa vom întâlni categorii asemănătoare în cadrul sufletului-colectiv animal.

Diagrama din figura 55 ne va ajuta să înţelegem modul în care se manifestă sufletul-colectiv. Să presupunem că pe planul mental există sufletul-colectiv al unor specii de viaţă animală; acest suflet-colectiv se va reîncarna de nenumărate ori pe pământ prin intermediul animalelor care îl reprezintă.

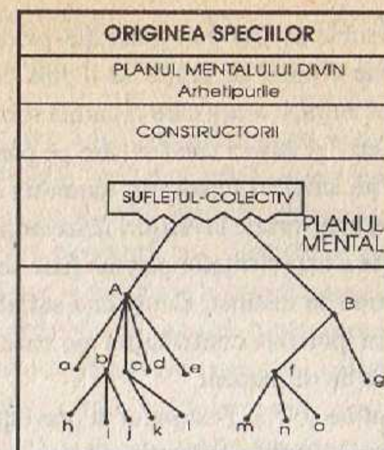

Fig. 55

Existenţa terestră a două animale care aparţin aceluiaşi suflet-colectiv va fi diferită cât timp vor trăi. La moartea lor, viaţa fiecăruia se va întoarce la sufletul-colectiv amestecându-se cu toate celelalte vieţi, care se întorc aici periodic, şi vor constitui o parte a sufletului-colectiv al speciei. Să presupunem că A şi B ar fi două exemplare care reprezintă pe plan fizic un anumit suflet-colectiv şi care ar da naştere unor urmaşi, A dând naştere progeniturilor *a, b, c, d, e*, şi B progeniturilor *f* şi *g*. Viaţa care animă tânăra generaţie provine direct din sufletul-colectiv situat pe planul mental. Să mai presupunem că dintre puii lui A, cei pe care i-am notat cu *a, d* şi *e* mor când sunt foarte mici, şi dintre cei ai lui B puiul notat cu *g* moare şi el în aceleaşi condiţii. La moartea acestor animale, vieţile lor se întorc direct în sufletul-colectiv, şi îi îmbogăţesc rezervorul de experienţe. Se observă din figură că *b*, la rândul lui, dă naştere urmaşilor *h, i, j; c* dă naştere urmaşilor *k* şi *l* şi, în sfârşit, *f* dă naştere urmaşilor *m, n* şi *o*. Viaţa care animă corpurile celei de a doua generaţii provine, de asemenea, din sufletul-colectiv, numai că ea va fi influenţată

de experienţele trăite de indivizii generaţiei precedente, morţi înainte ca cea de-a doua generaţie să fi fost concepută. La moartea fiecărui animal, viaţa care îi anima forma se revarsă în sufletul-colectiv şi atunci când revine pe pământ, ea păstrează, ca pe nişte amintiri înnăscute, memoria experienţelor pe care le-a făcut în diversele învelişuri fizice prin care a trecut. Această memorie a experienţelor pe plan fizic se manifestă la animale sub formă de instinct. Conştiinţa sufletului-colectiv se modifică lent potrivit contribuţiei pe care i-au adus-o reprezentanţii săi de pe pământ.

Este evident că *b, c şi f* au putut supravieţui fiindcă au fost în stare să se adapteze la condiţiile unui mediu natural aflat în continuă schimbare. Exemplarele *a, d, e şi g* au murit tocmai pentru că nu au fost suficient de puternice pentru a se adapta mediului în care urmau să trăiască. Primele au reuşit să supravieţuiască pentru că erau puternice şi în stare să facă faţă pericolelor unui mediu în care domneşte lupta pentru existenţă. Fiind cele mai potrivite pentru a supravieţui, ele devin canalele prin care se manifestă viaţa sufletului-colectiv şi dau naştere apoi la urmaşi adaptaţi deja pentru acel mediu.

În alegerea celor mai bine adaptate forme pentru a supravieţui, pe care o face natura, un rol important este deţinut de unele entităţi din lumea invizibilă, numite "Constructori", aşa cum sunt reprezentaţi în figura 55. Aceste inteligenţe aparţin unui regn superior regnului uman şi sunt cunoscuţi sub numele de Devaşi sau Îngeri. Una din categoriile acestor "Fiinţe strălucitoare" are misiunea de a conduce procesele de viaţă în natură; aceşti constructori dirijează lupta pentru viaţă şi urmăresc apariţia, în fiinţele ce le-au fost încredinţate, a caracteristicilor care tind la crearea formei ideale a speciei. Ei trezesc "factorii" mendelieni, care se referă la transmiterea ereditară a caracterelor, şi care sunt atât de intim asociaţi cu trezirea caracteristicilor latente ale vieţii care există în forme. Aceşti Constructori au în faţa lor unele modele, unele tipuri

ideale care urmează să fie dezvoltate în natură în scopul de a servi cât mai bine cu putinţă la realizarea scopurilor vieţii. Rămânând în lumile invizibile, şi având în faţa lor aceste arhetipuri, ei observă şi modelează organismele în aşa fel încât să poată supravieţui "cele mai apte". Acest proces este foarte greu de explicat cu ajutorul teoriilor obişnuite ale evoluţiei.

Lupta pentru existenţă este metoda pe care ei au adoptat-o pentru a pune la încercare organismele vii şi a le apăra pe cele care vor dezvolta în această luptă caracteristicile care creează tipurile care se apropie treptat de arhetipuri. Amintim aici că la moartea unui organism oarecare, viaţa nu este anihilată; această viaţă, cu toate experienţele pe care le-a acumulat se întoarce la sufletul-colectiv căruia îi aparţine, după care, mai târziu, va veni să locuiască într-o altă formă. În consecinţă, când vedem că dintre o sută de seminţe, numai una a găsit solul prielnic pentru a încolţi, iar celelalte 99 au fost risipite zadarnic, trebuie să ştim că această risipă este doar aparentă, pentru că viaţa celorlalte 99 "inapte" încolţirii apare într-o generaţie următoare de seminţe ca descendente ale bobului "apt". Siguri de indestructibilitatea vieţii, Constructorii instituie o luptă dârză pentru existenţă în mediul vegetal şi animal. Această metodă pe care au adoptat-o, deşi dezlănţuie în natură o brutalitate feroce, vădeşte în partea nevăzută a lumii o astmosferă de cooperare foarte strânsă între Constructori, al căror singur ţel este de a îndeplini Voinţa divină, care le pune în faţă arhetipurile menite să-i ajute în procesul evoluţiei formelor.

În mersul ei spre individualizare viaţa animală cunoaşte un proces de diferenţiere. Dacă analizăm un suflet-colectiv oarecare, ca, de exemplu cel al *Canidelor* (figura 56), vom observa că acesta este situat în planul mental. Să presupunem că acest suflet-colectiv se manifestă în formele unor *Canide* din diferite părţi ale globului.

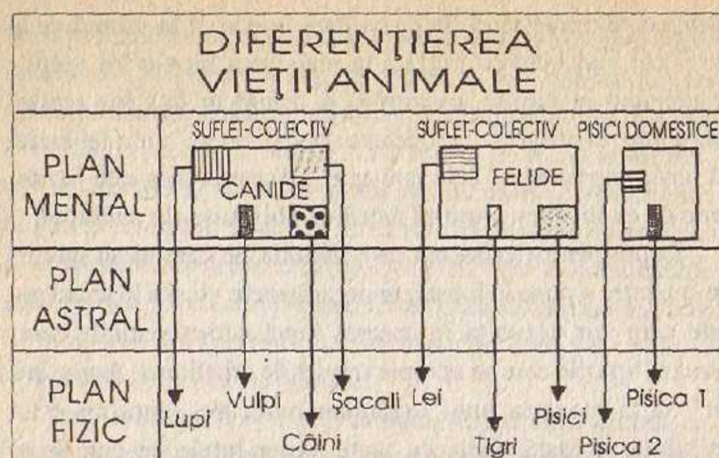

Fig. 56

Deosebirile de mediu ambiant ca şi cele de climă vor provoca reacţii diferite ale vieţii care animă aceste forme individuale, în funcţie de zona geografică unde această viaţă se manifestă. Fiecare din formele dintr-o anumită parte a globului va aduce cu sine, la moarte, sufletului-colectiv un gen special de experienţe şi de tendinţe. Cu timpul, şi pe măsură ce aceste experienţe se vor acumula, vom observa formându-se în sufletul-colectiv diferite nuclee constituite fiecare din experienţe şi tendinţe proprii. Putem asemăna o experienţă cu o vibraţie în viaţa sufletului-colectiv. Se ştie că dacă într-un corp oarecare facem să apară două tipuri de vibraţii, corpul tinde să se sfărâme, tot aşa cum se întâmplă cu un pahar atunci când turnăm în el apă fiartă, din cauză că frecvenţa vibraţiilor particulelor din interiorul pereţilor paharului devine brusc mai mare decât aceea a vibraţiilor din exteriorul lor. În mod asemănător, vom observa fărâmiţarea, după apariţia mai multor generaţii, a sufletului-colectiv al *Canidelor* în suflete-colectiv specializate cum sunt cele ale lupilor, vulpilor, câinilor, şacalilor şi ale altora asemănătoare. Tot aşa, sufletul-colectiv

al *Felidelor* (figura 56) se va diviza, în funcţie de caracteristicile speciale care au rezultat din experienţe, în suflete-grup mai mici, cum sunt cele ale leilor, tigrilor, pisicilor, etc. După cum o familie se divide în genuri şi specii, tot aşa şi sufletul-colectiv se divide lent în suflete-colective din ce în ce mai mici având caracteristici şi tendinţe din ce în ce mai specializate.

În acest proces de fărâmiţare a sufletului-colectiv se ajunge la o fază în care un suflet-colectiv constituie viaţa care animă numai un număr foarte mic de forme fizice. Atunci când s-a atins această fază, şi când formele pot fi supuse voinţei omului, trecerea de la starea de animal la cea de om devine posibilă şi individualizarea este pe cale să se producă.

Dacă, de exemplu, vom urmări evoluţia sufletului-colectiv primitiv al *Felidelor*, vom observa cum, cu trecerea timpului, acesta va da naştere unui mic suflet-colectiv care animă o rasă foarte specializată a pisicilor domestice (figura 56); în această fază, individualizarea devine posibilă. Să urmărim apoi mediile în care vor trăi două pisici, notate în figură cu nr. 1 şi nr. 2. Vom observa că ele trec prin experienţe diferite. Să presupunem că pisica nr. 1 îşi găseşte un cămin în care este tratată cu simpatie, îngrijită, răsfăţată, în timp ce pisica nr. 2 se naşte într-o casă unde nu i se dă voie să stea decât la bucătărie şi este alungată din celelalte camere. Pisica nr. 1, în ambianţa plăcută în care trăieşte, va începe să reacţioneze la vibraţiile înalte pe care le emit gândurile şi sentimentele stăpânilor săi, şi, chiar înainte de moartea ei, această situaţie va determina, în micul suflet-colectiv de care aparţine o specializare, care va avea ca urmare o separare a unei părţi din acest suflet-colectiv de restul celorlalte. În cazul pisicii nr. 2, atunci când moare, viaţa care a animat-o se va întoarce în sufletul-colectiv pentru a se alătura celorlalte vieţi existente deja acolo.

Atunci când pisica nr. 1 s-a separat chiar din timpul vieţii sale, vor urma alte etape în procesul ei de individualizare care, pentru o mai clară înţelegere, sunt prezentate în figura 57. De

data aceasta s-a luat ca exemplu nu o pisică, ci un câine numit Jack. Jack era un foxterier de rasă plin de devotament faţă de stăpânii săi şi un prieten credincios al autorului.

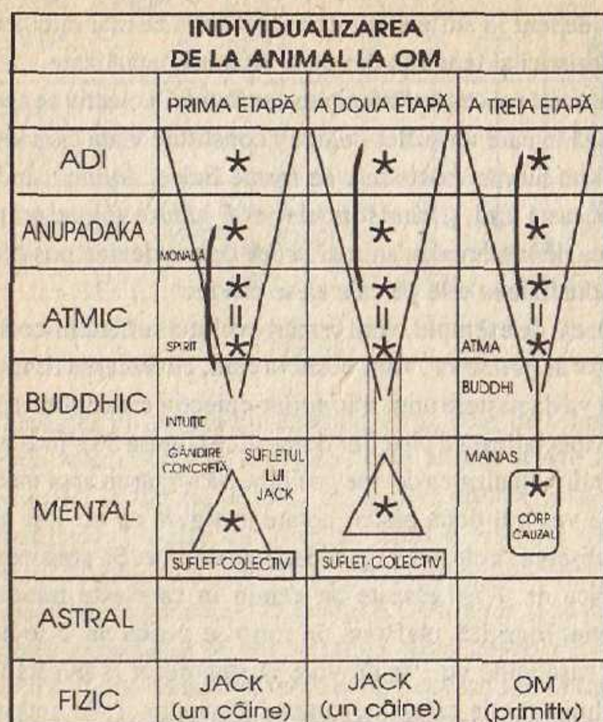

Fig. 57

În desenul de la figura 57, sufletul-colectiv căruia îi aparţine Jack este reprezentat sub forma unui dreptunghi. Afecţiunea deosebită pe care Jack a avut-o pentru stăpânii săi a avut ca efect, aşa cum se observă în desen, să atragă o parte a sufletului-colectiv în sus sub forma unui con. Partea de materie mentală care constituie "sufletul lui Jack" se separă apoi încet de restul materiei mentale care formează sufletul-colectiv, aşa cum se poate vedea în coloana a treia a desenului.

Dar această specializare a lui Jack, care îl face să se desprindă de sufletul-colectiv canin, este declanşată nu numai de vibraţiile superioare pe care le emit stăpânii şi prietenii lui, ci şi de dorinţa unei Monade, "fragment de Divinitate", de a forma un Ego sau Suflet gata să-şi înceapă experienţele de *viaţă ca om. Această Monadă îşi ataşează, cu mult timp înainte,* un atom din fiecare plan, care este pentru ea, în planul respectiv, un centru, un premergător pe care-l trimite în vederea acţiunii ei viitoare. Aceşti "atomi permanenţi" au fost trimişi succesiv în sufletele-colective elementale, minerale, vegetale şi animale, pentru a face aici toate experienţele posibile. Atunci când *"atomii permanenţi" iau contact cu o parte foarte specializată* a sufletului-colectiv animal, ca în cazul " sufletului lui Jack", Monada revarsă din planul său înalt unele influenţe ca răspuns la vibraţiile benefice ale stăpânilor şi prietenilor lui Jack care se răsfrâng asupra sufletului lui. În acest desen, aceste influenţe sunt simbolizate prin forţa pe care Monada o revarsă asupra "sufletului lui Jack". În desen, Monada apare ca un con răsturnat care se găseşte în partea superioară, şi fiecare steluţă din acest con reprezintă calitatea pe care monada o manifestă pe fiecare plan pe care activează.

Atunci când, ca efect al radiaţiilor divine mai puternice ale Monadei, "sufletul lui Jack" se detaşează de sufletul-colectiv, Jack ne apare în viaţa aceasta drept câine, deşi în realitate el se află într-un stadiu intermediar, căci în mod sigur nu mai este câine dar nu este încă om. Acest stadiu este ilustrat în cea de-a treia coloană a desenului. Etapa următoare, reprezentată în coloana a patra a aceluiaşi desen, este aceea în care se formează corpul cauzal, ca urmare a influxului mai puternic pe care Monada îl trimite din planurile superioare. Ceea ce se petrece în acest caz nu poate fi descris decât printr-o analogie; să comparăm "sufletul lui Jack", reprezentat în cea de-a treia coloană prin conul de jos, cu un volum oarecare de vapori de apă lipsiţi de coerenţă şi fără o formă precisă. Să presupunem că toată masa de vapori se condensează într-o

singură picătură de apă. Dacă mai presupunem acum că introducem aer în această picătură, şi că acolo se va forma o bulă, ne vom putea face o imagine de ce se întâmplă cu "sufletul lui Jack" atunci când Monada coboară şi creează un corp cauzal. Un influx divin, care este energia Monadei, se revarsă în materia mentală care a servit drept suflet al lui Jack; această materie mentală se transformă într-un corp cauzal, care coboară pentru a se transforma în suflet omenesc.

Trebuie să observăm aici că, în acest proces de individualizare, animalul nu devine om în acelaşi fel în care regnul vegetal trece în cel animal. Când se produce individualizarea, tot ceea ce a fost mai elevat în animal devine acum doar un vehicul pentru coborârea directă a unui fragment de Divinitate, a Monadei. Această Monadă nu poate transforma un Ego în corp cauzal înainte ca toate stadiile precedente de experinţe din regnul animal şi din cele anterioare lui să fi fost parcurse. Dar în timp ce Monada se manifestă în ceea ce regnul animal a pregătit pentru ea, ea reprezintă în realitate un curent de energie şi de conştiinţă a Vieţii divine cu totul diferit de cel al regnurilor inferioare celui uman. Iată pentru ce există o distanţă considerabilă pe scara evoluţiei între maimuţa antropoidă cea mai dezvoltată şi cel mai tânăr suflet individualizat; în acesta din urmă există viaţa Monadei, pe când în primul nu există decât manifestări superioare ale vieţii animale.

Din clipa în care "sufletul lui Jack" se separă de sufletul-colectiv canin din care făcea parte, Jack, în realitate, încetează de a mai fi câine, deşi păstrează această formă. Din momentul separării şi până la formarea efectivă a corpului cauzal, există mai multe etape de transformare. Aceste etape vor putea fi accelerate atunci când oamenii vor înţelege procesul de individualizare, şi vor permite în felul acesta animalelor, să primească rapid această divină favoare care face din fiecare din ele un suflet omenesc. Unul din marile privilegii acordate omului este acela de a putea coopera cu Planul divin pentru a grăbi individualizarea animalelor superioare; dar este un privilegiu pe care, din ignoranţă, numai o foarte mică parte a

omenirii este gata să se prevaleze în zilele noastre. Oamenii consideră că animalele există doar pentru a ajuta la realizarea ţelurilor omenirii. Deşi animalele sunt menite într-adevăr să ne pună la dispoziţie forţa şi inteligenţa lor pentru a ne ajuta la dezvoltarea civilizaţiei, ele nu există doar pentru a fi de ajutor oamenilor, ci şi pentru a-şi realiza propriile ţeluri din Planul divin. În raporturile noastre cu animalele, trebuie să ţinem seama că dacă ele ne pun la dispoziţie forţa lor, prima noastră datorie este de a face în aşa fel încât acestea să se dezvolte în vederea grăbirii individualizării lor. În prezent dresăm inteligenţa calului ca să se arate mândru de viteza sa, cea a câinelui pentru a-şi dezvolta viclenia la vânătoare şi cea a pisicii ca să prindă mai mulţi şoareci. O asemenea dezvoltare este greşită şi dăunătoare căci animalele sunt aduse în contact cu omul tocmai pentru ca instinctele lor sălbatice să fie eliminate, iar atributele umane să se poată dezvolta în ele. Toate acţiunile întreprinse de om, care, pentru a-şi satisface dorinţele, recurge doar la şiretenia animalului, reprezintă un rău pentru evoluţia vieţii animale. Trebuie să mai înţelegem că dacă inteligenţa noastră superioară şi controlul asupra unor forţe ale naturii ne fac stăpâni ai regnului animal, această autoritate ne-a fost conferită în acelaşi timp pentru a o exercita în beneficiul acestui regn şi nu pentru profitul nostru personal.

Capitolul opt

OPERA LOGOSULUI TRIPLU

Sistemele de gândire demne de a fi considerate filosofice conţin, toate, numeroase elemente care nu pot fi verificate de inteligenţa limitată a omului. Experienţele prin care trece omul privesc în special o lume pe care el o interpretează cu ajutorul celor cinci simţuri ale sale, iar facultăţile de imaginaţie pe care le posedă sunt în mare măsură limitate de aceste experienţe. De asemenea, când o filosofie ne vorbeşte despre originea lucrurilor, sau ne dezvăluie panorama evenimentelor trecute sau viitoare, nimeni nu poate face aprecieri asupra adevărului pe baza propriei experienţe. Acesta este cazul unor învăţături ale ştiinţei moderne; atunci când ştiinţa afirmă că odinioară toate planetele şi soarele formau împreună o nebuloasă, în mod logic putem s-o credem, observând numeroasele nebuloase de pe cer, dar nu am putea fi siguri decât dacă am putea vedea nebuloasa de atunci şi observa procesul fărâmiţării ei într-un soare şi mai multe planete. Când ştiinţa ne vorbeşte despre procesul evolutiv, graţie căruia electronul se transformă în protoplasmă şi protoplasma în om, prin toate etapele distincte ale scării evoluţiei, noi acceptăm explicaţia, nu pentru că am putea-o verifica, ci pentru că acceptarea ei ne face viaţa intelectuală mai intensă şi mai fertilă.

În mod logic, dacă dovada adevărului s-ar mărgini doar la experienţa proprie a omului, ne-am putea dispensa de toate afirmaţiile ştiinţei sau ale filosofiei care depăşesc limitele experienţelor noastre personale. În acest caz, însă, am pierde cea mai mare parte din ceea ce constituie acum echilibrul nostru intelectual şi bogăţia imaginaţiei noastre. Cu cât omul foloseşte mai mult facultatea sa de imaginaţie, cu atât se va putea ridica deasupra limitărilor pe care corpul său muritor le impune sentimentului său de individualitate. Cu cât orizontul intelectual al omului este mai larg, cu atât şi imaginaţia sa

este mai puternică, iar rezultatul combinării acestor două elemente se va manifesta prin creşterea activităţii lui în mediul în care trăieşte. Dacă ţinem seama că scopul oricărei filosofii, din punct de vedere al comportamentului, este acela de a ne întări forţele în vederea modificării mediului, rezultă că ideile filosofice joacă în viaţă un rol esenţial, chiar şi atunci când nu le putem verifica veracitatea.

Când un om este confruntat cu idei filosofice care se referă la subiecte care depăşesc limitele experienţei sale, el nu le poate analiza decât sub un aspect general, şi le acceptă doar în măsura în care acestea sunt conforme cu sentimentul său de realitate a lucrurilor. Dacă edificiul intelectual pe care i-l prezintă o filosofie se dovedeşte a fi nu numai solid dar şi inspirat, dacă tot ceea ce cunoaşte se situează logic şi armonios în acest ansamblu, el poate accepta atunci ca regulă de viaţă această filosofie la fel de bine ca şi oricare alta. Tot aşa putem spune, nici mai mult nici mai puţin, şi despre concepţiile expuse în acest capitol şi în următorul; chiar dacă dovada personală a adevărului acestora nu va fi dezvăluită celei mai mari părţi a cititorilor decât după multe existenţe, ele oferă totuşi spiritului o concepţie despre viaţă, satisfăcătoare pentru raţiunea noastră şi ne alimentează imaginaţia.

1. Înţelepciunea divină ne dezvăluie că universul cu nenumăratele sale stele este expresia unei vieţi conştiente, numite Dumnezeu, Ishvara, Ahura Mazda, Allah sau Logos. Această Viaţă unică, ni se spune, este o Persoană care se ridică deasupra tuturor limitărilor asociate neapărat ideilor noastre despre personalitate. Ni se spune că acest LOGOS COSMIC este pentru totdeauna o Unitate, "Unicul fără al doilea". Totuşi, atunci când el animă un univers, el îl animă ca Trinitate, în trei moduri de manifestare fundamentale. Dumnezeu în trinitate este cunoscut în hinduism sub numele de Brahma, Creatorul; Vişnu, Conservatorul şi Şiva, Distrugătorul. În creştinism, Treimea apare ca Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul şi Dumnezeu Sfântul Duh. În alte religii vom găsi denumiri care corespund acestei împărţiri trinitare a manifestării divine.

2. Asociate activităţii LOGOSULUI cosmic,există în univers şapte manifestări ale Naturii Sale, numite cei şapte

Logoi planetari cosmici. Toate stelele universului, care sunt centre ale marilor sisteme evolutive, aparţin unuia sau altuia din aceşti şapte mari Logoi, şi sunt, într-un anumit fel, expresii ale vieţii Lor, după cum aceştia, la rândul lor, sunt expresii ale Vieţii unice a LOGOSULUI COSMIC. În figura 58 sunt reprezentate simbolic Principiul primordial şi cele şapte manifestări ale sale.

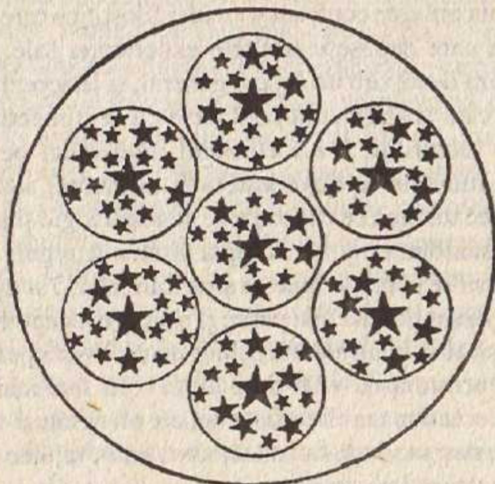

Fig. 58

Cele şapte cercuri mai mici, în interiorul cărora se află nenumărate stele, mici şi mari, reprezintă cei şapte Logoi planetari, în timp ce cercul mare, care înconjoară cele şapte cercuri mici, reprezintă LOGOSUL COSMIC.

3. În toată această imensă splendoare a vieţii unice există Domnul sistemului nostru solar, LOGOSUL SOLAR. În calitate de Stea, Domnul unui sistem care cuprinde miliarde de stele, are viaţa, mişcarea şi fiinţa în Steaua sa mamă, una din cele şapte stele mari, şi el reflectă direct Viaţa, Lumina şi Gloria Unicului fără al doilea. Cine poate şti care este scopul urmărit de LOGOSUL SOLAR şi de Stelele surori care-l însoţesc în dezvoltarea unui univers? Un lucru este însă sigur, acela că pentru noi, oamenii, el este Dumnezeu, limita cea mai de pe urmă a tuturor gândurilor şi imaginaţiei noastre, singurul Dumnezeu pe care-L putem concepe, pentru că noi

înşine suntem El şi nimeni altul. Fără gândirea sa noi n-am putea gândi, fără iubirea Sa noi n-am putea iubi, fără Viaţa Sa noi n-am putea trăi. Individualităţile noastre sunt părţi din Totalitatea Individualităţii Sale, cercuri în imensa sferă a Fiinţei Sale. Câmpul Său de activitate este o sferă a cărei rază porneşte din soare şi se întinde până la ultimul satelit al planetei celei mai îndepărtate. În interiorul acestei sfere, în spaţiul strălucitor, El acţionează, obligând fără încetare sistemul Său să dezvăluie mai mult din natura Sa minunată pe măsură ce ciclurile se perindă, aşteptând răbdător Ziua în care întreaga viaţă a sistemului care îşi are originea în El se va întoarce în El, conştientă de gloria sa revelată.

4. "Ceea ce este sus este la fel cu ceea ce este jos". După imaginea LOGOSULUI COSMIC, LOGOSUL Sistemului solar este o Trinitate atunci când îşi animă sistemul. El se manifestă în trei moduri fundamentale care sunt denumite în marile religii Creatorul, Conservatorul şi Distrugătorul, sau Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh. În terminologia teosofică modernă, această triplă activitate se numeşte Primul Logos (" Tatăl"), Al Doilea Logos (" Fiul") şi Al Treilea Logos (" Sfântul Duh").

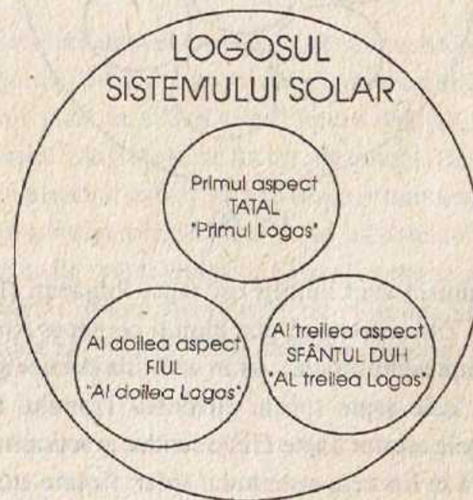

Fig. 59

Primul, al doilea şi al treilea Logos nu sunt decât trei *aspecte* ale unicului LOGOS SOLAR, căci, deşi triplu *în manifestare*, este totuşi întotdeauna unica Divinitate invizibilă.

5. "Ceea ce este sus este la fel cu ceea ce este jos". Asociate la opera pe care o întreprinde Logosul sistemului nostru sunt şapte Fiinţe care reprezintă şapte expresii ale Naturii Sale, şapte canale ale Vieţii Sale inepuizabile. Aceste şapte canale sunt cunoscute sub numele de Cei Şapte Logoi planetari.

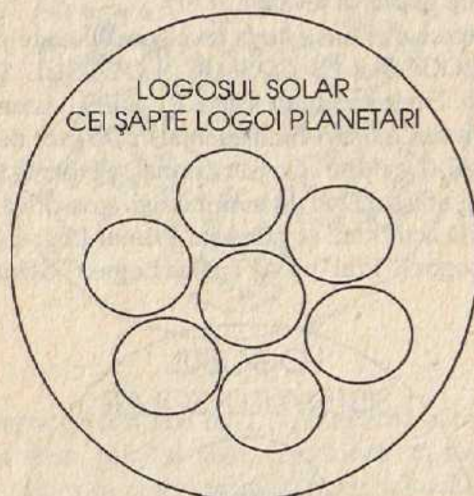

Fig. 60

În Hinduism sunt numiţi cei şapte Prajapati (Domni ai Creaţiei), în Zoroastrism ei sunt numiţi cei şapte Amshapend (sfintele Fiinţe nemuritoare), iar în tradiţiile ebraice şi creştine se numesc "cele şapte spirite dinaintea Tronului lui Dumnezeu". Forţele acestor Şapte Fiinţe conduc şi acţionează asupra tot ce se află în limitele sistemului solar; fiecare atom, chiar, beneficiază de natura specială a celor şapte Logoi, primind de la fiecare din ei facultatea de a răspunde la vibraţiile lor, în aşa

fel încât, dacă un atom este atins de o rază de soare, atunci cele şapte "împletituri inferioare" ale atomului vor emite cele şapte culori ale spectrului luminos. Fiecare dintre cei Şapte Logoi este Conducătorul unor Ierarhii de entităţi creatoare care lucrează sub conducerea lor la formarea şi conservarea sistemului solar. Sub fiecare dintre ei se situează Devaşii, sau Fiinţele strălucitoare, acele cohorte îngereşti numite în religiile orientale Adityas, Vasus Dhyani Buddha, Dhyan Chohani etc., şi pe care tradiţia creştină îi menţionează sub numele de Îngeri, Arhangheli, Tronuri, Stăpâniri, Principate*, Virtuţi, Puteri, Heruvimi şi Serafimi.

6. Figura 61 ne prezintă un rezumat al activităţii Logosului Triplu în sistemul Său. Logosul acţionează sub trei aspecte sau moduri, ale căror caracteristici fundamentale se prezintă astfel:

I — Primul Logos: Divinitate — Individualitate.
II — Al Doilea Logos: Viaţă — Formă.
III — Al Treilea Logos: Forţă — Materie.

Înainte ca Logosul să înceapă să-şi construiască sistemul, el l-a creat pe "Planul mental divin" aşa cum trebuia să fie de la început până la sfârşit (vezi figura 49). El a creat toate "arhetipurile" de forţe şi de forme, de emoţii, de gânduri şi de intuiţii, şi a hotărât cum şi prin ce etape ar trebui realizat fiecare din aceste arhetipuri în decursul evoluţiei sistemului Său. Apoi, în porţiunea de spaţiu aleasă de El pentru executarea Planului, el şi-a început activitatea prin cel de-al treilea Său aspect, cel de-al treilea Logos acţionând ca Forţă-Materie.

*Al treilea din cele nouă coruri ale îngerilor.

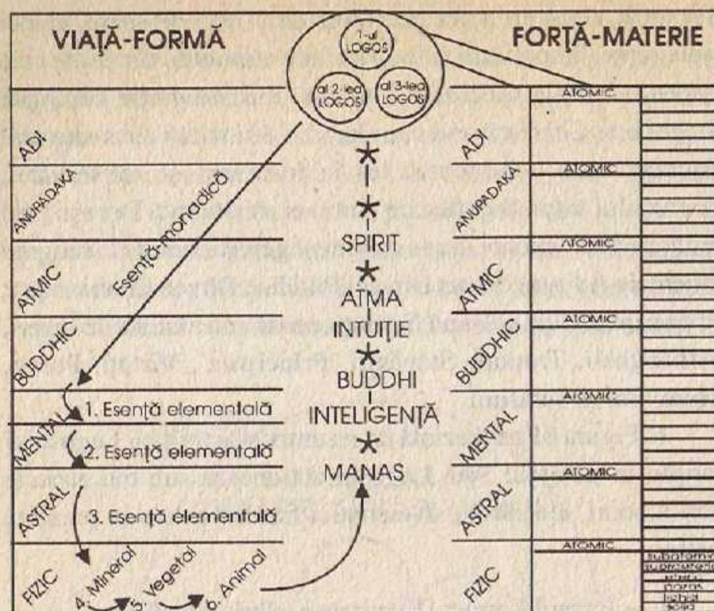

Fig. 61

Imensa sferă delimitată în spațiu, și în interiorul căreia soarele și planetele sale urmau să fie create, nu conținea la început de tot nici o substanță mai mult sau mai puțin asemănătoare cu materia (vizibilă sau invizibilă) așa cum o găsim astăzi în sistemul solar. Nu exista atunci decât "Mulaprakriti", sau "rădăcina materiei", acel ipotetic eter al spațiului menționat de știință, pe care nu ni-l putem imagina, pentru că materia, așa cum o cunoaștem, nu constă decât din "găuri în eter". În studiile teosofice, acestei negații primordiale a materiei i s-a dat numele de *Koilon*, de "vid" (figura 62).

Fig. 62

În acest *Koilon*, sau eter primordial al spațiului, Cel de-al Treilea Logos Și-a revărsat energia alungând *Koilon-ul* într-un număr mare de puncte (figura 63).

Fig. 63

Fiecare "bulă" sau punct luminos este un vid în Koilon; fiecare bulă este în realitate un centru de conștiință al celui de-al Treilea Logos; o bulă nu durează decât atât timp cât voința Sa respinge *Koilon-ul* care îl înconjoară. După aceea, aceste bule au fost dispuse în spirale, fiecare spiră fiind compusă din șapte bule.

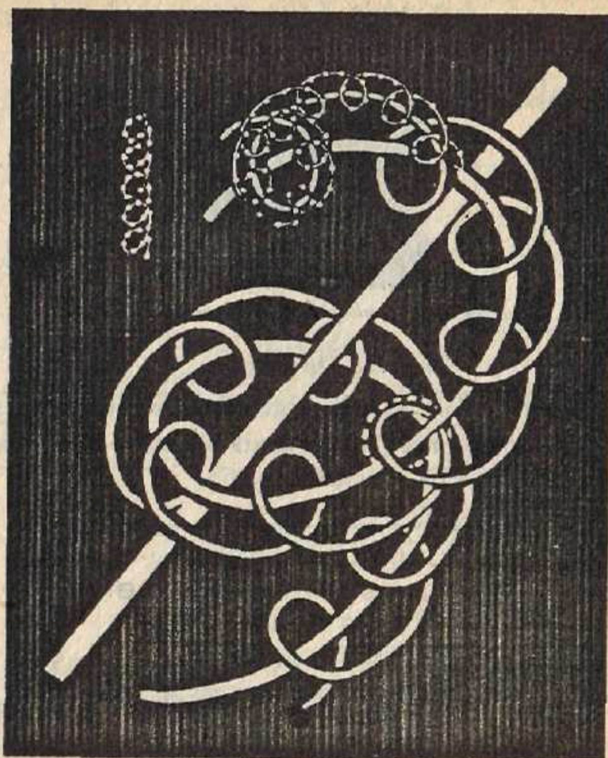

Fig. 64

Aceste spirale numite "spirale de ordinul întâi" sunt menţinute în această formă graţie voinţei Logosului. Apoi El dispune aceste prime spirale în spirale mai mari, numite "spirale de ordinul doi", fiecare spiră fiind compusă din şapte spire de ordinul întâi. Spiralele de ordinul doi au fost de asemenea dispuse ca să formeze "spirale de ordinul trei", şi aşa mai departe până la "spiralele de ordinul şase". (Figura 64

ne prezintă spirala de ordinul unu, doi şi trei; linia albă care grupează bulele în spirale de ordinul întâi, ca şi cea care traversează înfăşurările spiralelor de ordinul doi şi trei, indică tipul particular al Voinţei celui de-al Treilea Logos care menţine bulele în fiecare tip de spirală).

Zece împletituri de spirale de ordinul şase au fost la rândul lor dispuse, aşa cum se arată în figura 65, pentru a forma atomul fizic, unitatea fundamentală a materiei noatre fizice.

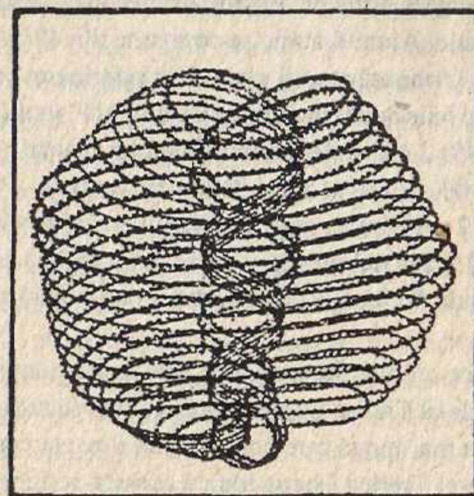

Fig. 65

În procesul de formare a acestor spirale, de la spirala "de ordinul unu" până la atomul fizic, fiecare etapă este efectul concentrării conştiinţei Celui de-al Treilea Logos, menţinute de El într-o formă specială pentru a construi planul fizic.

Dar construirea planului fizic este precedată de construirea planurilor hiperfizice; pentru a înţelege aceasta trebuie să ne întoarcem la figura 61. În acest desen observăm două linii care pornesc din partea cercului mic care simbolizează Cel

de-al Treilea Logos; aceste două linii reprezintă două activităţi care au avut ca scop construirea planurilor şi sub-planurilor. Linia cea mai scurtă se referă la prima acţiune completă a celui de-al Treilea Logos, care reprezintă, aşa cum s-a arătat, formarea bulelor în *Koilon*; aceste bule sunt ultimele unităţi, cărămizile, ca să le spunem aşa, cu care au fost construite cele şapte planuri ale sistemului solar.

Primul Plan, sau Planul *Adi*, este constituit direct din bulele existente în *Koilon*, bula fiind, în acest plan, atomul. Atomul planului următor, Planul Anupadaka, "este compus din 49 de bule. Atomul atmic se compune din 49^2 bule, adică 2.401 bule. Urmează atomii planurilor inferioare, care conţin un număr de bule după cum urmează: atomul Planului buddhic, 49^3, adică 49x2.401 bule; atomul Planului mental, 49^4, adică 2.401x2.401 bule; atomul Planului astral, 49^5, adică 49x2.401x2.401 bule; atomul Planului fizic, 49^6, adică 2.401x2.401x2.401 bule, la care se mai adaugă un anumit număr de bule, în funcţie de constituţia particulară a atomului fizic.

După ce atomii fiecăruia din cele şapte planuri au fost creaţi, Cel de-al Treilea Logos formează sub-planurile fiecărui plan. (Linia mai lungă care porneşte din dreapta cercului mic al Celui de-al Treilea Logos indică această acţiune). Atomii fiecărui plan sunt reuniţi în grupe de doi, trei, patru, etc., pentru a forma sub-planurile. Primul sub-plan, sau sub-planul cel mai înalt, se compune din atomi simpli, în timp ce restul sub-planurilor, de la al doilea la al şaptelea, sunt formate din combinaţii ale acestor atomi. De exemplu, pe planul fizic, sub-planul cel mai înalt se compune din atomi fizici simpli de două categorii, pozitivi şi negativi. Apoi, prin combinarea atomilor pozitivi şi negativi se creează materia din care sunt formate celelalte sub-planuri: sub-planurile sub-atomice, supra-eterice, eterice, gazoase, lichide şi solide. În cursul formării acestor sub-planuri, apar elementele chimice, aşa cum se va arăta mai târziu când va fi tratat subiectul Chimia ocultă.

În felul acesta, acţiunea Celui de-al Treilea Logos se reflectă în formarea celor şapte mari planuri ale sistemului solar împreună cu sub-planurile lor. Această creaţie nu este terminată, ci se desfăşoară în continuare. Cel de-al Treilea Logos este Forţa care animă Materia tuturor planurilor, iar electricitatea este expresia forţei Sale în materia planului fizic.

În cele şapte mari planuri construite astfel de Cel de-al Treilea Logos începe apoi opera Celui de-al Doilea Logos. Energia Lui este, în mod esenţial, de un ordin căruia i-am putea da denumirea de Viaţă-formă. Cu această energie, El animă materia celor şapte planuri şi o face capabilă să construiască forme care să posede acea calitate misterioasă pe care noi o numim Viaţă. Această viaţă face ca materia planurilor să ia diverse forme. Fiecare din aceste forme nu dăinuie decât atâta timp cât viaţa Celui de-al Doilea Logos menţine materia în această formă. În acel moment apare pentru prima dată fenomenul naşterii, al creşterii, al decăderii şi al morţii. O formă se naşte pentru că Viaţa Celui de-al Doilea Logos are de îndeplinit, prin intermediul ei, lucrarea cu caracter evolutiv. Forma se dezvoltă, creşte, pe măsură ce lucrarea se apropie de apogeu, după care începe să dea semne de decădere, deoarece Cel de-al Doilea Logos, îşi retrage lent viaţa din ea căci, în această formă, viaţa nu mai poate evolua. Forma, în cele din urmă, moare deoarece cel de-al Doilea Logos şi-a retras din ea toată viaţa, pentru ca aceasta să poată reveni în scopul construirii unei forme noi, mai bună şi mai aptă de a furniza vieţii noi experienţe necesare creşterii pe mai departe, şi înfloririi ei. Pe plan fizic, expresia forţei celui de-al Doilea Logos este Prana, Vitalitatea.

Pe cele patru planuri superioare ale sistemului solar, această viaţă a Celui de-al Doilea Logos este numită Esenţă monadică. Ea coboară trecând succesiv prin aceste planuri ajungând, în fiecare etapă, la gradul de dezvoltare ce i-a fost stabilit în marele Plan. În decursul unei lungi perioade de timp, numită "lanţ", Esenţa monadică începe să se manifeste în

materia planului Adi; la sfârşitul lanţului ea se întoarce în Cel de-al Doilea Logos, de unde apare din nou la începutul unui nou "lanţ" pentru a anima materia celui de-al doilea Plan, planul Anupadaka. Aici ea îşi începe activitatea în cadrul celui de-al doilea "lanţ, cu toate tendinţele şi capacităţile care constituie rezultatul experienţelor din primul lanţ.

Esenţa monadică, parcurgând lanţ după lanţ, coboară prin celelalte planuri, şi, la începutul celui de-al cincilea ciclu, începe să anime materia planului mental superior. Până în acest stadiu Esenţa monadică nu era limitată în experienţele sale doar la un sistem de evoluţie. De acum înainte experienţele sale se vor mărgini doar la acelea pe care este posibil să le facă în sistemul nostru de evoluţie, şi, odată ce Esenţa monadică intră în materia planului nostru mental, ea primeşte numele de Esenţă elementală. Pe toată durata sa de creştere în materia mentală superioară, această viaţă a Celui de-al Doilea Logos este numită prima Esenţă elementală; după ce parcurge un "lanţ", ea reapare din nou la începutul unui nou " lanţ", animând de data aceasta materia planului mental inferior, şi în acest stadiu primeşte numele de a doua Esenţă elementală. În lanţul următor ea devine cea de-a treia Esenţă elementală, care animă materia planului astral.

Această viaţă care animă, plecată din Cel de-al Doilea Logos, conferă materiilor mentală şi astrală caracteristici însufleţitoare, de aşa natură încât vibraţiile cele mai slabe create în lumea mentală de un gând, sau în lumea astrală de o dorinţă, dau foarte repede forme materiei astrale şi mentale, care se cristalizează în "gânduri-formă".

Coborând şi mai jos în materie, viaţa Celui de-al Doilea Logos, după ce a animat materia astrală, animă apoi materia fizică. Primul efect al acestui proces de însufleţire este acela de a da posibilitatea elementelor chimice de a se combina. Deşi Cel de-al Treilea Logos a creat hidrogenul şi oxigenul,

*În capitolul următor, termenii "lanţ" şi "plan de evoluţie" vor fi explicaţi în detaliu.

aceşti atomi nu s-au putut combina pentru a forma apa decât după ce viaţa Celui de-al Doilea Logos şi-a făcut apariţia în planul fizic. Materia, aşa cum o cunoaştem acum, a apărut sub acţiunea Celui de-al Doilea Logos; sub conducerea Sa apare marele regn mineral, gata să formeze un pământ solid. Cu ajutorul ritmului şi al frumuseţii, materia se cristalizează apoi cu o precizie matematică. Prin fiecare înveliş fizic, activitatea Celui de-al Doilea Logos se desfăşoară după un anumit Plan. Pentru ochii noştri, mineralul este inert, lipsit de viaţă, el nu este decât pământ şi nimic altceva, şi totuşi Cel de-al Doilea Logos acţionează permanent în această materie aparent inertă. Într-adevăr Dumnezeu este acum "mort şi îngropat", crucificat pe crucea materiei.

Viaţa Celui de-al Doilea Logos, după coborârea ei în stratul cel mai profund al materiei regnului mineral, începe să urce spre marele regn care urmează, regnul vegetal. La începutul acestei etape, substanţele pământului capătă o facultate nouă, aceea de a se transforma în vehicule pentru viaţă, ca acelea pe care ochii noştri le pot vedea. Elementele chimice se grupează la un loc, o viaţă misterioasă apare printre ele şi le asamblează sub formă de protoplasmă. Sub acţiunea Celui de-al Doilea Logos, această protoplasmă suferă o transformare şi devine cu timpul regnul vegetal (figura 2). După un lung proces de creştere, evoluând lent pe durata unui "lanţ", regnul vegetal apare într-un lanţ următor ca regn animal (figura 3). La timpul potrivit, din regnul animal apar animalele superioare apte pentru individualizare.

Când sufletul colectiv animal a fost format, aşa cum s-a arătat în capitolul precedent, şi când un anumit tip de animal este pregătit pentru individualizare, în acel moment începe acţiunea Primului Logos. El trimite un fragment din El însuşi, o Monadă pentru a crea o Individualitate în Corpul cauzal. Un Suflet omenesc, făcut "după chipul lui Dumnezeu" îşi începe apoi evoluţia al cărei scop este acela de face să descopere Divinitatea în el însuşi, în semenii lui, şi în toată viaţa naturii

care-l înconjoară. Pe planul fizic, expresia forţei, Primului Logos este Kundalini, "Şarpele de foc", care conduce la nemurire.

*

* *

Am înfăţişat succint opera grandioasă a Celui de-al Treilea Logos, care a început de foarte mult timp, şi, care, totuşi, aşa cum spun Upanishadele, se află în faza de gestaţie. Creator, Conservator şi Distrugător, El construieşte şi distruge pentru a construi din nou, la fiecare etapă apropiindu-se cu încă un pas de perfecţiunea planului Său. A vedea acest Plan înseamnă a atinge viziunea fericirii cereşti; a lucra pentru acest Plan înseamnă a schimba natura noastră pieritoare într-o natură pe veci nemuritoare. Nemurirea în viaţă, eternitatea în timp, Divinitatea în omenire, aceste lucruri aparţin exclusiv aceluia care, înţelegând Planul, lucrează pentru el fără încetare.

Capitolul nouă

REGNURILE NATURII

Oricât de minunată ar fi concepţia despre evoluţie aşa cum ne-o prezintă ştiinţa, ea nu atinge întinderea şi măreţia pe care ne-o dezvăluie concepţia filosofică.

Cuvântul "viaţă", în special, are o semnificaţie mai profundă şi mai bogată în consecinţe, căci viaţa nu se mărgineşte — aşa cum consideră ştiinţa — la micul cerc de existenţă care cuprinde regnurile uman, animal şi vegetal, ci este prezentă şi în manifestările din materia aparent moartă a mineralelor, ca şi din cea a organismelor materiei invizibile, inferioare mineralelor sau superioare omului. Figura 66 ne prezintă o vedere generală a valului de viaţă în evoluţie. Dacă vom compara această figură cu figura 7, vom observa că există şi alte curente de viaţă în evoluţie, care, fără să mai treacă prin regnul uman, sar peste unele etape, şi ajung în regnuri superioare regnului uman.

Figura 66 prezintă formele de viaţă care, în procesul de creştere şi evoluţie, ating un stadiu uman asemănător cu al nostru.

Fig. 66

Observăm cum, etapă cu etapă, viața Logosului se manifestă sub forma celor trei categorii de esență elementală, apoi sub forma vieții minerale, vegetale, animale și umane. Trecerea de la o etapă la cealaltă a fost analizată în capitolul precedent, iar în figura 57 s-a înfățișat modul în care se desfășoară procesul de trecere de la animalul cel mai evoluat la regnul uman. Cele șapte etape ale vieții, de la esența elementală la om sunt numite "Valuri de viață". Evident, și alte forme de viață și de conștiință sunt de asemenea "Valuri de viață", dar pentru a face mai ușoară înțelegerea acestui subiect dificil, denumirea a fost rezervată formelor de viață cel mai strâns legate de omenire pe o linie directă de dezvoltare, așa cum se arată în figura 66.

Toate aceste mari schimbări necesită enorme perioade de timp, și în fiecare perioadă procesul evolutiv se desfășoară potrivit unui plan dinainte elaborat. Fiecare tip de formă și de conștiință apare la timpul potrivit, hotărât dinainte, și sub controlul unor Lucrători ai Planului divin, care au menirea de a supraveghea această operă complexă în direcția evoluției. Când ne ocupăm de aceste perioade, nu atât numărul de ani trebuie să ne intereseze, cât intensitatea efortului care a fost depus într-o perioadă pentru a duce Planul la bun sfârșit.

Așa cum s-a arătat în capitolul doi care tratează despre "Progresul și declinul civilizațiilor", pe perioada existenței omenirii pe pământ, apar șapte mari rase-rădăcină, și fiecare dintre acestea are șapte sub-rase. Perioada de timp necesară îndeplinirii misiunii ce-i revine fiecărei rase-rădăcină și a sub-raselor respective, este cunoscută sub numele de "Perioadă mondială". Pe durata a unei perioade mondiale, planul de evoluție, în ceea ce privește cele șapte regnuri ale valului nostru de viață, este în plină activitate; se poate spune că valul începe cu apariția primei sub-rase a primei rase-rădăcină, și se sfârșește atunci când cea de-a șaptea sub-rasă a celei de-a șaptea rasă-rădăcină și-a încheiat activitatea.

Când activitatea perioadei noastre mondiale va fi încheiată, valul de viață va părăsi planeta noastră pentru a-și începe evoluția pe o altă planetă a sistemului nostru solar. Pe această

nouă planetă, fiecare din cele șapte faze de viață, de la prima esență elementală până la regnul uman, își va relua activitatea și va continua să se dezvolte. În ceea ce privește omenirea, această dezvoltare se va efectua din nou prin civilizațiile care se vor naște în cele șapte rase-rădăcină și sub-rasele lor. La sfârșitul activității evolutive pe această nouă planetă, valul de viață va trece pe o altă planetă, pentru a începe o nouă activitate în alte condiții, și a-și împlini, în procesul evolutiv, misiunea care i-a revenit în cadrul marelui Plan.

Analiza atentă a desenului în figura 67 ne va permite să înțelegem activitatea valului de viață căruia îi aparține omenirea noastră. Valul nostru de viață necesită pentru dezvoltarea sa șapte planete ale sistemului solar. Trei dintre acestea sunt planete fizice, Pământul, Marte și Mercur; celelalte patru sunt formate din materie invizibilă, și se rotesc în jurul soarelui la fel ca și planetele vizibile, dar materia din care sunt alcătuite este de natură hiperfizică. Dintre aceste patru planete invizibile, două, B și F, sunt formate din stări mai subtile, celelalte două, A și G, fiind formate din materie mentală inferioară și din alte stări superioare ale materiei. Fiecare din aceste globuri este separat de toate celelalte în spațiu, și constituie prin el însuși o planetă completă, cum este cazul pentru Marte, Pământ și Mercur.

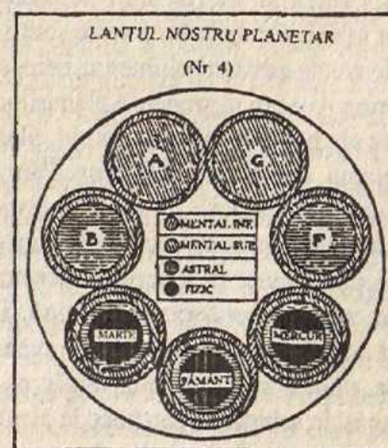

Fig. 67

Dacă analizăm desenul cu atenţie, vom observa că Pământul apare aici compus din materie fizică solidă înconjurată de învelişuri de materie astrală, materie mentală inferioară, şi din materie mentală superioară. Se înţelege de la sine că fiecare categorie de materie pătrunde prin materia mai grosieră; din această cauză învelişul astral nu numai că se întinde la înălţimi de ordinul kilometrilor de la suprafaţa pământului, ci pătrunde şi în interiorul lui. De asemenea, învelişul de materie mentală inferioară pătrunde în acelaşi timp lumea astrală cât şi pământul fizic. Acest înveliş astral care înconjoară pământul şi îl penetrează constituie planul nostru astral; materia mentală inferioară este Cerul nostru inferior, şi materia mentală superioară constituie Cerul nostru superior. Deşi în desen nu apar, în afara acestor planuri mai există şi planurile superioare ale naturii, compuse din materie buddhică, atmică şi din alte categorii şi mai subtile.

Tot astfel, Marte este formată dintr-o parte fizică solidă, dintr-un înveliş astral şi din două învelişuri constituite din materie mentală inferioară şi din materie mentală superioară. Învelişul astral care pătrunde în partea solidă a planetei Marte este planul astral al lui Marte. Acest plan marţian este cu totul diferit de planul astral al Terrei. Mai mult, după cum, din punct de vedere fizic, Terra şi Marte sunt separate în spaţiul interplanetar, tot aşa şi planurile lor astrale sunt separate unul de celălalt. Marte are de asemenea lumea sa cerească inferioară şi cerul său superior. Aceeaşi dispunere a planurilor o constatăm şi la Mercur, care are propriul său plan astral, planul său mental inferior şi planul său mental superior. Când ajungem la planetele B şi F, constatăm că ele nu au un corespondent fizic; ele sunt planete astrale, dar fiecare are un cer inferior şi un cer superior propriu, ca şi planurile superioare acestora. Planetele A şi G, aşa cum se poate observa din figură, sunt sfere de materie mentală inferioară, fiecare din ele având planul său mental superior, planul său buddhic, atmic ca şi planurile superioare acestora; în schimb ele nu posedă planuri inferioare planului mental inferior. Trebuie aşadar să concepem cele şapte planete A, B, Marte, Pământ, Mercur, F şi G ca fiind complete în ele însele şi rotindu-se toate în jurul soarelui, dar numai trei dintre ele pot fi văzute cu ochii fizici.

Acum putem înţelege în linii mari lucrarea valului de viaţă. Valul de viaţă care este pe Pământ execută acum, în ceea ce priveşte omenirea, lucrarea celei de a treia, a patra şi a cincea rasă-rădăcină, şi a evoluat până la apariţia primelor începuturi ale celei de-a şasea sub-rase din cadrul celei de-a cincea rase-rădăcină, în America şi Australia. Paralel cu activitatea în regnul uman se desfăşoară şi lucrarea privind evoluţia animalelor, planetelor, mineralelor şi celor trei tipuri de esenţă elementală.

A mai rămas multă muncă de efectuat pe Pământ până la apariţia celei de-a şaptea sub-rase din cadrul celei de-a cincea rase-rădăcină, şi enorm de multă până la crearea celei de-a şasea şi a şaptea rase-rădăcină cu sub-rasele respective. Câte sute de mii de ani vor trebui să mai treacă până atunci este greu de spus, dar valul de viaţă nu va înceta să acţioneze în tot acest timp în lumea noastră, până când ceea ce i-a fost sortit să îndeplinească aici şi în planurile sale superioare nu va fi dus la bun sfârşit.

Când cea de-a şaptea sub-rasă a celei de-a şaptea rase-rădăcină îşi va fi îndeplinit misiunea pe calea evoluţiei, activitatea pe Terra se va încheia, iar valul de viaţă va trece pe o altă planetă, pentru a începe acolo etapa următoare de dezvoltare. Această planetă va fi Mercur. Pe Mercur, ca şi pe Pământ, valul de viaţă, în toate etapele sale de la prima esenţă până la regnul uman, îşi va continua lucrarea. În regnul uman vor exista şapte rase-rădăcină cu sub-rasele lor. Fiecare rasă-rădăcină, graţie structurii corpurilor sale vizibile şi invizibile, va permite dezvoltarea unei forme noi, a unei noi exprimări a conştiinţei şi a activităţii, de aici decurgând necesitatea diverselor rase-rădăcină şi ale subdiviziunilor lor.

După ce valul de viaţă îşi va fi desăvârşit opera pe Mercur, ea se va transfera pe planeta următoare, planeta F. Pe aceasta, care este o planeta astrală, neavând un corespondent fizic evident că nu vor exista forme fizice pentru viaţă în procesul

evolutiv; această viaţă va trebui deci să-şi efectueze lucrarea cu ajutorul formelor create din materie astrală şi materia planurilor superioare. După ce valul de viaţă îşi va fi încheiat activitatea pe planeta F, ea va trece pe planeta G. Deoarece planeta G se compune din materie mentală inferioară, întreaga evoluţie se va manifesta în forme create din această materie sau din materie şi mai subtilă. După ce valul de viaţă îşi va fi terminat lucrarea pe planeta G, ea se va transfera pentru a începe procesul evolutiv pe planeta A. De la A ea va trece la B, unde evoluţia se va face cu ajutorul formelor astrale. După încheierea evoluţiei pe B, valul de viaţă va trece pe Marte, unde activitatea ei se va manifesta prin intermediul formelor fizice şi a formelor de materie superioară. După ce îşi va fi încheiat activitatea pe Marte, valul de viaţă se va transfera pe Pământ pentru a începe aici o nouă etapă de evoluţie cu ajutorul noilor tipuri de oameni, de animale şi de vegetale. Perioada de timp, scursă de la începerea activităţii valului de viaţă în vederea evoluţiei, pe prima planetă şi până la încheierea ei, după terminarea lucrării pe a şaptea planetă, se numeşte, "Rond".

În descrierea transferului valului de viaţă de la un glob la altul, s-a considerat că acesta pleacă de pe Pământ pentru ca, traversând planetele Mercur, F, G, A, B, şi Marte se întoarce pe Pământ după ce a parcurs un Rond complet. În realitate însă, valul de viaţă debutează pe planeta A, apoi trece pe planeta B, şi în continuare pe Marte, Pământ, Mercur, F şi G. Aşadar valul de viaţă actual a început, din timpuri imemoriale, pe planeta A, în primul Rond, şi a parcurs deja trei Ronduri complete. După aceea şi-a început lucrarea în cel de-al patrulea Rond pe planeta A, apoi a trecut pe planeta B, pe Marte şi a ajuns pe Pământ unde se află în prezent. În sistemul nostru de evoluţie, noi suntem acum a patra planetă a celui de-al patrulea Rond, adică exact la mijlocul planului nostru general de evoluţie, dacă ţinem seama că valul de viaţă trebuie să încheie al patrulea Rond trecând prin Mercur, F şi G pentru a parcurge apoi cel de-al cincilea Rond. Timpul scurs pentru ca valul de

viaţă să parcurgă succesiv şapte Ronduri complete în procesul de evoluţie se numeşte "Lanţ".

Aceste lanţuri sunt prezentate în figura 68. Şapte sub-rase constituie o Rasă-rădăcină; timpul scurs de la apariţia primei Rase-rădăcină până la dispariţia celei de-a şaptea Rase-rădăcină se numeşte o Perioadă mondială. Şapte Perioade mondiale parcurse succesiv pe cele şapte planete de către valul de viaţă, formează un Rond. Şapte Ronduri, în care valul de viaţă a trecut din planetă în planetă de şapte ori, constituie un Lanţ".

ŞAPTE SUB-RASE	= O RASĂ RĂDĂCINĂ
ŞAPTE RASE-RĂDĂCINĂ	= O PERIOADĂ MONDIALĂ
ŞAPTE PERIOADE MONDIALE	= UN ROND
ŞAPTE RONDURI	= UN LANŢ
ŞAPTE LANŢURI	= UN SISTEM DE EVOLUŢIE
ŞAPTE SISTEME DE EVOLUŢIE	= SISTEMUL NOSTRU SOLAR

Fig. 68

Activitatea în vederea evoluţiei vieţii şi a formei nu se încheie totuşi în limitele perioadei care corespunde unui Lanţ. Planul impune ca, pe toată durata activităţii unui Lanţ, un regn de viaţă să evolueze până la nivelul regnului imediat superior; de exemplu, regnul care a început ca viaţă animală la începutul Lanţului nostru, adică pe planeta A în primul Rond, va ajunge la nivelul regnului uman la sfârşitul Lanţului, pe planeta G la al şaptelea Rond. Tot astfel, regnul care a debutat la începutul Lanţului ca viaţă vegetală, se va ridica, la sfârşitul Lanţului, la nivelul regnului animal. Dacă ne referim la figura 67, vom observa acolo diversele etape în evoluţia regnurilor de viaţă; fiecare etapă necesită un Lanţ complet.

Atunci când Lanţul nostru a debutat pe planeta A în primul Rond, lucrarea a început în acelaşi timp în toate cele şapte regnuri, de la prima esenţă elementală până la regnul uman. Dar unde îşi capătă regnul uman caracteristicile umane, şi viaţa animală caracteristicile sale animale pentru ca, astfel dotate, să intre în Lanţ? Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să analizăm figura 69.

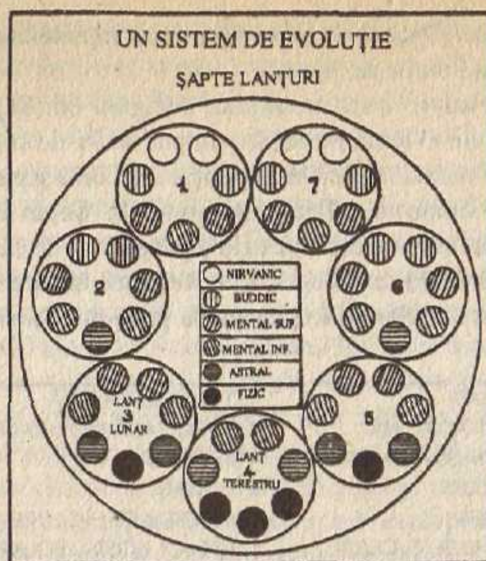

Fig. 69

Vom observa aici că cel de-al patrulea cerc reprezintă Lanţul terestru. Acest cerc reprezintă într-adevăr figura 67 la o scară redusă, căci cele trei cercuri negre simbolizează aici planetele Marte, Pământ şi Mercur, în timp ce planetele B şi F sunt corect reprezentate ca formate din materie astrală, iar planetele A şi G din materia planului mental inferior. Înaintea celui de-al patrulea Lanţ, vedem un al treilea, notat în figură ca Lanţ lunar. În acesta sunt şapte planete din care numai una este fizică, în timp ce două sunt astrale, două aparţin subdiviziunii mentalului inferior şi două mentalului superior.

Aşadar, înainte de a intra în Lanţul nostru terestru, valul nostru de viaţă a fost, nenumăraţi ani, viaţa unui lanţ precedent, Lanţul lunar. În Lanţul lunar, fiecare regn era mai puţin avansat cu o treaptă în comparaţie cu regnul corespunzător din Lanţul terestru. Cu alte cuvinte, ceea ce constituie regnul uman în Lanţul terestru, constituia regnul animal în Lanţul lunar; regnul nostru animal actual din Lanţul terestru era cândva regnul vegetal în Lanţul lunar. Observăm că toate celelalte

regnuri, aşa cum le cunoaştem astăzi, erau mai puţin avansate cu o treaptă în Lanţul lunar. Tot aşa stau lucrurile cu regnurile de viaţă în Lanţul lunar care vine dintr-un Lanţ şi mai îndepărtat în timp, Lanţul nr. 2 din figura 69. Se poate observa că acest Lanţ nu conţine nici o planetă fizică, ci este compus dintr-o planetă astrală, din două planete ale planului mental inferior, din două planete ale planului mental superior, şi din două planete de materie buddhică. Fiecare regn de viaţă pe acest al doilea Lanţ era exact cu o treaptă mai puţin avansat decât cel corespunzător în Lanţul lunar. Deci, ceea ce a fost regn animal în Lanţul lunar, fusese mai înainte regn vegetal în Lanţul nr. 2. Lanţul nr. 2, la rândul lui, îşi are originea în Lanţul nr. 1 care l-a precedat, şi în care nu exista decât o singură planetă a planului mental inferior, două planete ale planului mental superior, două din materie buddhică, şi două din materie nirvanică. Regnurile de viaţă în Lanţul nr. 1 erau cu o treaptă mai puţin avansate decât cele corespunzătoare în Lanţul nr. 2. Pe scurt, dacă urmăm direcţia de evoluţie, observăm că ceea ce a debutat în Lanţul nr. 1 ca regn animal, apare ca regn vegetal în Lanţul nr. 2 ca după aceea să apară ca regn animal în Lanţul nr. 3, şi, în sfârşit, ca regn uman în Lanţul nr. 4, Lanţul nostru terestru actual.

La sfârşitul celui de-al şaptelea Rond, opera acestui Lanţ terestru va fi încheiată, iar fiecare regn de viaţă în evoluţie va înainta cu o etapă. La sfârşitul Lanţului nostru, animalele de astăzi vor atinge nivelul regnului uman, regnul vegetal se va ridica la nivelul regnului animal, iar regnul uman se va plasa la un nivel superior. Cel de-al cincilea Lanţ va fi asemănător cu cel de-al treilea, cel puţin în ceea ce priveşte tipul de planete; după cum în cel de-al treilea Lanţ nu exista decât o planetă fizică, două planete astrale, două planete de materie mentală inferioară şi două planete de materie mentală superioară, tot aşa în Lanţul al cincilea va exista acelaşi număr de planete din fiecare tip de materie. Distribuţia tipurilor de materie ale celor şapte planete în Lanţurile nr. 6 şi nr. 7 este prezentată în figura 69.

Activitatea în primul, al doilea şi al treilea Lanţ s-a încheiat iar planetele lor s-au dezagregat, cu excepţia unicei planete fizice din cel de-al treilea Lanţ care mai există şi în prezent — este Luna care se roteşte în jurul Pământului. Pe Lună n-a mai rămas nimic din valul de viaţă, şi, într-adevăr, ea este o planetă moartă, care îşi aşteaptă dezagregarea. În prezent, evoluţia se *află exact la jumătatea drumului celor şapte Lanţuri, ştiut fiind* că Lanţul actual este al patrulea, şi că în el noi suntem cea de-a patra planetă în cel de-al patrulea Rond.

Când activitatea Lanţului terestru se va încheia înaintea noastră va sta lucrarea ce trebuie efectuată prin regnurile de viaţă evolutivă în Lanţul următor, cel de-al cincilea. În acest Lanţ va exista o planetă fizică, formată prin agregarea într-o masă planetară a asteroizilor care formează acum un inel de mici planete situate între Marte şi Jupiter. Atunci când asteroizii se vor fi condensat devenind planetă şi vor constitui centrul de evoluţie al valului de viaţă, activitatea se va încheia în Lanţul terestru, şi Pământul actual va fi o planetă moartă pe care viaţa evolutivă o va părăsi; Pământul îşi va reduce dimensiunile pierzându-şi lichidele şi substanţele gazoase, şi va fi apoi atras spre noua planetă fizică din noul Lanţ, căreia îi va servi drept satelit.

Regnul nostru animal actual va deveni regn uman în cel de-al cincilea Lanţ, *atunci când valul de viaţă va începe lucrarea* în acest Lanţ, iar regnul vegetal actual va deveni regn animal. Într-un mod asemănător se va desfăşura activitatea în cel de-al şaselea şi al şaptelea Lanţ care vor urma. În fiecare Lanţ, viaţa evoluează succesiv pentru a trece de la un regn inferior la regnul imediat superior.

Activitatea desfăşurată succesiv în cele şapte Lanţuri constituie un "Sistem de evoluţie". Există şapte astfel de sisteme de evoluţie, şi activitatea fiecăruia este condusă de un Logos planetar; sau, mai bine spus, fiecare sistem este expresia vieţii sublime a acestui Logos, iar cele şapte Lanţuri ale Sistemului Său sunt precum încarnările succesive ale acestei vieţi. Fiecare din aceşti şapte Logoi planetari are altfel în faţa sa câte un sistem de evoluţie care trebuie dezvoltat şi condus;

fiecare sistem necesită şapte lanţuri, şi fiecare lanţ necesită şapte planete distincte.

Există acum, în sistemul solar, şapte sisteme de evoluţie care, într-o anumită fază a activităţii, necesită o planetă fizică; faza fiecăruia din aceste şapte Lanţuri este prezentată în figura 70. Sistemele de evoluţie cărora le aparţin Jupiter, Saturn şi *Uranus sunt cu un Lanţ în urma sistemului Pământului*; sistemul lui Neptun, ca şi cel al Pământului, a ajuns la al patrulea său Lanţ, în timp ce sistemul de evoluţie al lui Venus este în avans cu un Lanţ faţă de cel al Pământului.

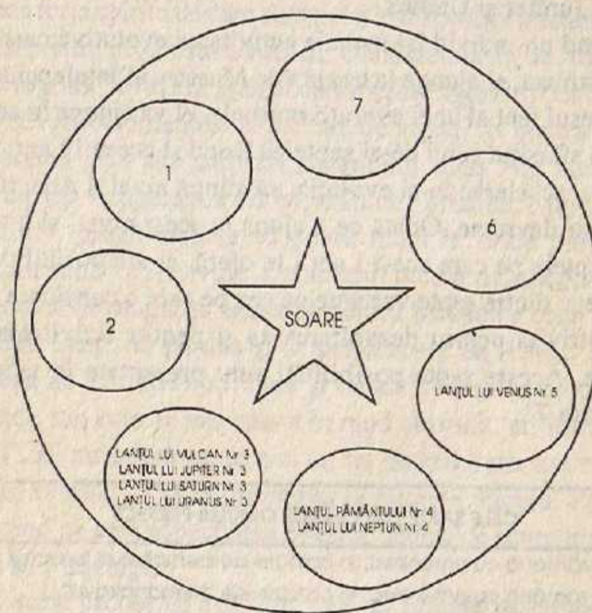

Fig. 70

Este bine să amintim aici că dacă o planetă fizică nu poate, *datorită căldurii şi presiunii existente* pe ea, să permită vieţii să se manifeste în organisme de tipul celor de pe Pământ, asta nu înseamnă că nu pot exista tipuri de evoluţie non-fizică în care viaţa să se poată manifesta eficient pe planul astral al planetelor fizice pe care viaţa fizică nu ar fi posibilă.

Faptul că sistemul lui Venus este în avans cu un Lanţ faţă de Pământ, şi că jumătate din entităţile de pe Venus sunt aproape de stadiul de Adept, explică de ce Adepţii de pe Venus au putut ajuta evoluţia Lanţului terestru la începuturile sale, în calitate de Domni ai Lumilor, de Manu, Buddha, Chohan şi de alţi mari conducători ai evoluţiei. Într-un mod asemănător, indivizii aparţinând umanităţii de pe Pământ care vor ajunge la stadiul de Adept la sfârşitul Lanţului terestru, vor putea, dacă doresc, să contribuie la grăbirea evoluţiei celor patru Lanţuri întârziate ce aparţin sistemelor de pe Vulcan, Saturn, Jupiter şi Uranus.

Când un individ îşi încheie activitatea evolutivă care i-a fost destinată, el ajunge la treapta de Maestru al Înţelepciunii. În procesul lent al unei evoluţii normale, el va ajunge la acest nivel la sfârşitul celui de-al şaptelea Rond al acestui Lanţ; dar el poate, accelerându-şi evoluţia, să atingă nivelul Adeptului mult mai devreme. Odată ce a ajuns la acest nivel, şi a trăit experienţele pe care acest Lanţ i le oferă, el are posibilitatea de a alege dintre şapte variante pe cea pe care o consideră cea mai potrivită pentru dezvoltarea sa şi pentru activitatea sa viitoare. Aceste şapte posibilităţi sunt prezentate în tabelul din figura 71.

CELE ŞAPTE CĂI OFERITE OMULUI PERFECT
1. Să rămână cu omenirea; în calitate de demnitar al Ierarhiei.
2. Să rămână cu omenirea; în calitate de "Nirmanakaya".
3. Să se alăture cohortelor de Devas sau Îngeri.
4. Să se alăture "Statului major al Ierarhiei".
5. Să pregătească lucrarea "Lanţului" următor.
6. Să intre în Nirvana.
7. Să intre în Nirvana.

Fig. 71

Dintre aceste şapte căi, nici una nu este superioară celeilalte, iar fiecare Adept îşi va alege propria cale în funcţie

de temperamentul său şi de cerinţele marelui Plan. Un număr redus dintre ei se decid să se pregătească pentru a deveni Manu, Buddha, Chohan sau demnitari ai Ierarhiei care conduce evoluţia regnurilor vieţii pe o planetă. Această alegere necesită reîncarnări fizice constante, deşi ca Adepţi necesitatea reîncarnării nu mai există pentru ei de foarte multă vreme. Unii Adepţi, de un alt temperament, deşi nu doresc să-şi asume responsabilităţi ca demnitari ai Ierarhiei, rămân în lumile nevăzute alături de oameni ca să-i ajute totuşi în calitate de "Nirmanakaya"; în această stare de existenţă, ei creează puternice forţe spirituale care sunt puse la dispoziţia membrilor Ierarhiei pentru progresul omenirii. Un al treilea tip de Adepţi trece în regnul Devaşilor (sau al cohortelor îngereşti) pentru a a lucra de aici cu omenirea în calitate de îngeri, fie pentru a-şi face lucrarea şi în alte părţi ale sistemului solar. Alţi Adepţi de un alt tip temperamental se alătură "Statului Major al Logosului", pregătindu-se să poată lucra în orice parte a sistemului solar va fi nevoie. Un anumit număr de Adepţi vor alege munca de pregătire necesară pentru începerea celui de-al cincilea Lanţ. Al şaselea şi al şaptelea tip de Adepţi trec într-o fază de evoluţie spirituală şi de activitate de neînţeles pentru noi, sau cum se mai spune în mod obişnuit, ei "intră în Nirvana". Ei nu suferă acolo nici un fel de anihilare, aşa cum cred unii, ci aduc un aport însemnat la făurirea marelui Plan, într-un mod pe care capacitatea noastră umană de acum nu ne permite să-l înţelegem.

Tot acest proces de evoluţie, care se întinde pe o durată de milioane de ani, este cu mult mai vast decât îl poate concepe imaginaţia noastră. La fiecare etapă, o forţă suplimentară este revărsată în univers. Regnul vegetal din fiecare Rond este mai evoluat decât regnul vegetal din Rondul precedent, iar în fiecare Lanţ el este încă şi mai evoluat. După cum arborii şi plantele de acum, cu frunzele şi florile lor atât de delicate, se deosebesc de pădurile antediluviene de ferigi, după cum păsările noastre cu culorile lor sclipitoare şi cu bucuria lor de viaţă, se deosebesc

de păsările greoaie şi urât colorate din timpurile de mult trecute, tot aşa se va deosebi regnul animal al Rondurilor şi Lanţurilor viitoare de regnul animal al Rondului actual. Atomul invizibil evoluează şi el de la un Rond la altul, de la un Lanţ la altul. Întreaga viaţă se dezvoltă devenind capabilă să se exprime mai bine şi să se reveleze pe măsură ce se scurg ciclurile.

Viaţa omului se schimbă, de asemenea, de la un Rond la altul. Viaţa noastră mentală va cunoaşte în Rondul următor o dezvoltare pe care acum nu o putem concepe, căci instrumentul cel mai de jos al gândirii noastre, creierul, se va compune din atomi şi elemente mai evoluate decât cele existente în acest al patrulea Rond. Dat fiind că materia înseamnă forţă, că forma este viaţă, şi că individualitatea omului este divinitate, oriunde există evoluţie, Logosul acţionează, şi oriunde se află El această înaltă misiune este dusă, etapă cu etapă, la bun sfârşit.

Capitolul zece

EVOLUŢIA MATERIEI ŞI A FORMEI

În general se consideră că există un contrast între inteligenţă şi materie, inteligenţa fiind considerată o facultate spirituală, şi materia fiind socotită o substanţă lipsită de viaţă şi de spiritualitate, adică antiteza inteligenţei. În faţa noastră se va deschide un nou orizont atunci când ne vom da seama că atât inteligenţa cât şi materia sunt expresiile şi revelaţiile unei minunate Personalităţi care este Logosul "în care ne avem viaţa, trăirea şi fiinţa". Observăm atunci că materia nu este mai puţin divină decât inteligenţa, şi că există o evanghelie a frumuseţii şi a măreţiei, nu numai în inteligenţa unui geniu, ci de asemenea şi în minusculul fragment de materie care formează un cristal. Îndărătul inteligenţei şi materiei, un măreţ Ziditor este în plină acţiune; voinţa Sa împinge înainte evoluţia, şi El este Cel care conduce toate etapele acesteia. Dacă vom înţelege ce anume constituie materia Sa, şi în aceeaşi măsură şi inteligenţa Sa, vom reuşi poate să întrezărim Natura Sa — această Natură atrăgătoare pentru care materia este oglinda înţelepciunii Sale, a forţei Sale şi a frumuseţii Sale.

Înainte de a căuta să înţelegem voinţa Logosului manifestat în materie, este necesar ca noţiunea de materie, aşa cum o prezintă ştiinţa modernă, să ne fie cât mai clară. Aceste adevăruri stabilite de ştiinţă sunt de asemenea opera lui Dumnezeu, iar înţelegerea lor ne permite să punem bazele sigure ale unei înţelepciuni mai profunde având ca subiect această operă a lui Dumnezeu.

Lăsând deoparte pentru moment faptul că materia constă din "găuri în eter", aşa cum a apărut la început, observăm că materia lumii care ne înconjoară constă în substanţele foarte

diferite cu care noi suntem mai mult sau mai puţin familiarizaţi. Pământul pe care călcăm este solid, apa pe care o bem este lichidă, aerul pe care-l respirăm este un amestec de gaze. Casele noastre, uneltele, mobilele toate sunt făcute din diferite materiale — din pământ, din lemne, din metale. Mai există materie, de o natură cu totul diferită, în corpul nostru şi al celor din jurul nostru, ca şi în plante, în animale şi alte lucruri "vii" care populează lumea noastră.

Această materie este fie solidă, ca lemnul sau ca fierul, fie lichidă, ca apa, sau gazoasă, ca aerul. Ea există pentru noi sub mii de tipuri şi de forme. Oricât de numeroase ar fi tipurile de materie din care sunt făcute lucruriie din lumea noastră, ele se reduc la un număr mic de substanţe fundamentale. Acestea sunt numite "elemente chimice", şi ştiinţa modernă cunoaşte până în prezent 105. Fiecare element chimic există într-o stare "atomică*"; o bucată de sulf, de exemplu, este un agregat de "atomi" de sulf, atomi ce nu mai pot fi divizaţi în continuare. Acest lucru este valabil pentru atomii tuturor elementelor. Un atom al unui element poate fi definit ca o substanţă ale cărei părţi componente sunt menţinute împreună de o forţă superioară tuturor celor la care, până în prezent a fost supus atomul.

Elementele chimice cunoscute pot fi grupate în două categorii principale şi anume în metale şi nemetale. Elementele metalice sunt aluminiul, manganul, calciul etc., iar din cele nemetalice cităm carbonul, borul, oxigenul, clorul, etc. Metalele se combină cu oxigenul şi hidrogenul pentru a forma "sărurile", în timp ce elementele nemetalice se combină cu aceleaşi două elemente pentru a forma " acizii". Metalele sunt bune conducătoare de căldură şi de electricitate, în timp ce nemetalele sunt rele conducătoare. Există o a treia categorie de elemente, ca arseniul, antimoniul etc., numite metaloide din cauza proprietăţiilor lor mixte, în sensul că se comportă atât ca metale cât şi ca nemetale.

---

* Cuvintele "atomic" şi "atom" sunt folosite aici în sensul lor chimic obişnuit, şi nu în sensul lor ocult.

H = Hidrogen	Na = Sodiu	Al = Aluminiu
C = Carbon	Cl = Clor	Fe = Fier
Az =Azot	K = Potasiu	P = Fosfor
O = Oxigen	S = Sulf	Ca = Calciu

Apă = H_2O Alcool = C_2H_6O
Sare = NaCl Zahăr = $C_{12}H_{22}O_{11}$
Glucoză = $C_6H_{12}O_6$

Albumină = $C_{204}H_{322}Az_{52}O_{66}S_2$
Hemoglobină = $C_{712}H_{1130}Az_{214}FeS_2O_{425}$
Protoplasmă = H.C.Az.O.S.P.Cl.Na.K.Ca.Mg.Fe.

Fig. 72

În figura 72 ne sunt prezentate în prima grupă, de sus, douăsprezece elemente chimice, şi este arătat şi simbolul fiecăreia dintre ele: H = hidrogen, C = carbon, N = azot, O = oxigen, Na = sodiu (natriu), Cl = clor, K = potasiu (kaliu), S = sulf, Al = aluminiu, Fe = fier, P = fosfor, Ca = calciu. Fiecare dintre ele este caracterizat de o greutate proprie şi de alte proprietăţi.

În grupele a doua şi a treia din aceeaşi figură ni se prezintă exemple de noi substanţe care s-au obţinut din combinarea elementelor din prima grupă. Se poate observa că două particule de hidrogen se combină cu o particulă de oxigen şi formează o particulă de apă; o particulă de sodiu se combină cu o particulă de clor pentru a forma o particulă de sare. Din combinarea acestor elemente iau naştere substanţele organice şi anorganice din care sunt formate toate lucrurile care constituie lumea noastră. Aşa, spre exemplu, este suficient ca doi atomi de carbon, şase atomi de hidrogen şi un atom de oxigen să formeze o particulă de alcool, iar 712 atomi de carbon, 1130 de atomi de hidrogen, 214 de azot, 1 de fier, 2 de sulf şi 425 de oxigen prin combinare formează o particulă de hemoglobină, acea substanţă care colorează sângele în roşu. Protoplasma, materia vie primordială din care sunt constituite

toate celulele, este formată din combinarea atomilor de hidrogen, carbon, azot, oxigen, sulf, fosfor, clor, potasiu, sodiu, calciu, magneziu şi fier, dar proporţia în care se combină nu este cunoscută încă de ştiinţă.

Aceste elemente chimice, care constituie cărămizile cu care a fost construit universul nostru, se combină între ele, cu puţine excepţii, respectând anumite reguli ce le sunt caracteristice. O asemenea regulă de care se ţine seama în procesul de combinare a atomilor se numeşte " valenţă" (vezi figura 73). Se observă din prima coloană de sus, că atomul de fluor, de clor, de brom sau iod se combină numai cu un singur atom de hidrogen şi nu cu doi. Din coloana a doua de sus, reiese că un atom de oxigen, de sulf, de seleniu sau de telur se combină cu doi atomi de hidrogen, în loc de unul singur.

VALENŢA COMPUŞI AI HIDROGENULUI			
I	II	III	IV
HF	H_2O	H_3Az	H_4C
HCl	H_2S	H_3P	H_4Si
HBr	H_2Se	H_3As	
HI	H_2Te		
Clorură de amoniu A_zH_4Cl		Pentaclorură de fosfor PCl_5	

Fig. 73

Mai departe, din coloanele a treia şi a patra, vedem că atomii de azot, fosfor şi arsen au nevoie de trei atomi de hidrogen pentru a se combina, iar atomii de carbon şi de siliciu au nevoie de patru atomi de hidrogen. Chimia se limitează doar la stabilirea regulilor după care se desfăşoară procesul

combinării elementelor, în funcţie de valenţa lor dar explicaţiile pe care le furnizează sunt încă nesatisfăcătoare.

Partea inferioară a figurii 73 ne prezintă două exemple în care un atom se combină cu alţi cinci atomi ai altor substanţe pentru a forma substanţe noi. Clorura de amoniu, spre exemplu, este formată dintr-un atom de azot, patru de hidrogen şi unul de clor; în acest caz, chimia susţine că azotul, a cărui valenţă este în acest caz cinci, proiectează într-un anumit fel cinci dorinţe de combinare nesatisfăcute, şi le satisface prin combinarea cu patru atomi de hidrogen şi unu de clor. Un alt exemplu de satisfacere a cinci legături, îl constituie fosforul, pentavalent şi el, care combinându-se cu cinci atomi de clor formează molecula de pentaclorură de fosfor.

Un alt aspect interesant pe care ni-l dezvăluie chimia este acela că atunci când elementele chimice se combină, ele se dispun în aşa fel încât formează figuri geometrice.

GAZ METAN CH4	ETAN C2H6	DERIVAŢI AMONIACALI AI COBALTULUI
H-C-H (H sus, H jos)	H-C-C-H (H H sus, H H jos)	Violeocobaltamina (violet)
		Praseocobaltamina (verde)

Fig. 74

În figura 74 ni se prezintă câteva exemple. Gazul metan este compus dintr-un atom de carbon şi din patru atomi de hidrogen; molecula se prezintă ca un tetraedru în centrul căruia se află atomul de carbon, în timp ce cei patru atomi de hidrogen sunt plasaţi în vârfurile acestuia. În cazul unui alt gaz, etanul,

compus din doi atomi de carbon şi şase de hidrogen, toţi cei opt atomi sunt dispuşi în colţurile a două tetraedre care se întrepătrund în zona vârfurilor unde se află atomii de carbon.

Un alt exemplu de astfel de construcţii geometrice îl constituie derivatele amoniacale ale cobaltului, violeo-cobaltamina şi praseocobaltamina. Prima are culoare violet, cealaltă verde; ambele conţin doi atomi de clor şi patru molecule de amoniu (din care fiecare este formată dintr-un atom de azot şi trei de hidrogen) şi deşi formează aceeaşi figură geometrică, dispunerea particulelor în vârfurile octaedrelor este diferită. S-a presupus că diferenţa de culoare a celor două substanţe este cauzată de poziţia celor doi atomi de clor în octaedru; când aceştia se află în vârfurile opuse ale octaedrului, substanţa care se formează are culoarea violet, iar când cei doi atomi se află la capetele unei muchii, ea are culoarea verde.

Elementele chimice prezintă anumite proprietăţi care pot fi rezumate după cum urmează:

1. Fiecare element are o masă atomică bine stabilită, şi nu pot exista două elemente având aceeaşi greutate.

2. Elementele sunt fie paramagnetice, fie diamagnetice, adică, dacă sunt plasate într-un câmp magnetic, unele se orientează paralel cu liniile de forţă magnetice (cele paramagnetice), în timp ce celelalte fac un unghi drept cu direcţia liniilor de forţă (elementele diamagnetice);

3. Elementele sunt fie electropozitive, fie electronegative;

4. La elementele care au o valenţă, şi în special o manieră caracteristică de a se combina cu hidrogenul, combinarea se face cu unul, doi, trei sau patru atomi de hidrogen în funcţie de element.

Dacă se face o listă cu toate elementele, aranjându-le în ordinea greutăţilor atomice, se observă că ele se grupează într-o anumită ordine, în funcţie de valenţă, de carcteristicile magnetice şi electrice. Această metodă de a clasifica elementele este cunoscută sub numele de "Lege Periodică". Există mai multe metode de a reprezenta această periodicitate a elementelor, dar cea pe care a întocmit-o Sir William Crookes (reprezentată în figura 75) este poate cea mai interesantă. Pe linia care reprezintă oscilaţiile unui pendul toate elementele sunt aşezate în ordinea greutăţii lor, începând cu hidrogenul

care este cel mai uşor şi terminând cu uraniul, care este cel mai greu (şi poate şi alte elemente mai grele necunoscute până în prezent).

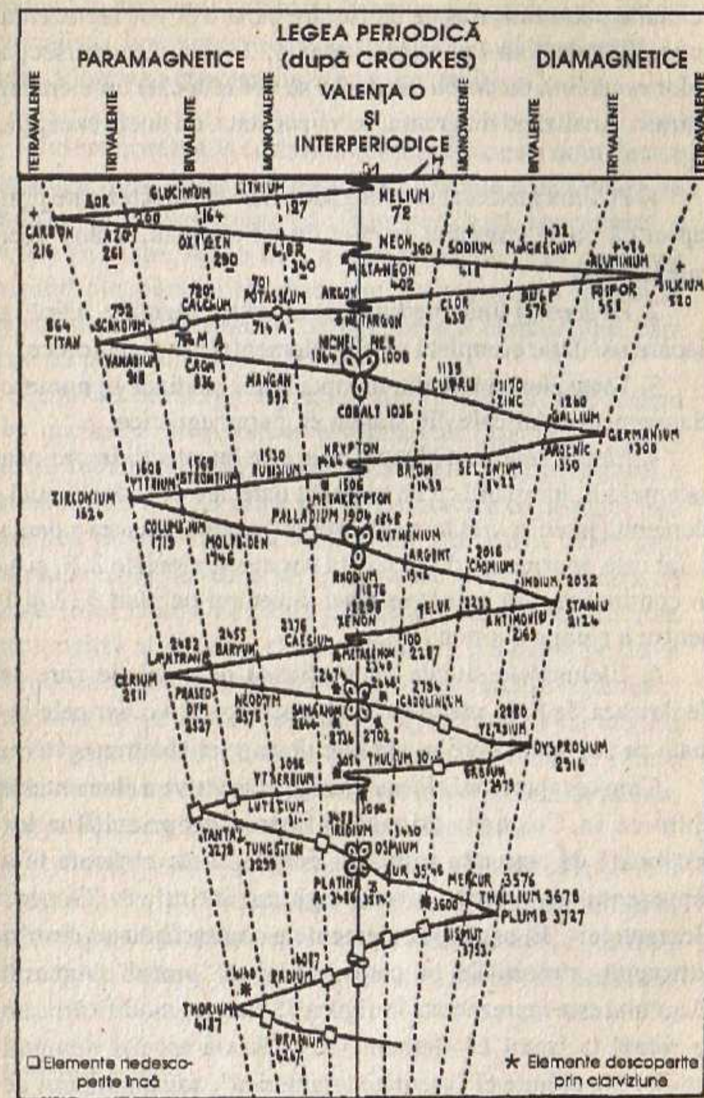

Fig. 75

Perpendicular pe linia oscilaţiei s-a trasat o linie mediană, faţă de care s-au trasat, simetric, câte patru linii punctate de o parte şi de alta. Dacă mediana reprezintă linia de valenţă nulă, celelalte patru linii trasate de fiecare parte a ei vor reprezenta succesiv valenţele sau atomicitatea 1, 2, 3, 4. La intersecţia celor nouă linii cu curba oscilaţiei se vor afla câte un element chimic. Analizând diagrama, se va constata, cu unele excepţii, că:

1. Pe linia mediană se află gazele inerte, caracterizate prin faptul că nu se combină cu nici un alt element, având deci valenţa nulă;

2. Pe aceeaşi linie mediană, la intervale regulate, adică la fiecare oscilaţie completă se află elementele interperiodice;

3. Toate elementele din dreapta liniei mediane se numesc diamagnetice, iar cele din stânga ei, paramagnetice;

4. Elementele sunt plasate pe aceste intersecţii în ordinea valenţei lor. Începând cu un element oarecare de valenţă nulă, elementul imediat următor, superior în greutate, va avea valenţa 1, iar cele ce urmează după acesta vor avea valenţele 2, 3, şi 4. În continuare însă valenţele scad devenind pe rând 3, 2 şi 1 pentru a ajunge din nou la zero.

5. Elementele situate pe porţiunea de oscilaţie care se depărtează de linia mediană sunt electropozitive, iar cele situate pe porţiunea care se apropie de ea sunt electronegative.

Crookes ajunsese la ideea apariţiei succesive a elementelor chimice în Cosmos, prin modificarea proprietăţilor lor provocată de acţiunea anumitor forţe. Datele obţinute le-a reprezentat sub forma unei diagrame intitulată "Geneza elementelor". El concepea elementele ca născându-se dintr-o substanţă primordială pe care a numit-o "protyl". Această diagramă este reprezentată în figura 75 cu mici modificări care se referă la faptul că elementelor nu li s-a asociat numărul atomic din chimie ci "greutatea numerică", adică numărul de atomi ultimi pe care acestea îl conţin. Elementele descoperite ulterior au fost adăugate, de asemenea, în diagramă.

Într-adevăr, ideea unei geneze a elementelor, nu este deloc o ipoteză, ci un fapt real. Să încercăm să înţelegem această idee aşa cum a prezentat-o Crookes la "Royal Institution of London" în faţa unui auditoriu compus din oameni de ştiinţă materialişti. Imaginaţia noastră va fi atunci mai bine pregătită pentru a înţelege concepţiile oferite de ocultism*.

"Putem observă în curba sinuoasă, acţiunea a două forme de energie, una acţionând vertical şi cealaltă oscilând ca un pendul. Se presupunem că linia verticală reprezintă o temperatură care scade cu un număr necunoscut de grade începând din punctul de disociere a elementului format la început şi până la punctul de disociere a elementului care figurează pe ultimul loc al scării.

Ce formă de energie reprezintă linia oscilantă? Noi vedem că ea oscilează între puncte echidistante faţă de un centru neutru. Vedem că îndepărtarea de centrul neutru conferă o atomicitate de 1, 2, 3 sau 4 grade, pe măsură ce distanţa faţă de centru devine de una, două, trei sau patru diviziuni. Observăm că faptul de a se apropia sau de a se depărta de această linie neutră ne arată caracterul electronegativ sau electropozitiv al fiecărui element, acestea putând fi pozitive în porţiunea arcului descrisă atunci când pendulul se depărtează şi negative în porţiunea în care se apropie. Într-un cuvânt suntem puşi în situaţia de a presupune că această putere oscilatorie este intim legată de materia imponderabilă, esenţa, sau sursa de energie pe care o numim electricitate.

Pendulul nostru îşi începe bătăile plecând din partea electropozitivă: apare litiul, care vine imediat după hidrogen, în ordinea greutăţii atomice; el este urmat de gluciniu (beriliu) de bor şi de carbon. Fiecare element, în momentul formării

*În acest extras al conferinţei lui Crookes la Royal Institut of London, în mai multe locuri, au fost suprimate frazele şi paragrafele cu caracter riguros tehnic.

sale, capătă o cantitate definită de electricitate, şi de aceste cantităţi depinde atomicitatea sa. În acest fel sunt determinate tipurile de elemente monoatomice, diatomice, triatomice şi tetratomice.

Dr. Cornelley a remarcat că elementele care aparţin seriilor pare ale clasificării periodice sunt întotdeauna paramagnetice, în timp ce elementele care aparţin seriilor impare sunt întotdeauna diamagnetice. Pe curba noastră, seriile pare care figurează la stânga sunt paramagnetice, atât cât s-a putut verifica, în timp ce, cu câteva excepţii, aproape toate seriile din dreapta sunt diamagnetice.

Trecem acum la partea dinăuntru sau parte negativă a oscilaţiei; apare azotul şi vedem cum poziţia lui determină atomicitatea dominantă medie. Azotul ocupă o poziţie aflată dedesubtul borului, element triatomic, şi în consecinţă azotul este şi el tot triatomic. Dar azotul urmează de asemenea carbonului, element tetratomic, şi ocupă locul al cincilea socotit de la origine. Aceaste tendinţe aparent opuse sunt din fericire conciliate prin faptul că azotul posedă o dublă atomicitate, atomul său fiind capabil să se comporte ca un element fie triatomic fie pentatomic. Cu oxigenul (diatomic şi hexatomic) şi fluorul (monoatomic şi heptatomic) aceeaşi lege se verifică, şi o semi-oscilaţie este efectuată. Traversând din nou linia neutră, vom găsi succesiv corpurile electropozitive: sodiul (monoatomic), magneziul (diatomic), aluminiul (triatomic) şi siliciul (tetratomic).

Prima oscilaţie completă a pendulului este însoţită de apriţia a trei elemente electronegative, fosforul, sulful şi clorul. Toate trei ca şi elementele corespunzătoare de pe ramura care se întoarce, din partea opusă a oscilaţiei, au o atomicitate cel puţin dublă, care depinde de poziţia lor.

Să urmărim în continuare pendulul nostru ..... şi primul element care apare atunci când începe cea de-a doua oscilaţie nu este litiul, ci metalul cel mai apropiat de el în serie, adică potasiul, care poate fi considerat că descinde direct din litiu, dacă ţinem seama că el posedă aceleaşi tendinţe ereditare, dar

cu o mobilitate moleculară mai mică şi o greutate atomică superioară.

Urmărind curba, vom observa că aceeaşi lege se verifică în aproape toate cazurile. Astfel, ultimul element al primei vibraţii complete este clorul. În cea de-a doua vibraţie, într-o poziţie corespunzătoare, găsim nu o repetare exactă a clorului, ci corpul foarte asemănător numit brom, şi când întâlnim o poziţie asemănătoare a treia oară vom găsi iodul. Este de prisos să mai dăm şi alte exemple. Dar aş putea să remarc că ne aflăm în faţa unui fenomen care ne aduce aminte de generaţia alternantă sau ciclică a lumii organice — poate că am putea vorbi despre un atavism, o întoarcere la tipurile ancestrale, puţin modificate."

După ce ne-am făcut o idee generală asupra conceptelor ştiinţei privind posibila geneză a elementelor, putem să înţelegem acum mai bine aspectele oculte referitoare la misterele forţei şi materiei. Mai întâi trebuie să avem în vedere că nu există nimic care să nu fie doar "un ansamblu întâmplător de atomi"; construcţia universului a fost gândită de un Constructor divin care conduce toate fazele ei, atomii combinându-se sau separându-se numai fiindcă aceasta este voinţa Lui.

Primele faze ale creaţiei materiei de către Logos au fost descrise în capitolul opt care tratează despre "Opera Logosului Triplu" (vezi figurile 62, 63, 64). În Koilon, substanţa primordială, Fohat-ul scobeşte găuri; "Fohat scobeşte găuri în spaţiu", spune *Doctrina Secretă*. Aceste găuri, umplute mai întâi de conştiinţa Logosului, sunt apoi proiectate de El pentru a forma spire. Când, în procesul de creare a atomului fizic, au fost formate spiralele de ordinul şase, Logosul le înfăşoară în trei rânduri paralele aşa cum se vede în figura 76. Înfăşurarea reprezentată în această figură merge de la dreapta la stânga, pentru a da naştere unui atom pozitiv*.

---

*Cuvântul "atom" este folosit acum, şi va fi folosit de acum înainte în sensul său ocult.

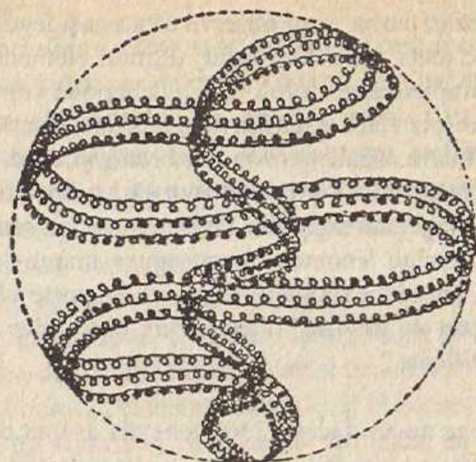

Fig. 76

Există, de asemenea, spire înfăşurate de la stânga la dreapta, şi în felul acesta se formează atomul negativ. Aceste trei rânduri de spirale sunt încărcate într-un mod misterios cu trei tipuri de energie caracteristice Logosului triplu; " în cele trei spirale circulă curenţi electrici diferiţi".

Apoi, cele şapte ipostaze ale Logosului triplu, cei şapte Logoi planetari, împletesc împreună şapte spirale paralele pentru a încheia crearea atomului fizic. Fiecare din aceste spirale de ordinul doi, atunci când sunt supuse acţiunii luminii şi sunetului, emite o culoare din spectrul lor solar şi unul din cele şapte sunete ale gamei naturale, şi în felul acesta răspândeşte în jur influenţa Logosului său planetar. Atomul, odată terminat, se prezintă ca în figurile 77 şi 78, prima figură referindu-se la un atom pozitiv, iar cea de-a doua la un atom negativ.

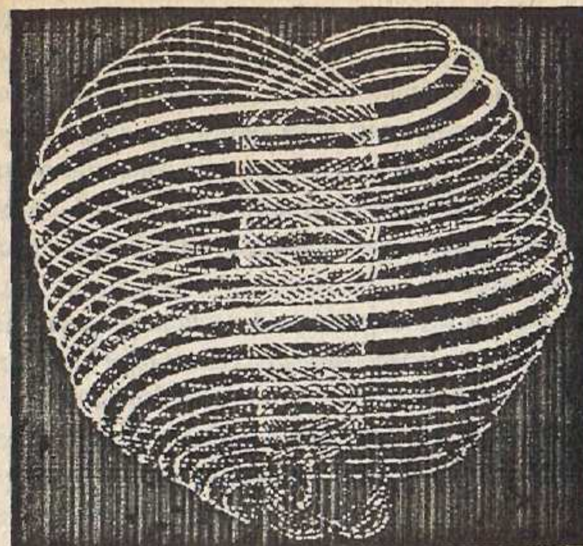

Fig. 77

Nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că atomul nu este substanţă, ci negarea substanţei; liniile albe din figurile 77 şi 78 reprezintă bulele din spire şi sunt linii de forţă. Substanţa, eterul fundamental, este reprezentată de fondul negru al figurii.

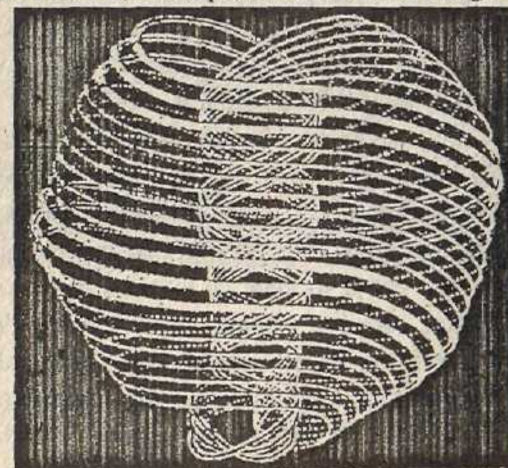

Fig. 78

Aşa cum bine a spus Poincaré, atomul nu este "decât o gaură în eter". Şi totuşi această "gaură în eter" este plină de Natură divină. Deşi nu este decât o simplă " gaură" în raport cu *koïlonul*, ea este totuşi reală pentru noi, este o substanţă veritabilă pentru facultatea noastră de a cunoaşte, pentru că Logosul este prezent în ea şi creează în noi ideea de substanţă şi de realitate. După cum El gândeşte la *nivelul nostru*, tot aşa gândim şi noi cu El.

După ce au fost create cele două tipuri de atomi fizici, pozitiv şi negativ, începe formarea elementelor chimice. Ele sunt construite potrivit "Legii periodice" schiţate în figura 75; în această Lege periodică există mult mai multă înţelepciune şi frumuseţe decât ar fi putut să conceapă imaginaţia ştiinţifică. Înainte de a putea să vedem Legea periodică în toată splendoarea sa, va trebui să examinăm cu atenţie ceea ce numim solidele platoniciene (figura 79).

Există numai cinci corpuri solide în trei dimensiuni, la care muchiile, suprafeţele şi unghiurile sunt egale. Acestea sunt: tetraedrul, cubul (hexaedrul), octaedrul, dodecaedrul şi isosaedrul. În rândul de sus al figurii 79, ele sunt prezentate pe o suprafaţă plană. În această poziţie, simetria lor nu este evidentă, şi de aceea au fost reprezentate în rândurile de jos ale figurii în poziţii diferite. Acestor cinci corpuri solide li se atribuia o semnificaţie specială în Şcolile platoniciene din Grecia şi din Alexandria, iar motivul pentru care li se acordă o asemenea importanţă va fi înţeles imediat. Aceste cinci corpuri solide, deşi diferă între ele prin numărul de muchii, de unghiuri, de feţe, pot fi formate cu ajutorul unuia singur — tetraedrul. Astfel, cubul şi octaedrul sunt formate din două tetraedre care se întrepătrund simetric (a se vedea al doilea corp solid din rândul de la mijloc); cele opt unghiuri (colţuri) ale acestor două tetraedre care se întrepătrund formează cele opt colţuri ale cubului, în timp ce cele şase puncte de intersecţie formează cele şase vârfuri ale unghiurilor octaedrului. Aceste

lucruri erau cunoscute de mult în geometrie. Dar faptul că celelalte două solide platoniciene, dodecaedrul şi icosaedrul, pot fi realizate cu ajutorul tetraedrelor, a fost descoperit de un spaniol, Arturo Sorya y Mata. Întrepătrunderea a cinci tetraedre dă naştere unui corp complicat, aşa cum se poate observa în prima imagine din rândul de jos al figurii. Cele douăzeci de unghiuri ale celor cinci tetraedre întrepătrunse ne dau cele douăzeci de unghiuri ale dodecaedrului, în timp ce cele douăsprezece puncte de intersecţie ale lor ne dau cele douăsprezece vârfuri ale unghiurilor unui icosaedru.

Cele cinci solide platoniciene conţin feţe şi unghiuri; aceste caracteristici oferă datele pentru alcătuirea elementelor chimice. Dacă luăm primele trei corpuri solide — tetraedrul, cubul şi octaedrul — obţinem următoarele date:

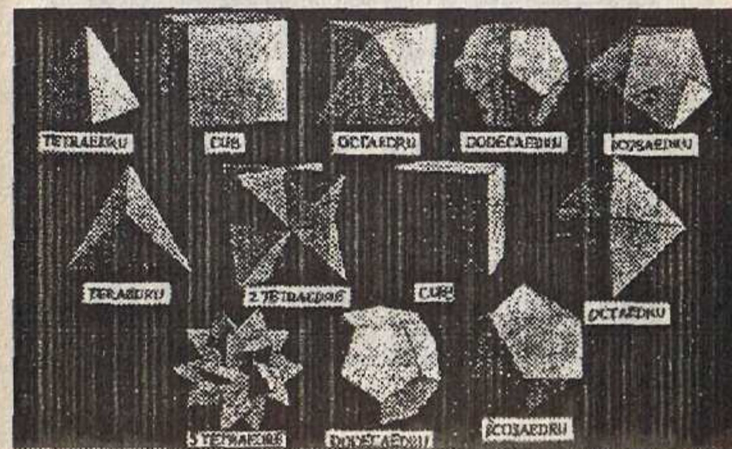

Fig. 79 Solidele platonice

Corpul solid	Numărul de feţe	Numărul de unghiuri
Tetraedrul	4	4
Cubul	6	8
Octaedrul	8	6

Vom observa că aceste trei corpuri solide sunt *tanmatras* — "măsura ACELUIA" — sau axele pentru construirea elementelor bivalente, trivalente şi tetravalente ale Legii periodice. Astfel, toate elementele bivalente, pozitive sau negative, paramagnetice sau diamagnetice (cu excepţia oxigenului) aparţin tipului general al beriliului (gluciniului) reprezentat în figura 80. Atomii fizici de tip pozitiv şi negativ sunt dispuşi în grupe principale sau "pâlnii", care pleacă din centrul tetraedrului spre cele patru *feţe* ale sale.

Fig. 80 Bivalent

Aceasta este structura bivalentă simplă a elementelor mai uşoare. În elementele mai grele apar, în afara "pâlniilor", noi grupe, numite "puncte", patru la număr, care pornesc din centrul tetraedrului către cele patru *unghiuri*. Fiecare element este înconjurat de un zid sferic care-l menţine între anumite limite, format din materia atomică înconjurătoare, şi care, pentru simplificare, nu mai apare în figură).

Toate elementele trivalente, cu excepţia azotului, aparţin tipului din figura 81; elementele trivalente cele mai uşoare sunt compuse din şase "pâlnii" care pleacă din centrul unui cub spre cele şase feţe ale sale.

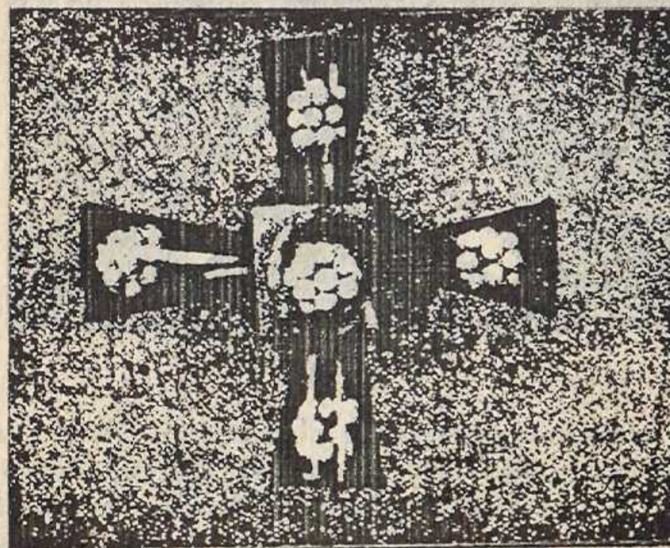

Fig. 81 Trivalent

Elementele trivalente cele mai grele posedă, în afară de cele şase pâlnii, opt "puncte" care pleacă spre cele opt colţuri ale cubului.

Toate elementele tetravalente cu excepţia titanului şi a zirconiului, aparţin tipului din figura 82. Elementele tetravalente cele mai uşoare sunt compuse din opt "pâlnii" care pornesc din centrul unui octaedru şi sunt îndreptate spre cele opt feţele ale sale; elementele tetravalente cele mai grele posedă în afara pâlniilor, şase puncte, dirijate spre cele şase colţuri.

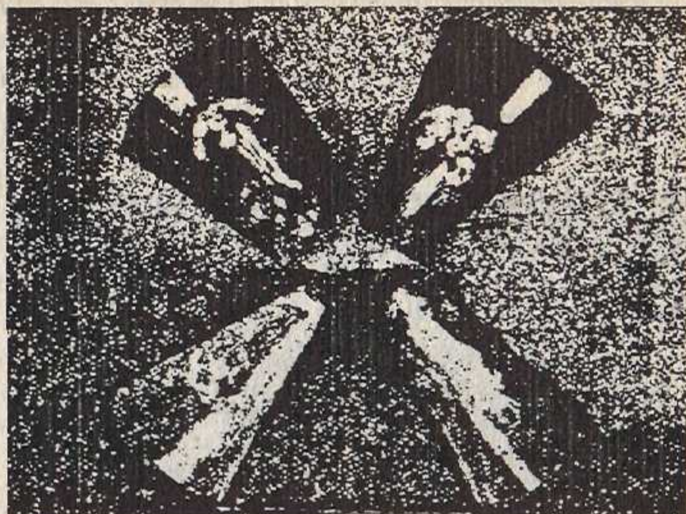

Fig. 82 Tetravalent

Mai rămân dodecaedrul şi icosaedrul; primul este *tanmatra*, nu a unui tip de elemente, ci a unei părţi constitutive a unor elemente. Această parte constitutivă este compusă din grupe de atomi plasate în cele douăzeci de colţuri ale unui dodecaedru. Până în prezent nu a fost observată, în formarea elementelor, nici un grup definit de corpuri care să ocupe cele douăsprezece unghiuri ale unui icosaedru — cu observaţia că icosaedrul este conţinut în dodecaedru, căci colţurile icosaedrului reprezintă cele douăsprezece puncte în care se intersectează cele cinci tetraedre.

Elementele monovalente sunt constituite după tipurile reprezentate în figurile 83 şi 84. Elementele paramagnetice monovalente debutează cu litiul, a cărui structură este prezentă în figura 83. Cu excepţia fluorului, elementele care se află mai jos de linia litiului, în figura 75 a Legii periodice, posedă coloana centrală sau "ţigara" litiului, îngreunată însă prin adăugarea unor corpuri noi, multiplicate după o serie definită, şi care pornesc dintr-un centru comun.

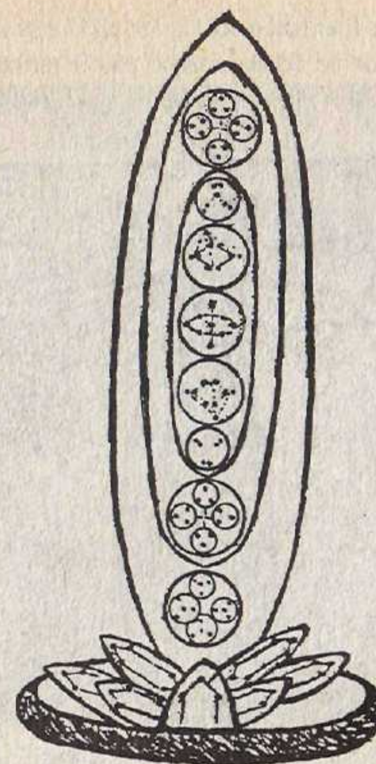

Fig. 83 Litiu 127

Poziţia acestor corpuri nu a fost determinată încă, dar ele vor corespunde în mod sigur unor poziţii definite rezultate din întrepătrunderea diverselor solide. Elementele diamagnetice monovalente, al căror cel mai uşor reprezentant, este sodiul* sunt toate construite după tipul sodiului aşa cum se

*La drept vorbind acest lucru nu este corect. Elementul notat *54 pe linia mediană a figurii 75 (botezat "Ocultum") este probabil monovalent, fiindcă îl găsim în structura gadoliniului şi a aurului. Când a fost întocmită diagrama din figura 75numai aurul fusese studiat, şi deşi Ocultum fusese descoperit încorporat în el, această simplă constatare nu a fost suficientă pentru a considera elementul *54 ca monovalent înaintea sodiului. El a fost plasat pe linie mediană, ca fiind un posibil gaz inert. Dar fiind încorporat în gadoliniu şi în aur, plasarea lui pe coloana monovalentă este justificată. Totuşi el nu constituie "tipul ancestral" al sodiului, şi face excepţie de la structura în formă de halteră.

arată în figura 84; există o coloană, o tijă centrală care uneşte un grup superior de douăsprezece pâlnii radiale cu un grup inferior de alte douăsprezece pâlnii dispuse radial ca şi cele de sus.

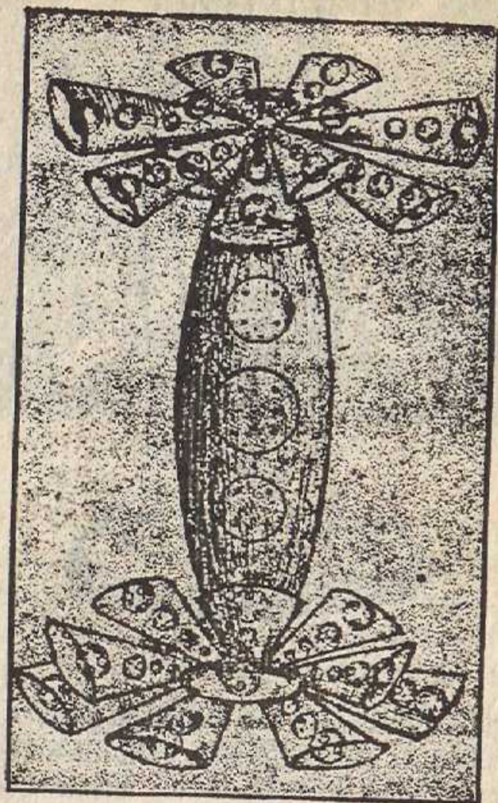

Fig. 84 Sodiu 418

Există încă două grupe în tabelul elementelor chimice de care trebuie să ţinem seama; acestea sunt metalele "interperiodice" şi "gazele inerte" din atmosferă. Aceste două grupe se situează pe linia mediană a Legii periodice. Configuraţia interperiodicelor (fierul, cobaltul, nichelul, paladiul, ruteniul, rodiul etc.) este prezentată în figura 85.

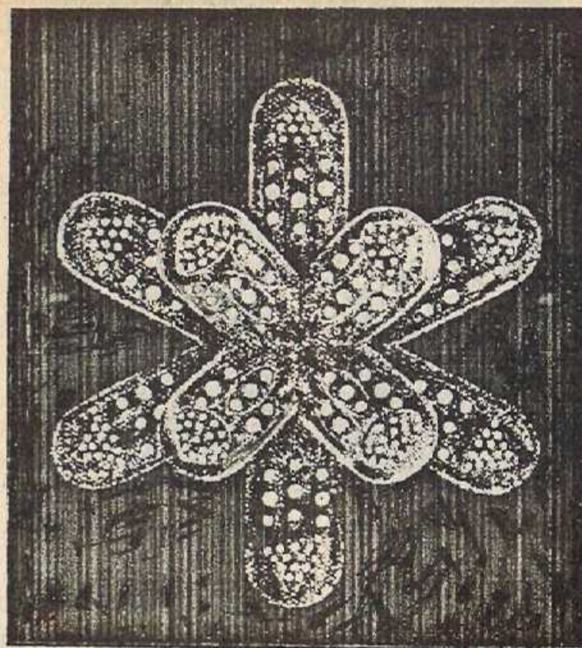

Fig. 85 FIER-COBALT-NICHEL

Fiecare din acestea este compus din 14 "tije" care pleacă radial dintr-un centru. Cele patru grupe interperiodice menţionate până acum merg în serii de trei (afară de cazul când al patrulea grup îşi adaugă un al patrulea membru) şi prezintă particularitatea izbitoare care constă în faptul că fiecare membru al unui grup este cu 28 de atomi mai greu decât membrul precedent. Aşadar, dat fiind că fiecare element interperiodic se compune din 14 tije, care se aseamănă între ele la un moment dat, observăm "periodicitatea" apărând regulat în fiecare grupă, aşa cum se vede în cele care urmează:

Elementul	Numărul de atomi pe tijă	Total pentru 14 tije	Greutatea totală (pentru H = 1)
	Grupa I — Fier, cobalt, nichel		
Fier	72	1008	56
Cobalt	74	1036	57,55
Nichel	76	1064	59,11
	Grupa II — Ruteniu, rodiu, paladiu		
Ruteniu	132	1848	102,66
Rodiu	134	1876	104,22
Paladiu	136	1904	105,77
	Grupa III — X, Y, Z		
X	189	2646	147
Y	191	2674	148,55
Z	193	2702	150,11
	Grupa IV — Osmiu, iridiu, platină, platină B.		
Osmiu	245	3430	190,55
Iridiu	247	3458	192,11
Platină	249	3486	193,66
Platină B	251	3514	195,22

Această caracteristică de periodicitate apare şi la cel de-al doilea tip de elemente care sunt plasate pe linia mediană, adică la gazele inerte. Configuraţia lor este prezentată în figura 86. Aceste gaze inerte merg în perechi, cel de-al doilea membru al perechii având exact 42 de atomi mai mult decât primul membru. În centrul figurii 86, se pot observa cele cinci tetraedre intersectate aşa cum au fost prezentate şi în figura 79; se mai poate observa cum din centru pornesc radial, într-un singur plan, şase braţe, având, fiecare, acelaşi număr de atomi.

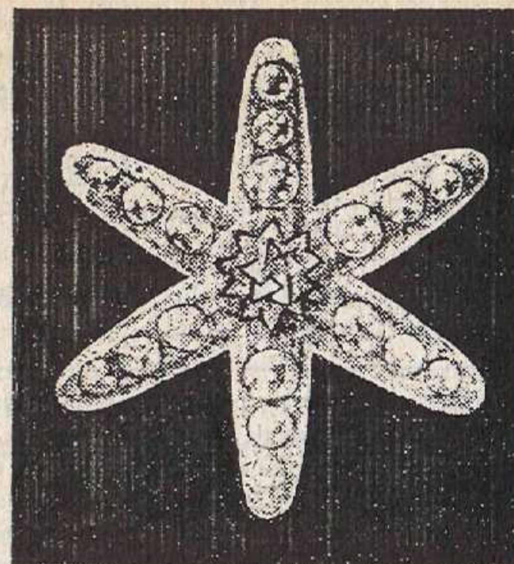

Fig. 86 GAZE INERTE

Periodicitatea este pusă în evidenţă de faptul că, pentru fiecare gaz inert, al doilea membru are în fiecare braţ şapte atomi în plus. (În toate gazele inerte, sfera centrală nu are decât 120 de atomi.)

Gazul	Numărul de atomi dintr-un braţ	Greutatea totală (pentru H = 1)
	Grupa I — Neon, meta-neon	
Neon	40	20,18
Meta-neon	47	22,33
	Grupa II — Argon, meta-argon.	
Argon	99	39,95
Meta-argon	106	42
	Grupa III — Kripton, meta-kripton	
Kripton	224	83,80
Meta-kripton	231	85,66

Gazul	Numărul de atomi dintr-un braţ	Greutatea totală (pentru H = 1)
	Grupa IV — Xenon, meta-xenon	
Xenon	363	131,30
Meta-xenon	370	133
	Grupa V — Kalon, meta-kalon	
Kalon	489	169,66
Meta-kalon	496	172

În descrierea elementelor, prezentate până acum, s-a afirmat că unele elemente, ca de exemplu azotul, oxigenul, fluorul, etc., reprezintă *excepţii* de la legile divine; această exprimare are aici un sens convenţional, pentru a arăta că nu am descoperit încă de la care legi sunt ele un exemplu de "excepţii". Nu ştim încă pentru ce excepţiile diferă în structură, în raport cu ceea ce apare ca "tip ancestral". Din felul în care am constatat că sunt construite elementele, ne apare acum clar că descoperirile ulterioare vor explica exact pentru ce aceste "excepţii" sunt astfel constituite.

Printre cele câteva excepţii, cele mai notabile sunt hidrogenul, azotul şi oxigenul, reprezentate în figurile 87, 88, 89. În figura 87, care prezintă hidrogenul, pot fi văzute fazele formării acestui element. În prima fază există 18 atomi fizici, din care 9 sunt pozitivi şi 9 negativi.

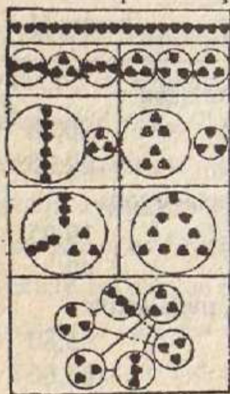

Fig. 87 Geneza Hidrogenului

Aceşti atomi se situează pe sub-planul atomic al planului fizic. În faza următoare, pe sub-planul sub-atomic, cei 18 atomi se aranjează în 6 grupe având fiecare câte trei atomi. În faza care urmează, pe sub-planul supra-eteric, are loc o nouă aranjare a atomilor. În faza a patra are loc, de asemenea, o aranjare pe planul sub-eteric. În cele din urmă, când ajungem în sub-planul gazos, cei 18 atomi care constituie particula de hidrogen sau *atomul chimic* al hidrogenului se regrupează în şase grupe de câte trei atomi fiecare. Trei din aceste şase grupe sunt unite între ele prin nişte legături speciale şi constituie jumătatea pozitivă a hidrogenului, în timp ce celelalte trei grupe se unesc astfel încât să constituie jumătatea lui negativă.

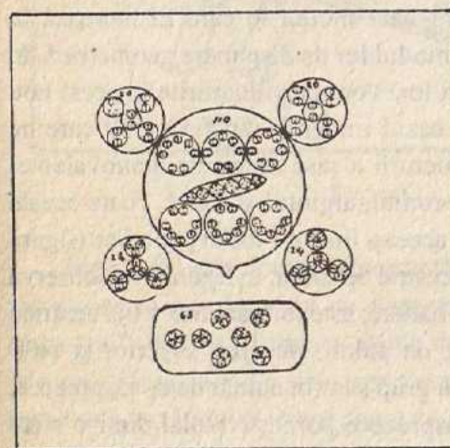

Fig. 88 Azot 261

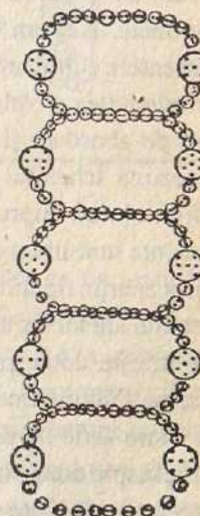

Fig. 89 Oxigen 290

Considerăm că nu ar fi potrivit să insistăm prea mult asupra "chimiei oculte" adică asupra structurii chimice aşa cum este ea percepută de către facultăţile superioare ale unui clarvăzător exersat. Dar "chimia ocultă" prezintă un deosebit interes chiar şi pentru un începător căci dacă acesta lasă deoparte tot ceea ce reprezintă teorii şi speculaţii în legătură cu structura chimică, şi vede cum sunt într-adevăr alcătuite elementele îşi va da seama că şi în electron, atom şi în elementul chimic, Logosul se manifestă fără încetare în vederea grandioasei opere pe care o înfăptuieşte. A vedea "lucrurile aşa cum sunt ele" ne pune în situaţia de a contesta arta şi înţelepciunea cu care se acţionează. Dacă ne vom arunca privirea asupra Planului Său, chiar şi numai în ceea ce priveşte elementul chimic, vom observa că nu există un singur domeniu în care El să nu se afle şi nici un lucru în care El să nu se manifeste. Noi am întrevăzut modul în care El lucrează în elementele chimice, în modul lor de dispunere geometrică, în periodicitatea şi valenţa lor. Vom privi lucrurile în acest nou mod de abordare şi în cazul imaginii din figura 90 care ne reprezintă scheletul structurii a şase elemente monovalente: sodiul, clorul, cuprul, bromul, argintul şi iodul. Toate aceste elemente sunt situate pe aceeaşi linie a Tabelei periodice (figura 75), şi aparţin tipului ancestral de sodiu. În figura 84 se observă că sodiul are forma unei haltere; este format dintr-o tijă centrală care uneşte două grupe de pâlnii, un grup superior şi unul inferior. Pâlniile fiecărui grup sunt în număr de douăsprezece, şi fiecare serie de douăsprezece porneşte radial dintr-o sferă centrală spre două planuri. Această structură în formă de halteră se regăseşte în toate elementele care apar pe linia diamagnetică monovalentă. În consecinţă, dacă pentru oricare din aceste elemente cunoaştem caracteristicile tijei, ale unei pâlnii şi a sferei de unde pornesc radial aceste pâlnii, atunci vom putea construi întreg elementul. Apoi, socotind numărul total al atomilor lui şi împărţind la 18 (căci hidrogenul are 18 atomi, şi noi considerăm H = 1 pentru a raporta " greutăţile atomice"

la un element comun) vom obţine "greutatea" atomică a elementului raportată la hidrogen*.

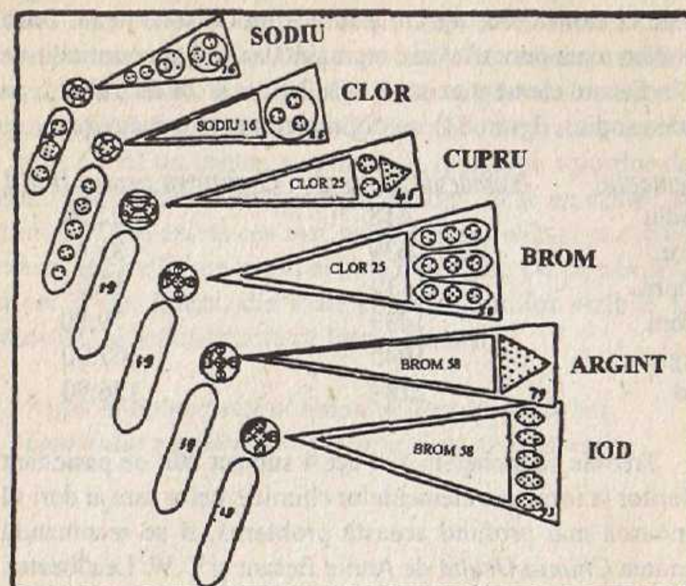

Fig. 90

Figura 90 este foarte interesantă, căci ea ne arată felul cum construieşte Logosul un element plecând de la un " tip ancestral". Pentru a forma o pâlnie de clor, se ia ca punct de plecare pâlnia de sodiu şi se completează. Apoi pâlnia de clor este luată, la rândul ei, drept punct de plecare pentru a construi pâlniile de cupru şi brom, şi iarăşi li se adaugă noi grupe de atomi. Bromul, la rândul său, este luat ca punct de plecare pentru a forma argintul şi iodul, în care caz pâlnia bromului

*Dacă dorim să obţinem "greutatea atomică" în funcţie de oxigen = 16, cum se procedează acum în chimie, divizorul va fi 18,141.

de 58 de atomi este completată corespunzător pentru obţinerea acestor ultime două elemente. Schimbările efectuate în sferele care reunesc pâlniile sunt arătate în figura 90. Se va observa că de la clor la iod, tija nu a suferit nici o schimbare. Dacă adunăm toate punctele care reprezintă atomii şi amintindu-ne că în fiecare element există 1 tijă, 2 sfere şi 24 de pâlnii (a se vedea sodiul, figura 84), se obţin rezultatele următoare:

Elementul	*Numărul de atomi*	*Greutatea pentru H = 1*
Sodiu	418	22,99
Clor	639	35,45
Cupru	1139	63,55
Brom	1439	79,90
Argint	1945	107,90
Iod	2287	126,90

Trebuie să încheiem aici acest subiect atât de pasionant referitor la formarea elementelor chimice; celor care ar dori să cunoască mai profund această problemă, li se recomandă lucrarea *Chimia Ocultă* de Annie Besant şi C.W. Leadbeater.

*

* *

În general, atunci când ne îndreptăm atenţia asupra substanţelor din jurul nostru(care sunt alcătuite din elemente chimice), noi le examinăm în raport cu noi înşine. Prizonieri ai unei mentalităţi strict umane, spunem despre o substanţă că este utilă, şi despre o alta că este inutilă. Studiem cu interes un diamant, dar nu acordăm nici o importanţă unei bucăţi de granit sau de argilă. Nu ne-a preocupat ideea de a încerca să înţelegem că toate substanţele îşi au un rol bine precizat în Planul divin şi că îşi îndeplinesc acest rol fără a ţine seama de raporturile lor cu noi, muritorii. Cât de diferită ne va apare natura faţă de modul în care ne-o reprezentăm acum, atunci când vom înţelege că şi substanţele "inerte" din lumea noastră

sunt pe cale de a evolua şi că, după cum fiecare dintre noi este irezistibil atras spre un ideal înalt, tot aşa fiecare element şi compuşii săi sunt atraşi lent spre ceva mai înalt, pentru a deveni oglinzi mai perfecte ale Divinităţii care rezidă în ele. Căci Divinitatea rezidă în ele la fel cum se află în sufletul omului. Nu a spus Christos: "Ridică piatra, şi mă vei găsi acolo; despică lemnul, şi vei da de Mine acolo"? Pentru cel care are urechi de auzit există un cântec nu numai în spargerea valurilor de stânci, sau în murmurul frunzelor pădurii, ci şi un cântec al naturii oriunde există cea mai mică şi mai delicată particulă de materie care îşi are rostul ei în marele Plan. De pe pământ, din cer şi din infern, din toate colţurile lumilor vizibile şi invizibile, se ridică triunfător Imnul Naturii:

Astfel m-aplec peste al timpului tumultuos război,
Domnului veşmânt să-l ţes, prin care să-L zăreşti.

Capitolul unsprezece

EVOLUŢIA VIEŢII

Dintre revelaţiile care ne iluminează definitiv viaţa, cea mai grandioasă este aceea care ne prezintă Materia, Viaţa şi Conştiinţa ca fiind trei aspecte ale unei Unităţi nevăzute. Nu poate fi concepută o materie care să nu fie vie sau o viaţă care să nu fie conştientă. Şi când ajungem să înţelegem că toate formele de conştiinţă, de la cea a electronului până la aceea a unui Dhyan Chohan, sunt manifestări ale Logosului unic, atunci începem să trăim într-un univers de lumină eternă, în care Natura, în plină acţiune în lumile văzute şi nevăzute, străluceşte prin cuvinte. A cunoaşte aceasta, chiar şi prin prisma intelectului, înseamnă a vedea într-o altă lumină toate lucrurile din cer şi de pe pământ. Dar ca să simţi întregul lor adevăr şi să-l trăieşti, înseamnă să descoperi o sursă imensă de bucurie şi de entuziasm pe care nu ai fi crezut că eşti capabil să le cunoşti.

S-a arătat în capitolul despre "Evoluţia Materiei şi a Formei" *că în toate fazele procesului de formare a elementelor* chimice este prezentă conştiinţa Logosului. Constatăm că acest fapt este valabil şi în situaţia în care comparăm procesele caracteristice vieţii, cu cele care se referă la materie. Pe fiecare treaptă a vieţii, de la cea mai de jos până la cea mai de sus, de la bacterie la arhanghel, Logosul este prezent, acţionând, împreună cu slujitorii Săi pentru a crea totul potrivit Planului Său. Nimic nu se naşte la întâmplare, nimic nu moare la întâmplare. Viaţa şi moartea reprezintă lanţul şi ţesătura meşteşugului Său. Fiecare organism, fie el un bob de sământă sau un arbore viu sau uscat, conţine o pagină de înţelepciune divină pentru cel ce le priveşte cu mintea deschisă.

Numeroase sunt principiile care guvernează evoluţia vieţii! Unul dintre ele afirmă că viaţa se dezvoltă reacţionând la o excitaţie venită din exterior. Excitaţiile care vin din lumea exterioară sunt necesare pentru a trezi viaţa care dormitează în mineral, în planetă, în animal sau în om. Căldura, presiunea şi alte influenţe din exterior care iau contact cu viaţa din mineral trezesc în acesta aptitudinea pentru o organizare *superioară a structurii sale. Strălucirea incandescentă a unei* nebuloase pentru noi nu ar fi de nici un folos, căci n-am putea evolua acolo, şi am muri în acea masă de căldură şi de presiune care se roteşte la nesfârşit. Dar pentru elementele chimice, toată această incandescenţă este ca un suflu de viaţă. Pământul nostru, în vremea când nu era decât o masă de lavă clocotitoare, era de nelocuit pentru noi, dar reprezenta un adevărat paradis pentru regnul mineral. Într-adevăr, căldura şi presiunea, care ar fi distrus orice organism vegetal şi animal, a însemnat o binefacere pentru regnul mineral. Un impuls interior şi o excitaţie din mediul exterior sunt necesare creşterii vieţii; fără şocuri, viaţa rămâne adormită, dar numai prin şocuri din exterior, şi fără impulsul din interior, forma rămâne moartă.

Un alt principiu care merită să fie reţinut, este acela care afirmă că viaţa se dezvoltă creând şi distrugând. A muri sau a fi distrusă de mii de ori, nu are nici o importanţă pentru viaţă, atâta timp cât ea poate să construiască forme mai potrivite impuse de evoluţie. Viaţa creează şi distruge cu asiduitate, căutând permanent să creeze forma ce şi-a produs-o ca ideal. În tot acest proces că are loc, aparent, o mare risipă de forme, dar în realitate lucrurile nu stau aşa. După ce formele au fost distruse, materia din care au fost create rămâne materie ca *mai înainte.* Cât despre viaţă, ea se retrage din organismul care agonizează pentru a apare din nou intactă în formele generaţiilor viitoare. Fiind indestructibilă, viaţa acţionează în sensul propriei evoluţii făcând experienţă după experienţă în construcţia formelor.

Dar poate că principiul cel mai important pe care trebuie să-l înțelegem este că, măsură ce viața evoluează, o conștiință din ce în ce mai puternică este pusă în libertate. În evoluție, se consideră că o formă este reușită atunci când conștiința conținută în viață poate să se manifeste mai bine prin intermediul său. A te mărgini numai să trăiești, acesta nu poate fi scopul vieții; dar atât timp cât trăiești, trebuie să gândești, să simți, să ai intenții și aspirații, oricât de timide ar fi ele, iată către ce tinde întreaga Natură. Nu există nici măcar un electron care să nu aspire vag să devină un reprezentant mai perfecționat al Forței divine, al cărui canal este; fiecare plantă și fiecare animal năzuiește ca, plecând din adâncurile obscure ale gândirii și sentimentelor sale, să ajungă să devină o oglindă mai clară a Vieții divine ascunse în oricare din ele. Viața se străduiește fără încetare să devină din ce în ce mai conștientă de sine, și, mai presus de orice, conștientă de marele Plan și de propria sa participare la acest Plan.

Aceste principii, care ne călăuzesc viața în evoluție, stau la baza acțiunilor în lupta pentru existență care caracterizează devenirea formelor vegetale și animale ale lumii în care trăim. Privită cu ochii reci și indiferenți ai materialismului științific, Natura ne apare ca o fiară cu colți însângerați și cu ghearele înfipte în pradă, căci la ce altă concluzie am putea ajunge examinând natura cu lupa botanistului?

"Capacul frumos colorat al cornetului planetei Sarracenia este umezit primăvara și la începutul verii de picături de nectar care împodobesc cea mai mare parte a suprafeței exterioare, contrar celor ce se întâmplă cu podoaba Dorlingtoniei. Observarea mai atentă a suprafeței sale ne arată că un înveliș de peri fini, dar scutiți și rigizi, care acoperă suprafața epidermică, ajută la formarea acestor picături, și dacă acestea sunt destul de grele, pot coborî ușor. Iată într-adevăr, o "suprafață de atracție" admirabil creată din toate punctele de vedere, și este normal ca insectele care culeg nectarul să

pătrundă din ce în ce mai adând în cornet pentru a aduna mai mult. După ce trec de suprafața capacului, cu perii și glandele sale producătoare de nectar, insectele ajung la o "suprafață conducătoare" netedă și sticloasă, care este drumul alunecos care le duce la pieire. În Saracenia purpurie, această coborâre permite să se ajungă la o nouă suprafață care secretă nectar și care se află deasupra suprafeței conducătoare. La Saracenia galbenă și la alte specii această ultimă suprafață lipsește, dar în toate cazurile se ajunge la "suprafața de captură" formată din întreaga parte inferioară a cornetului. Această suprafață este acoperită cu peri lungi, rigizi, zbârliți, cu o lungime medie de o jumătate de centimetru înclinați în jos spre cavitatea cornetului. Această dispunere a perilor face ca ei să nu constituie nici un fel de obstacol la coborâre, dar să prezinte o mare piedică în sens invers, fapt care poate fi verificat punând degetul pe această suprafață și plimbându-l în sus și în jos. De eficacitatea acestui sistem ne putem convinge observând cadavrele insectelor, moarte în închisoarea cilindrică. La prima vedere ni se pare ciudat ca o insectă destul de puternică, așa cum este viespea sau musca albastră, să fie imobilizată în acest fel și făcută prizonieră; vedem însă că, din acel spațiu strâmt unde a ajuns insecta, ea nu-și mai poate lua zborul. Picioarele și aripile îi sunt prinse în acești peri pe care, zbătându-se, îi poate doar îndoi, fără a reuși însă să-i rupă. Un alt captiv alunecă, și este prins deasupra primului; aerisirea se face din ce în ce mai greu, aerul viciat de cadavrele victimelor de dinainte îi face respirația anevoioasă și desigur acesta moare în curând. Chiar și în serele grădinilor noastre, frunza acestei plante se umple de insecte cadavrele lor alcătuind pe frunză un strat care atinge în medie 3 sau 5 centimetri, dar nu de puține ori el poate ajunge la o grosime de 12 până la 15 centimetri. Cei care au studiat această plantă în climatul său de origine, au observat că, în general, o cantitate însemnată de lichid este secretată de cornet și că acest lichid are proprietăți anestezice, devenind mortal pentru insectele care iau contact cu el.

Se ştie de multă vreme că musca albastră este o pradă uşoară pentru această capcană extraordinară, atrasă fără îndoială, ca şi viespea, de mirosul cadavrelor în descompunere; acest miros constituie însă un semnal de alarmă salvator pentru albină şi fluture, un văr american mai şiret (*Sarcophaga sarraceniae*) care depune câteva ouă pe marginea cornetului. Larvele care ies din ouă găsesc aici hrană din abundenţă. În luna aprilie, găsim trei sau patru larve, dar în iunie sau iulie nu mai rămâne în viaţă decât una singură, cea mai puternică, după ce şi-a devorat surorile. Dar justiţia apare de undeva din apropiere sub forma unei păsări în căutare de hrană care sparge cornetul cu ciocul şi îi înghite conţinutul. Cât despre soarta acestei păsări, naturalistul nu are decât să aştept răbdător pentru a mai adăuga un inel la lanţul luptei pentru existenţă.

Larvele unei molii (*Xanthoptera semicrocea*) se instalează de asemenea în caliciu, dar îi devorează ţesăturile nu şi animalele prizoniere; de fapt, ele ţes o pânză peste el ca şi cum ar vrea să împiedice accesul insectelor, apoi devorează partea superioară a ţesuturilor şi în special, glandele care secretează nectarul. În sfârşit, devenite crisalide, ele rămân în interiorul cornetului, şi nu se îngroapă în pământ ca larva *Sarcophaga*.

Se spune că păianjenii îşi ţes pânza pe orificiul cornetelor şi stau la pândă profitând de puterea de atracţie a acestora. Iată un nou de exemplu de şiretenie aproape omenească"*.

Lupta pentru existenţă din regnurile vegetale şi animale constituie o parte minunată a marelui Plan. Aflată permanent în acţiune pentru a elibera o cât mai multă conştiinţă, Viaţa se străduieşte să aleagă formele cele mai sensibile atât la impulsurile interioare cât şi la modificările mediului în care

*Geddes, *Modern Botany*.

se află. Ea lucrează la selecţia formelor, mai întâi multiplicându-le şi apoi alegând pe cele mai apte să supravieţuiască în lupta pentru existenţă. Cohorte întregi de Devaşi sau Îngeri, superiori şi inferiori, conduc multiplele tipuri de viaţă în evoluţie şi poartă un război feroce, fiecare Deva căutând ca protejaţii săi să se hrănească în dauna celor ai altui Deva. Fiecare Deva îşi concentrează atenţia asupra propriului model de viaţă şi de forme angajate în acest măcel, ca şi cum numai acela ar fi singurul destinat să se dezvolte potrivit marelui Plan. Întrucât distrugerea unei forme nu este şi o irosire, şi dacă ţinem seama că fiecare pierdere aparentă a ei aduce cu sine vieţii o nouă experienţă de înţelepciune şi de forţă pentru a contribui la izbânda ei finală, atunci acest îngrozitor război din natură nu este de fapt decât un simulacru de război, căci toţi Constructorii nevăzuţi sunt înfloriţi de acelaşi zel pentru făurirea acestui Plan.

Ideea că forţele Naturii nu acţionează orbeşte sau la întâmplare, şi că ele sunt călăuzite de anumiţi Constructori, nu numai că este nouă pentru cea mai mare parte a oamenilor, dar ea este surprinzătoare pentru mulţi dintre ei. Totuşi, această concepţie este veche de când lumea. Oamenii au crezut dintotdeauna în existenţa unor mari agenţi nevăzuţi, îngeri sau Devaşi, conducând stelele şi planetele, după cum au crezut că Sfinţii protectori ai Naţiunilor călăuzesc destinul acestora. Această credinţă este încă vie în hinduism şi budism. Zoroastrismul şi mahomedanismul, prin învăţările lor, dovedesc că se bazează pe aceeaşi credinţă. Ea se regăseşte şi în creştinism, dar în prezent nu este acceptată fără restricţii decât de un număr redus de oameni. Credinţa în existenţa agenţilor invizibili de rang inferior este, de asemenea, răspândită la unele popoare. Zânele pământului şi ale apelor, ale aerului şi ale focului sunt bine cunoscute în tradiţiile orientale, dar credinţa că ele există a început să dispară din Europa odată cu ascensiunea spectaculoasă a ştiinţei. Faptul că o asemenea credinţă nu este iraţională este pus în evidenţă

de către descrierea unui proces embriologic făcut de Huxley în textul care urmează. Se va vedea cum bogata imaginaţie ştiinţifică a acestui savant l-a ajutat să treacă dincolo de hotarele agnosticismului său firesc.

"Cel ce studiază Natura se minunează din ce în ce mai mult şi se miră din ce în ce mai puţin pe măsură ce se familiarizează cu operele ei; dar dintre toate miracolele pe care ni le oferă spre studiu, poate că cel mai demn de admirat este acela al dezvoltării unei plante sau a unui animal plecând de la embrion. Examinaţi ouăle proaspăt depuse de un animal oarecare, ca de exemplu tritonul sau salamandra. Acestea sunt nişte minuscule sferoide în care cel mai bun microscop nu ne arată nimic altceva decât un sac fără structură, în care se află un lichid gelatinos care conţine granule în suspensie. Dar ciudate posibilităţi sunt latente în acest glob vâscos. Dacă încălzim moderat leagănul lichid al globului, vom observa că materia plastică va suferi modificări atât de rapide, şi totuşi atât de regulate şi de eficace în succesiunea lor, încât le-am putea asemăna cu mişcările abile ale mâinilor unui artist care modelează o bucată de argilă. Masa de materie este fărâmiţată de o mistrie invizibilă în bucăţi din ce în ce mai mici până ce este redusă la un conglomerat de granule îndeajuns de mici pentru a putea forma urzeala cea mai fină a organismului care se va naşte. Apoi totul se desfăşoară ca şi cum un deget delicat ar trasa linia pe care se va dezvolta coloana vertebrală şi ar modela schiţa corpului, formând capul la o extremitate şi coada la cealaltă, şi dând părţilor laterale şi membrelor contururi de salamandră cu o asemenea artă încât, văzând cum se desăvârşeşte acest proces de la o oră la alta, ai fi înclinat să crezi că un aparat mai perfecţionat decât microscopul ţi-ar descoperi artistul ascuns care, cu planurile desfăşurate în faţa lui, s-ar strădui cu o mişcare abilă a mâinii să-şi perfecţioneze opera".

Şi, într-adevăr, lucrurile se petrec întocmai. Un număr nesfârşit de Constructori, mai mari sau mai mici, lucrează neîncetat ca să creeze celule, supraveghind organele în procesul lor de formare, modelând şi colorând florile, selectând dintre " factorii mendelieni" pe aceia care sunt cei mai potriviţi pentru a crea forma particulară al cărei model îl pune în faţa lor un Deva conducător. Natura se aseamănă cu o uzină, atât de imensă şi diversificată încât imaginaţia omului rămâne neputincioasă la vederea atâtor creaţii ale ei.

Viaţa evoluează de la o etapă la alta, şi este de ajuns să ne uităm într-un tratat de botanică sau de zoologie pentru a înţelege că există un Plan al lui Dumnezeu pentru regnul vegeral şi pentru cel animal. Dar odată cu studierea acestui plan, nu trebuie să uităm niciodată că planul este Dumnezeu însuşi, şi că El este acela pe care îl vedem dezvăluindu-se atunci când observăm spectacolul pe care ni-l oferă Natura în faţa ochilor noştri. Animismul rudimentar practicat de sălbaticul primitiv este dintr-un anumit punct de vedere mai aproape de adevăr decât teoriile savanţilor moderni sceptici; primii au descoperit adevărul cu privire la Viaţă, ceilalţi au descoperit adevărul cu privire la formă. Aceste două adevăruri se confundă în simbolul pe care ni-l oferă hinduismul în doctrina sa despre avatari. (*figura 91*). *Un* Avatar înseamnă literalmente o coborâre, şi termenul este special folosit pentru a descrie coborârile sau încarnările* lui Vişnu, cea de-a doua persoană a Trinităţii hinduse.

În toate Treimile, cel de-al doilea Logos este identificat cu acţiunile care se manifestă sub aspectul Viaţă-Formă. De aceea avatarurile sunt numai ale lui Vişnu şi nu ale lui Şiva sau Brahma, adică ale primei şi a celei de-a treia Persoane a Trinităţii hinduse.

---

*În sensul literal al termenului, el înseamnă intrarea în carne sau în viaţa fizică pentru prima oară. A se compara cu ce se spune în Evanghelii: *Et Verbum caro factum est* "Şi Cuvântul s-a făcut carne".

EVOLUȚIA
conform mitologiei hinduse

AVATARURILE LUI VIȘNU

1.	Pește	Animal marin	Stadiu animal
2.	Broască țestoasă	Amfibie (tranziție)	
3.	Mistreț	Animal terestru	
4.	"Om-leu"	Animal-uman	Tranziție
5.	Pitic	"Veriga lipsă"	
6.	Uriaș distrugător	Om primitiv	Stadiu uman
7.	Rama, regele	Om ideal	
8.	Krișna	Dumnezeu făcut om	Stadiu divin
9.	Kalkī (care va veni)	Dumnezeu făcut om	

Fig. 91

Astfel, potrivit mitului hindus, prima etapă a revelației divine este simbolizată printr-un pește, făptură a apelor. Afirmația că Dumnezeu a fost un pește, luată în sensul ei strict, este revoltătoare atât timp cât nu-i înțelegem profunda semnificație. Cum apare această afirmiție imaginației hinduse, se poate vedea din figura 92.

Ea reprezintă ideea populară despre Matsya, sau Avatarul Peștelui. Avatarul se produce în epoca Potopului pentru a salva rasa umană, și omenirea este reprezentată în gravură prin cei patru copii salvați din ape și care au culoarea, albă, brun-închisă, galbenă și neagră. Dintre ei, după Potop, a fost reconstituită încă odată familia umană cu numeroasele sale rase. Stadiul imediat superior celui al peștelui este un stadiu de tranziție, timp în care viața care însuflețește făpturile din apă urcă lent pentru a însufleți făpturile pământului. Ca avatar apare broasca țestoasă, animalul care aparține atât pământului cât și apei. Etapa următoare de evoluție este simbolizată de mistreț, adică de o făptură care trăiește numai pe pământ. Urmează din nou o etapă de tranziție, aceea prin care Viața divină care anima formele animale începe să se manifeste lent în formele umane. Aici întâlnim simbolul "om-leu" din

Fig. 92 Un avatar al lui Vișnu: peștele

legende, căci leul reprezintă stadiul cel mai înalt al evoluției animale. După omul-leu, stadiul următor este cel al umanității integrale, dar al unei umanități primitive. În primele perioade ale activității umane, Viața divină a fost simbolizată de un "pitic", omul primitiv. După multe epoci de creștere, viața umană devine, din punct de vedere fizic, puternică, violentă, egoistă, distructivă, și ia forme uriașe. Această viață este totuși viața lui Dumnezeu, chiar dacă avatarul este Parashu Rama — Rama cu barda — a cărui energie este pregătită mai degrabă să distrugă decât să reconstruiască.

Urmează apoi etapa Vieții divine ca umanitate completă și perfectă al cărei avatar este Ramachandra, regele ideal al hindușilor care a domnit în India acum zece mii de ani și ale

cărui fapte eroice şi sacrificii pentru Datorie şi Bine sunt dragi tuturor inimilor hinduşilor de astăzi. Urmează stadiul în care omul perfect este în acelaşi timp om şi Dumnezeu conştient, avatar fiind Shri Krişna care i-a învăţat pe oameni, conducându-i cu autoritate pentru că El era Dumnezeu. Un alt Avatar — Kalki —, a cărui înfăţişare cu greu ne-o putem imagina, va veni călare pe un cal alb, ne spun cărţile, pentru a instaura o domnie a binelui pentru fericirea oamenilor.

În acest fel evoluează viaţa, eliberând la fiecare etapă mai multă conştiinţă şi devenind treptat o reflectare mai fidelă a Bunătăţii, a Forţei şi a Frumuseţii divine. Acela care poate să viseze cu mineralul, să se aplece cu dragoste asupra unei flori, să se bucure de cântecul păsărilor şi de jocul nevinovat al animalelor, acela este un poet, un om care "vede" şi a cărui imaginaţie percepe scopul divin pentru care aceste făpturi au fost create. Nu este de ajuns numai să admiri o privelişte, ci să gândeşti şi să simţi ca fiecare fir de iarbă, ca fiecare plantă şi ca fiecare arbore atunci când ele îşi deschid inima în lumina razelor de soare şi îşi alătură plăpândul lor glas minunatului concert al Naturii; numai atunci te ridici deasupra marginilor tale umane pentru a te înveşmânta cu harurile Îngerilor, ale Devaşilor şi a le primi pe cele ale lui Dumnezeu. Acesta nu este numai un vis frumos, ci cel mai strălucitor adevăr aşa cum îl vedea Coleridge atunci când cânta:

De ce nu sunt în toată natura-nsufleţită
Decât vii harpe divers alcătuite
Şi-a căror tresărire s-ar face gând când peste ele
Ar curge diafan şi blând a minţii boare
Ce este Duh oricărui şi tuturora Zeu?

Capitolul doisprezece

EVOLUŢIA CONŞTIINŢEI

Dacă am reuşi să înţelegem ce este într-adevăr conştiinţa, am avea cheia tuturor problemelor referitoare la evoluţie. Conştiinţa este expresia cea mai înaltă a acestei Existenţe unice care este în acelaşi timp forţă şi materie, formă şi viaţă.

AUM! Amitaya! nu folosi cuvinte pentru a măsura ceea ce nu poate fi măsurat;
Nu arunca firul gândirii tale în Ceea ce nu poate fi pătruns.
Oricine întreabă, se înşală; oricine răspunde, se înşală.
Nu spune nimic.

Şi totuşi asta ne este firea, ca, neapărat, să punem întrebări şi să nu fim mulţumiţi aici pe pământ decât crezând că am găsit răspuns la întrebările noastre. Se poate ca răspunsul de ieri să nu ne mai satisfacă astăzi; dar azi nu putem fi mulţumiţi dacă nu găsim răspunsul pentru acum, cu toate că mâine nu ne-ar mai satisface. Dacă putem înţelege cu ajutorul intelectului modul în care conştiinţa evoluează, înseamnă că putem pătrunde măcar puţin din însăşi natura conştiinţei; fără îndoială cunoaşterea modului său de evoluţie reprezintă ştiinţa ştiinţelor. Marea minune, în conştiinţă, o constituie faptul că totul se află în parte, şi că totalitatea se află în unitate.

Căci, deşi conştiinţa dintr-un electron ar putea fi, ca să zicem aşa, cât un vârf de ac de conştiinţă, această minusculă cantitate este permanent legată de imensul ocean de conştiinţă care este Logosul, şi îl conţine în întregime, deşi limitele cunoaşterii noastre nu ne permit încă să vedem astfel

configurația electronului. Atunci când o infinitate de raze de *lumină solară difuză sunt concentrate, cu ajutorul unei lentile*, într-un punct, întreaga energie a tuturor razelor se va găsi în acel punct. În același fel pot fi concentrate toate tipurile de conștiință care animă toate formele. Toate revelațiile posibile, pe care conștiința este în stare să ni le ofere se află în conștiința care animă întregul. Biologul nu face decât să exprime un adevăr ocult atunci când afirmă că "Într-un anume moment, Shakespeare a existat sub forma unei minuscule bucăți dintr-o protoplasmă, mai mică decât vârful unui ac".

Plasați o lentilă în fața unei panorame care se întinde pe kilometri întregi; lentila va concentra întreaga panoramă într-un singur punct, în focarul lentilei. Toate razele luminoase emise de panoramă concentrate în acest punct au redus imaginea peisajului la un singur punct. Deși întreaga panoramă există în acel punct, ea nu poate fi văzută. Ea va începe să apară, la început micșorată, apoi din ce în ce mai mare pe un ecran pe care îl îndepărtăm din ce în ce mai mult de focar. Proporțional cu creșterea distanței dintre focar și ecran, dimensiunile imaginii vor crește și claritatea ei va fi mai bună. Iată deci că întreaga imagine cu toate detaliile există în punctul acela numit focar, dar noi nu o percepem decât pe măsură ce ne îndepărtăm de el cu ajutorul unui ecran care o scoate din acel neant. Această experiență ne sugerează, prin analogie, ideea evoluției conștiinței.

Mai putem compara evoluția conștiinței cu ceea ce se întâmplă atunci când dau la o parte cortina care acoperă o sursă de lumină; faptul de a îndepărta cortina nu adaugă nimic luminii. Dar deși ea nu are nimic de câștigat, lumina vrea să alunge întunericul. Atât timp cât nu ne vom identifica în mod conștient cu ea noi nu ne vom putea da seama despre ceea ce dorește lumina. Acțiunea ei este în același timp un sacrificiu și o bucurie: sacrificiul de a suferi o limitare și bucuria de a se

dărui. A lua parte la acest sacrificiu și la această bucurie a luminii înseamnă a atinge Divinitatea.

La om, conștiința evoluează dăruind. Principiul care conduce dezvoltarea în regnurile animal și vegetal este întrecerea, rivalitatea, căutarea beneficiului personal. La ființa umană, principiul care-i călăuzește dezvoltarea este cooperarea, renunțarea și sacrificarea propriei personalități! Logosul se sacrifică etern pe crucea vieții și a materiei; numai imitându-l omul va ajunge să-i semene. Conștiința umană dezvăluie, etapă cu etapă, posibilitățile sale ascunse, dar fără sacrificiul personalității, trecerea de la o etapă la alta este imposibilă. Trebuie ca în om să moară tot ceea ce ține de latura animală, chiar dacă pentru aceasta este nevoie de sute de vieți. Atunci când, după numeroase nașteri și morți, sacrificiul devine pentru el instinctiv, va cunoaște bucuria, va ști că în el se află singura și adevărata bucurie ce poate fi concepută.

Înainte de a putea evolua, conștiința trebuie să treacă printr-un proces de involuție. Acest proces de involuție este schițat în figura 93. În acest desen există șapte zone care reprezintă cele șapte mari planuri ale sistemului nostru solar și încă una deasupra celorlalte în care este reprezentat simbolul Logosului nemanisfestat, înaintea începerii procesului cosmic. Prima etapă în evoluție o constituie coborârea Sa până în planul Adi; aici se exprimă perfect în cele trei mari Aspecte ale Sale, adică Tatăl, Fiul, Sfântul Duh sau Brahma, Vișnu, Șiva. Când Logosul coboară în planul următor, planul Anupadaka, El este supus unei limitări, căci primul Său aspect de prim Logos este mai puțin evidențiat față de al doilea și al treilea Logos care pe acest plan se manifestă perfect. În faza următoare a coborârii, Logosul este supus unei noi limitări; aici, în plan nirvanic, numai cel de-al treilea Logos se poate manifesta din plin, aspectele primului și celui de-al doilea Logos fiind în imposibilitate de a se manifesta.

ADI	TATĂL FIUL SFÂNTUL DUH			
ANUPADAKA	FIUL SFÂNTUL DUH			
NIRVANA	SFÂNTUL DUH		ATMA	Spirit
BUDDHIC			BUDDHI	Intuiţie
MENTAL		Corp cauzal	MANAS SUPERIOR	Gândire abstractă
		Corp mental	MANAS INFERIOR	Gândire concretă
ASTRAL		Corp astral	KAMA	Emoţii Impulsuri
FIZIC		Corp fizic		Activităţi corporale

Fig. 93

Este poate greu de înţeles, de către unii, cum este posibil ca un Logos omnipotent să poată fi *supus la limitări* atunci când coboară de la un plan la altul. Putem să înţelegem acest lucru dacă ne referim la un exemplu din ceea ce cunoaştem despre *dimensiunile corpurilor din spaţiu*. Ştim ce este un cub şi că el are trei dimensiuni, lungime, lăţime şi înălţime. Pentru oricine îl priveşte de sus, apoi îl ridică şi îl vede şi de dedesubt *şi din părţi, cubul* îi apare ca un corp solid în trei dimensiuni, cu şase feţe pătrate şi douăsprezece muchii. Să vedem acum

cum îi apare acelaşi cub unui microb aflat pe suprafaţa pe care este aşezat cubul, presupunând că acest microb nu se poate deplasa decât în cele două dimensiuni ale planului în care se află, neputându-se deci ridica deasupra lui. Dacă acest cub se află pe o foaia de hârtie, microbul, venind în contact cu cubul şi ocolindu-l pe traseul liniei de contact cu hârtia, nu va vedea şi nu va simţi decât patru linii egale, dincolo de care nu poate trece. Apelând la toate posibilităţile înţelegerii sale, el va putea să-şi facă o idee despre pătrat, adică despre o suprafaţă plană *mărginită de patru linii egale*. Dacă ţinem seama că el nu poate părăsi foaia de hârtie, atunci nu va putea să aibă niciodată noţiunea de cub. Oricum am întoarce cubul pe toate cele şase feţe ca să-l vadă microbul, acesta va afirma de fiecare dată: "Acolo nu se află decât un pătrat". La fel, când un obiect oarecare cu trei dimensiuni este prezentat unei conştiinţe care nu se poate manifesta decât în două dimensiuni, cunoaşterea acestui obiect va suferi o limitare. Această limitare nu este provocată de natura proprie a obiectului, ci de imaginea pe care el o reflectă în lumea cu două dimensiuni. În acelaşi fel apar limitările la care este supus Logosul atunci când coboară de la un plan la altul. În natura Sa, El este permanent acelaşi, dar atunci când acţionează pe planurile pe care le-a creat, el este supus la limitări din ce în ce mai mari pe aceste planuri, în funcţie de gradul lor de materialitate.

Pe toată durata perioadei în care Logosul coboară pe cele trei planuri superioare, Monada umană se află în El. În figura 93, acest fapt este simbolizat de steluţa din triunghi. Ca Monadă, niciunul dintre noi nu a încetat vreo clipă să trăiască, să se mişte şi să-şi aibă fiinţa în El. Cu toate că nu ştiam nimic despre El, sau că, ştiind câte ceva, am mers împotriva Voinţei Lui, în toate etapele prin care am trecut, de la mineral la plantă, de la plantă la animal şi apoi la om, nu ne-a fost posibil vreodată să ne separăm de El. Iată cum este exprimată antica învăţătură din *Doctrina Secretă*;

"Scânteia este suspendată de Flacără prin firul cel mai fin al Fohat-ului. Ea călătoreşte prin cele şapte lumi de Maya. Ea se opreşte în prima, şi acolo este un metal sau o piatră; trece apoi prin cea de-a doua, şi iată că apare planta; planta se roteşte ca un vârtej prin şapte forme şi devine un animal sacru.

Din atributele combinate ale stărilor precedente, ia naştere Manu, Gânditorul".

Şi neîncetat, Scânteia rămâne suspendată de Flacără. Sentimentul de individualitate ca fiinţă care acţionează apare în Monadă atunci când, pe planul nirvanic, ea îmbracă triplul aspect de Atma, Buddhi şi Manas, separată de Flacără ca scânteie, dar păstrând de la Flacără toate atributele focului. Pe planul Nirvana, Monada triplă este o reprezentare redusă a Logosului, asemănătoare sub toate aspectele, cu imaginea Domnului ei. Ea este reprezentată în figura 93 printr-un mic triunghi.

După cum Logosul este supus unui proces de involuţie, şi Monada, la rândul ei, este supusă unui proces asemănător.

Toate cele trei aspecte ale Monadei sunt revelate pe adevăratul său plan, planul nirvanic. Din momentul în care coboară pe plan buddhic, ea este supusă unei limitări, iar aspectul său de Atma este voalat; se manifestă numai aspectele Buddhi şi Manas. Una din laturile triunghiului Monadei nu se mai manifestă, ci rămâne într-o stare latentă. La fel, când coboară încă un plan, şi ajunge pe planul mental, ea este supusă unei noi limitări, iar în corpul cauzal pe care îl creează acolo apare numai aspectul său de Manas, celelalte două rămânând latente pe planul mental superior; aici nu se mai manifestă decât o singură latură a triunghiului, adică baza lui.

Procesul de involuţie începe din nou, dar de această dată cel ce suferă acest regres este Ego-ul care trăieşte în corpul cauzal. Când Ego-ul coboară ca să se încarneze, el suferă limitări pe fiecare plan atunci când îşi creează, pe rând, corpul mental, corpul astral şi corpul fizic.

Evoluţia conştiinţei este procesul prin care energiile ascunse ale Ego-ului, mai întâi, apoi cele ale Monadei, şi în sfârşit cele ale Logosului sunt eliberate prin intermediul vehiculelor create pe toate planurile. Modul în care se eliberează conştiinţa Ego-ului prin perfecţionarea vehiculelor sale a fost deja tratat în capitolul şase intitulat "Omul în timpul vieţii şi al morţii", procesul fiind schiţat la figura 51. Odată ce Ego-ul a devenit stăpân pe vehiculele sale, el atinge stadiul următor în expansiunea conştiinţei sale atunci când intră în marea Confrerie albă, şi învaţă, chiar de la prima Iniţiere, să se exprime în deplină conştiinţă pe sub-planul cel mai de jos al planului Buddhi. Atunci, pentru prima oară, el începe să cunoască — să cunoască efectiv şi nu numai pur şi simplu să creadă — unitatea a tot ceea ce trăieşte, modul cum destinul lui este indisolubil legat de cel al miliardelor de suflete care împreună cu al său alcătuiesc omenirea. În plus, el înţelege că aceste suflete fac parte din el însuşi, şi că toate deosebirile dintre "Eu" şi "Tu" şi dintre "al meu" şi "al tău", care caracterizează existenţa pe planurile inferioare planului Buddhi, sunt iluzii. În acel moment, odată cu ridicarea pe plan buddhic, Ego-ul şi-a creat cele două laturi ale triunghiului său.

După cea de-a doua, a treia şi a patra Iniţiere, expansiunea mai accentuată a conştiinţei îl face stăpân pe alte sub-planuri ale planului buddhic, şi, în cele din urmă, după cea de-a cincea Iniţiere, aceea de Asekha, conştiinţa sa se manifestă permanent pe plan nirvanic. Triunghiul Monadei este complet acum. "Eternul Pelerin" a revenit la casa părintească, "bucurân- du-se şi aducând cu sine snopii seceraţi".

El este cel pe care de pe tronurile lor Zeii îl pizmuiesc
El este cel pe care prăbuşirea celor trei lumi nu ar putea să-l clatine.
Pentru el toate vieţile sunt trăite, toate morţile îndurate,
Karma nu-i va mai construi locuinţe noi.
Fără să ceară nimic el obţine totul.

Renunţă la sine însuşi, şi universul devine pentru el "Eul".
Dacă ne spun că Nirvana trebuie să înceteze,
Spune-le că mint.
Dacă ne spun că Nirvana trebuie să dureze,
Spune-le că se înşală, că nu ştim nici asta,
Nici ce lumină străluceşte dincolo de lămpile lor sparte,
*Nici fericirea de deasupra timpului**

În acest stadiu, cel de Adept Asekha, Monada capătă cunoaşterea trăită şi directă a minunii minunilor; ea ştie că, fiind Scânteie, este de asemenea Flacără. Ea este de acum înainte Christos-ul, Unsul, încoronat cu coroana regală pentru cucerirea căreia a plecat la luptă ca Fiu al lui Dumnezeu. Din acest moment, triunghiul Monadei vine în contact direct cu Triunghiul Logosului, atingând numai o latură a sa, baza, care este aspectul "Sfântului Duh". Iată de ce tradiţia creştină ne spune că există două botezuri, botezul de apă şi botezul de foc. Sfântul Ioan Botezătorul putea să dea primul botez, botezul de apă, dar numai singur Christos, putea să-l dea pe cel de-al doilea, botezul Sfântului Duh şi al focului: "Cât despre mine, eu vă botez cu apă spre pocăinţă, dar Cel care vine după mine, este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc. Numai atunci când Monada va fi botezată cu Duh Sfânt şi cu foc, va putea spune în consfinţire şi triumf: "Eu sunt învierea şi viaţa: cel ce crede în mine va trăi, chiar mort de-ar fi. Şi oricine trăieşte şi crede în mine nu va muri în veci... Eu şi Tatăl una suntem."

Pelerinul etern merge spre alte înălţimi, de neînţeles pentru noi, unindu-şi pe planul Anupadaka propriul Buddhi cu

*Lumina Asiei, cartea VIII.

Buddhi-ul marelui Triunghi, şi, apoi, pe planul Adi, unindu-şi Atma cu Atma eternă a tot ce este, ce a fost, şi ce va fi pentru totdeauna: Logosul Sistemului nostru.

Ascensiunea omului către Divinitate poate fi studiată din multe puncte de vedere, şi unul dintre acestea este prezentat în desenul din figura 94. Ideea de bază exprimată aici este aceea că descoperirea lumii de către o conştiinţă depinde de natura mesajelor pe care această conştiinţă le primeşte din lumea din afară. Răspunsul la influenţele exterioare, fizice, astrale sau mentale, ne fac să cunoaştem, într-o oarecare măsură, lumea, iar extinderea conştiinţei la un individ corespunde tipului de reacţie.

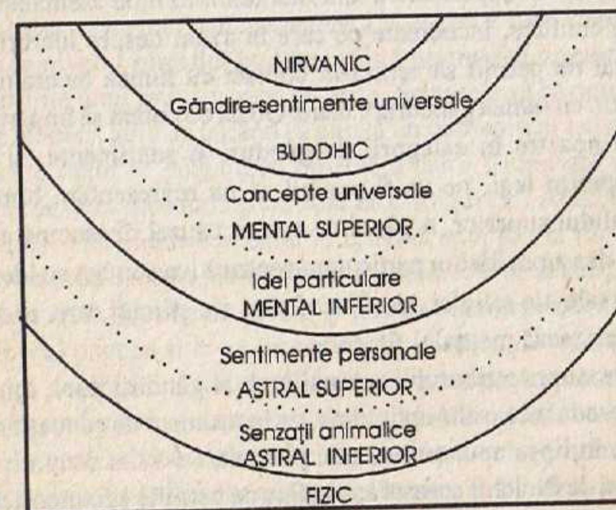

Fig. 94

O piatră nu reacţionează decât la influenţa căldurii, a frigului şi a presiunii. Aşadar ea nu cunoaşte decât lumea fizică. O plantă reacţionează la vibraţiile astrale plăcute sau neplăcute. De aici apare şi instinctul care îi permite să se adapteze mediului; ea cunoaşte în acelaşi timp lumea fizică şi lumea astrală — pe aceasta din urmă destul de vag. Animalul reacţionează la vibraţiile lumii mentalului inferior, şi în felul

acesta gândeşte în acelaşi moment în care încearcă senzaţii. El cunoaşte deci lumea fizică, lumea astrală şi lumea mentală, deşi pe aceasta din urmă mai puţin clar. Omul, însă, poate fi influenţat şi de către lumea mentalului superior, şi aceasta înseamnă că de pe acest plan el vede universul.

Lumea planului astral inferior este pusă în mişcare de către sentimentele animalice ale omului, ca mânia, senzualitatea, invidia, gelozia. Pe măsură ce corpul astral al omului devine mai fin, şi omul nutreşte sentimente de afecţiune, de devoţiune, de simpatie — deşi aceste calităţi ar putea purta şi amprenta nevoilor sale personale — el descoperă lumea astrală superioară a sentimentelor. În mod asemănător, ideile confuze, incoerente pe care le avem despre lucruri în general ne permit să venim în contact cu lumea mentalului inferior, cu lumea gândurilor clare. Odată ce putem să împărţim ideile noastre în categorii de gânduri şi sentimente, şi să descoperim legi, ne va fi posibil să ne reprezentăm lumea mentalului superior. A gândi cu corpul cauzal, înseamnă a te ridica deasupra ideilor particulare pentru a lua contact cu ideile universale ale religiei, ale filosofiei şi ale ştiinţei care, toate, caracterizează mentalul filosofic.

Deasupra atributului cel mai înalt al gândirii pure, omul mai posedă încă o altă aptitudine, un instrument de cunoaştere, căruia, în lipsa unui termen mai potrivit, i s-a dat denumirea hindusă de Buddhi; această aptitudine ne permite să cunoaştem obiectele nu printr-o observare exterioară, ci prin identificarea cunoscătorului cu obiectul cunoscut. Buddhi este o stare de conştiinţă care nu este doar gândire, nu doar sentiment, nu doar o simplă combinare a celor două; el este amândouă în acelaşi timp, un fel de gândire-sentiment. Tot ce se poate spune, este că, atunci când Buddhi influenţează planul mental superior, inteligenţa cuprinde conceptele universale, şi că atunci când forţa lui Buddhi se reflectă într-o natură astrală pură, ia naştere cea mai tandră afecţiune. Este o intuiţie divină, mai

sigură decât ştiinţa, pentru că ea judecă bazându-se nu numai pe un trecut şi un prezent, ci, de asemenea, şi pe un viitor. Înţelegerea sa este mai clară decât emoţia cea mai adâncă căci, după voia sa, cunoscătorul devine cunoscutul.

Dacă nu avem cuvinte pentru a putea descrie ce este de fapt Buddhi, cum am putea să descriem facultatea Monadei care se exprimă pe planul nirvanic? Este de ajuns să spunem că dacă Buddhi este diferit de gândirea pură, şi mult mai mult decât ea, aspectul sufletului ca Atma este încă şi mai mult decât Buddhi.

Evoluţia omenirii nu va fi desăvârşită decât atunci când toţi oamenii se vor putea manifesta pe planul nirvanic. Până în prezent, cea mai mare realizare a omenirii a fost aceea de a atinge nivelul planului buddhic prin intermediul artelor, prin eforturile unui grup restrâns de genii. Se pare însă că omenirea a descoperit abia de curând că există un domeniu al existenţei în care omul ar putea crea obiecte a căror frumuseţe să fie izvor de bucurie eternă şi nu doar de o singură zi. Atunci când geniul — fie el din domeniul religiei, al artei sau al filosofiei — pătrunde până în planul buddhic, ceea ce creează el ţine de esenţa artei. Dacă este savant şi tratează fenomenele naturii, el le va concepe şi le va prezenta atât de artistic, încât ştiinţa lui va deschide un orizont luminos de cunoaştere intuitivă; dacă este filosof, el va crea un sistem, şi se va apleca cu interes atât asupra aspectelor minore cât şi asupra celor importante, cărora le va conferi frumuseţe şi unitate. Preceptele morale ale marilor Instructori reprezintă dezvăluirile artei celei mai pure, căci ceea ce cuprind ele are un caracter universal. Ele pot fi aplicate problemelor tuturor oamenilor, sfidând timpul prin eterna lor strălucire şi frumuseţe.

Orice expresie a artei poartă în sine caracteristicile tuturor celorlalte arte: un tablou este o predică, o simfonie este o filosofie. Atunci când Buddhi îşi face cunoscut mesajul, religia devine ştiinţă şi arta filosofie; numai în planul mental inferior al gândirii particulare, unitatea se fărâmiţează în diversitate,

şi acela care nu poate sesiza unitatea chiar într-o expresie particulară nu va vedea decât contradicţii între diferitele expresii.

Când Buddhi se trezeşte în el, omul — gânditorul, îndrăgostitul, creatorul — realizează în el însuşi o unitate pe care nu ar putea-o descoperi dacă aceasta nu s-ar manifesta în planul Buddhi.

Operând cu conceptele de timp şi spaţiu, omenirea va învăţa să ajungă la Acela care se află în afara timpului şi spaţiului. Instrumentul nostru de cunoaştere cel mai *perfecţionat este, până în prezent, arta creatoare.* Modul în care diversele sale aspecte sunt legate unele de altele constituie una din preocupările filosofiei; o imagine a raporturilor dintre ele este prezentată în figura 95. În literatura de cea mai înaltă *factură, întâlnim strălucitoarele imagini sugerate de cuvinte* şi o dramatizare grafică a evenimentelor şi ideilor. Pe măsură ce facem să intervină valoare timpului şi a spaţiului, artele se dezvoltă având ca punct de plecare literatura. Sub raportul *timpului, literatura conduce la dramă, drama conduce la poezie,* şi poezia, prin calitatea sa de esenţă muzicală, conduce la muzică.

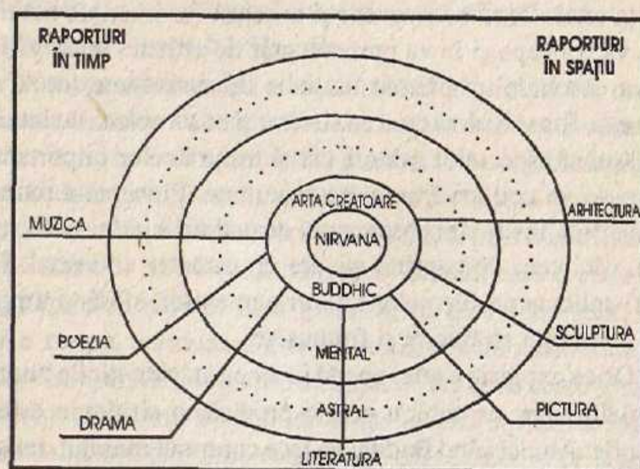

Fig. 95

Sub raportul spaţiului, descrierile verbale ale literaturii sunt legate de pictură; pictura, cu cele două dimensiuni ale sale, devine sculptura prin care subiectele sunt exprimate în trei dimensiuni, iar de la sculptură se ajunge la minunatele concepţii abstracte de ritm şi frumuseţe pe care le realizează arhitectura. Se poate vedea uşor cum drama, care expune nişte evenimente în timp, este asociată picturii care exprimă evenimentele în spaţiu. Sculptura este ca o poezie mută, în timp ce poezia sculptează toate imaginile sale în materia imaginaţiei. Definiţia lui Goethe şi a lui Lessing, după care arhitectura este o "muzică împietrită" ne dă cheia raportului între muzică şi arhitectură.

Toate formele artei au ca efect înţelegerea de către conştiinţa umană a valorilor pe care Monada, pe planul buddhic, le găseşte în viaţă. *Simţul artistic al omenirii* este încă rudimentar, dar pe măsură ce se va dezvolta sentimentul fraternităţii, influenţa artei în viaţă va fi mai deplin resimţită. Pe de altă parte, dezvoltarea simţului artistic la oameni va fi însoţit de o mai mare aptitudine de a realiza fraternitatea.

În sfârşit, atunci când vom fi atins limitele extreme ale creaţiei artistice şi când vom simţi în noi capacităţi creatoare pe care arta cea mai rafinată nu va fi capabilă să le exprime, atunci vom cunoaşte activitatea specifică a Monadei în planul său veritabil, Atma. Dar în ce fel vom putea să unim Nirvana cu pământul nostru, acesta este misterul viitorului.

*

* *

A înţelege pe deplin evoluţia conştiinţei, înseamnă a pătrunde misterul naturii lui Dumnezeu. Dar, dacă ţinem seama că întreaga viaţă este El însuşi, şi că noi suntem părţi din El, înseamnă că, pe măsură ce ne dezvoltăm conştiinţa, Îl vom descoperi, şi, în acelaşi timp, vom tinde spre a fi asemenea Lui; de fapt, descoperindu-L, ne vom descoperi pe noi înşine.

Misterul conştiinţei rezidă în faptul că partea este Totul. Dar una este să ştii aceasta, şi alta este s-o trăieşti cu adevărat. A fi totul nu este cu putinţă decât în măsura în care ne exprimăm ca Totul, adică dăruind tuturor din micul nostru cerc tot atât de mult cât El însuşi dăruieşte tuturor din imensul cerc al fiinţei Sale. Pare de *necrezut că vom fi* vreodată în stare să fim asemenea Tatălui. Şi totuşi, fiindcă acesta este într-adevăr destinul nostru, El ne-a trimis de la El pentru a ne trăi vieţile noastre proprii. Singura viaţă care merită să fie trăită constă în participarea la sacrificiul Său *etern*, aşa cum mărturisesc toţi cei ce vin de la El şi se întorc la El.

Capitolul treisprezece

CONDUCEREA DIN INTERIOR A LUMII

Din multe puncte de vedere, viaţa pe pământ, urmărită de-a lungul secolelor, apare atât de lipsită de sens, încât s-a ajuns să se afirme că istoria naţiunilor nu ar fi într-adevăr "nimic altceva decât analele crimelor, ale nebuniilor şi ale nenorocirilor omenirii". Scepticii din zilele noastre cu greu pot crede că în istoria lumii toate evenimentele reprezintă mijloacele folosite pentru a servi la desăvârşirea unui Plan divin. Religia noastră ne este de ajuns pentru a crede într-un îndepărtat "scop divin către care se îndreaptă întreaga creaţie", dar când este vorba de a crede în sensul strict al cuvintelor că "nici o pasăre" nu va cădea pe pământ fără voia Tatălui vostru", în noi vorbeşte atunci credinţa inimii şi nu cea a inteligenţei. Oricât de minunat ar fi faptul pe care ni-l dezvăluie Christos el face totuşi parte din adevărurile naturii; este adevărat că nici o pasăre nu moare fără ca acest eveniment să nu fie înregistrat într-o Conştiinţă, fără ca o Iubire să însoţească pasărea în căderea ei, şi să o călăuzească prin porţile morţii spre o viaţă mai bună. Aici, în globul nostru care se roteşte în jurul soarelui, Fiinţe puternice conduc toate evenimentele. Atât crimele, nebuniile şi nenorocirile omenirii, cât şi actele de vitejie, sacrificiile şi visele ei, sunt folosite de Ei pentru a îndeplini partea Lor din Planul Logosului ce trebuie executat pe măsură ce se succed zilele şi anii.

Datele despre existenţa unei Conduceri din interior a Lumii au fost păstrate timp îndelungat în vechile Mistere ca pe cele mai de preţ secrete. Odată cu trecerea la faza de accelerare a evoluţiei omenirii care se întrezăreşte la orizont, ceea ce altădată era tăinuit acum este dezvăluit. Pentru mulţi oameni, fără îndoială, dezvăluirea nu ar avea nici o semnificaţie; pentru unii ar putea să constituie prilej de ironie; pentru

un număr mic de oameni, revelaţia îi va face poate să găsească un sens nou vieţii şi îi va determina să se dedice cu trup şi suflet sprijinirii îndeplinirii " Planului lui Dumnezeu, care este evoluţia". Pentru aceştia din urmă, care aspiră să înţeleagă pentru a-şi justifica în faţa inteligenţei credinţa inimii lor, au fost revelate aceste cunoştinţe. Tema dominantă a prezentei lucrări este aceea că tot ce se întâmplă în natură, în viaţă şi în inima oamenilor, nu este altceva decât dezvăluirea pe care Logosul o face despre Sine. S-a arătat că viaţa Sa ni se revelă succesiv, în etape, şi că toate formele de viaţă şi de conştiinţă sunt legate unele de altele pe scara evoluţiei. Un atom ca şi o amebă conţin Viaţa Sa, dar un Dhyan Chohan sau un Logos planetar o exprimă într-o mai mare măsură. Aici pe pământ, noi, toţi oamenii, suntem încarnări ale Vieţii Sale, şi noi Îl exprimăm mai deplin decât o pot face fraţii noştri mai tineri din regnul animal. Tot aşa, există Fiinţe aflate deasupra omului pe scara evoluţiei care Îi exprimă viaţa mai bine decât o poate face el. Ei sunt Aceia care alcătuiesc Conducerea din interior a lumii.

Există pentru fiecare din planetele sistemului Solar un grup de "demnitari" ai Logosului care execută Planul Său referitor la acest glob. Acest grup se numeşte "Ierarhia" globului şi, pe Pământ, această Ierarhie a căpătat o mulţime de denumiri, cea mai utilizată fiind aceea de "marea Confrerie albă". Această Confrerie nu este o simplă asociaţie de supraoameni, ci un corp viu care conţine forţele vitale ale Logosului. Adepţii din această Confrerie albă acţionează în cadrul unei ordini ierarhice, având fiecare de îndeplinit o anumită parte din acest Plan.

S-a spus că marea Confrerie albă conţine forţele vitale ale Logosului. După cum logosul, atunci când se manifestă, o face sub aspectul său trinitar, tot astfel energiile Sale se scurg spre pământ cu ajutorul celor trei Miniştri care sunt reprezentanţii naturii Sale triple pentru planeta noastră, canalele prin care se transmit forţele acestei Trinităţi. Marele Triunghi, "etern în ceruri", este cel a l Logosului exprimat ca primul, al doilea şi al treilea Logos: *Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh* sau Brahma, Vişnu, Şiva. Logosul este reprezentat aici, pe pământ printr-un alt Triunghi alcătuit din trei mari Adepţi cunoscuţi

sub numele de Domn al Lumii, Bodhisattva şi Mahachohan. Primul face să se reverse asupra omenirii forţele aspectului atmic, sau aspectul Puterii Logosului; al doilea, în calitatea sa de Învăţător al Lumii, este canalul aspectului Său de Înţelepciune şi îndeplineşte pentru omenire acea funcţie misterioasă pe care o numim " Mântuire"; cel de-al treilea este canalul planului Său Mental divin şi face cunoscut pământului toate lucrările care sunt caracteristice celui de-al treilea Logos, "Sfântul Duh".

Deşi Logosul în acţiune este o Trinitate, El prezintă şi un aspect Nemanifestat; tot aşa stau lucrurile şi cu Triunghiul Ierarhiei pe Pământ. În spatele celor trei mari Fiinţe — regele care conduce, primul ministru care alcătuieşte planuri şi generalul care le execută — există o a patra Fiinţă, Supraveghetorul tăcut, care a fost un Domn al Lumii într-un rond precedent, şi care acum "observă şi aşteaptă" în spatele celor Trei; opera uriaşă pe care o are de îndeplinit pentru om şi pentru Dumnezeu scapă puterii noastre de înţelegere.

Gradele Ierarhiei care călăuzeşte lumea sunt prezentate, pe scurt, în figura 96.

Inițiere	MAREA CONFRERIE ALBĂ						
10	Supraveghetor tăcut						
9	Domnul lumii						
8	Buddha Pratikeya	Buddha					
7	Manu	Bodhisattva	MAHACHOCHAN				
6	Chohan	Chohan	Chohan	Chohan	Chohan	Chohan	Chohan
5	Asekha	Asekha	Asekha	Asekha	Asekha	Asekha	Asekha
4							
3	Prima rază	A doua rază	A treia rază	A patra rază	A cincea rază	A şasea rază	A şaptea rază
2							
1							

Fig. 96

Conducătorul Ierarhiei este această mare Ființă, Domnul Lumii, care conduce şi hotărăşte pe globul nostru toate evenimentele. În conştiința sa se înregistrează tot ceea ce se petrece în cele şapte planuri ale planetei noastre. Deoarece aura Sa pătrunde în întregime pământul, El ştie tot ce se întâmplă în această aură şi nici o mişcare nu este îndeajuns de secretă pentru a nu fi cunoscută de El, după cum nici cea mai neînsemnată nedreptate nu rămâne neînregistrată în conştiința Sa. REGELE, aşa cum este numit adesea, nu este un Adept al omenirii noastre; funcția pe care o îndeplineşte este atât de importantă încât nu poate fi ocupată de un Adept din linia de evoluție umană, oricât de sus s-ar afla. Acesta este un Adept puternic din marele Sistem de evoluție de pe Venus, de unde a venit acum şase milioane şi jumătate de ani pentru a călăuzi evoluția Terrei după ce omenirea a fost transferată de pe lanțul lunar pe lanțul terestru. Fără al Său *fiat** nimeni nu poate fi admis în marea Confrerie Albă, iar steaua Sa scânteiază în semn de consimțământ deasupra capului Adeptului care urmează ceremonia de Inițiere, drept mărturie că El îl acceptă pe Inițiat în Confereria Sa. Tradiția hindusă, care Îl menționează, îl numeşte Sanat Kumara, "Adolescentul veşnic virgin", căci trupul Său, deşi fizic, nu se naşte din femeie, ci este creat de *Kriya-shakti* sau puterea voinței, nefiind supus îmbătrânirii; pe cât se pare, El nu este un om matur ci un "Adolescent de şaisprezece primăveri". El este pentru oameni Voința lui Dumnezeu încarnată, şi iubirea Lui pentru oameni este tot atât de mare pe cât este de imens oceanul. În jurul Lui stau cei patru mari Devarajas, sau Regenți ai Elementelor, care hotărăsc Karma oamenilor; marii Devas şi Îngeri sunt curtenii Săi gata oricând să-i execute ordinele. Toți regii de pe pământ, ale căror dinastii au meritat binecuvântarea Sa drept recunoştință pentru serviciile dezinteresate pe care le-au făcut

---

*Consimțământ.

oamenilor, capătă drept moştenire nevăzută acel misterios "drept divin al regilor". Atunci când coroana Angliei este aşezată pe capul regelui, mica sferă din mâna sa stângă şi sceptrul, sau bastonul autorității, din mâna sa dreaptă, reprezintă o reminiscență îndepărtată a tradiției legată de persoana marelui Rege al Lumii. Căci este un adevăr faptul că pământul nostru, atât de imens cum ne apare, stă în căuşul palmei Sale, şi că nici o pasăre nu moare fără ca el să ştie.

El mai este însoțit de trei Discipoli, veniți de asemenea de pe Venus; numele Lor, potrivit tradiției hinduse, sunt Sanandana, Sanaka şi Sanatana, şi toate aceste patru Ființe glorioase sunt numite " Fiii lui Brahma născuți din mental" şi "Domnii Flacării". Cei patru Domni ai Flacării au fost de asemenea numiți "Capul, Inima, Sufletul şi Izvorul cunoaşterii nemuritoare". Când valul vieții va trece de pe Terra pe Mercur, ele vor fi cele trei Ființe care vor deveni, la rândul lor, Domnii lui Mercur, şi vor călăuzi întreaga evoluție de pe această planetă. Ei sunt cunoscuți în budism sub numele de Buddha Pratyeka — ("singuratici"), căci nu sunt învățători, şi nici nu întemeiază religii mondiale. Ei se află în prima Rază, sau Raza Conducerii, în timp ce cei ce sunt Buddha, se află pe cea de-a doua Rază, sau Raza Învățăturii. Ei se situează la nivel de Buddha, deşi rolul Lor nu este cel de Învățători ai Lumii. Din această cauză budismul popular, având o opinie eronată despre menirea Lor, îi numeşte Pratikeya — "singuratici", sau "egoişti". Iubirea Lor este tot atât de mare ca a celor din categoria Buddha, dar rolul Lor este acela de a da oamenilor Putere şi nu Înțelepciune.

Inițierea la rang de Buddha este cea mai înaltă treaptă ce poate fi atinsă pe pământ în interiorul celei de-a doua Raze, şi ea poate fi primită de un Bodhisattva sau Învățător al Lumii ca o încoronare a activității Sale pusă în slujba omenirii în cursul unor îndelungate perioade de timp. După ce a întemeiat religie după religie, El îi adună, în ultima din viețile Sale, pe discipolii Săi care sunt pregătiți să primească diferite inițieri, şi se naşte cu ei pe pământ. El dă apoi omenirii o mare religie

mondială, şi, după ce a terminat lucrarea în acest corp fizic, El trece pe alte planuri pentru a participa la înfăptuirea unei opere mai înalte. Părăsind omenirea, El transmite succesorului Său funcţia de Învăţător al Lumii. Ultimul dintre Buddha a fost Gautama Buddha, iar succesorul Lui în funcţia de Învăţător al Lumii este Boddhisattva Maitreya.

Pe celelalte cinci Raze, de la a treia la a şaptea, cea mai înaltă treaptă de Iniţiere pentru un membru al omenirii noastre este cea de Mahachohan. Această funcţie nu este îndeplinită decât de către un singur Adept. Tipul particular de Adept, care, într-o anumită epocă, îndeplineşte funcţia de Mahachohan, depinde de influenţa dominantă a unei Raze şi de sub-razele acesteia din evoluţia acelei epoci. Mahachohan este marele "Arhivar" al proceselor evolutive care se desfăşoară pe glob; El supraveghează şi călăuzeşte toate activităţile membrilor marii Confrerii pe măsură ce execută, etapă cu etapă, marele Plan. Despre Mahachohan se spune că "pentru El viitorul este ca o carte deschisă".

Adeptul din prima Rază, care primeşte cea de-a şaptea Iniţiere, îşi asumă în mod obişnuit rolul destul de dificil de Manu al unei Rase-Rădăcină pe un glob. Obligaţiile funcţiei sale îi impun să adune la un loc toate ego-urile care vor lucra sub conducerea Sa, la început pentru întemeierea unei noi rase şi apoi în cadrul tuturor sub-raselor pe măsura apariţiei lor. Pe toată durata de sute de mii de ani cât durează o Rasă-Rădăcină, El coordonează activitatea de creare a variantelor succesive de sub-rase, şi se încarnează în fiecare sub-rasă pentru a-i determina forma. Când activitatea Lui de Manu încetează, El va primi cea de-a opta Iniţiere în calitate de Buddha Pratykeia, şi, mult mai târziu, cea de-a noua Iniţiere, cea de Domn al Lumii. Nu mai rămân cu omenirea decât doi Manu, Manu Chakshusha care a întemeiat cea de-a patra Rasă-Rădăcină sau rasă atlantă, şi Manu Vaivasvata care a întemeiat cea de-a cincea Rasă-Rădăcină, rasa ariană, acum aproximativ şaizeci de mii de ani.

Analizând cu atenţie figura 96, vom observa că pe cele şapte Rase există Adepţi până la nivelul de Iniţiere Asekha[1] Odată atins acest nivel, Adeptul poate face, în ceea ce priveşte activitatea sa ulterioară, a alegere între şapte posibilităţi (aşa cum se poate vedea în figura 71). Dacă se hotărăşte să-şi continuie munca împreună cu omenirea, el rămâne să lucreze cu ea şi capătă la sfârşit cea de-a şasea Iniţiere. După aceasta, el poate, dacă doreşte, să înceteze de a mai lucra cu omenirea şi să-şi desfăşoare activitatea în altă parte. Dacă însă se hotărăşte să rămână cu omenirea, atunci se pregăteşte pentru a deveni Manu, Bodhisattva sau Mahachohan, şi primeşte cea de-a şaptea Iniţiere[2]. Adeptul ajuns Mahachohan, după ce şi-a încheiat perioada pentru care şi-a asumat această funcţie, face o nouă "alegere". Dacă se hotărăşte să rămână să-şi continue activitatea cu omenirea în calitate de demnitar al Ierarhiei, el trebuie să se plaseze fie pe prima Rază, fie pe a doua ca să poată primi cea de-a opta Iniţiere. O dată atinsă şi treaptă de Buddha, dacă doreşte să ocupe în continuare o funcţie în Ierarhie, el trebuie să treacă pe prima Rază pentru a căpăta cea de-a noua Iniţiere.

Adepţii de pe toate Razele, care părăsesc omenirea începând de la treaptă Asekha în sus, vor primi în alte părţi Iniţierile pentru care nu sunt calificaţi pe pământ. Nici o Rază nu este superioară celorlalte. Toate iniţierile pot fi căpătate pe toate Razele. Dat fiind faptul că trebuie să existe numai trei Domni ai Lumii, şapte Manu, şapte Buddha, şi un anumit număr de Mahachohani pe toată durata unei perioade mondiale, cei mai mulţi dintre Adepţi nu se pregătesc pentru aceste demnităţi şi intră în Nirvana după Iniţierea Asekha, unde activitatea pe care o desfăşoară nu îi mai pune în contact direct cu omenirea noastră.

[1]Prima, a doua, a treia şi a patra Iniţiere vor fi studiate în capitolul următor, care tratează despre "Cărarea Discipolului".

[2] Există totuşi, pe prima şi a doua Rază, Adepţi care au primit cea de-a şaptea Iniţiere şi care nu îndeplinesc funcţia de Manu sau de Bodhisattva, ci depun o altfel de activitate în cadrul marelui Plan.

Activitatea din lumea văzută şi nevăzută decurge sub conducerea şi supravegherea Adepţilor marii Confrerii albe. Lor le încredinţează LOGOSUL puterea Sa, Înţelepciunea Sa şi Iubirea Sa, şi Ei repartizează această forţă a LOGOSULUI numeroaselor domenii de activitate umană. Religia şi filosofia, ştiinţa şi astrele, comerţul şi tehnica, sunt datorate inspiraţiei şi supravegherii Lor, fie atunci când s-au încarnat printre oameni fie când au acţionat din nişte lumi nevăzute. Ei conduc oamenii şi naţiunile asemenea unor jucători care-şi mută piesele pe o tablă de şah, căutând să-i determine pe oameni să contribuie la înfăptuirea Planului divin. Ei sunt în permanenţă împiedicaţi în lucrarea lor de reaua voinţă a oamenilor; totuşi, dat fiind faptul că nu le este permis să forţeze voinţa acestora, îşi continuă activitatea cu o răbdare fără margini, inspirând şi călăuzind totul, veghind asupra faptelor bune şi rele ale oamenilor cu o înţelegere şi iubire infinită. "Braţele eterne" ale Marilor Fraţi îmbrăţişează omenirea, şi atât timp cât ei lucrează pentru împlinirea Planului, viitorul omenirii este asigurat. Deoarece şi Ei au fost cândva slabi şi păcătoşi, cum suntem noi astăzi, şi apoi au atins perfecţiunea, înseamnă că atingerea în viitor a perfecţiunii nu este numai un vis, ci o certitudine. În iubirea Lor ne găsim consolarea, în faţa Lor aflăm pacea şi mântuirea noastră. Dacă Îi servim, vom fi pe deplini siguri că servim binele, adevărul şi frumosul şi dacă ei ne acceptă în calitate de ajutoare, înseamnă că am intrat pe cărarea ce duce la îndumnezeire.

Capitolul paisprezece

CĂRAREA DISCIPOLULUI

Pe măsură ce Înţelepciunea antică se descoperă ochilor celor care cercetează măreţul plan al evoluţiei, se găsesc oameni care doresc să se consacre acestui Plan. Toate darurile acestei vieţi pălesc atunci când cineva a cunoscut viziunea cerească, şi din acel moment el simte nevoia de a se dărui cu totul şi fără nici un fel de reţinere idealului de slujire, de devoţiune şi de renunţare. Impulsurile cele mai evidente ale omului sunt manifestările pe planurile terestre a unei extinderi a conştiinţei din regiunile cereşti. Viziunea unui ideal aduce cu sine promisiunea îndeplinirii lui, căci în om există Calea, Adevărul şi Viaţa; el nu are nevoie decât să fie trezit din letargie pentru a vedea Lumina care arde în Sufletul lui.

Trezirea sufletului se face în etape; toate formele de cultură contribuie la izbucnirea focului din Scânteia divină pe care o purtăm în suflet. În lunga istorie a evoluţiei conştiinţei sufletului, se ajunge la stadiul când se observă cu claritate faptul că acesta nu mai este dominat de egoism, ci de altruism.

Sufletul va apare atunci pe pământ ca om idealist care, adesea ispitit să-şi trădeze idealul, nu va renunţa cu totul la el, nici chiar în avalanşa umilinţelor şi suferinţelor pe care le va îndura.

În această etapă, în viaţa sufletului va intra o Fiinţă care-i va determina conştiinţa să aspire la înfăptuirea idealurilor mai înalte. Această Fiinţa este un Maestru al Înţelepciunii, care a urmărit lupta pe care a purtat-o sufletul, viaţă după viaţă, pentru a rămâne credincios idealului său. El vine acum să stabilească o legătură cu sufletul, asemănătoare aceleia care îl leagă pe discipol de Maestru. Etapele care, pe Cărarea

Discipolului, urmează să fie parcurse plecând de la faza de idealist până la cea de Iniţiat al marii Conferii Albe, sunt prezentate în fi-gura 97.

ETAPE PE CĂRAREA DISCIPOLULUI
INIŢIAT "FIU AL MAESTRULUI" ELEV ACCEPTAT ELEV ÎN PROBĂ IDEALIST

Fig. 97

Prima treaptă este aceea de elev în perioada de " probă", în care un Maestru al Înţelepciunii îl supune pe candidat la anumite încercări. Această probă se face fie pe plan fizic fie pe plan astral, dar de regulă pe acesta din urmă. La ordinul dat de Maestru, candidatul Îi este adus de un elev mai avansat, şi din acel moment începe, oficial, proba. Atunci Maestrul creează ceea ce se numeşte "imaginea vie" a candidatului, adică o reproducere vie a corpului astral şi a corpului mental ale noului elev. Imaginea vie creată prin voinţa Maestrului rămâne în apropierea Lui, şi este legată "magnetic" de elev pentru ca în aceasta să se înregistreze cu exactitate efectele gândurilor şi emoţiilor de fiecare zi ale candidatului. Maestrul analizează zilnic aceasă imagine vie, pentru a vedea în ce măsură elevul reuşeşte sau nu să depăşească încercările la care este supus. Trebuie să menţionăm că El nu se limitează doar la judecarea rezultatelor, căci, prin intermediul imaginii vii, El insuflă puritate şi curaj elevului său, în măsura în care acesta este în stare să le primească.

Faptul de a fi supus la probă constituie răspunsul la cererea pe care elevul a făcut-o Păzitorilor Omenirii, pentru a i se permite o evoluţie mai rapidă decât a oamenilor obişnuiţi.

Răspunsul favorabil la această cerere este însoţit şi de o modificare a karmei individului, care are drept scop:

1. de a elibera treptat individul de acele caracteristici ale karmei care l-ar împiedica să devină mai util celorlalţi;

2. de a-i oferi posibilitatea de a acumula cunoştinţe mai vaste, şi în special cunoştinţe asupra adevărurilor ascunse ale naturii;

3. de a asigura împrejurări care să-i permită individului să se pună în slujba omenirii;

Proba, sau punerea la încercare a elevului, constă în urmărirea modului în care el poate suporta şocurile karmei sale, şi a vedea în ce măsură îşi poate păstra altruismul în ciuda faptului că noul lui fel de viaţă îl lipseşte de satisfacţiile şi bucuriile care fac existenţa suportabilă pentru restul oamenilor. Proba mai are ca scop să arate dacă munca pe care o depune este utilă planului Maestrului său. Căci fiecare Maestru al Înţelepciunii este sufletul unui mare număr de activităţi pe care le patronează pentru a contribui la înfăptuirea Planului Logosului. Aşadar, candidatul este supus la probă nu atât pentru a fi instruit de Maestru, cât, mai ales, pentru a fi un ucenic care să-şi ajute Maestrul în lucrarea Acestuia. Elevul care a fost acceptat pentru probă trebuie deci să fie gata, dacă este necesare să-şi schimbe metoda de lucru pentru a o adapta celei a Maestrului Său, să fie pregătit pentru a colabora cu tovarăşii lui de ucenicie, şi mai presus de orice să arate că idealul are pentru el o importanţă mult mai mare decât satisfacţiile personale.

Atunci când Maestrul acceptă un candidat în calitate de elev "în probă", o face în speranţa de a-l pune în faţa Iniţierii chiar în această viaţă. Din faptul că Maestrul a răspuns aspiraţiilor elevului, nu rezultă că ultimul va reuşi în această viaţă să primească Iniţierea; lui i s-a acordat un drept karmic, dar faptul că el îl foloseşte sau nu depinde numai de el. Dacă el crede în idealul său, şi acceptă să fie călăuzit de elevii mai avansaţi ai Maestrului, şansele lui de reuşită vor fi mai mari. Dacă va munci cu ardoare pentru a căpăta calităţile cerute

pentru Iniţiere, Voinţa care în Natură tinde spre bine îl va ajuta iluminându-l şi dându-i forţă. Calităţile cerute unui candidat la Iniţiere sunt prezentate în tabelul din figura 98, după cartea *La picioarele Maestrului*, de J. Krishnamurti. Autorul acestei inestimabile comori de înţelepciune ne oferă explicaţiile şi comentariile pe care le-a primit de la Maestrul său în perioada pregătirii sale pentru Iniţiere.

CALITĂŢI NECESARE PENTRU INIŢIERE	
1	DISCERNĂMÂNTUL
2	DETAŞAREA
3	CELE ŞASE ASPECTE ALE BUNEI PURTĂRI
	I Autocontrolul minţii II Autocontrolul faptelor III Toleranţa IV Voioşia V Concentrarea VI Încrederea
4	DRAGOSTEA

Fig. 98

Candidatul care îşi caută Maestrul ar face foarte bine să studieze această carte şi să-i urmeze învăţăturile.

Dacă, după o probă de şapte ani, elevul a făcut progrese în dorinţa altruistă de sacrificiu faţă de oameni şi de Dumnezeu, Maestrul său îl va accepta definitiv în calitate de elev. Imaginea vie este dizolvată, şi Maestrul stabileşte cu elevul acceptat o legătură interioară care, chiar dacă uneori se întrerupe din cauza unei nereuşite a discipolului, va fi simţită de acesta în toate vieţile care vor urma, ca ceva care-l atrage spre Maestrul său. Atunci când este acceptat, elevului i se acordă dreptul de a recurge la o experienţă mistică prin care să poată avea acces la izvorul celei mai înalte inspiraţii în munca sa. Atunci când

este confruntat cu o situaţie căreia nu-i poate face faţă numai cu ajutorul propriei experienţe, el poate recurge la ajutorul Maestrului său. El realizează contactul cu Maestrul înălţându-şi pentru un timp conştiinţa pentru a atinge nivelul de conştiinţă al Acestuia. Dacă se va putea elibera de prejudecăţile personalităţii sale, dacă va şti să se apere de intoleranţa judecăţii sale, posibilitatea de a rezolva o situţie prin criteriile Maestrului va constitui unul din cele mai mari privilegii pe care le va putea obţine elevul în viaţa sa. Aceasta îi va permite, ca în timp ce lucrează pentru oameni în numele Maestrului său, să poată deosebi între ceea ce este mai de folos şi ceea ce este de mai puţin folos, între ceea ce poate ajuta mai mult şi ceea ce este de mai mică importanţă.

Există şi elevi care au reuşit să scurteze perioada de probă la un an sau chiar mai puţin faţă de intervalul de şapte ani care desparte, în mod obişnuit, momentul în care elevul începe proba de clipa în care este acceptat; astfel de suflete fericite sunt însă rare, căci ele sunt fiinţe care au acumulat deja o mare cantitate de karmă bună — prin serviciile pe care le-au făcut semenilor lor — şi care le dă forţa necesară şi capacităţile pe care alţii nu le-au dobândit. Intervalul de timp între diferitele etape ce trebuie parcurse pe Cărarea de probă depinde de iniţiativa şi capacităţile elevului; dacă este energic şi hotărât, el poate depăşi obstacolele, unul după altul, şi poate intra rapid "pe Cărare". Dacă, dimpotrivă, el lasă să-i scape unele ocazii, îi vor fi necesari poate zeci de ani pentru a se consacra unei etape, înainte de a putea trece la următoarea. Toţi elevii sunt inspiraţi în egală măsură de Maestrul lor, dar fiecare asimilează în funcţie de capacităţile pe care le posedă.

În etapa următoare, o legătură şi mai strânsă se stabileşte între Maestru şi elev, acesta din urmă devenind " Fiu al Maestrului". Din ce în ce mai mult, viaţa minunată pe care o trăieşte Maestrul printre cei egali cu El începe să se reflecte în speranţele şi visele elevului care, încet, încet, devine un fel de celulă în organismul viu al Maestrului său. El creşte până când

devine o rază a conştiinţei Maestrului, şi ajunge să capete o înţelepciune adâncă, înţelepciune care nu este a sa, ci îi este *dăruită, pentru a se folosi de ea, de către Părintele său întru* Dumnezeu.

Elevul nu este niciodată singur; în durere şi în bucurie, în întuneric şi în lumină, conştiinţa sa este învăluită de cea a Maestrului, chiar dacă uneori el nu-şi dă seama de această minunată realitate. Din clipa în care începe să lucreaze pentru planul Maestrului său, lui îi este indiferent dacă lumea îl primeşte cu ovaţii sau îl martirizează; el nu se mai străduieşte ca un lucrător singuratic, ci ca un frate mai tânăr alături de *care munceşte un Frate mai mare şi cu mai multă experienţă.*

Porunca Sa deloc nu-i grea, aşa cum oamenii socot;
Ce-mi pasă departe de mă duc, când forţa mi-o dă El.
În orice clipă sau oriunde îmi spune să alerg
Lucrarea Lui făcând, iar nu a mea, eu singur nu voi fi nicicând.

În fiecare din etapele care duc de la probă la acceptare şi Iniţiere, Maestrul îşi prezintă oficial elevul în faţa Mahachohan-ului, Arhivarul Ierarhiei, care îi înscrie în arhivele sale nepieritoare numele şi rangul la care a ajuns.

De obicei, elevul este prezentat de Maestrul său marii Confreriei Albe pentru a fi iniţiat în etapa de "Fiu al Maestrului". Prin această prezentare, Maestrul confirmă că, prin idealurile sale şi prin felul său de viaţă, ca şi prin cantitatea de karmă bună, superioară celei rele, elevul este îndeajuns de pregătit pentru a lua parte la viaţa de taină a acestui august Corp, şi pentru a servi drept canal prin care forţele Confreriei să fie transmise în lumea noastră. În afară de Maestrul său, un al doilea membru al Confreriei, având tot rang de Maestru, îi va servi de garant candidatului. Candidatul este prezentat mai întâi Mahachohan-ului, care desemnează apoi pe unul dintre Maeştri pentru a îndeplini funcţia de hierofant şi Iniţiator. Candidatul este în mod oficial iniţiat în cursul unei ceremonii

solemne care se desfăşoară în Sala Iniţierilor sau într-un alt loc special ales. Elevul simte că ceea ce se produce atunci în el, este cu adevărat o "Iniţiere", adică un început. Este începutul unei forme noi de existenţă, în care personalitatea devine treptat o reflectare mai fidelă a Ego-ului, şi în care Ego-ul însuşi începe să exprime puterile Monadei sale.

Sufletul omului este într-adevăr partea lui cea mai de preţ, pe care o numim Monadă. Din momentul în care, în procesul de individualizare, Monada a creat corpul cauzal în detrimentul sufletului-colectiv, din acel moment "Scânteia stă suspendată de Flacără prin firul cel mai fin al Fohat-ului". Ego-ul, deşi se află legat de Monadă, nu are nici o posibilitate de a comunica cu propriul său aspect suprem până în clipa Iniţierii. Dar în momentul Iniţierii, la chemarea hierofantului, Monada coboară în corpul cauzal pentru a presta jurământul Iniţierii. Din chiar acel moment, "firul cel mai fin al Fohat-ului" se transformă într-un fascicul de fire, şi Ego-ul, în loc de a se mărgini să stea suspendat ca o "scânteie", devine asemenea unui vârf de pâlnie care coboară din Monadă, şi prin care se revarsă viaţă, lumină şi forţă. Din clipa Iniţierii, Iniţiatul capătă o energie şi o putere de rezistenţă cu care nu a fost înzestrat mai înainte, şi care îl face să se simtă ca o "Stâncă peste secole" pe care nimeni nu o poate clinti.

După Iniţiere, candidatul este condus de Maestrul său, sau de un elev mai avansat pe planul buddhic, unde este instruit cum să se manifeste în vehiculul său buddhic. Aceasta impune necesitatea de a se ridica deasupra corpului său cauzal; în acel moment apare pentru el un element nou. În fiecare noapte, când candidatul îşi părăsea corpul pentru a lucra în plan astral sau mental, el îşi lăsa în pat corpul fizic dublat sau nu de corpul astral, în funcţie de situaţie, pentru a şi le relua la deşteptare. De această dată, însă, atunci când elevul părăseşte planul mental superior pentru a atinge planul buddhic el îşi părăseşte, evident, corpul cauzal, dar acest corp cauzal dispare în loc să rămână alături de corpul fizic, de corpul astral şi de

corpul mental. Când, din vehiculul său buddhic, elevul îşi coboară privirile pe planul mental superior, el nu mai vede aici corpul cauzal care să-l reprezinte. Bineînţeles, la întoarcerea sa din planul buddhic, el se va afla din nou într-un corp cauzal, dar acum acesta nu mai este corpul cauzal pe care l-a avut de milioane de ani, din ziua în care a fost individualizat. Este un nou corp cauzal care îl reproduce pe cel care i-a servit atâta timp drept locaş. Această experienţă îi dezvăluie Iniţiatului faptul că el nu este Ego-ul, ci ceva cu mult mai transcendent; el *ştie acum în mod nemijlocit că "sinele" său* de care a fost atât de strâns legat din clipa individualizării, nu este adevăratul lui sine, ci doar "acel ceva pe care cu durere l-a creat pentru propria sa folosinţă şi cu ajutorul căruia el aspiră să ajungă la viaţa de dincolo de individualitate, pe măsură ce creşterea sa îi dezvoltă lent inteligenţa". În afară de aceasta, după ce va fi făcut prima sa experienţă pe planul buddhic, Iniţiatul va cunoaşte unitatea a tot ce trăieşte, şi nu se va limita doar să creadă fiindcă aşa a aflat de la o autoritate din afară; el ştie acum că viaţa tuturor oamenilor, suferinţele şi bucuriile lor, neîmplinirile precum şi succesele lor, sunt inseparabil legate de viaţa sa. De acum înainte, punctul său de referinţă, la care va raporta toate lucrurile, se modifică; centrul său, care era înainte centrul sinelui său personal şi al intereselor sale, este transferat de el *în centrul unui Sine mai mare, "marea orfană"*, Omenirea.

Îndată după Iniţiere, sufletul "intră în curent" (figura 99). *Prin această expresie este descrisă* marea schimbare care se produce în viaţa Iniţiatului. El intră în marele flux şi reflux al Voinţei Logosului, care a hotărât ca, pe durata Lanţului nostru terestru, majoritatea omenirii să atingă Iniţierea înaintea marii zile de încercare a celui de-al cincilea Rond, zi în care sufletele înapoiate vor ieşi din rândurile celor care evoluează şi vor constitui rebutul Lanţului terestru. Evoluţia lor nu va fi oprită pentru totdeauna, ci doar pentru o perioadă de timp; după un lung repaos, atunci când va începe lanţul următor, ele îşi vor continua evoluţia de la nivelul pe care l-au atins în momentul

în care au părăsit Lanţul terestru. Aceasta este ceea ce constituie "osânda veşnică" cu care creştinismul îi ameninţă pe cei păcătoşi. Ea nu este de fapt o condamnare, ci mai degrabă o amânare a procesului evolutiv pentru sufletele care au fost înlăturate, pentru un timp, din rândurile celor care au putut ţine pasul cu ritmul impus de evoluţie şi care s-au dovedit mai *bine dotaţi spiritual.*

ETAPE PE CĂRAREA INIŢIERII	
5	ASEKHA – MAESTRUL
4	ARHAT – VENERABILUL
3	ANÂGAMI – CEL CE NU VA MAI REVENI
2	SAKADÂGÂMI – CEL CE NU VA MAI REVENI DECÂT O DATĂ
1	SOTÂPANNA – CEL CARE A INTRAT ÎN CURENT

Fig. 99

Perioada aceasta de îndepărtare vremelnică nu este veşnică, ea este doar "aeoniană", adică o vârstă egală cu un aeon, aşa cum arată textul grecesc original al Noului Testament. Cel care a "intrat în curent", este atunci "în siguranţă" sau "salvat"; mai repede sau mai încet el "va atinge Nirvana", scopul perfecţiunii omeneşti, înainte de sfârşitul acestui Lanţ terestru. În budism, Iniţiatul este numit *Sotâpanna*, "cel care a intrat în vârtej".

De obicei se spune că şapte vieţi se scurg între prima şi cea de-a patra Iniţere, aceea de *Arhat* şi că, la fel, între Iniţierea de *Arhat* şi cea de *Asekha*, este nevoie de alte şapte vieţi pentru a efectua munca de purificare impusă în acest scop. Fiecare Iniţiere implică o extindere a conştiinţei, şi fiecare trebuie să fie pregătit printr-o experienţă personală corespunzătoare. Dar în timp ce un Iniţiat va consacra lucrării sale tot timpul

prevăzut, este posibil ca un altul să comprime toată această muncă într-o perioadă de timp mult mai scurtă. Aceasta depinde în-tr-o mare măsură de Karma acumulată de fiecare individ, adică de activitatea depusă în vieţile precedente şi de forţa şi puritatea căpătate în cursul lor. Dar toţi cei care "intră în curent" ating "celălalt mal", adică fericirea din Nirvana.

Etapele Cărării Sfinţeniei, cum este numit acest proces de înflorire spirituală, sunt marcate prin extinderi ale conştiinţei şi prin darul pe care Confreria albă îl face Iniţiatului, înzestrându-l cu noi cunoştinţe şi cu noi puteri. Confreria cere candidatului, înainte ca acesta să treacă de la o etapă la alta, să arate că a depus eforturi pentru a ajuta omenirea, că a scăpat de unele defecte morale şi mentale, şi că posedă unele facultăţi spirituale.

Există zece "Obstacole" pe care candidatul trebuie să le înlăture, unul câte unul, înainte de a putea să dobândească calitatea sa de Adept. Odată ce candidatul a "intrat în curent" şi înainte de a primi cea de-a doua Iniţiere, el trebuie ca, în afara dovezii pe care o face asupra lucrării făcute, să arate că a înlăturat primele trei obstacole, care potrivit terminologiei budiste sunt următoarele: Sva-kâya drishti, Vichikitsâ şi Shila-vrata parâmarsha.

Primul obstacol, *Sva-kâya-drishti* înseamnă "Eroarea cu privire la Individualitate sau Sine". Multe persoane consideră corpul fizic drept Sinele lor, şi ele se identifică cu plăcerile şi dorinţele lui, cu starea lui de sănătate sau de boală, cu vremelnicia sa. O persoană mai evoluată va identifica Sinele său cu " temperamentul" său, cu profesiunea lui de credinţă, cu ideile sale religioase şi estetice, cu simpatiile şi antipatiile sale. Dar foarte puţine persoane, capabile să se detaşeze şi să se analizeze, vor începe să înţeleagă că cea mai mare parte a ideilor şi emoţiilor pe care omul consideră că sunt ale lui nu sunt în realitate decât un veşmânt pe care-l poartă, un veşmânt făcut nu de el ci pentru el de sexul, rasa, casta şi religia sa. Şi toţi, cu excepţia celor mai mari idealişti, fac instinctiv o deosebire între sinele lor personal şi omenirea din care fac

parte ca indivizi. A înlătura obstacolul Iluziei de Sine, înseamnă să înveţi ce este Sinele real — să ştii că el este inima a tot ceea ce trăieşte, să ştii că dezvoltarea şi binele lui nu pot veni decât de la dezvoltarea şi binele Totului. Experienţa făcută pe plan buddhic, atunci când corpul cauzal este dizolvat, îl face pe Iniţiat să descopere şi să simtă pe cale experimentală ce este adevăratul Sine în el, Sine care nu participă în nici un fel la caracteristicile restrictive de "rasă, credinţă, sex, castă sau culoare a pielii".

Cel de-al doilea obstacol, *Vichikitsâ*, înseamnă " Îndoială". Este îndoiala cu privire la "Planul lui Dumnezeu, care este Evoluţia", şi în special îndoiala cu privire la dezvoltarea, la creşterea individului prin procesul reîncarnării, conform legii Karmei. Există mai multe grade de îndoială, de la neîncredere absolută până la acceptarea unui adevăr doar ca o "ipoteză de lucru".

Prin comportamentul de zi cu zi, oamenii care nu aveau decât ipoteze de lucru referitoare la natura existenţei au dus o viaţă cât mai onorabilă cu putinţă. Un idealism elevat, bazat pe ipoteze de lucru, va permite oamenilor să treacă prin porţile Iniţierii. Dar va veni un moment în care cel puţin unele dintre aceste ipoteze vor deveni realităţi vii pentru conştiinţa interioară, realităţi recunoscute ca adevărate pentru că experienţa exterioară şi cunoaşterea trăită interior constituie pentru totdeauna părţi integrante ale individualităţii.

Înainte ca sufletul să poată trece la cea de-a doua etapă, e necesar ca el să înlăture obstacolul care se referă la îndoiala cu privire la legile fundamentale ale evoluţiei umane.

Cel de-al treilea obstacol, *Shila-vrata parâmarsha* înseamnă "atracţia ritualurilor şi a ceremoniilor". În Palestina, Christos Domnul, a spus că Sabatul a fost făcut pentru oameni, şi nu oamenii pentru Sabat, căci Fiul Omului este însuşi Stăpânul Sabatului. Acest mare adevăr a fost de asemenea proclamat de către Domnul Buddha, atunci când a considerat drept superstiţie nedemnă de un înţelept, încrederea acordată rugăciunilor şi invocaţiilor din ritualuri şi ceremonii.

Ritualurile şi ceremoniile stabilite după anumite reguli, sunt asemănătoare unor procese ştiinţifice; ele sunt un fel de acumulatoare de energie sau canale prin care se transmit anumite forţe. Acestea trebuie însă să fie puse în slujba omului, şi nu să încerce să-l stăpânească. Iată atitudinea corectă care trebuie adoptată faţă de ritualuri şi ceremonii. Ele nu sunt neapărat necesare sau indispensabile pentru o atitudine înţeleaptă sau pentru a coopera cu Divinitatea; ele sunt totuşi folositoare, în special anumitor suflete, căci le permite să-şi armonizeze voinţa lor cu Voinţa unică. Dar şi fără ritualuri sau ceremonii, fără ajutorul preoţilor, al Devaşilor şi Îngerilor, omul poate ajunge la aceleaşi rezultate prin eforturi şi aspiraţii sincere. Sfaturile şi îndrumările oamenilor sau ale supraoamenilor, ale locuitorilor de pe pământ sau din cer, nu sunt de folos decât pentru a ne permite să privim în sus şi nu în jos, înainte şi nu înapoi; dar aceste ajutoare nu pot străbate Cărarea în locul unui individ şi nici nu-l pot salva. Fiecare trebuie să se "salveze" singur. Când se va şti că, pentru totdeauna "Calea, Adevărul şi Viaţa" sa află în adâncul propriei fiinţe, şi nu în exterior, atunci şi acest obstacol al superstiţiei, va fi înlăturat pentru totdeauna.

Atunci când Maestrul consideră că elevul a înlăturat primele trei obstacole şi că a îndeplinit tot ceea ce i s-a cerut, El îl prezintă încă odată pentru Iniţiere. În cadrul unei ceremonii la fel de solemnă ca şi prima, hierofantul îl înzestrează în timpul acestei noi Iniţieri cu posibilităţi mai largi de extindere a conştiinţei şi îi încredinţează secretele şi puterile specifice acestei noi trepte. Iniţiatul de gradul doi se numeşte *Sakadâgâmi*, "cel ce nu va mai reveni decât o dată", căci el este obligat la o singură viaţă fizică în plus: la sfârşitul următoarei vieţi fizice, el poate, dacă doreşte acest lucru, să parcurgă şi alte etape ale Cărării fără a se mai reîncarna. În drumul său către următoarea Iniţiere, el va trebui să-şi dezvolte noi facultăţi şi să depună o muncă şi mai intensă decât cea făcută până atunci. Între a doua şi a treia Iniţiere nu există obstacole de înlăturat, dar mentalul superior trebuie să devină apt pentru a reflecta înţelepciunea Intuiţiei, să înveţe să conceapă şi să elaboreze adevărurile pe care inteligenţa nu le poate descoperi. Când mentalul superior a devenit instrument al Intuiţiei, şi când se consideră că elevul a muncit îndeajuns, acesta este prezentat de Maestrul său pentru a primi cea de-a treia Iniţiere. El devine *Anâgâmi*, adică "cel ce nu va mai reveni", căci moartea într-un corp fizic nu-i mai este necesară pentru a-şi atinge ţelul final; el se va mai naşte numai dacă va dori acest lucru. Activitatea lui se poate desfăşura de acum încolo în lumile nevăzute, de unde Iniţiatul poate, dacă va dori, să ajungă la a patra şi a cincea Iniţiere.

Între a treia şi a patra Iniţiere două obstacole trebuie înlăturate: *Kâmarâga*, senzualitata şi *Patigha*, mânia. Este evident că Iniţiatul a trebuit să se elibereze, cu mult timp înainte, de formele josnice ale plăcerilor simţurilor şi de mânie; dar există şi forme mai subtile ale acestor două obstacole care-l ţin pe candidat în stăpânirea lor la fel de strâns ca şi formele mai josnice care pun stăpânire pe omul obişnuit. În afară de faptul că un Candidat trebuie să învingă aceste obstacole şi să dovedească că a muncit aşa cum i s-a cerut, el trebuie să arate că a dobândit cunoaşterea completă a unor lumi invizibile, şi că, la nevoie, conştiinţa sa cerebrală poate să înregistreze cu fidelitate fazele vieţii lui pe planurile superioare. La a patra Iniţiere el devine Arhat, adică "Venerabil".

Pe toată durata acestei serii de etape — *Sotâpanna*, *Sakâdâgâmi*, *Anâgâmi* şi *Arhat* — Iniţiatul este un *Sekha*, un "Discipol", instruit şi supravegheat de un Maestru al Înţelepciunii. În etapa care urmează, elevul devine *Askha*, adică "acela care nu mai este discipol", care este Maestru*.

*Aceste cinci etape corespund probabil celor cinci stadii din hinduism, cunoscute sub numele de (1) Kutichaka, (2) Bahûdaka, (3) Hamsa, (4) Paramahamsa, (5) Atita. În biserica creştină, cele cinci iniţieri îşi au echivalentul în istoria vieţii lui Christos şi sunt simbolizate prin cele cinci sărbători care comemorează (1) Imaculata-concepţie, (2) Botezul, (3) Schimbarea la faţă, (4) Crucificarea, (5) Învierea şi Înălţarea la cer.

El este un Maestru al Înțelepciunii, prin aceasta înțelegându-se că posedă toate facultățile și puterile necesare pentru a cunoaște tot ce se referă la evoluția — trecută, prezentă și viitoare — a Lanțului planetar căruia îi aparține. Înainte însă de a atinge această treaptă, cinci alte obstacole trebuie să fie înlăturate, cele mai greu de biruit.

Priviți! Precum feroci dușmani răpuși de o vitează mână.
De-a lungul acestui drum, zece păcate zac în țărână,
Egoismul, Falsa credință, Îndoiala, sunt doar trei,
Ura și Senzualitatea, sunt alte două-n plus.
Oricine a-nvins aceste cinci păcate, trei din cele patru
Etape a-străbătut; n-au mai rămas decât
Iubirea de Viața pământească, Dorul de Necuprins
Amorul-propriu, Minciuna și Orgoliul.

Cele cinci obstacole pe care Arhatul trebuie să le înlăture înainte de a putea primi cea de-a Cincea Inițiere — aceea de Askha — sunt *Rûparâga*, "dorința de a trăi în lumea formelor", *Arûparâga*, "dorința de a trăi în lumile în care forma nu există", *Mâno*, "orgoliul", *Uddhachchha*, "buna părere despre sine" și *Avijjâ*, "ignoranța". Care este adevărata semnificație a acestor termeni este greu de spus, dar explicarea acestor cinci obstacole nu prezintă importanță pentru cei care nu au intrat încă pe Cărare.

Este suficient să spunem doar că înainte de a primi a cincea Inițiere, omul trebuie să capete atributele Supraomului; el trebuie să devină Christosul, "Unsul", cel care a ajuns "la starea omului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Christos"[1]. Este ziua cea mare în care Monada a "cucerit o coroană regală", dar nu pentru sine, ci pentru toate făpturile umane, subumane și supraumane. Întreaga natură se bucură de triumful ei, căci un nou Mântuitor al Omenirii a venit să se alăture celor care se sacrifică cu totul oamenilor, așa cum face LOGOSUL.

---

[1] Sfântul Apostol Pavel, *Efeseni*, IV, 13.

Se spune că atunci când unul dintre oameni atinge perfecțiunea, "întreaga natură vibrează emoționată și I se supune. Steaua argintie duce scânteind vestea florilor, pârâiașul o încredințează fremătând pietrelor, valurile întunecate ale oceanului o strigă urlând stâncilor scăldate în spume, vântul ce adie înmiresmat o cântă vâlcelelor, iar pinii majestoși o murmură tainic."

*

* *

" — Află, discipolule, că cei care au străbătut tăcerea, simțindu-i pacea și întărindu-se cu forța ei, doresc din tot sufletul ca și tu să apuci pe același drum... Vino și ajută mâinilor puternice care împiedică forțele întunericului să triumfe. Vei intra atunci într-o comuniune de bucurie, care de fapt aduce cu sine trudă și tristețe, dar care îți dă o fericire fără de margini". Acestea sunt cuvintele unui Maestru al Înțelepciunii, adresate celor care caută să-l servească pe Dumnezeu, să-i servească pe oameni sau să se dedice unui ideal. Este o bucurie care nu vine din bunăstare și din vise împlinite, ci din munca aprigă și neîncetată pentru cauza cea mai nobilă pe care o poate concepe imaginația omenească. Să privești în sus, să-L vezi pe Dumnezeu, și să știi că poți să fii trimisul Său; să privești în jos, și să vezi ignoranța și suferințele oamenilor, și să știi că ai puterea să le-o faci mai ușoară; să privești natura din jurul tău și să știi că poți deveni profetul ei; să privești înlăuntrul tău și să știi că există acolo o lumină care îi călăuzește pe oameni din întunericul morții spre o nouă zi — iată ce trebuie să te inspire pe tine și pe cei care, ca și tine, au sfâșiat vălul intereselor personale în care erau înfășurați, și au văzut ceva din Lumina ascunsă și din Lucrarea ascunsă. Înțelepții din India au spus despre cei care au avut Viziunea cerească: *N'anyah panthâh vidyate yanâya*". "Nu mai este altă cale de urmat". Pentru cei care au văzut ce face LOGOSUL și, prin aceasta, ce este LOGOSUL, într-adevăr, nu este o altă cale de

urmat. Cărarea este anevoioasă, plină de renunţări la speranţe şi la vise, obositoare şi plictisitoare; cu toate acestea odată ce ai păşit pe ea, vei trăi zilele şi nopţile într-un alt fel, cuprins de un viu entuziasm care să inspire noi speranţe şi noi visuri pline de bucuria *cunoaşterii şi a stăpânirii de sine.* Se spune într-o carte de maxime oculte: "Atunci când intri pe Cărare, îţi pui inima pe cruce; atunci când crucea şi inima s-au contopit, s-a atins scopul." Şi acest scop este o transfigurare, o *Schimbare la faţă.* La această transfigurare ne îndeamnă LOGOSUL, şi a-i răspunde la chemare, înseamnă a descoperi ceea ce nu a fost dezvăluit niciodată.

Intraţi pe Cale! Nu este chin asemeni urii,
Durere cum e patima, greşeală precum senzualitatea!
Intraţi pe Cale! Se află deja prea departe
Cel ce nu se rupe de păcat.
Intraţi pe Cale! Acolo doar murmură pâraie salvatoare,
Ce setea potolesc! Acolo graţioase se-arată flori eterne
Cu mare desfătare drumu-împodobind! Acolo se grăbeşte
*Însuşi duiosul şi furtunosul timp.**

**Lumina Asiei,* Cartea VIII.

Capitolul cincisprezece

PLANUL LUI DUMNEZEU ESTE EVOLUŢIA

I se atribuie lui Platon o cugetare adâncă: "Dumnezeu face geometrie". În această afirmaţie se ascunde un adevăr al înţelepciunii divine: că există un Dumnezeu al universului, şi că întreaga natură este creată de El după un plan. Ştiinţa modernă, cu doctrina ei evoluţionistă, recunoaşte existenţa " unui plan în Natură", dar acest plan reprezintă pentru omul de ştiinţă doar rezultatul unui joc al forţelor naturii, şi care nu presupune în nici un fel credinţa în existenţa unui Creator. Înţelepciunea antică afirmă cu toată tăria că fiecare părticică a naturii reflectă planul unei Inteligenţe divine. Acest " Plan al lui Dumnezeu, care este evoluţia", nu este executat mecanic; ceea ce pare a fi " un ansamblu întâmplător de atomi" este rezultanta forţelor Logosului, şi când ele se manifestă, cantitatea şi direcţia lor de acţiune sunt determinate de El, în fiecare clipă.

Este foarte greu pentru gândirea pozitivă să-şi imagineze sistemul nostru solar ca pe un organism viu. Şi totuşi acesta este adevărul. Sfera din spaţiu, în centrul căreia se află Soarele şi a cărei rază reprezintă distanţa de la soare până la planeta Pluto, este corpul fizic al Logosului, şi inteligenţa Sa conduce întreaga activitate din interiorul acestei imense sfere. Imensitatea acestei Inteligenţe depăşeşte imaginaţia omenească, şi studiul creaţiei nu ne permite să întrezărim, decât pe ici-colo câteva frânturi din minunile ei. Dacă simţim această Inteligenţă cu inima, ea ne apare ca o Iubire fără de margini; dacă o simţim cu imaginaţia, ea ne apare ca o Frumuseţe fără egal. Atunci când inteligenţa noastră îi priveşte manifestările în natura vizibilă, ea descoperă atunci un plan geometric minunat. Pentru ce "Dumnezeu face geometrie", nu ne va fi putinţă să ştim

atâta timp cât inteligenţa noastră limitată nu va putea intra în legătură directă cu marea Sa Inteligenţă; noi nu putem decât să privim cu ochii noştri şi să reflectăm la ce tot ce vedem, şi tot ce vedem este ordinea, ritmul şi frumuseţea.

Există în materia fizică o forţă care pare a fi însăşi sursa ei; este electricitatea. Nimeni nu ştie încă ce este de fapt electricitatea, nici ce este magnetismul, acea forţă ce derivă din electricitate prin inducţie. Deşi natura adevărată a acestor două forţe este necunoscută, noi ştim că acţiunea câmpului magnetic este însoţită întotdeauna de apariţia unor desene geometrice. Dacă înfigem vertical ace magnetizate în nişte dopuri pe care le lăsăm să plutească liber pe apă şi apoi, plasăm deasupra lor un magnet puternic, rezultatul va fi acela pe care ni-l prezintă figura 100. Când se află numai un singur dop, acesta se plasează sub magnet.

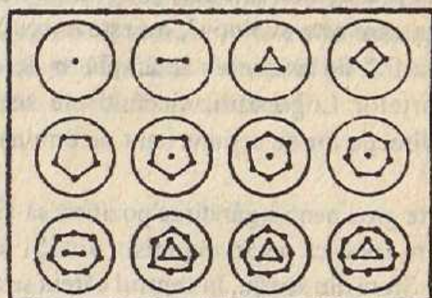

Fig. 100

Punând pe apă un al doilea dop cu un ac magnetic înfipt vertical, ca şi în primul caz, cele două dopuri se vor plasa unul lângă altul, sub magnetul de deasupra lor. Dacă vor fi trei dopuri, ele vor forma un triunghi, patru dopuri vor forma un pătrat, cinci, un pentagon, şase, un pentagon cu un dop în centru. Experienţa a fost extinsă la 52 de dopuri cu ace. Cu 51 de dopuri cu ace, figurile se vor prezenta ca nişte poligoane concentrice, ca nişte cercuri, cu 6, 11, 14 şi 19 dopuri, în centrul

cărora se va afla un dop. Pentru 52 de astfel de dopuri, poligoanele vor fi aceleaşi, cu deosebirea că nucleul central, în jurul căruia sunt grupate poligoanele, va fi format din două dopuri în loc de unul singur. De ce acele cu dopuri se aranjează în felul acesta dând naştere la figuri geometrice? Pentru că acesta este "Planul lui Dumnezeu" pentru magnetism. Căci tot ceea ce trebuie să se exprime se va exprima potrivit acestui Plan în care sunt prevăzute forţele, "numărul" şi geometria, ca în cazul prezentat. La aceasta se referea Pitagora când le vorbea discipolilor despre rolul "numărului" în alcătuirea universului. Oriunde ne aruncăm privirile, ne apare o figură geometrică. Şi cum ritmul în structură şi mişcarea implică muzica, universul face să i se audă muzica atunci când îşi clădeşte opera. Electronii produc unde în cursa lor prin eter; notele lor abia pot şi auzite de urechea claraudientului obişnuit. Dar nota fundamentală şi armonicele sale pe care le emite Pământul atunci când se roteşte în jurul soarelui, croindu-şi drum prin eter, pot fi mai lesne auzite. Fiecărei planete, vizibilă sau invizibilă, îi corespunde o notă fundamentală, şi " muzica sferelor" nu este doar ceva imaginar, ci un adevăr cât se poate de real.

Să analizăm acum puţin atomul fizic ultim (figura 101). El este o inimă vie, fremătând de forţă, dar şi un transformator, cu cele trei înfăşurări mai groase şi cele şapte înfăşurări mai subţiri, fiecare fiind alcătuită din şapte categorii de spire. Spirele şi spiralele constituie baza structurii sale. Atomul este creat pentru a executa o lucrare.

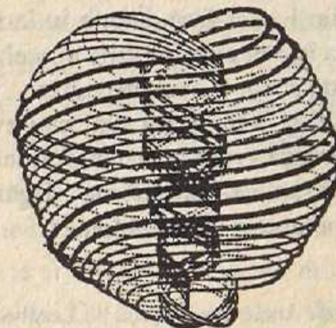

Fig. 101

"În cele trei înfăşurări circulă curenţi electrici diferiţi; celelalte şapte înfăşurări vibrează sub influenţa valurilor eterice de toate categoriile — sunet, lumină, căldură, etc. Ele fac să se vadă cele şapte culori ale spectrului solar, emit cele şapte sunete ale gamei naturale, răspund în diferite moduri vibraţiilor fizice; sunt corpuri care scânteiază, cântă, freamătă, se mişcă neîncetat, corpuri de o frumuseţe şi de o strălucire de neconceput.

Din observaţiile făcute până acum, s-a constatat că atomului îi sunt caracteristice trei mişcări proprii, spontane, independente de orice mişcare impusă din exteriorul lui. El se roteşte neîncetat în jurul axei sale asemenea unui titirez. Axa sa, la rândul ei, se mişcă în aşa fel încât vârful ei descrie un mic cerc. Atomul se contractă şi se dilată animat de pulsaţii regulate, asemănătoare celor ale inimii. Când asupra lui se exercită o forţă din exterior, el începe să urce şi să coboare, se agită într-o parte şi-n alta, efectuează rotaţiile cele mai neaşteptate şi mai rapide, dar cele trei mişcări fundamentale, care-i sunt proprii, nu încetează nici o clipă. Dacă îl facem să vibreze în întregime pe frecvenţa uneia din cele şapte culori, împletitura corespunzătoare acestei culori va străluci puternic*".

De ce atomul are această formă particulară, aceste mişcări specifice şi aceste funcţii multiple? Pentru că acesta este "Planul lui Dumnezeu" pentru atom. Logosul aşteaptă ca mica viaţă a atomului să coopereze la planul său şi, secole după secole, particula este învăţată să-şi îndeplinească menirea. Când oamenii vor consimţi să-şi facă datoria în întregime, atunci atomul şi omenirea îşi vor uni eforturile în acelaşi scop, şi vor obţine rezultate care acum sunt de nerealizat.

Ordinea, ritmul şi frumuseţea sunt mai evidente pentru inteligenţa noastră dacă avem în vedere formele elementelor chimice. Cele cinci "solide platoniciene" (figura 102) ne dau axele de structură a tuturor elementelor.

*__Chimia ocultă__, de Annie Besant şi C. W. Leadbeater.
**A se vedea Capitolul zece, *Evoluţia Materiei şi a Formei*.

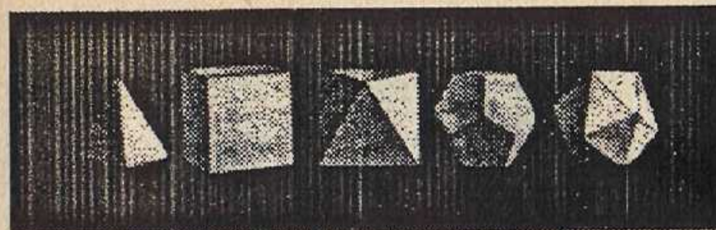

Fig. 102

Într-adevăr, Dumnezeu face geometrie când modelează cărămizile de materie cu ajutorul cărora va fi construit Sistemul solar. De ce calciul este un tetraedru şi fosforul un cub? Pentru că fiecare element îşi are rolul său bine stabilit în marele plan; fiecare oferă universului propria sa revelaţie asupra naturii Logosului. Fiecare este o oglindă a nesecatului izvor de bogăţie a Vieţii divine; fiecare este un canal prin care se revarsă spre pământ forţele acestei Vieţi pentru ca tot prin el să urce spre Ea şi să pătrundă în Ea răspunsul pe care-l dă natura.

Atunci când se studiază lumea moleculelor, se poate observa perfecţiunea cu care cristalele formează figurile geometrice. Precizia unghiurilor lor depăşeşte adesea pe aceea pe care o putem realiza cu mijloacele cele mai perfecţionate create de mâna omului. După ce a construit corpuri solide unghiulare de o simetrie şi o frumuseţe exemplară, viaţa minerală a creat corpuri rotunde; nu se poate să nu te minunezi văzând ingeniozitatea cu care mineralul a folosit micile cristale de cuarţ şi de alte roci pentru a construi corpuri în formă de spirale (figura 103). Activităţile vieţii regnului mineral reprezintă o glorificare a Inteligenţei divine care gândeşte "în numere", şi modelează întotdeauna materialul în forme ordonate, ritmice şi frumoase. Fiecare mineral poartă în el partea din planul lui Dumnezeu care se referă la el, iar lumea

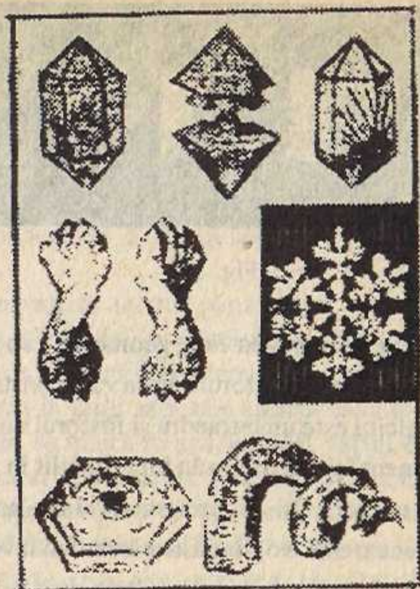

Fig. 103

cristalelor este o oglindă a acestor legi geometrice ale Inteligenţei divine, pe care artistul o simte şi matematicianul o concepe.

Pe măsură ce viaţa Logosului se exprimă în forme de materie mai subtile şi atinge stadii mai elevate, ritmul şi muzica devin din ce în ce mai complexe. Fiecare plantă este construită ritmic, poziţiile frunzelor pe crenguţe, ale ramurilor pe trunchi fiind fixate după desene şi legi geometrice. Când privim florile, vedem că fiecare floare, creată potrivit legii "numerelor", este un acord în marea simfonie a naturii. Observaţi la o floare oarecare poziţia sepalelor, a petalelor, a staminelor şi a ovarului, şi veţi regăsi în dispunerea acestora geometria vieţii minerale la un nivel mai ridicat, exprimat prin varietatea unor noi combinaţii pentru a constitui sufletul-colectiv vegetal; se poate spune într-adevăr că Dumnezeu face geometrie atunci când construieşte cele patru tipuri de plante din figura 104.

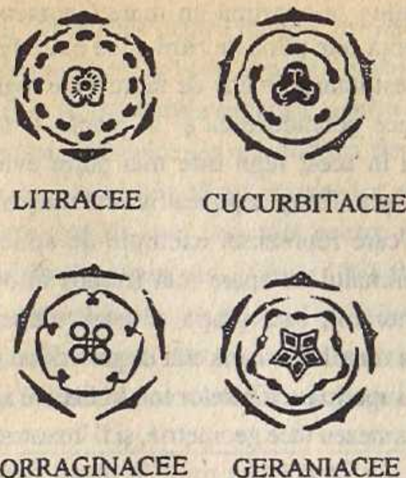

Fig. 104

Când ajungem la viaţa regnului animal, este imposibil să nu fim impresionaţi de geometria delicată a unei cochilii de nautilus (figura 105). Ce putem spune despre frumuseţea

Fig. 105

formei ei, de legile matematice după care au fost trasate curbele ei, şi de mecanica pe care ne-o dezvăluie dispoziţia cavităţilor

sale? În nautilus se exprimă un mare Geometru la lucru, a cărui inteligență este plină de ritm și de melodie.

În tot acest număr imens de făpturi ale regnului animal, Dumnezeu face geometrie ca și în plante și minerale. Dar geometria Sa în acest regn este mai puțin evidentă fiindcă animalul se mișcă. Totuși acțiunea fiecărui mușchi se manifestă prin mișcări care reprezintă exemple de aplicare a legilor mecanice. Animalul ne apare mai frumos în comparație cu planta și mineralul, căci grația siluetei, eleganța mișcării, complexitatea ritmului în mers atât de greu de analizat, conferă caracteristici superioare formelor lor. În fiecare animal pe care îl creează, Dumnezeu face geometrie, și îl înzestrează cu calități ce-l vor face apt să-și joace rolul în lume, potrivit planului Său.

În felul acesta, "Planul lui Dumnezeu, care este evoluția", este tradus în fapt prin întreaga Sa creație, de la atom la animal. Și atunci când viața animală se individualizează pentru a deveni locuința unei Monade, a unui Fiu al lui Dumnezeu plecat să-și realizeze Divinitatea, întreaga viață a omului, dacă acesta va ști cum s-o trăiască, va fi o armonie de gânduri, de sentimente și de acțiuni, care va însufleți, în lumile văzute și nevăzute, forme de frumusețe. În corpurile oamenilor, fiecare atom și fiecare celulă, se avântă atunci pentru a-și dărui iubirea de ordine, de ritm și de frumusețe, pentru a face din viața omenească simfonia eternă a Logosului. Căci, oriunde ne aflăm, noi facem să se audă un cântec; este muzica tuturor corpurilor noastre — fizic, astral, mental și cauzal —. În funcție de natura muzicii pe care o creăm noi o putem amplifica pe cea a Logosului, făcând-o să răsune mai puternic, sau o putem tulbura prin disonanțele pe care le introducem în această simfonie a naturii, la compunerea căreia au contribuit suflete superioare nouă.

Planul lui Dumnezeu pentru oameni urmărește înflorirea Divinității latente din ei. În acest scop, Logosul ne scoate din El însuși pentru a ne trăi viețile separate, pentru a le trăi legate de roata nașterilor, a morților și a renașterilor, fiecare din aceste vieți fiind ca o zi la școala Vieții eterne. La această școală, învățăm lecțiile care ne sunt necesare pentru a trece dintr-o clasă inferioară în alta superioară. (figura 106). Pentru sălbatic, planul lui Dumnezeu îl învață egoismul cu neîncetata repetare a lui "Vreau asta", pentru a-i întări centrul individualității sale. Dar planul lui Dumnezeu se modifică, după ce omul și-a trăit

ȘCOALA VIEȚII ETERNE	
Stadiu	**Motivul acțiunii**
MAESTRUL	Nu voia mea, ci a Tatălui
DISCIPOLUL	În numele său
OMUL SPIRITUAL	Vreau să vă ajut
OMUL CIVILIZAT	Vom împărți
SĂLBATICUL	Vreau asta

Fig. 106

multe vieți ca sălbatic, iar în noua lecție, el va învăța treptat să zică "Noi" în loc de "Eu". Omul trebuie să colaboreze cu Logosul împărțind și altora nu numai cerând totul pentru sine.

Urmează etapa mai avansată în care omul trebuie să fie înzestrat cu spiritualitate, iar nota dominantă a vieţii sale să fie dorinţa de a lua asupra sa o parte din greutăţile altora. "Vreau să vă ajut", acesta este îndemnul pe care Dumnezeu îl adresează *inimii omului care tinde către spiritualitate. Planul lui* Dumnezeu pentru Discipol este de a trăi în numele Maestrului său, de a deveni din zi în zi un vas mai potrivit pentru a primi *binecuvântările Maestrului său pentru lume, şi un dăruitor mai* sfânt al acestora. Pe cea mai înaltă treaptă, cea de Maestru al Înţelepciunii, planul lui Dumnezeu este împlinit în întregime, şi *sufletul* trăieşte într-o unitate indescriptibilă de om şi Dumnezeu. "Eu nu caut voia mea, ci voia Tatălui", aceasta este raţiunea actelor sale. Numai această unitate ne face să înţelegem ce au vrut să spună înţelepţii prin cuvintele "Eu sunt Sinele", şi ce-a vrut să spună Christos când a afirmat "Eu şi Tatăl una suntem". Acest lucru minunat, de care un Maestru al Înţelepciunii este conştient în permanenţă, este planul lui Dumnezeu pentru toţi oamenii, pentru sălbatic ca şi pentru omul civilizat, pentru omul spiritualizat ca şi pentru Discipol. Şi acest Plan va fi realizat de Dumnezeu la ceasul hotărât de El, prin lucrarea tuturor, de la păcătos până la sfânt. Doar în acest scop s-a sacrificat El clădind un univers care să ne primească şi să ne crească. Peste tot unde El îşi creează opera, nici o greşeală nu este posibilă şi a te alătura Lui în lucrarea Sa înseamnă să atingi nemurirea şi puterea supremă.

Planul lui Dumnezeu nu este, aşa cum ni se pare adeseori, un ciclu de necazuri şi dureri, un Destin neînduplecat care-l face pe om să-şi plătească bucuria cu multă suferinţă. Atunci când un copil încearcă să facă primii paşi muşchii îi sunt încordaţi şi el încearcă un sentiment de teamă. Dacă în faţă îi apare chipul vesel şi ochii surâzători ai mamei, efortul său fizic va fi lipsit de importanţă faţă de plăcerea de a fi prins în braţele iubitoare care-l aşteaptă larg deschise. Tot astfel stau

lucrurile şi în viaţă. Dacă, privită dintr-un anumit unghi, evoluţia ni se pare un efort nesfârşit, din altă perspectivă ea ne va apare ca un joc pasionant. Ea constituie marele Joc pe care Logosul îl joacă cu noi, iar regulile jocului sunt Legile Dreptăţii.

Bucuria care însoţeşte toate procesele din natură trebuie să fie resimţită de fiecare, pentru el, în propriile lui experienţe. Vor trebui să treacă poate multe vieţi până când se va spune că, în ciuda suferinţei, Iubirea este desăvârşirea Legii. Evoluţia este incompletă atât timp cât omul nu ştie prin el însuşi că inima lucrurilor este într-adevăr Iubirea şi Bucuria, şi că tot ceea ce este tragic în evoluţie nu este decât ceva trecător. Una din învăţăturile Misterelor de odinioară era aceea că Universul se joacă atunci când creează. Hinduismul îi învaţă pe oameni că orice manifestare este "dansul lui Şiva" şi aceeaşi doctrină *o regăsim în Misterele din Eleusis. În cadrul acestor mistere,* Iniţiatul trebuia să atingă obiectele din coşuleţul sfânt, adică jucăriile lui Dionisos, Copilul divin. Tradiţia ne spune că acolo se aflau zarul, sfârleaza, sfera şi oglinda. Ceea ce erau în realitate se poate vedea în figura 107. "Zarul" reprezenta cele cinci solide platoniciene, care ne dau coordonatele formării

MISTERELE ELEUSINE
Jucăriile lui Dionisos, copilul divin.

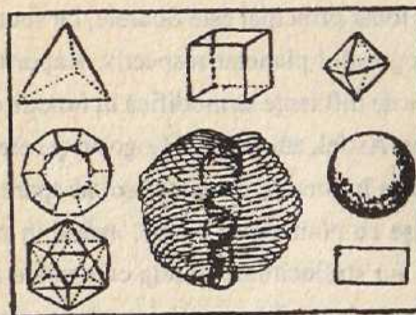

Fig. 107

elementelor chimice şi a cristalelor; "sfârlează" reprezenta un model de atom ultim; "sfera" reprezenta Pământul, iar "oglinda" era simbolul celor şapte planuri pe care se reflectă tot ceea ce Logosul modelează acolo sus. Acestea erau "jucăriile" Logosului în calitate de Copil divin, şi Iniţiaţii din Eleusis îi învăţau pe profani că în spatele proceselor din natură se simte un ascuns şi profund curent de bucurie.

Până acum am considerat Planul lui Dumnezeu din punctul de vedere al omului luat ca individ şi ca unitate, şi nu am întrevăzut decât pe ici pe colo Planul în aspectul său superior; nu ne rămâne decât să încercăm să-l vedem ca pe un tot. Dacă am putea ieşi din limitele planurilor globului nostru, am putea vedea cum lucrează Logosul pentru sistemul solar în întreg ansamblul său. Cei care sunt în stare să vadă toată această lucrare afirmă că Sistemul solar, văzut din planurile superioare, apare ca o minunată floare cosmică ale cărei petale sunt colorate diferit, şi care are în centrul ei un mare pistil de aur, care este Soarele, inima Florii. Fiecare din cei şapte Logoi planetari îşi manifestă influenţele asupra întregului sistem solar, dar materia asupra căreia acţionează fiecare tip special de influenţe formează în spaţiu un mare elipsoid, corespunzător fiecărui Logoi, al cărui focar principal este Soarele, iar focar secundar este planeta Logosului planetar respectiv. Raporturile dintre aceste elipsoide de influenţe se modifică în funcţie de poziţiile planetelor fizice. Astfel, atunci când Logosul şi cele şapte mari Ajutoare lucrează împreună, Sistemul solar, apare sub forma unei Flori uriaşe cu numeroase petale, având în centrul ei o *mare inimă de aur strălucitoare*. Acela care poate ajunge la o asemenea viziune a lucrării Logosului nu va avea nici cea mai mică umbră de îndoială asupra Iubirii Sale, a Puterii Sale şi a

Frumuseţii Sale. Fiecare viziune asupra Adevărului, fie că este căpătată prin religie şi filosofie, prin ştiinţă şi artă, sau prin filantropie şi slujirea semenilor, apropie mai mult sufletul de marele ţel — acela de a trăi, de a acţiona şi de a avea fiinţa în Logosul Sistemului nostru solar, în deplină conştiinţă şi cu o *bucurie fără de margini*.

CONCLUZIE

Am arătat pe parcursul acestei lucrări ce susţine Înţelepciunea antică despre om şi destinul lui, despre Natură şi mesajul ei, despre Dumnezeu şi lucrarea Lui. Ea dezvăluie intelectului o panoramă atât de fascinantă a manifestărilor vieţii în lumile vizibile şi invizibile, încât mintea omenească rămâne la început stupefiată pentru ca apoi să se încânte de această frumuseţe sublimă. Mai presus de orice, ea pledează pentru o viaţă plină de idealuri, pentru că nici o altă viaţă nu este posibilă pentru oamenii raţionali care doresc să şi-o trăiască în lumina adevărului, şi nu sub imperiul greşelii.

Dar, se va întreba cel care se dedică studiului său şi care este confruntat cu dogmatismul ei aparent, cum pot să ştiu prin mine că toate acestea sunt adevărate?

Cunoaşterea o putem dobândi pe mai multe căi; prin ceea ce ne dezvăluie simţurile, prin ceea ce vede mintea, prin ceea ce spune inima, şi prin ceea ce ştie intuiţia. Oricare din aceste căi, sau toate la un loc, sunt pentru om, — în funcţie de temperamentul său —, căi ce conduc la adevăr. Noi nu suntem cu toţii la fel; importanţa pe care fiecare din noi o acordă lumii şi evenimentelor ei depinde de ţelul pe care îl urmărim în viaţă. Cum este mintea şi inima omului, aşa va fi şi viziunea lui asupra vieţii. Acelaşi fenomen poate fi considerat drept realitate de un om, sau pură iluzie de către un altul. Există, totuşi, un criteriu al adevărului valabil pentru toţi. Adevărul este ceea ce se impune. Un fapt din natură, atunci când este observat cu claritate şi onestitate, incită întreaga noastră fiinţă să acţioneze în acord cu el şi să-l admită ca adevăr. El se poate impune mai repede sau mai încet, dar efectul produs asupra intelectului de

acel *Lucru-care- este* este de aşa natură încât puterea lui pune stăpânire definitiv pe el.

În afară de aceasta, dacă ceea ce mintea a văzut este viziunea unui Adevăr, şi nu o iluzie, viziunea devine pe zi ce trece mai puternică, descoperind neîncetat orizonturi mai largi. Pot apărea, rând pe rând, îndoieli din ce în ce mai mari, dar nici un milion de îndoieli nu pot dărâma un adevăr. Sufletul care este convins că a luat cunoştinţă despre un adevăr poate continua liniştit lupta, doborând unul după altul obstacolele îndoielii din calea sa.

Dacă numeroasele adevăruri ale Înţelepciunii antice sunt fapte ale naturii, ele se vor impune de la sine, cu timpul, oricărui intelect. Ele trebuie să facă parte, mai devreme sau mai târziu, din gândirea oricărui om care reflectează sincer ţinând seama de *toate* faptele. Acestea pot fi *văzute*, unul câte unul, pe măsură ce facultăţile necesare pentru a le vedea se dezvoltă, dar ca să fie văzut totul, de la atomul în acţiune până la Sistemul solar înfăptuind voinţa Logosului, nu este posibil pentru nici unul dintre noi în etapa actuală. Pe măsură ce conştiinţa se va dezvolta şi noi facultăţi vor apare, numărul faptelor şi lucrurilor ce vor putea fi văzute va fi din ce în ce mai mare. Unul câte unul, toate faptele despre existenţa cărora am luat cunoştinţă cu ajutorul credinţei, ni se vor revela printr-o viziune directă, făcând să dispară şi cea mai mică umbră de îndoială. Toţi vor căpăta viziunea directă, dar viziunea deplină nu va fi atinsă decât atunci când se va ajunge pe scara evoluţiei la treapta de Maestru al Înţelepciunii.

În aşteptarea acelei zile, fiecare dintre noi poate totuşi să acţioneze cel puţin în lumina viziunii adevărului cu care este înzestrat. Dacă vom înţelege bine că mijloacele prin care luăm cunoştinţă de realităţile care ne înconjoară nu se limitează doar

la cele cinci simţiri şi la minte, şi că acestora trebuie să le mai adăugăm aspiraţiile, imaginaţia, emoţiile şi spiritul de sacrificiu, atunci adevărul se va revărsa în natura noastră prin nenumărate căi care în prezent sunt închise pentru noi. Viaţa, în infinitatea manifestărilor ei, nu poate fi cunoscută doar cu mintea; mintea constituie doar un instrument de înregistrare a faptelor.

Pentru cercetătorul care doreşte să capete certitudini, nu există metodă mai sigură decât aceea de a pune în practică măcar unul din adevărurile pe care le poate accepta cu uşurinţă. Acest adevăr este cel al fraternităţii. Fiecare om trebuie să-şi aducă aminte că şi ceilalţi sunt asemenea lui, că aceeaşi viaţă pulsează în toţi, că ceea ce este greu pentru el este dificil şi pentru alţii. Fiecare privindu-şi semenul, să spună: "Acela sunt eu însumi, un aspect al meu pe care până acum nu l-am cunoscut"; să analizeze cu răbdare această parte misterioasă din el însuşi care se află şi în afara lui; apoi, pe măsură ce va avansa în direcţia carităţii şi a capacităţii de a suferi, să înţeleagă că este, într-un mod tainic, îndemnat să descopere în om şi în Dumnezeu adevăruri a căror existenţă îi era până atunci necunoscută. Un act plin de iubire reprezintă înţelepciunea divină în manifestare, şi oricine acţionează cu dragoste în actele sale ajunge în mod sigur la înţelepciune.

Aceasta este calea ce mai sigură pentru a avea dovada că adevărurile sunt realităţi şi nu doar speculaţii frumoase ale creierului unui filosof. Atunci când un om va şti, prin toate fibrele fiinţei sale că tot ceea ce înseamnă el cu adevărat — iubirea sa cea mai adâncă, spiritul său de sacrificiu, credinţa sa cea mai înaltă şi sacrificiile sale — când va şti că toate acestea reprezintă Realitatea în el, şi că existenţa nu poate fi concepută în afara acestei Realităţi, el va descoperi atunci în

el însuşi un instrument de cunoaştere cu care va putea descoperi toate lucrurile. Căci adevărul lui Dumnezeu se află în însăşi natura omului; el nu îi este ceva străin, ci un prieten apropiat al sufletului său. Pentru că omul este divin, înţelepciunea reprezintă moştenirea lui. Şi nu numai Înţelepciunea, ci şi Puterea, puterea de a îndrăzni, de a suferi şi de a învinge, acel sentiment al victoriei, care aduce cu sine Fericirea deplină.

SFÂRŞIT

Cuprins

Tiparul a fost executat la tipografia editurii

Patron unic şi Director general Cristian Butuşina

Tehnoredactare computerizată: ROMFEL S.R.L.

Colecţia

AVENTURA SPIRITULUI

4

Sufletului nostru nemuritor îi aparţine ca moştenire un vast univers nevăzut ce scapă puterii noastre de înţelegere şi unde viaţa noastră va fi un şir nesfârşit de fapte divine printre capodopere divine.

Un contact chiar de o clipă cu această imensă lume invizibilă ne va corecta viziunea pe care, ca muritori, o avem supra lucrurilor şi va imprima vieţii şi evoluţiei noastre o semnificaţie a cărei atracţie nu va păli nicicând. Toate îndoielile se vor risipi, aşa cum se ridică ceaţa la ivirea soarelui, de îndată ce omul va putea să vadă el însuşi şi să cunoască nemijlocit fără a se rezuma numai la a crede.

Pentru mulţi dintre noi această viziune este încă foarte greu de atins; există totuşi o altă viziune, aceea a inteligenţei purificate şi a intuiţiei glorioase, care reprezintă cu adevărat lumina ce ne călăuzeşte paşii pe întunecatele cărări ale lumii noastre muritoare.

Jinarajadasa

ISBN
973-96861-4-1

18000.